

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 4 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2009
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίω. Γενναδίου 14 – 115 21 Αθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: periodika@ecclesia.gr

Έκδιδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάπον Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

Ίδιοκτησία τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς
Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Έκδότης:
Ο Διευθυντής τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης,
Ίω. Γενναδίου 14
115 21 Αθῆναι

Ἀρχισυνταξία καὶ ἐπιμέλεια ὑλῆς
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Διόρθωσις δοκιμίων:
Κωνσταντῖνος Χολέβας
Εὐαγγελία Χατζηφώτη
Βασίλειος Δ. Τζέρπος, Δρ. Θ.

Φωτογραφίες
Χρῆστος Μπόνης

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἴασίου 1 – 115 21 Αθῆναι
Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

Ύπεύθυνος Τυπογραφείου:
Νικόλαος Κάλτζιας
Πρωτομαγιᾶς 3, Κρυονέρι Ἀττικῆς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 227

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,

Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχᾳ 228

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου,

Ἀναστάσιμο Μήνυμα 230

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου,

Μήνυμα στὴν Γ' Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως

τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων 231

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου

Σχολιασμὸς Ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 233

Παναγιώτη Ι. Μπούμη

Τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν Μητροπολιτῶν

τῶν «Νέων Χωρῶν» (ἀλλὰ καὶ γενικώτερα) καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ὄρου «Ἐπιτροπικῶς»... 236

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 255

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ 307

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 309

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ 317

ΟΠΩΣ κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος, τὸ τεῦχος Ἀπομίλου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ἔκεινα μὲ τὴν Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξη ἐπὶ τῷ Ἅγιῳ Πάσχᾳ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ μὲ τὸ Πασχαλινὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ διαβάσετε τὸ Μήνυμα ποὺ ἀπέστειλε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμος στὴν Ἡμερίδα γιὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ Θέματα, ἡ ὅποια πραγματοποιήθηκε στὴν Πεντέλη στὶς 31.3.2009 καὶ ἀπευθυνόταν σὲ στελέχη τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο, τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ τὰ νησιὰ τοῦ Ιονίου Πελάγους.

Δύο ἐνδιαφέροντα κείμενα περιλαμβάνει ἡ ἐνότητα ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ. Θὰ βρεῖτε ἐδῶ ἔνα σχόλιο τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Θεοδώρου Παπαγεωργίου σχετικὰ μὲ μία ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῆς παύσεως Ἱερομονάχου ἀπὸ ἐφημεριακὴ θέση. Θὰ διαβάσετε ἐπίσης μία ἐκτενὴ γνωμοδότηση τοῦ κ. Παναγιώτη Μπούμη, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, ὡς πρὸς τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν λεγομένων «Νέων Χωρῶν».

Λόγω πληθώρας Κανονισμῶν καὶ ὅλων ὑπηρεσιακῶν κειμένων δὲν δημοσιεύουμε σ' αὐτὸ τὸ τεῦχος εἰσηγήσεις ἀπὸ τὴν Ἡμερίδα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, ἡ ὅποια πραγματοποιήθηκε στὴν Πεντέλη τὸν Ιούνιο τοῦ 2008. Η Ἡμερίδα εἶχε ὡς θέμα τὴν ποιμαντικὴ ἀξιοποίηση τῶν Νέων Τεχνολογιῶν καὶ ἡ δημοσίευση τῶν κειμένων θὰ συνεχισθεῖ στὸ ἐπόμενο τεῦχος. Κατόπιν σχετικῆς Συνοδικῆς Ἀποφάσεως ὅλες οἱ εἰσηγήσεις θὰ ἐκδοθοῦν σὲ τόμο ἀπὸ τὸν Κλάδο Ἐκδόσεων τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

Ἡ ὥλη τοῦ τεύχους ὀλοκληρώνεται μὲ τὴ δημοσίευση τῶν Προκηρύξεων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν εἰδήσεων.

Σεβαστοὶ πατέρες, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶστες,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Άριθμ. Πρωτ. 407

**ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ
ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ
ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ**

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Άδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ προσφιλῆ καὶ ἐπιπόθητα,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Σκυθρωπὴ εἶχεν ἀκούσει κάποιαν ἡμέραν τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ἥ ἀνθρωπότης ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ τραγικοῦ φιλοσόφου ὅτι: «ὅ Θεὸς εἶναι νεκρός! Τὸν σκοτώσαμε... Ἐμεῖς ὅλοι εἴμαστε οἱ φονιάδες του... ὁ Θεὸς θὰ μείνῃ νεκρός! Τί ἄλλο εἶναι οἱ ἐκκλησίες παρὰ οἱ τάφοι καὶ τὰ μνήματα τοῦ Θεοῦ!» Καὶ ἐπίσης, δὲ λίγας δεκαετίας ἀργότερον, ἀπὸ τὸ στόμα ἐνὸς νεωτέρου ὁμολόγου του, ὅτι: «‘Ο Θεὸς ἀπέθανε! Σᾶς ἀναγγέλλω, κύριοι, τὸν θάνατον τοῦ Θεοῦ!»

Αἱ διακηρύξεις αὗταὶ τῶν ἀθέων φιλοσόφων ἐτάραξαν τὰς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων. Σύγχυσις πολλὴ ἐπηκολούθησεν εἰς τὸν χῶρον τοῦ πνεύματος καὶ τῆς λογοτεχνίας, τῆς τέχνης καὶ τῆς ἴδιας κάποτε τῆς Θεολογίας, ὅπου, εἰς τὴν Δύσιν κυρίως, ἥρχισε νὰ γίνεται λόγος ἀκόμη καὶ περὶ «Θεολογίας τοῦ θανάτου τοῦ Θεοῦ».

Ἡ Ἐκκλησία βεβαίως δὲν εἶχε ποτὲ καὶ δὲν ἔχει καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέθανε. Τοῦτο ἔγινε τὸ 33 μ.Χ. ἐπάνω εἰς τὸν λόφον Γολγοθᾶ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, τοῦ Ρωμαίου Ἡγεμόνος τῆς Ἰουδαίας. Ἀφοῦ ἔπαθεν ἀνήκουστα Πάθη, ἐσταυρώθη ὡσὰν κακοῦργος καί, περὶ ὧραν ἐνάτην τῆς Παρασκευῆς, εἶπε «Τετέλεσται!» καὶ παρέδωκε τὸ πνεῦμα! Αὐτὸς εἶναι μία ἀναντίρρητος ἴστορικὴ πραγματικότης. Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἀπέθανεν «ὑπὲρ πάντων»³ τῶν ἀνθρώπων! Ἀφοῦ ἀνέλαβεν ὅλα τὰ ἴδια μας: σῶμα, ψυχήν, θέλησιν, ἐνέργειαν, κόπον, ἀγωνίαν, πόνον, λύπην, παράπονον, χαράν, τὰ πάντα, παρεκτὸς ἀμαρτίας, ἀνέλαβε, τέλος, καὶ τὸ μεγαλύτερον ζήτημά μας, τὸν θάνατον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν πιὸ βασανιστικὴν καὶ ταπεινωτικὴν ἐκδοχὴν του, δηλ. τὸν Σταυρόν. Μέχρις ἐδῶ συμφωνοῦμεν μὲ τοὺς φιλοσόφους. Θὰ δεχθοῦμε ἀκόμη καὶ τὸ ὅτι αἱ ἐκκλησίαι, οἱ ναοί, εἶναι «οἱ τάφοι», «τὰ μνήματα» τοῦ Θεοῦ! “Ομως!... Ἐμεῖς γνωρίζομε, ζοῦμε καὶ προσκυνοῦμε τὸν θανόντα Θεόν, ὃς «νεκρὸν ζωαρχικότατον»!

‘Ολίγον μετὰ τὴν φοβερὰν Παρασκευήν, εἰς τὴν πρωινὴν ἀμφιλύκην τῆς «Μιᾶς τῶν Σαββάτων», τῆς Κυριακῆς, συνέβη αὐτό, διὰ τὸ ὅποιον ἔγινεν ὅλη

1. Φρειδερίκος Νίτσε.
2. Ζὰν Πὼλ Σάρτρ.
3. Β' Κορ. 5:14.

ἡ διὰ σαρκὸς καὶ πάθους καὶ Σταυροῦ καὶ καθόδου εἰς τὸν ἄδην οἰκονομία τοῦ Θεοῦ: Ἡ Ἀνάστασις!... Καὶ αὐτό, ἡ Ἀνάστασις, εἶναι μία ἐξ ἶσου ἀναντίρροπτος ἴστορικὴ πραγματικότης!.. Καὶ ἡ πραγματικότης αὐτὴ ἔχει ἀμέσους καὶ σωτηρίους ἐπιπτώσεις εἰς ὅλους μας. Ἀνέστη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὄποιος εἶναι συνάμα καὶ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου! Ἀνέστη ὁ Θεὸς μὲ δόλον τὸ πρόσλημα τῆς ἀνθρωπότητος: τὸ Σῶμα ποὺ ἔλαβεν ἀπὸ τὰ ἄχραντα αἵματα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἀγίαν Ψυχήν Του. Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, «παγγενὴ τὸν Ἀδὰμ ἀναστήσας ὡς φιλάνθρωπος»!... Ὁ Τάφος τοῦ Ἰησοῦ, τὸ «καινὸν μνημεῖον» τοῦ Ἰωσῆφ, εἶναι πλέον διὰ παντὸς κενός! Ἀντὶ διὰ μνημεῖον νεκρικόν, εἶναι μνημεῖον νίκης κατὰ τοῦ θανάτου, εἶναι πηγὴ ζωῆς! Ὁ νοητὸς Ἡλιος τῆς Δικαιοσύνης ἀνέτειλεν «ἐκ τοῦ τάφου ὡραῖος», χαρίζοντας φῶς ἀνέσπερον, εἰρήνην, χαράν, ἀγαλλίασιν, ζωὴν αἰώνιον! Ναί, οἱ ναιοὶ εἶναι οἱ «τάφοι» τοῦ Θεοῦ! Ἀλλὰ Τάφοι κενοί, ὄλοφάτεινοι, γεμάτοι ἀπό «ὅσμὴν ζωῆς»⁴, ἀπὸ ἑαρινὸν μύρον πασχάλιον, ὡραῖοι, ἐρατεινοί, καταστόλιστοι μὲ μυρσίνες δοξαστικὲς καὶ μὲ ἄνθη χειροπιαστῆς ἐλπίδος, τάφοι ζωοδόχοι καὶ ζωοπάροχοι! Ὁ θάνατος τοῦ Θεοῦ ἀνέστρεψε τὰς δυνάμεις τοῦ ἄδου, ὁ θάνατος εὐτελίστηκε πλέον εἰς ἀπλοῦν ἐπεισόδιον ποὺ εἰσάγει τὸν ἀνθρωπὸν ἀπὸ τὸν βίον εἰς τὴν Ζωήν. Αἱ ἐκκλησίαι, οἱ «τάφοι» τοῦ Θεοῦ, εἶναι αἱ διάπλατοι θύραι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, οἱ ὁρθάνοιχτες εἴσοδοι τοῦ Νυμφῶνος τοῦ Υἱοῦ Του, πού «ώς Νυμφίος προηλθεν ἐκ τοῦ Μνήματος» καὶ οἱ πιστοὶ εἰσερχόμενοι, «θανάτου ἔօρτάζομεν νέκρωσιν, ἃδου τὴν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰώνιου, ἀπαρχῆν καὶ σκιρτῶντες ὑμνοῦμεν τὸν αἴτιον, τὸν μόνον Εὐλογητὸν τῶν πατέρων, Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον»⁵!

Εὔτυχῶς, λοιπόν, ποὺ ἀπέθανεν ὁ Θεός, καὶ ὁ θάνατός Του ἔγινε ζωὴ καὶ ἀνάστασις ἰδική μας! Εὔτυχῶς ποὺ ὑπάρχουν τόσα «μνήματά» Του εἰς τὸν κόσμον, τόσοι ἀγιοι ναοί, ὅπου ἡμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ ἐλεύθερα ὁ πονεμένος, ὁ κουρασμένος καὶ ἀπαρηγόρητος ἀνθρώπος, νὰ ἀποθέσῃ τὸ φορτίον τοῦ πόνου του, τῆς ἀγωνίας του, τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀνασφαλείας του, νά «ξεφορτωθῇ» τὸν θάνατόν του! Εὔτυχῶς ποὺ ὑπάρχουν αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Ἐσταυρωμένου, Ἀποθανόντος, Ἀναστάντος καὶ αἰωνίως Ζῶντος Χριστοῦ, ὅπου ὁ ἀπελπισμένος ἀνθρωπὸς τῶν ἡμερῶν μας, ὁ καταπροδωμένος ἀπὸ δόλα τὰ εἰδωλα, δόλους τούς «χαμοθεούς» ποὺ ἔκλεψαν τὴν καρδιά του, τὴν οἰκονομίαν δηλαδή, τὴν ἰδεολογίαν, τὴν φιλοσοφίαν, τὴν μεταφυσικὴν καὶ δόλας τὰς ὑπολοίπους «κενὰς ἀπάτας»⁶ τοῦ παρόντος αἰῶνος «τοῦ ἀπατεῶνος»⁷, εὐρίσκει καταφύγιον καὶ παραμυθίαν καὶ σωτηρίαν.

Ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ποὺ βιώνει εἰς τὸ πλήρωμά τους τὸ Πάθος, τὸν Πόνον, τὸν Σταυρὸν καὶ τὸν Θάνατον, ἀλλὰ ἐξ ἶσου καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Θεανθρώπου, ἀπευθύνομεν πρὸς ὅλα τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἐγκάρδιον πασχάλιον χαιρετισμὸν καὶ εὐλογίαν, μαζὶ μὲ ἀσπασμὸν ἀγάπης Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος καὶ αἰωνίως Ζῶντος καὶ ζωοποιούντος τὸν ἀνθρωπὸν. Εἰς Αὐτὸν ἡ δόξα, τὸ κράτος, ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

“Ἄγιον Πάσχα 2009

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα εὐχέτης
πάντων ὑμῶν

4. Β' Κορ. 2:16.

5. Τροπάριον ζ' ὡδῆς Κανόνος τοῦ Πάσχα.

6. Πρβλ. Κολ. 2:8.

7. Ἀκάθιστος Υμνος.

**Αναστάσιμο
Μήνυμα
τοῦ Μακαριωτάτου
Ἄρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου**

15.4.2009

Άγαπητά μου παιδιά,

Χριστὸς Ἀνέστη!

Μὲ τὸ χαρμόσυνο αὔτὸ μήνυμα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλπίδος χαιρετίζει αἰῶνες τώρα ἡ Ἐκκλησία τοὺς πιστούς της. Ὁ σαρκωμένος Λόγος, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἅγιας Τοιάδος, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς νίκησε τὸν θάνατο, χαρίζοντας νέες προοπτικές, δίδοντας νόημα καὶ πνοὴ στὰ δράματά μας, ὑπενθυμίζοντας τὴν ὑπεροχὴ τοῦ φωτὸς ἔναντι τοῦ σκότους.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι, ἡ ἀμαυρωμένη ἀπὸ τὴν ἀμαρτία εἰκόνα ἐκάστου ἀνθρώπου ἀλλοιώνεται καὶ ταυτίζεται μὲ τὴν ἀπώλεια καὶ τὸ μῖσος. Αὐτὴ τὴν εἰκόνα ἔρχεται καὶ μεταμορφώνει ὁ Ἀναστημένος Χριστός. Μεταμορφώνει ὅλους μας καὶ τὸν καθένα χωριστά. Μᾶς προσκαλεῖ νὰ ὑπερβοῦμε τὰ τείχη τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς προσωπικῆς αὐταρέσκειας, δείχνοντάς μας τὸ φωτεινὸ μονοπάτι τοῦ ἐμεῖς καὶ ὅχι τοῦ ἐγώ.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ φῶς τὸ ἄτομο συναντᾶ τὴν προσωπική του ἔκφραση, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν συνάντηση τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν προσφορά μας στὸ πρόσωπο κάθε ἄλλου, κάθε ξένου, ἀνεξαρτήτως γλώσσας, χρώματος, θρησκείας καὶ πολιτισμοῦ. Ἡ πατρίδα μας βιώνει σήμερα αὐτὴ τὴν πρόκληση. Καλεῖται νὰ ἀποδείξῃ τὴν μακραίωνη ἴστορία της, τόσο στὴν κοινωνικὴ ἀνάπτυξη, ὅσο καὶ στὴν οἰκογενειακὴ καὶ προσωπική. Τὰ σύννεφα τῆς ἐπερχόμενης οἰκονομικῆς κρίσης μπορεῖ νὰ σκεπάζουν τὶς προοπτικὲς καὶ τὸ μέλλον πολλῶν ἀδελφῶν μας, βαθύτερη κρίση, ὅμως, ζοῦμε, ὅταν συνεχίζουμε τὴν προκλητικὰ ἀδιάφορη στάση μας πρὸς τὸν ἄλλο. Ἀναρωτηθήκαμε ἀν ὁ ἀναστάσιμος αὐτὸς χαιρετισμός «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» σημαίνει ἀνάσταση καὶ γιὰ τὸν διπλανό μας; Ἐκεῖ, ἀδελφοί μου, ὃς δείξουμε τὴν μεγαλοψυχία μας. Ἐκεῖ ὃς δείξουμε τὴ διαχρονικότητα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Ἐκεῖ ὃς δείξουμε τὴν οὐσιαστικὴ πίστη μας στὸν Θεὸ καὶ ὅχι τὴν ἐπιδερμική μας προσέγγιση σ' ἔνα ὅμιορφο ἔθιμο.

Με αὐτές τὶς ἀπλές σκέψεις σᾶς εὐχομαι ὀλόψυχα νὰ συναντήσετε τὸν ἀναστημένο Χριστὸ στὸ πρόσωπο τοῦ ἄλλου.

Χριστὸς Ἀνέστη!

Χρόνια Πολλά!

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

**Μήνυμα
στὴν Γ' Ἡμερίδα
τῆς Εἰδικῆς
Συνοδικῆς
Ἐπιτροπῆς
Παρακολουθήσεως
τῶν Εὐρωπαϊκῶν
Θεμάτων
στὸ Διορθόδοξο
Κέντρο
τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος
στὴν Ἱερὰ Μονὴ¹
Πεντέλης**

(31.03.2009)

Τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου

Ἄγαπητοί μου Πατέρες καὶ λοιποί ἐκλεκτοί Σύνεδροι τῆς Ἡμερίδας Στελεχῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Πελοποννήσου καὶ τῶν Νήσων Αἰγαίου καὶ Ἰονίου Πελάγους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παρουσία μας στὸ χῶρο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ “γίγνεσθαι” εἶναι δεδομένη πραγματικότητα καὶ γεγονός αὐτονόητο στὰ δρώμενα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Ἐπὶ πλέον δὲ οἱ σύγχρονες τεχνολογικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνθῆκες μᾶς ὑποχρεώνουν ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ συντονίζουμε τὴν διακονία τῆς Ἐκκλησίας μας στὰ βήματα, στοὺς στόχους καὶ στὶς προοπτικὲς τῶν διαφόρων ὁργάνων τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, ἀφ' ἐτέρου δὲ νὰ καταθέτουμε συνεχῶς τὴν μαρτυρία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ νὰ φωτίζουμε μὲ τὸ Ἑλληνορθόδοξο ἥθος τὴν κάθε πλευρὰ τοῦ βίου Αὐτῆς.

Εἶναι ἀλήθεια καὶ ἔχει ὅμοιογηθεῖ ἀπὸ πολλοὺς ἐχέφρονες νόες, ὅτι οἱ πνευματικὲς ἀξίες καὶ τὰ πολιτισμικὰ καὶ κοινωνικὰ δεδομένα τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν ἔχουν ὑποστῆ μία ἀλλοίωση στὸ θέμα τῆς κατανοήσεως τῆς ἴστορίας τοῦ παρελθόντος. Τοῦτο τὸ γεγονός ἔχει ἀντίκτυπο καὶ στὸν προγραμματισμὸν καὶ στὶς φιλότιμες ἐπιδιώξεις τῶν συμβαλλομένων Μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Οἱ προκλήσεις τοῦ ὁρθολογισμοῦ καὶ ἡ νίοθέτησις ἐνὸς λόγου ἀπογυμνωμένου ἀπὸ κάθε μεταφυσικὸ πίστευμα, προβάλλονται ὡς ἄλλοθι καὶ οἱ ὅποιες ἐμπειρίες καὶ ἀνατάσεις τοῦ πνεύματος κατατίθενται περιφρονητικὰ ἢ καὶ περιθωριοποιοῦν τὸ κοινωνικὸ ταμεῖο τῶν λαῶν τῆς.

Βέβαιο πάντως εἶναι ὅτι οἱ Χριστιανικὲς οἵτες ἀρθρώνουν τὴν πνευματικὴν κληρονομιὰ καὶ ὑπόσταση τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ τὰ θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, ποὺ ἀπομονώνουν κάθε δόλιο καὶ κακόπιστο προστλυτισμό, διαμισθρώνουν διαχρονικὰ καὶ ἰστορικὰ τὴν ἐλεύθερη ρύθμιση τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ὡς καὶ κάθε θεσμικοῦ ὁργάνου.

Ξεκινώντας ἡ Ἐκκλησία μας ἀπὸ τὴν βασικὴ θέση, ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀνεπανάληπτη προσωπικότητα καὶ “εἰκόνα τοῦ Θεοῦ” καὶ ὅτι, ὅχι μόνον μὲ τὸν Χριστό, ἀλλὰ στὸν Χριστὸν ὑπάρχει ἐλευθερία, δημοκρατία καὶ δικαιοσύνη, ἐπιμένει ἀταλάντευτα σ' αὐτὸ τὸ μοτίβο συνεργασίας, ἐπικοινωνίας, διακονίας καὶ προσφορᾶς μεταξὺ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου καὶ ἴδιως τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης.

‘Ως Ἐκκλησία βέβαια δὲν μποροῦμε νὰ ἔχουμε συμμετοχὴ στὶς ἀποφάσεις καὶ συζητήσεις, μήτε ἐπιθυμοῦμε νὰ ὑπερβοῦμε τὰ ἐσκαμμένα καὶ τὰ ὅρια ἀρμοδιοτήτων, ποὺ ἀνήκουν στοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς Ἐνώσεως καὶ στὰ ὅργανα Αὐτῆς.

Μετέχουμε ὅμως σὲ κοινὲς προσπάθειες καὶ ἀνταποκρινόμαστε μὲ εὐθύνη καὶ εὐαισθησίᾳ στὶς προσφερόμενες δυνατότητες ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνώση, ἐκτιμώντας θετικὰ καὶ ἀξιοποιώντας παραγωγικὰ κάθε τὶ ποὺ ἀποβλέπει στὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ μας, χωρὶς νὰ ἀλλοιώνεται ἡ μαρτυρία τῆς Ἑλληνορθόδοξης πίστεως καὶ χωρὶς νὰ ὑποτιμᾶται ἡ ταυτότητα τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης.

Κάθε τὶ μπορεῖ μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν συνεργασία τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀξιοποιηθεῖ. Κάθε δῶρο καὶ τάλαντο προσφορᾶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὅταν δὲν τὸ θάψουμε στὸν ἐγωισμό μας, ἀλλὰ τὸ καταθέσουμε στὸ φιλότιμο ταμεῖο τῆς δυναμικῆς προσπάθειας καὶ τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ ἐπιφέρει “καρπὸν πολὺν καὶ ἀγαθόν”.

Εὐλογῶ λοιπὸν τὴν ὅλη προσπάθεια ποὺ καταβάλλει ὁ Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας μας, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ καὶ τὰ μέλη Αὐτῆς, γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῶν Στελεχῶν τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ θεμάτων Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Ἡ συνεργασία μας μὲ τοὺς κ.κ. ἀντιπροσώπους- Διευθυντὲς τῶν Γραφείων, τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβου-

λίου καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως στὴν Ἑλλάδα, ὑπάρχει ἥδη καὶ εἶναι ἀποτελεσματικὴ καὶ εὐελπιστοῦμε ὅτι θὰ συνεχίσει νὰ εἶναι γόνιμη καὶ ούσιαστικὴ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Λαοῦ μας.

Χαιρετίζω λοιπὸν τὴν παρουσία ὅλων Ὑμῶν στὴν Γ' αὐτὴ Ημερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων. Αὐτὸ ἐν πολλοῖς δείχνει καὶ ὑπογραμμίζει καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν ἐνεργοποίηση ὅλου τοῦ δυναμικοῦ Της στὰ Εὐρωπαϊκὰ ζητήματα καὶ τὸ ὅτι κάθε προσπάθεια καὶ ἐπιδίωξή Της δὲν εἶναι τυχαία καὶ εὐκαιριακή. Γίνεται δὲ πάντα μὲ συγκρότηση καὶ ἐπιμέλεια πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸ καὶ μὲ κατάλληλα πρόσωπα, ἀφοσιωμένα καὶ εἰδικευμένα στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Άριθμός 639/2008

‘Η Ἐπιτροπὴ Ἀναστολῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (άρθρο 52 τοῦ Π.Δ./τος 18/1989, ὅπως ἀντικαταστάθηκε μὲ τὸ ἀρθρο 35 τοῦ ν. 2721/1999)

(...) 1. ... 2. Ἐπειδή, μὲ τὴν αἵτηση αὐτὴν ζητεῖται νὰ ἀνασταλεῖ ἡ ἐκτέλεση τῆς ὑπ’ ἀριθμ. 661/19.12.2007 ἀπόφασης τοῦ Μητροπολίτη τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολης ***, μὲ τὴν δοκίμασην ἀπὸ τὸν αἰτοῦντα, ιερομόναχο καὶ προσωρινὸ ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου ***: α) ἡ ποινὴ τῆς ἔκπτωσης ἀπὸ τὸ ὄφφικιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτη, β) μηνιαία ἀργία ἀπὸ πάσης ιεροπραξίας, γ) ἀπόλυτη ἀπό τὴν ἐφημεριακή του θέση. Τέλος μὲ τὴν ἴδια πράξη τοῦ δόθηκε ἡ ἐντολὴ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Μετανοίας του. Κατὰ τῆς ὧς ἀνω ἀπόφασης ὁ αἰτῶν ἔχει ἀσκήσει αἵτηση ἀκυρώσεως, γιὰ τὴν δοκίμασην ὁ 6.11.2008.

3. Ἐπειδή, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν ιερομόναχος (ἀγαμος), χειροτονηθεὶς στὸ βαθμὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ προχειρισθεὶς στὸ ὄφφικιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτη, διορίσθηκε, ἐνόψει τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 39 τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» (Β' 193), μὲ τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 359/2.4.1979 ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτη τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολης ***, προσωρινὸς ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου ***. Μὲ τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 394/2.12.1994 ἀπόφαση τοῦ ἴδιου ὧς ἀνω Μητροπολίτη τοῦ ἐπιβλήθηκε ἡ ποινὴ τοῦ μὴ κηρύγτειν ἐφεξῆς ἐπ’ ἐκκλησίας μὲ τὴν αἵτιολογία ὅτι τὸ κήρυγμά του «μετατρέπεται εἰς ὑβρεολόγιον καὶ πολιτικολογίαν», μὲ τὴν δὲ ὑπ’ ἀριθμ. 613/12.10.2004 ἀπόφαση τοῦ ἐν λόγῳ Μητροπολίτη τοῦ ἐπιβλήθηκε ποινὴ «αὐστηρᾶς ἐπιπλήξεως» γιὰ τὸ λόγο ὅτι κατὰ τὴ διάκεια τοῦ κηρύγματος παρεκτρέπεται σὲ πολιτικολογίες καὶ τοῦ ἔγινε σύσταση ὅτι σὲ περίπτωση «ἐπαναλήψεως τοῦ παραπτώματος τούτου» θὰ ληφθοῦν ἐναντίον του «αὐστηρότατα μέτρα». Ἀκολούθως, μὲ τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 331/6.6.2007 ἀπόφαση τοῦ ἴδιου Μητροπολίτη τοῦ ἐπιβλήθηκαν γιὰ τὸν ἴδιο ὧς ἀνω λόγο: α) ποινὴ αὐστηρᾶς ἐπιπλήξεως, β) ἀπαγόρευση τοῦ νὰ κηρύγτει ἐπ’ ἐκκλησίας καὶ γ) ἀπαγόρευση πάσης Ιεροπραξίας ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ *** ἐπὶ δύο ἑβδομάδες. Τέλος, μὲ τὴν ἥδη προσβαλλόμενη ἀπόφαση ὁ ἀνωτέρω Μητροπολίτης ἐπέβαλε στὸν αἰτοῦντα, κατ’ ἐπίκληση τῶν ἀρθρων 37 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146) καὶ 11 τοῦ Ν. 5383/1932 «περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κ.λπ.» (Α' 110), ὕστερα ἀπὸ τὶς ἀπὸ 14.11.2007 καὶ 6.12.2007 κλήσεις του σὲ ἔγγραφη ἀπολογία καὶ τὶς ὑποβληθεῖσες, ἀντιστοίχως, ἀπὸ 14.11.2007 καὶ 8.12.2007 ἀπολογίες του, τὰ ἀναφερόμενα στὴν ἀπόφαση αὐτὴν μέτρα μὲ τὴν αἵτιολογία ἀφ’ ἐνὸς μὲν ὅτι ἐπιδεικνύει ἀπείθεια στὶς ἐντολές του, ἀφ’ ἐτέρου δὲ ὅτι ἔλαβε μέρος σὲ τηλεοπτικὲς ἐκπομπὲς χωρὶς ἀδεια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (...) καὶ ὅτι καταφέρεται κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Μητροπολίτη τῆς καθ’ ἡς Μητροπόλεως. ....

4. Ἐπειδή, ἡ ἐπιβαλλόμενη μὲ τὴν ἀνωτέρω πράξη ἔκπτωση ἀπὸ τὸ ὄφφικιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτη καὶ ἡ ἐντολὴ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ὅπως ἀπέλθῃ πά-

**Σχολιασμὸς
Ἀποφάσεως
τοῦ Συμβουλίου
τῆς Ἐπικρατείας**

Τοῦ
Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου,
Δικηγόρου, Νομικοῦ Συμβούλου
παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ραντα στήν Ίερὰ Μονὴ τῆς μετανοίας του ἔχουν χαρακτήρα πνευματικό, διότι ἐπηρεάζουν μόνο τὴν πνευματικὴ σχέση τοῦ αἰτοῦντος μὲ τὴν Ἐκκλησία καὶ ἀναφέρονται στὴν ἴδιοτητά του ὡς ἀληρικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ λειτουργοῦ, ποὺ θεμελιώνεται στὸ μυστήριο τῆς χειροτονίας. Ἐπομένως, ἡ προσβαλλόμενη, κατὰ τὸ ἀνωτέρω μέρος της, ὡς πνευματικοῦ περιεχομένου πράξη, δὲν ὑπόκειται σὲ δικαστικὸ ἔλεγχο καί, συνεπῶς, ἀπαραδέκτως προσβάλλεται μὲ αἴτηση ἀκυρώσεως, ἡ δὲ ὑπὸ κρίση αἴτηση ἀναστολῆς εἶναι γιὰ τὸν ἴδιο λόγο ἀπορριπτέα, κατὰ τὸ ἀντίστοιχο μέρος της, ὡς ἀπαράδεκτη. Ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ὑπὸ κρίση αἴτηση καὶ κατὰ τὸ μέρος ποὺ μὲ αὐτὴν ζητεῖται ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς τῆς μηνιαίας ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, ἀφοῦ, πάντως, ἔχει παρέλθει ὁ χρόνος γιὰ τὸν ὅποιον ἐπιβλήθηκε ἡ ποινὴ αὐτῆς. Ἀντιθέτως, παραδεκτῶς ζητεῖται ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀπόλυτης τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ τὴν ἐφημεριακή του θέση, διότι κατὰ τὸ μέρος αὐτὸν ἡ προσβαλλόμενη πράξη ἐπηρεάζει ἀμέσως τὶς σχέσεις ἐκκλησίας - ἀληρικοῦ καὶ τὰ προκύπτοντα ἀπὸ αὐτὴν δικαιώματα τοῦ αἰτοῦντος καί, ἐπομένως, ἔχει ἐκτελεστὸ χαρακτῆρα καὶ ὑπόκειται στὸν ἀκυρωτικὸ ἔλεγχο τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

5. Ἐπειδὴ προβάλλεται ὅτι ἡ ἐκτέλεση τῆς ἀπόλυτης τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ τὴν ἐφημεριακή του θέση, βλάπτει αὐτόν, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι τὸν καταδικάζει «εἰς θάνατον διὰ πείνης» καθόσον στερεῖται τοῦ μισθοῦ του ὡς ἐφημερίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι προσβάλλει ἀνεπανόρθωτα τὴν προσωπικότητά του ὡς ἱερέως λειτουργοῦ ἐπὶ μίαν τριακονταετία. Οἱ λόγοι, ὅμως, αὐτοὶ δὲν δύναται νὰ στοιχειοθετήσουν τὴ χορήγηση τῆς αἰτούμενης ἀναστολῆς, ὁ μὲν πρῶτος διότι οἱ δαπάνες διαβιώσεως τοῦ αἰτοῦντος καλύπτονται ἀπὸ τὴν Ίερὰ Μονὴ τῆς μετανοίας του, στὴν ὅποια καλεῖται αὐτὸς μὲ τὴν προσβαλλόμενη πράξη νὰ ἐπιστρέψει (Ε.Α. 1023/2006), ὁ δὲ δεύτερος διότι ἡ βλάβη τῆς ὅποιας γίνεται ἐπίκληση εἶναι ἐπανορθώσιμη μετὰ τὴν τυχὸν ἀκύρωση τῆς ἀπόλυτης τοῦ αἰτοῦντος ἀπὸ τὴν ἐφημεριακή του θέση. Ἐπομένως, ἐνόψει καὶ τοῦ ὅτι δὲν προκύπτει πρόδηλη βασιμότητα τῶν προβαλλόμενων λόγων ἀκυρώσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ χορηγηθεῖ ἡ αἰτούμενη ἀναστολή.»

Σχόλιο

Ἡ παρατιθέμενη ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναστολῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τείνει νὰ παγιώσει μία νομολογιακὴ ἄποψη, ἡ δόπια συναντᾶται τὸ πρῶτον στὴν ἀπόφαση ἘπΑνΣτΕ 1023/2006. Οἱ ιερομόναχος, ποὺ ἀπολύτει αὐτὸν θέση προσωρινοῦ ἐφημερίου ἐντελλόμενος νὰ ἐπιστρέψει στὴν Μονὴ τῆς μετανοίας του, δὲν ὑφίσταται ἀνεπανόρθωτη οἰκονομικὴ βλάβη λόγῳ διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας του, ὥστε νὰ δικαιολογεῖται ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς πράξεως ἀπολύτης (52 παρ. 6,8 κωδ. Π.Δ/τος 18/1989), ἀφοῦ τὰ ἔξοδα διαβιώσεως του καλύπτονται (ἀκριβέστερα: κατὰ τοὺς Ἱ. Κανόνες καλύπτονται ὑποχρεωτικῶς) ἀπὸ τὴν ἐν λόγῳ Ἱ. Μονὴ. Ἀναγνωρίζεται δηλαδὴ ἡ ἰσχὺς καὶ συνεκτιμᾶται τὸ περιεχόμενο τῶν Ἱ. Κανόνων, ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν κατ' ἀρχὴν ὑποχρεωτικὴ παραμονὴ ἐντὸς Μονῆς, ἀλληλεγγύη καὶ κοινοκτημοσύνη τῆς Ἄδελφότητας (πρβλ. Δ', Η' τῆς Δ' Οἰκ. Συνόδου, Δ' τῆς ΑΒ' Οἰκ. Συνόδου, Ματθ. 6,19, καὶ ἡδη ἀρθρο 1 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 39/1972, ὅπου καταγράφονται οἱ μοναχικὲς ἐπαγγελίες). Πρόκειται γιὰ τακτικὴ ἐρμηνείας τοῦ πολιτειακοῦ δικαίου ὅταν κατὰ τὴν ἐφαρμογή του ἀπτεται τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ὀνομαστεῖ «ἀρχὴ τῆς σύμφωνης μὲ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες ἐρμηνείας» (πρβλ. ἀνάλογη περίπτωση ΣτΕ 1753/2008, «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» 2009, σελ. 179 ἐπομ., σκέψη 4). Ἡ ἐρμηνεία τῶν κανόνων πολιτειακοῦ δικαίου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν Ἱερῶν Κανόνων δὲν σηματοδοτεῖ ἵσως ὑποχρηση τῆς ἀπόψεως τῆς νομολογίας περὶ μὴ συνολικῆς κατοχυρώσεως ὑπὸ τὸ ἰσχὺον Σύνταγμα τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τῆς προβληματικῆς διαιρέσεως σὲ «δογματικούς» καὶ «διοικητικούς», ἐκ τῶν ὅποιων μόνον οἱ διοικητικοὶ μὴ θεμελιώδεις δὲν κατοχυρώνονται ὑπὸ τὸ ἀρθρο 3 παρ. 1 Συντ.. Ὁστόσο ἡ προσαρμοσμένη ἐρμηνεία ἐν προκειμένῳ τῆς ἀρχῆς τῆς προσωρινῆς δικαστικῆς προστασίας (52 παρ. 1 κωδ. Π.Δ. 18/1989) ἐν ὅψει Ἱερῶν Κανόνων, ἀποτελεῖ ἀναγνώριση τῆς (τουλάχιστον) ἵσης τυπικῆς ἰσχύος τους, παρότι δὲν ἀναφέρεται διαρρήδην (πάντως στὴν ΣτΕ 2569/1990, ΕΔΔΔ 1991, 51, ὑφίσταται περίπτωση κατισχύσεως Ἱ. Κανόνα ἔναντι τοῦ κοινοῦ

δικαίου, κατά τὴν ὅποια οἱ Κανόνες ΞΣΤ' Ἀγ. Ἀποστόλων, Ή Μεγ. Βασιλείου ἀπαγορεύουν στὴν Διοίκηση νὰ χορηγήσῃ ἄδεια ὁπλοφορίας σὲ κληρικὸν ἢ μοναχό, ἀκόμα καὶ ἐὰν συντρέχουν οἱ νόμιμες προϋποθέσεις). Ἡ ἀπόφαση ἐπιπλέον θίγει καὶ τὸ ἔξελισσόμενο στὴν νομολογία ζήτημα τῆς ἐκτελεστότητας (τῆς ἰδιότητας ὡς διοικητικῶν ἢ «πνευματικῶν», βλ. ΣτΕ 139/1930, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀποφάσεις, ὅπου γίνεται ἡ διάκριση) τῶν πράξεων, ποὺ ἐκδίδει Μητροπολίτης, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς δυνατότητας ἢ ὅχι δικαιοστικῆς προσβολῆς τους. Ἐντάσσοντας τὴν ἀπόφαση στὴν ἄχρι τοῦδε ἰστορίᾳ καὶ θεματολογίᾳ τῆς νομολογίας εἶναι δυνατὴ ἡ παρακάτω ἐνδεικτικὴ καταλογογράφηση νομολογιακῶν περιπτώσεων. Εἶναι ἐκτελεστή (ἥτοι διοικητική) πράξη καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ παραδεκτὴ προσβολή: 1) πράξεως Μητροπολίτου, καθ' ὃ μέρος παύει προσωρινὸν ἐφημέριο ἐκ τῶν καθηκόντων του, διότι ἐκδίδεται καὶ βάσει διατάξεων τοῦ διοικητικοῦ δικαίου (ΣτΕ 1753/2008, ὁ.π.), 2) ἀποφάσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἢ Μητροπολίτου ἐπιβάλλουσας πειθαρχικὴ ποινή, ἐφ' ὃσον ὁ τιμωρούμενος ἔχει ὑπηρεσιακὴ ἔννομη σχέση μὲ ἐκκλησιαστικὸν νομικὸν πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εἰδικότερα ἐφ' ὃσον α) εἶναι Ἡγούμενος ἢ μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου (ΣτΕ 1294/2003, ἙλλΔ/νη 2004, 1230), β) κατέχει ὁργανικὴ θέση ἐφημερίου ἢ διακόνου Ἱ. Ναοῦ (ΣτΕ 1123/2005, ΣτΕ 4120/2005, ἙλλΔ/νη 2006, 47, ΣτΕ 2031/2004, ΣτΕ 2928/1996, ΣτΕ 3145/1998, ΣτΕ 2739/1997, ΣτΕ 3188/1996, ΣτΕ 3979/1996, ΣτΕ 1440/1993. ΣτΕ ('Ολομ.) 825/1988, ΝοΒ 1988, 615,), 3) ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπιβάλλουσας ἔξαμηνη διαθεσιμότητα κατὰ Μητροπολίτου κατ' ἄρθρον 34 παρ. 8 ν. 590/1977 (= 15 παρ. 1 ν. 1351/1983) (ΣτΕ 296/2006, ΕΔΔΔ 2008, 512), 4) τοῦ ἀπολυτηρίου γράμματος Μητροπολίτου πρὸς μοναχό (ΣτΕ 1441/1993, κατόπιν παύσεώς του ἀπὸ ἐφημεριακὴ θέση, ΣτΕ 34/2009 ἢ ἀκόμα καὶ ἐὰν δὲν ἀκολουθεῖ τὴν ἀπόλυση ἀπὸ θέση ἐφημερίου, ἀντίθετη ὅμως ἡ ἘπΑνΣΤΕ 639/2008), 5) πράξεως τῆς Ἱερᾶς Κοινότητας τοῦ Ἅγιου Ὁρούς περὶ κηρύξεως Ἀδελφότητας ὡς «ἰδιαιτέρας» καὶ «ἀπαγορευόμενης κατὰ νόμον», ποὺ ἐκδίδεται κατὰ τὸ ν.δ. 10/16.9.1926 (Κ.Χ.Α.Ο.) (ΣτΕ 736/2005, ΝοΒ 2006, 470, 2007, 743), 6) τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ χαρακτηρι-

σμοῦ Ἱ. Μονῆς ὡς Συνοδικῆς Σταυροπηγιακῆς (ΣτΕ 1433/2002), 7) τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ ἀναγκαστικῆς μεταθέσεως ἐφημερίου κατὰ τὸ ἄρθρο 37 παρ. 7 τοῦ ν. 590/1977 (ΣτΕ 2973/2007, ΣτΕ 644/2000, ἙλλΔ/νη 2001, 1058, ΣτΕ 647/2000, ΣτΕ 2698/1990, ΕΕργΔ 1990, 1086), 8) τῆς πράξεως Μητροπολίτου περὶ διορισμοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου Ἱ. Μονῆς (ΣτΕ 36/2009, ΣτΕ 1952/2000, ἙλλΔ/νη 2001, 1044), 9) τῆς πράξεως Μητροπολίτου περὶ διορισμοῦ ἢ ἀπολύσεως ἐφημερίου μὴ ἐνοριακοῦ ναοῦ (ΣτΕ 4548/1995), 10) τῆς πράξεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ διενέργειας διαχειριστικοῦ ἐλέγχου σὲ Ἱ. Μονή (ἘπΑνΣΤΕ 777/2001), 11) τῆς ἀποφάσεως τῆς Ι.Σ.Ι. περὶ ἐκλογῆς καταστάσεως Μητροπολίτου (ΣτΕ 936/1938, ΣτΕ ('Ολομ.) 410, 411/2008, Δίκη 2008, 1884, ΣτΕ 3767/2002, ἙλλΔ/νη 2003, 1088, ΣτΕ 2288, 2289/2000, ΝοΒ 2001, 1673, ΣτΕ 3793 3805/1990, ΣτΕ 1531/1992, ΣτΕ ('Ολομ.) 545, 546/1978), 12) τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ ἀποδοχῆς παρατήσεως Μητροπολίτου ἀπὸ τὰ Συνοδικά του καθήκοντα (ΣτΕ 1983/2007). Δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ προσβολὴ ὡς καθαρῶς «πνευματικῆς»: 1) τῆς ποινῆς τῆς ἀργίας ἀπὸ πάσης ἴεροπραξίας ἀπὸ Μητροπολίτη σὲ κληρικό, ποὺ δὲν κατέχει ὁργανικὴ θέση ἐφημερίου ἢ διακόνου (ΣτΕ 2438/2001, ΝοΒ 2003, 141, ΣτΕ 1051/1997, ἀντίθετα παλαιότερα ἡ ΣτΕ 1534/1992), 2) τῆς προσωρινῆς ἀργίας ἀπὸ πάσης ἴεροπραξίας σὲ ἴερομόναχο προσωρινὸν ἐφημέριο κατ' ἄρθρον 102 τοῦ ν. 5383/1932 (ΣτΕ 2310/2008), 3) τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ ἐπιβολῆς ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας σὲ βάρος λαϊκοῦ (ΣτΕ 2154/1988) ἢ Μητροπολίτου λόγω κανονικῶν του παραπτωμάτων (ΣτΕ ('Ολομ.) 2976/1996, ΝοΒ 1996, 585, ΣτΕ ('Ολομ.) 2979/1996, ἙλλΔ/νη 1997, 714, ΣτΕ ('Ολομ.) 2988/1996, ΣτΕ 933/1994, ΣτΕ 938, 939/1994), ὅπως καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ ἄρσεως ἢ μὴ ἄρσεως τοῦ ἐπιτιμίου αὐτοῦ (ΣτΕ 615/2004, ΣτΕ 616/2004), 4) τῆς κατὰ τὸ ἄρθρο 11 παρ. 3 τοῦ ν. 5381/1932 ἀφαιρέσεως τοῦ ὀφελικού τοῦ ἀρχιμανδρίτου ἀπὸ Μητροπολίτη (ΣτΕ 639/2008), 5) τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς ἀσκούσας πνευματικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τοῦ Ἅγιου Ὁρούς κατὰ τὸ ἄρθρο 105 Συντ. (ΣτΕ 736/2005, ὁ.π., ἀντιθ. μειοψ.).

Εἰσαγωγικό Σημείωμα

Ως γνωστόν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρουσιάζεται στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο τὸ ἐρώτημα «ποιό εἶναι τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα» τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ἔνα ἀπὸ τὰ φλέγοντα θέματα τῆς μελετωμένης καὶ προετοιμαζομένης Πανορθοδόξου Συνόδου εἶναι καὶ τὸ ἐρώτημα τῶν κανονικῶν ἀρμοδιοτήτων ἡ προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ τῶν αὐτοκεφάλων καὶ αὐτονόμων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς δημοσιεύουμε στὸ παρόν τεῦχος τῆς «Ἐκκλησίας» σχετικὴ γνωμοδότηση τοῦ Ὁμοτ. Καθηγητοῦ κ. Παν. Μπούμη, ἡ ὁποίᾳ ἀναφέρεται στὰ ἀνωτέρω θέματα διεξοδικῶς πρὸς ἐνημέρωση, κατατόπιση καὶ προετοιμασία τῶν ἐνδιαφερομένων πλευρῶν.

Τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν «Νέων Χωρῶν» (ἀλλὰ καὶ γενικώτερα) καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ὄρου «ἐπιτροπικῶς»

Στὴν ἀπὸ 4ης Σεπτεμβρίου 1928, ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βασιλείου τοῦ Γ', Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξη «Περὶ τῆς διοικήσεως τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν» γράφεται: «...ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ιερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ὁγαπητῶν ἡμῖν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν,... ἔγνωμεν καὶ ἀπεφασίσαμεν Συνοδικῶς, ὅπως, τηρουμένου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιῶν τούτων ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ διοίκησις ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους τῶν ἐπαρχιῶν τούτων διεξάγηται ἐφεξῆς ἐπιτροπικῶς ὑπὸ τῆς πεφιλημένης Ἀγιωτάτης Ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προφρόνως ἀποδεξαμένης, συναινούσης καὶ κυρούσης καὶ τῆς ἐντίμου Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ὅπως κατὰ τὴν παράκλησιν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀναλάβῃ τὴν ἐντολὴν ταύτην...»¹.

Ἐρώτηση:

Ἐρωτᾶται· ποιό εἶναι τὸ ἀνώτατο κανονικό (τ.ἔ. σύμφωνα μὲ τοὺς ἴ. κανόνες) δικαίωμα τοῦ ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν Νέων Χωρῶν, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα;

Ἀπάντηση:

A. Ἄμεσως, αὐθορμήτως καὶ προχείρως θὰ μποροῦσε κάποιος νὰ ἀπαντήσει ὅτι στὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα ἀνήκουν αὐτά, τὰ δόπια ὅριζει ἡ σχετικὴ Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928, ὅπως ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἐρωτᾶται καὶ νὰ τίθεται ὑπ' ὅψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁ κατάλογος τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἀρχιερατείαν κληρικῶν, προκειμένου γιὰ τὶς Μητροπόλεις τῶν Νέων Χωρῶν κ.τ.τ.

Εἰδικότερα, μάλιστα, θὰ ἔλεγε ὁ ἵδιος ὅτι τὸ περιεχόμενο τῆς προτάσεως «ἀνώτατον κανονικὸν δικαίωμα» τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου γιὰ τὶς ἐπαρχίες τῶν Νέων Χωρῶν τῆς Ἑλλάδος διευκρινίζεται καὶ ὅριζεται σ' αὐτὴν τὴν Πράξη.

1. Ἰσως ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ Πράξη αὐτή, ὅπως καὶ ὁ Πατριαρχικὸς Τόμος τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 29ης Ιουνίου 1850, μὲ τὸ ἰσχὺν Σύνταγμα τοῦ 1975/1986, ἔχει ἀποκτήσει συνταγματικὴ κατοχύρωση «μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ θιγοῦν ἐλευθέρως ἀπὸ τὸν κοινὸν νομοθέτην» (Ν. Κ. Σακελλαρίου, Θεμέλια ἐνότητος Φαναρίου - Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή» τῆς 21.1.2001).

Συγκεκριμένως ώς έξης κατά παραγράφους:

α) Στήν παράγραφο Ε' ἀναγράφεται: «Οἱ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπαρχιῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ἀρχιερεῖς ἐκλέγονται ἐφεξῆς ... ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου ἐκλεξίμων, συντεταγμένου ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, δικαιουμένου καὶ τούτου ὑποδεικνύειν ὑποψηφίους, ἀπαγορευμένων τῶν ἀρχιερατικῶν μεταθέσεων ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν».

2) Στὸν ΣΤ' ὅρο λέγεται: «... οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀρχιερεῖς τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, δικάζονται καθ' ὅν τρόπον καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Ὁρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κεκτημένοι μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκλήστου ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ ἐν περιπτώσει ποιῶν ἀργίας ἢ καθαιρέσεως ἢ τινος τοιούτων»².

3) Στὸν Ζ' ὅρο δοίζεται: «Ἡ τε χηρεία καὶ ἡ πλήρωσις ἐπαρχίας τινὸς τῆς περιοχῆς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀναγέλλεται τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἀποστέλλοντος ἐκάστοτε πρὸς Αὐτὸν καὶ ἀντίγραφον τοῦ ὑπομνήματος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀποκαθισταμένων ἀρχιερέων, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν κατὰ τὴν χειροτονίαν ἀρχιερατικὴν αὐτῶν διμολογίαν, δσάκις πρόκειται περὶ νεωστὶ χειροτονούμενων.

‘Ωσαύτως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀγγέλλεται τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχῇ ἡ πρόσκλησις τῶν Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἱερὰν Σύνοδον, τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καὶ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ώς καὶ εἰς τὰς Γενικὰς Συνόδους τῆς Ἱεραρχίας.

‘Η ἀνάληψις δὲ τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων ἀναγέλλεται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχὴν καὶ δι' ἴδιου γράμματος τοῦ ἐκλεγέντος νέου ἀρχιερέως, ἀποστελλομένου ώσαύτως διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

4) Στὸν Η' ὅρο ἀναγράφεται: «Διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οἱ ἀρχιερεῖς τῶν

Πατριαρχικῶν Ἐπαρχιῶν ἀποστέλλουσιν ώσαύτως κατ' ἔτος πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχὴν ἀντίγραφον τῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος τακτικῶν ἐτησίων ἐκθέσεων αὐτῶν, περὶ τῆς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις αὐτῶν ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως».

5) Στὸν Θ' ὅρο δοίζεται: «Οἱ ἐν Ἑλλάδι Μητροπολῖται τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μνημονεύουσι τοῦ ὄνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ, οὗ ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται κατὰ τὰ ἀπό τινος γιγνόμενα».

6) Στὸν Ι' ὅρο ὑποδεικνύεται: «Διατηροῦνται ἀπαραμείωτα τὰ κανονικὰ δικαιώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερῶν Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, μνημονευομένου ἐν αὐταῖς τοῦ ὄνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ καὶ ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἀνακοινούμενης πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχὴν τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων Ἡγουμενοσυμβουλίων τῶν Μονῶν τούτων...

‘Η διάλυσις, δῆμος, τυχὸν ἢ ἡ συγχώνευσις Πατριαρχικῆς τινὸς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς διενεργεῖται πάντοτε μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον».

B. Τὸ πρόβλημα δῆμως καὶ τὸ ἐρώτημα παραμένει, γιατὶ αὐτὰ τὰ δικαιώματα ἀναφέρονται καταγραφόμενα. Καὶ τὸ σπουδαῖο εἶναι ὅτι ἡ Πατριαρχικὴ Πράξη ἀναφέρει αὐτά, ἀφοῦ προηγουμένως δοίζει: «Τηρουμένου τοῦ ... ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ διοίκησις ... διεξάγηται ἐφεξῆς ἐπιτροπικῶς ὑπὸ τῆς ... Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἄρα ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων, ὑπονοεῖται καὶ κάτι ἄλλο ἢ κάποια ἄλλα δικαιώματα, ἄλλοι δοί, οἱ ὅποιοι περιλαμβάνονται καὶ καθορίζουν τὸ ἀνώτατο κανονικό (= τὸ σύμφωνο μὲ τοὺς ἴ. κανόνες) δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου³.

3. ‘Ο.Ν.Κ. Σακελλαρίου (δπ. παρ.) γράφει σχετικῶς ἐπεξηγώντας τὸ «τηρουμένου ... τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου»: «Δηλαδή, οἱ περιοχὲς αὐτὲς ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγονται εἰς τὴν "πνευματικὴν δικαιοδοσίαν" τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἀποσαφηνίζει ἵκανον ποιητικῶς τὴ σχετικὴ πρόταση, ἀν καὶ ἐμεῖς νομίζουμε ὅτι μὲ τὴν ἐκφραστὴ αὐτὴ ἐννοεῖ τὴν Ἱερατικὴν ἐξουσία, ἢ ἀκόμη τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσία. Ἄλλα ἀκριβῶς τὸ ἐρώτημα εἶναι, ποιά εἶναι αὐτὴ ἢ ἀνώτατη ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία;

2. Βλ. καὶ ἀπόφαση ΣτΕ 1983/79 ώς καὶ 603/99.

Γ. Γιὰ τὴν ἀναζήτηση καὶ ἀνεύρεση αὐτοῦ τοῦ κανονικοῦ δικαιώματος εἴμαστε ὑποχρεωμένοι, ὅπως εἶναι φυσικό, κατ’ ἀρχὰς νὰ ἀνατρέξουμε στὸν σχετικοὺς ἵ. κανόνες. Καὶ κατὰ πρῶτον εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ καταφύγουμε στὸν θεμελιώδη κη' (28ο) κανόνα τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία συνῆλθε στὴ Χαλκηδόνα τὸ ἔτος 451. Αὐτὸς περιλαμβάνει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἔξης: «Πανταχοῦ τοῖς τῶν Ἀγίων Πατέρων ὅροις ἐπόμενοι ... ταῦτα καὶ ἡμεῖς ὁρίζομεν τε καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς Ἅγιων Αιτίας Ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης ... τῶν ἴσων ἀπολάβουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρῳ βασιλίδι Ρώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὃς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν. Καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἀγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἀγιωτάτης ἐκκλησίας· δηλαδὴ ἐκάστου μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται· χειροτονεῖσθαι δέ, καθὼς εἰρηται, τοὺς μητροπολίτας τῶν προειρημένων διοικήσεων παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπου, ψηφισμάτων συμφώνων κατὰ τὸ ἔθος γινομένων καὶ ἐπ' αὐτὸν ἀναφερομένων»⁴.

Γιὰ τὴν καλύτερην κατανόηση τοῦ τελευταίου ὡς ἄνω τμήματος τοῦ ἐν λόγῳ κανόνα, τὸ ὅποιον ἀναφέρεται καὶ στὰ πρεσβεῖα ἔξουσίας ἢ ἄλλιως στὰ ἀνώτατα

4. Γ. Ράλλη - M. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τόμ. B', σελ. 280-281. Περὶ τοῦ κη' κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου βλέπε καὶ τὶς ἐργασίες τῶν E. Caspar, Geschichte des Papsttums, τόμ. I, Tübingen 1930, σελ. 522 ἔξ., καὶ A. Wuyts, Le 28ième canon de Chalcédoine et le fondement du Pramat romain, ἐν «Orientalia Christiana Periodica», τόμ. 17 (1951), σελ. 265 ἔξ.

5. Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς λ. πρεσβεῖα ἵδε καὶ W. Norden, Das Papsttum und Byzanz, Berlin 1903, σελ. 2 ἔξ., A. Michel, Der Kampf um das politische oder petrinische Prinzip der Kirchenfuhrung, ἐν A. Grillmeier-H. Bacht, Das Konzil von Chalkedon, τόμ. B', Wurzburg 1953, σελ. 493, καὶ Μητροπ. Σάρδεων Μαξίμου, Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Ιστορικοκανονικὴ μελέτη, Θεσσαλονίκη 1972, σελ. 104, ὑπο. 2.

κανονικὰ δικαιώματα τοῦ Θρόνου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, μεταφέρουμε ἐδῶ τὴν ἐρμηνεία τοῦ Ἅγ. Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου⁵, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἔξης: «Πρὸς τούτοις ὁρίζομεν καὶ ψηφιζόμεθα, ὅστε νὰ χειροτονοῦνται ἀπὸ τὸν προρρηθέντα ἀγιώτατον θρόνον τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἢ μόνοι οἱ Μητροπολῖται, (ἀλλ' οὐχὶ δηλ. καὶ οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ ὑποκείμενοι τοῖς Μητροπολίταις. Ἐκαστος γὰρ τούτων χειροτονεῖται ἀπὸ τὸν ἐδικόν του Μητροπολίτην μετὰ τῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας, καθὼς οἱ θεῖοι Κανόνες διαγορεύουσι, καὶ μάλιστα ὁ σ' τῆς α').), οὐ μόνον δὲ νὰ χειροτονοῦνται οἱ τῶν εἰρημένων Διοικήσεων Μητροπολῖται, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ Ἐπίσκοποι οἱ εἰς τοὺς βαρβαρικοὺς τόπους εὑρισκόμενοι τοὺς γειτονεύοντας εἰς τὰς ρηθείσας αὐτὰς Διοικήσεις, καθὼς οἱ μὲν Ἄλανοὶ λεγόμενοι, παράκεινται καὶ συνορεύουσι μὲ τὴν τοῦ Πόντου Διοίκησιν, οἱ δὲ Ρῶσσοι, μὲ τὴν τῆς Θράκης. Πλὴν οἱ ὁρθέντες Μητροπολῖται νὰ μὴ χειροτονοῦνται ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως, καθὼς αὐτὸς βούλεται καὶ ψηφίζει, ἀλλὰ τὰς ψήφους μὲν νὰ κάμηῃ ἡ ὑπ' αὐτῶν Σύνοδος, καὶ νὰ τὰς ἀναφέρῃ, κατὰ τὸ σύνηθες εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως, αὐτὸς δὲ νὰ χειροτονῇ ἀπὸ ἐκείνους, εἰς τοὺς ὅποιους ἥθελαν συμφωνήσουν οἱ ψηφίσαντες, ἢ ὅλοι, ἢ οἱ περισσότεροι» («Πηδάλιον», σελ. 208-209).

Ἄπὸ τὸν κανόνα αὐτὸν καὶ τὴν ἐρμηνεία τοῦ Ἅγ. Νικοδήμου ἥδη παίρνουμε μία πρώτη γεύση καὶ περιγραφὴ τοῦ περιεχομένου ἐνὸς ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τὸ ὅποιο ἀναφέρεται στὸ χωρογραφικὸ δικαιοδοσιακὸ δικαιώμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ καὶ ἴδιως στὸ δίκαιο τῶν χειροτονιῶν ἐπισκόπων.

Ομως ἐκτὸς τούτου στὸν ἀνωτέρῳ κανόνα καὶ ἴδιως ἀπὸ τὴν πρόταση «δηλαδὴ ἐκάστου μητροπολίτου ... μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τοῖς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται» δηλοῦται καὶ προβλέπεται ἀφ' ἐνὸς καὶ πρωτογενῶς τὸ μητροπολιτικὸ σύ-

6. Σημειωθήτω ὅτι ὁ Ἅγ. Νικόδημος ἔχει ὑπ' ὄψη του καὶ τοὺς μεγάλους βυζαντινοὺς κανονολόγους Ζωναρᾶ, Βαλσαμᾶνα κ.λπ., οἱ ὅποιοι ἀναλυτικῶς ὅμιλοιν γιὰ τὰ πρεσβεῖα καὶ τὰ προνόμια τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως τὰ σχετικὰ ἴδιως μὲ τὸ δίκαιο τῶν χειροτονιῶν. Βλ. Ράλλη - Ποτλῆ, τόμ. B', σελ. 282-286.

στημα καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ δευτερογενῶς ὑποδηλοῦται καὶ προβάλλει καὶ τὸ αὐτόνομο ἥ καὶ τὸ αὐτοκέφαλο μᾶς Ἐκκλησίας, μᾶς ἐπαρχίας, ἐνὸς κράτους, ἐνὸς ἔθνους.

Δ. Ἐδῶ καὶ προτοῦ χωρήσουμε κατωτέρω, ἵσως πρέπει νὰ καθορίσουμε λεπτομερέστερα τὰ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν βάσει τῶν σχετικῶν κανόνων, οἱ ὅποιοι, ὅπως εἴπαμε, προβλέπουν, ἀφήνουν περιθώριο γιὰ τὸ μέλλον ὅχι μόνο γιὰ τὸ λεγόμενο αὐτόνομο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ λεγόμενο αὐτοκέφαλο⁷ τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἵσως ὅχι μόνο τὸ προβλέπουν, ἀλλὰ ἐμμέσως ἵσως καὶ τὸ ὑποδεικνύουν.

Ἐν πρώτοις νομίζουμε καὶ ἐμεῖς ὅτι σχετικὸς εἶναι ὁ λδ' ἀποστολικὸς κανόνας, ὁ ὅποιος ὅριζει: «Τοὺς Ἐπισκόπους ἑκάστον ἔθνους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλήν, καὶ μηδέν τι πράττειν περιττὸν ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης· ἐκεῖνα δὲ μόνα πράττειν ἔκαστον, ὅσα τῇ αὐτοῦ παροικίᾳ ἐπιβάλλει, καὶ ταῖς ὑπ' αὐτὴν χώραις. Ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνος ἄνευ τῆς πάντων γνώμης ποιείτω τι. Οὕτω γὰρ ὅμονοια ἔσται, καὶ δοξασθήσεται ὁ Θεός, διὰ Κυρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι· ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱός, καὶ τὸ ἄγιον Πνεῦμα».

Ἐδῶ ἀξίζει νὰ μεταφέρουμε καὶ ἔνα χαρακτηριστικὸ σημεῖο τῆς ἐρμηνείας τοῦ Ἰωάννου Ζωναρᾶ στὸν ἀνωτέρω κανόνα. Σημειώνει: «Τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὁ πρωτεύων τούτου, καὶ τάξιν πληρῶν

7. Ἄν καὶ οἱ ὅροι αὐτόνομο καὶ αὐτοκέφαλο δὲν εἶναι σαφῶς καὶ ἐπακριβῶς καθορισμένοι (πρβλ. Βλ. Φειδᾶ, Τό «αὐτοκέφαλον» καὶ τὸ «αὐτόνομον» ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν Ιεροσολύμοις 1979, σελ. 7 καὶ Πρ. Ἀκανθόπουλον, Οἱ θεσμοὶ τῆς «αὐτονομίας» καὶ τὸν «αὐτοκέφαλον» τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σύμφωνα μὲ τὸ θετικὸ δίκαιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰώνα, Θεσσαλονίκη 1988, σελ. 33), ὅμως θὰ λέγαμε γενικῶς ὅτι αὐτόνομο ἔχουμε, ὅταν μία ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια (μία τοπικὴ Ἐκκλησία) ἐκλέγει τοὺς ἐπισκόπους της, ἀλλὰ ἡ ἐκλογὴ τοῦ πρώτου (Ἀρχιεπισκόπου, Μητροπολίτη) ἥ διεξάγεται ἥ ἐπικυρώνεται ἀπὸ τὸν Πατριάρχη καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδο. Αὐτοκέφαλο δὲ ἔχουμε, ὅταν καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ ὁ πρῶτος (Ἀρχιεπίσκοπος, Μητροπολίτης, Πατριάρχης) μᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἥ ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας ἐκλέγονται ἀπὸ τὴ Σύνοδο τῶν ἐπισκόπων τῆς περιφέρειας αὐτῆς (πρβλ. Μητροπ. Τυρολόγης καὶ Σερεντίου Παντελεήμονος Ροδοπούλου, Ἐκκλησιολογικὴ θεώρησις τοῦ τριακοστοῦ τετάρτου Ἀποστολικοῦ κανόνος, Θεσσαλονίκη 1979, σελ. 2, ὑποσ. 2, Ἀνάτυπο ἀπὸ τὴν «Κληρονομία», τόμ. 11, τεῦχ. Α').

κεφαλῆς, ἐπὶ τῆς οἰκείας διατηροῦτο τιμῆς, ἀτάκτως καὶ πλημμελῶς κινηθήσεται. Διὰ τοῦτο ὁ παρὼν κανὼν τοὺς ἑκάστης ἐπαρχίας πρώτους ἐπισκόπους, τοὺς τῶν μητροπόλεων δηλονότι ἀρχιερεῖς, κεφαλὴν ἡγεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας κελεύει» (Ρ.-Π. 2, 45).

Τὰ περὶ προβλέψεως ἥ ὑποδείξεως τοῦ αὐτονόμου ἥ αὐτοκεφάλου τοπικῶν Ἐκκλησιῶν κατανοοῦνται καλλίτερα, ἐὰν συνδυάσουμε τὸν κανόνα αὐτὸν καὶ μὲ τὸν θ' καν. Ἀντιοχείας, ὁ ὅποιος «Τὰ αὐτά, καὶ σχεδὸν ἀπαράλλακτα μὲ τὸν παρόντα (λδ' ἀποστολικόν) κανόνα διορίζεται», ὅπως σημειώνει ὁ Ἀγ. Νικόδημος ὁ Ἅγιορείτης («Πηδάλιον», σελ. 37). ‘Ο θ’ Ἀντιοχείας, λοιπόν, ὅριζει: «Τοὺς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν Ἐπισκόπους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν τῇ Μητροπόλει προεστῶτα Ἐπίσκοπον, καὶ τὴν φροντίδα ἀναδέχεσθαι πάσης τῆς ἐπαρχίας διὰ τὸ ἐν Μητροπόλει πανταχόθεν συντρέχειν πάντας τοὺς πράγματα ἔχοντας. Ὅθεν ἔδοξε καὶ τῇ τιμῇ προηγεῖσθαι αὐτόν, μηδὲν τε πράττειν περιττὸν τοὺς λοιποὺς Ἐπισκόπους ἄνευ αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἀρχαῖον κρατήσαντα τῶν Πατέρων ἡμῶν Κανόνα ... περαιτέρω δὲ μηδὲν πράττειν ἐπιχειρεῖν, δίχα τοῦ τῆς Μητροπόλεως Ἐπισκόπου, μηδὲ αὐτόν, ἄνευ τῆς τῶν λοιπῶν γνώμης».

Σχετικῶς μὲ τὴν ὁμοιότητα ἥ ταυτότητα τῶν κανόνων λδ' ἀποστολικοῦ καὶ θ' Ἀντιοχείας ὁ Ζωναρᾶς σημειώνει: «Εἰ καὶ μὴ τοῖς ρήμασι διόλου ὁ κανὼν οὗτος (θ' Ἀντιοχείας) ἀπαραλλάκτως ἔχει πρὸς τὸν λδ' κανόνα τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν ἐκείνων ἐν ἀπασι συμφωνεῖ· ὥστε ἀ ἐν ἐκείνων εἴρηται, καὶ τὸν τούτου νοῦν παριστῶσι τῷ βουλομένῳ» (Ρ.-Π. 3, 141). Καὶ ὁ Ἀλέξιος Ἀριστηνός: «Τὰ αὐτὰ τῷ τριακοστῷ τετάρτῳ κανόνι τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ ὁ κανὼν οὗτος διδάσκει» (ὅπ. παρ.).

Ἐκτὸς αὐτῶν τῶν κανόνων καὶ πολλοὶ ὄλλοι κανόνες, οἱ ὅποιοι ὅμιλοῦν περὶ ἐπαρχιακῶν συνόδων, τῆς συγκροτήσεως, τῆς συγκλήσεως καὶ τοῦ ἔργου αὐτῶν (ὅπως: δ', ε', στ' καὶ ζ' τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου, β' τῆς Β' Οἰκουμ. Συνόδου, ιστ', ιεζ', ιη', ιθ', κ' τῆς Ἀντιοχείας κ.ἄ.) ὑποδηλώνουν ἥ ὑποδεικνύουν καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει προβλέπουν τὴν ὑπαρξη αὐτονόμων ἥ αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Στὸ σημεῖο αὐτὸν μεταφέρουμε καὶ ἔνα χαρακτηριστικὸ σχόλιο τοῦ Βαλσαμῶνος στὸν β' καν. τῆς Β'

Οίκουμενικής Συνόδου: «Σημείωσαι οῦν ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος ὅτι τὸ παλαιὸν πάντες οἱ τῶν ἐπαρχιῶν μητροπολῖται αὐτοκέφαλοι ἦσαν, καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων συνόδων ἔχειριτονοῦντο» (Ρ.-Π. 2, 171).

Ε. Περαιτέρω καὶ γιὰ τὴν πληρέστερη ἀναζήτηση καὶ προσέγγιση καὶ διευκόλιση τοῦ ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οίκουμενικοῦ Πατριάρχου ὁφείλουμε νὰ ἀνατρέξουμε καὶ στοὺς θ' (9ον) καὶ ις' (17ον) κανόνες τῆς Δ' Οίκουμενικῆς Συνόδου.

‘Ο πρῶτος ἀπὸ αὐτοὺς περιλαμβάνει τὰ ἔξης: «Εἴ τις κληρικὸς πρὸς κληρικὸν πρᾶγμα ἔχοι, μὴ ἐγκαταλιμπανέτω τὸν οἰκεῖον ἐπίσκοπον, καὶ ἐπὶ κοσμικὰ δικαιστήρια κατατρέχετω, ἀλλὰ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν γυμναζέτω παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ ... εἰ δὲ κληρικὸς πρᾶγμα ἔχοι πρὸς τὸν ἴδιον, ἥ καὶ πρὸς ἔτερον ἐπίσκοπον, παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας δικαιέσθω. Εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην ἐπίσκοπος, ἥ κληρικὸς ἀμφισβητούῃ, καταλαμβανέτω τὸν ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως ἥ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον καὶ ἐπ’ αὐτῷ δικαιέσθω» (Ρ.-Π. 2, 237).

‘Ο δὲ δεύτερος ἀπὸ αὐτοὺς μεταξὺ ἄλλων περιλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα: «Τὰς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἀγροικικὰς παροικίας ἥ ἐγχωρίους, μένειν ἀπαραστεύτους παρὰ τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα εἰ τριακονταετῇ χρόνον ταύτας ἀβιάστως διακατέχοντες φύκονόμησαν ... Εἰ δέ τις ἀδικοῦτο παρὰ τοῦ ἰδίου μητροπολίτου, παρὰ τῷ ἔξαρχῳ τῆς Διοικήσεως, ἥ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαιέσθω, καθ' ἡ προείρηται» (Ρ.-Π. 2, 258-259).

Γιὰ τὴν καλύτερη κατανόηση καὶ ἔρμηνεία τῶν ἀνωτέρω κανόνων, καθὼς καὶ τῆς φράσεως «ἔξαρχος τῆς διοικήσεως», γιὰ τὴν ὅποια ὁ συγγραφέας τοῦ «Πηδαλίου», Ἀγ. Νικόδημος ὁ Ἅγιορείτης, γράφει «ώσει μέλισσαι κηρίον, οὕτω διάφοροι γνῶμαι περιεκύλωσαν τὸ μέρος τοῦ παρόντος κανόνος» (σελ. 192, ὑποσ. 1), μεταφέρουμε ἔνα σχόλιο τοῦ Βυζαντινοῦ κανονολόγου Ζωναρᾶ, τὸ ὅποιον ἔχει ὡς ἔξης: «Τινὲς μὲν οῦν ἔξαρχους τῶν Διοικήσεων τοὺς πατριάρχας φασὶ ... Ἄλλοι δὲ τοὺς μητροπολίτας τῶν ἐπαρχιῶν φασιν ὄνομάζεσθαι ἔξαρχους ... Κρεῖττον δ' ἂν εἴη τοὺς μητροπολίτας τῶν ἐπαρχιῶν ἔξαρχους λέγεσθαι, ὡς ὁ ὁρθεῖς κανὼν τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου τούτους ὀνόμασεν. Ὡστε τοιαύτην εἶναι τοῦ κανόνος τούτου τὴν

ἐννοιαν, διαιροῦσαν δηλαδὴ τὰ δικαιστήρια· καὶ ὅτε μὲν ἐπίσκοπος κατὰ συνεπισκόπου ἐνάγει, ἥ κληρικὸς κατὰ ἐπισκόπου, τότε τὸν μητροπολίτην καθίζειν δικαιστήν, ὃν καὶ ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως ὄνομάζει· ὅτε δὲ ἐπίσκοπος κατὰ μητροπολίτου αὐτοῦ δίκην ἔχει, τότε τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιτρέπειν τὸ δικαιστήριον. Οὐ πάντων δὲ τῶν μητροπολιτῶν πάντως ὁ Κωνσταντινουπόλεως καθιεῖται δικαιούσθις, ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ» (Ρ.-Π. 2, 260).

‘Ο Μητροπολίτης Σάρδεων Μάξιμος σχολιάζοντας καὶ τὴν γνώμη τοῦ Ζωναρᾶ γράφει: «‘Ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἀγίᾳ Σύνοδος διὰ τῶν εἰρημένων κανόνων αὐτῆς 9ου καὶ 17ου δὲν ἔξαναγκάζει τοὺς ἐπισκόπους καὶ κληρικούς, τοὺς δυσηρεστημένους πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῶν μητροπολίτην, ἀπαραιτήτως νὰ ἀποτείνωνται πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, παρακάμπτοντες τὸ κριτήριον τοῦ ἔξαρχου τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' ἐπαφίησι τοῦτο εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν γνώμην καὶ προαιρεσιν, οὐδὲ παρέχει εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καὶ αὐθαιρέτως ἀναμιγνύηται εἰς δικαιοτικὰς ὑποθέσεις κληρικῶν, ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν ἄλλων περιοχῶν, καὶ τοῦτο ἐκ σεβασμοῦ ἀκριβῶς πρὸς τὴν τάξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καὶ διὰ νὰ μὴ δώσῃ ἀκριβῶς ἀφορμὴν πρὸς βιαίαν ἀνάμιξιν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἄλλων»⁸.

‘Ο ἐπίσης Βυζαντινὸς κανονολόγος Ἀλέξιος Ἀριστηνός, ἐρμηνεύοντας πιὸ συγκεκριμένα τὸν θ' (9ον) κανόνα, ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τὰ ἔξης: «Ἄλλα καὶ ἐπίσκοπος ἥ κληρικός, εἰ κατὰ τοῦ μητροπολίτου ἔχει τινὰ ὑπόθεσιν, ἥ παρὰ τῷ ἔξαρχῳ τῆς διοικήσεως, ἥτοι τῷ πατριάρχῃ, ὑφ' ὃν τελοῦσιν οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων μητροπολῖται, δικάζεσθαι, ἥ παρὰ τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ προνόμιον οὐδεὶν τῶν ἄλλων πατριαρχῶν ἐδόθη, οὔτε ἀπὸ τῶν κανόνων, οὔτε ἀπὸ τῶν νόμων, τὸ δικάζεσθαι μητροπολίτην, τελοῦντα ὑφ' ἔτερον πατριάρχην, παρὰ πατριάρχῃ ἐτέρῳ, εἰ μὴ μόνον τῷ Κωνσταντινουπόλεως» (Ρ.-Π. 2, 240).

‘Ἐπίσης κατὰ τὸν Σάρδεων Μάξιμο καὶ «ὁ Βαλσαμὸν ἐν γένει, ἀναγνωρίζει ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντινου-

8. Μητροπολίτου Σάρδεων, Μαξίμου, ὅπ. παρ., σελ. 140.

πόλεως τὰ αὐτὰ προνόμια δικαιοτικῆς ἔξουσίας, οἵα καὶ ὅσα εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης, ἀλλὰ τὰ δικαιοτικὰ δικαιώματα τοῦ Ρώμης ὁ Βαλσαμῶν ἐνενόει ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι ἀνεγνώριζεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ δέχεσθαι ἐκκλήσεις ἐπὶ ἐπισκοπικῶν ὑποθέσεων, ἔξετασθεισῶν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς καὶ Μείζονας Συνόδους. Κατ’ ἀκολουθίαν, τὸ αὐτὸν δικαίωμα ὁ εἰρημένος κανονολόγος ἀποδίδει καὶ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἔξισωθέντα πρὸς τὸν Ρώμης»⁹.

Περαιτέρω ὁ ἕιδος Μητροπολίτης παρατηρεῖ: «Ἡ Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνος παρεχώρησεν εἰς τὸν κληρικοὺς καὶ τοὺς ἐπισκόπους τὸ δικαίωμα, ὅπως εἰς περιπτώσεις διαφορῶν καὶ δυσαρεσκειῶν πρὸς τὸν μητροπολίτας αὐτῶν, ἀποτείνωνται, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ἥ πρὸς τὸν “ἕξαρχον τῆς μεγάλης περιφερείας” (θέματος), ὑπὸ τὸν ὄποιον δέον νὰ νοηθῶσιν οἱ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, ἥ πρὸς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, λόγῳ τῆς ἴδιαιτέρας αὐτοῦ θέσεως ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἀνατολῇ. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν κανόνων τῆς Χαλκηδόνος ἐν τῇ πράξει, οὐχὶ κατ’ ἀντίφασιν πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτῶν ἀρχήν, καὶ οἱ μητροπολῖται ἐν ταῖς ἀμοιβαίαις πρὸς ἄλλήλους ἀσυμφωνίαις, ἡδύναντο ὥσαύτως νὰ ἀποτείνωνται πρὸς τὸν αὐτὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. Ἄλλ’ ἐν πάσαις ταῖς παρομοίαις περιπτώσειν ὁ θρόνος Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῆς συνόδου αὐτοῦ, ἐνήργει, διαιτητικῷ δικαιώματι, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ, λαμβάνουσαι ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, ἐθεωροῦντο τελεσίδικοι»¹⁰.

Καὶ προσθέτει χαρακτηριστικῶς καὶ συμπερασματικῶς: «Οἱ κανόνες τῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος οὐδεμίαν περιλαμβάνουσι σκέψιν, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Θρόνος αὐτοῦ ἥσαν κριταὶ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν διευθετήσεων τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν ἑδρῶν αὐτῶν, καθ’ ὅσον τοῦτο θὰ ἀπετέλει ἀνακήρυξιν “παπισμοῦ” ἐπὶ κανονικοῦ πεδίου. Οἱ κανόνες ὅμως τῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος καθορίζουν τὸ προνομιακὸν δικαίωμα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὅπως δέχηται, πρὸς τελικὴν θεώρησιν ἐν τῇ ἑδρᾷ αὐτοῦ, παράπονα ἐπὶ ἀμφισβήτησεων

καὶ παρεννοήσεων, προκυπτουσῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις πατριαρχείοις. Διὰ τῆς ἀπονομῆς τοιούτου προνομίου εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἥκιστα διεσαλεύετο ἡ κανονικὴ ἐκείνη ἀρχή, καθ’ ἥν ἔκαστος πατριάρχης δέον νὰ εἶναι ὁ ἄκρος κριτής ἐν τῷ θέματι αὐτοῦ καὶ ὅτι ἡ ἑδρα ἑκάστου πατριάρχου δέον νὰ ἀποτελῇ αὐτοτελὲς κέντρον ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων δι’ ἅπαν τὸ πατριαρχεῖον»¹¹.

Μὲ τὸν κανόνες αὐτοὺς κατοχυρώνεται ἔνα ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου στὸ δίκαιο τῆς κρίσεως ἐπισκόπων καὶ μάλιστα ὅχι μόνο ἐντὸς τῆς δικῆς του ἐδαφικῆς δικαιοδοσίας.

ΣΤ. Ἐξ ἄλλου γιὰ τὴν περαιτέρω ἀναζήτηση καὶ ἀνεύρεση τοῦ ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ καταφύγῃ καὶ στὸν ιε’ (15ο) κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου (861 μ.Χ.), ὁ ὄποιος θεοπίζει: «Τὰ δρισθέντα ἐπὶ Πρεσβυτέρων, καὶ Ἐπισκόπων, καὶ Μητροπολιτῶν¹², πολλῷ μᾶλλον καὶ ἐπὶ Πατριαρχῶν ἀρμόζει. “Ωστε, εἴ τις Πρεσβύτερος, ἥ Ἐπίσκοπος, ἥ Μητροπολίτης τολμήσειν ἀποστῆναι τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Πατριάρχην κοινωνίας, καὶ μὴ ἀναφέροι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατὰ τὸ ὅρισμένον καὶ τεταγμένον, ἐν τῇ θείᾳ Μυσταγωγίᾳ, ἀλλὰ πρὸ ἐμφανείας συνοδικῆς καὶ τελείας αὐτοῦ κατακρίσεως, σχίσμα ποιήσει, τοῦτον ὥρισεν ἡ ἁγία Σύνοδος πάστης ἰερατείας παντελῶς ἀλλότριον εἶναι, εἰ μόνον ἐλεγχθείη τοῦτο παρανομήσας. Καὶ ταῦτα μὲν ἐσφράγισται τε καὶ ὥρισται περὶ τῶν προφάσει τινῶν ἐγκλημάτων τῶν οἰκείων ἀφισταμένων προέδρων, καὶ σχίσμα ποιούντων, καὶ τὴν ἐνωσιν τῆς Ἐκκλησίας διασπώντων» (Ρ.-Π. 2, 692-693).

‘Ο μεγάλος Βυζαντινὸς κανονολόγος τοῦ ΙΒ’ αἰ. Ζωναρᾶς, ἐρμηνεύοντας τὸν ἀνωτέρω ιε’ κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας, γράφει: «Εἰ γάρ τις ..., μητροπολί-

11. Ὁπ. παρ., σελ. 169.

12. Οιδ’ (14ος) κανόνας τῆς Συνόδου ὁρίζει: «Εἴ τις Ἐπίσκοπος ἐγκλήματος πρόφασιν ποιούμενος κατὰ τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτου, πρὸ συνοδικῆς διαγνώσεως, ἀποστήσει ἑαυτὸν τῆς πρὸς αὐτὸν κοινωνίας, καὶ μὴ ἀναφέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατὰ τὸ εἰθισμένον, ἐν τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ, τοῦτον ὥρισεν ἡ ἁγία Σύνοδος καθηρημένον εἶναι· εἰ μόνον ἀποστὰς τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου σχίσμα ποιήσοι. Δεῖ γὰρ ἔκαστον τὰ οἰκεῖα μέτρα γινώσκειν, καὶ μήτε τὸν Πρεσβύτερον καταφρονεῖν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, μήτε τὸν Ἐπίσκοπον τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου» (Ρ.-Π. 2, 692).

9. Μητροπολίτου Σάρδεων Μαξίμου, ὅπ. παρ., σελ. 144.

10. Ὁπ. παρ., σελ. 168.

της, ἥ ἐπίσκοπος, ἥ πρεσβύτερος, τολμήσει ἀποστῆναι τοῦ συγκοινωνεῖν τῷ πατριάρχῃ αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρειν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, πρὸν ἥ ἐμφανίσῃ τῇ συνόδῳ κατὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ πρὸ τοῦ ἔξετασθῆναι ταῦτα, καὶ καταχριθῆναι ἵσως αὐτόν, ὁ τοιοῦτος, ὡς σχίσμα ποιήσας, πάσης ἴερατείας ἀλλότριος ἔσται παντελῶς» (Ρ.-Π. 2, 693-694).

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω, νομίζουμε ὅτι χρήσιμο εἶναι νὰ παραθέσουμε ἀκόμη δύο ὑποβοηθητικὰ καὶ διαφωτιστικὰ σχόλια. Τὸ πρῶτο εἶναι τοῦ Βαλσαμῶνος, ὁ ὅποιος στὴν ἐρμηνείᾳ τοῦ στ' κανόνα τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου γράφει: «Ο παρὸν στ' κανὼν καὶ ὁ ἔβδομος, διορίζονται τοὺς τέσσαρας πατριάρχας ... κατὰ τὰ παλαιὰ ἔθη τιμᾶσθαι ... οὕτω δὲ θέλουσιν οἱ κανόνες προέχειν τοὺς πατριάρχας τῶν ὑπ' αὐτοὺς μητροπολιτῶν, καὶ πάλιν τοὺς μητροπολίτας τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐπισκόπων, ὥστε μηδὲν χωρὶς τούτων γίνεσθαι περιττὸν παρὰ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐπισκόπων» (Ρ.-Π. 2, 129).

Τὸ δεύτερο εἶναι τοῦ Ἅγ. Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, ὁ ὅποιος, σχολιάζοντας τὸν λδ' ἀποστολικὸν κανόνα, γράφει τὰ ἔξης χαρακτηριστικά, ὅσον ἀφορᾷ στὴ σχέση ἐπισκόπων, μητροπολιτῶν, πατριαρχῶν: «Ον λόγον καὶ τάξιν ἔχει ὁ Μητροπολίτης πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους, τὸν αὐτὸν ἔχει καὶ ὁ Πατριάρχης πρὸς τοὺς Μητροπολίτας. Καὶ καθὼς ὁ Μητροπολίτης εἶναι πρῶτος καὶ κεφαλὴ τῶν Ἐπισκόπων, οὕτως εἶναι καὶ ὁ Πατριάρχης, πρῶτος καὶ κεφαλὴ τῶν Μητροπολιτῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ παρὸν Ἀποστολικὸς Κανὼν, ὅχι περισσότερον νοεῖται διὰ τοὺς Ἐπισκόπους πρὸς τὸν Μητροπολίτην, παρὰ διὰ τοὺς Μητροπολίτας πρὸς τὸν Πατριάρχην, ἀλλ' ἐξ ἵσου καὶ διὰ τοὺς δύω δόμοις» («Πηδάλιον», σελ. 37, ὑποσ. 1).

Διερμηνεύοντες καὶ συνοψίζοντες τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω ώς πρὸς τὸ θέμα τῆς μνημονεύσεως τοῦ ὄνοματος τοῦ Πατριάρχου στὴ Λειτουργία καταλήγουμε στὰ ἔξης συμπεράσματα σχετικὰ πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦ ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου:

1. Οἱ Μητροπολίτες εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μνημονεύουν τὸν οἰκεῖο Πατριάρχη, τὸν «πρῶτο» τοῦ Πατριαρχείου, στὸν ὅποιον ἀνήκουν, καὶ

2. Οἱ Ἐπίσκοποι μᾶς χώρας ὀφείλουν νὰ μνημονεύουν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη καὶ τὸν

Πατριάρχη, στὸν ὅποιον ὑπάγονται, σύμφωνα μὲ τὴν διαίρεση τῆς οἰκουμένης στὰ πέντε Πατριαρχεῖα (Πενταρχία).

Ζ. Μιὰ καὶ κάνονυμε λόγο γιὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἵσως θὰ μπορούσαμε ἀπὸ κανονιστικῆς ἢ κανονολογικῆς ἀπόψεως νὰ παραθέσουμε μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν μελέτη τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας καὶ μεγάλου βυζαντινοῦ κανονολόγου Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος (12ος αἰ.), δ ὅποιος μεταξὺ ἄλλων γράφει τὰ ἔξης:

1) 'Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἔχει τὸ προνόμιον «μετὰ λαμπάδος πατριαρχικῆς τὰς ὄδοιπορίας ποιεῖν εἰς τὴν τῶν πόλεων βασιλεύουσαν, ἥ εἰς ἑτέραν διοίκησιν, παρὰ τὰς ἀπονεμηθείσας ἀπὸ τῶν κανόνων αὐτοῖς, ἥ γὰρ λαμπάς τοῦ διδασκαλικοῦ, φασίν, ἐστὶν ἀξιώματος, παρ' ἐνορίαν δὲ διδάσκειν οὐκ ἐφεῖται ἀρχιερεῖ, κατὰ τὸν κ' κανόνα τῆς ἐν τῷ Τρούλῳ ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἔκτης συνόδου» (Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μελέτη, ἥγουν ἀπόκρισις, χάριν τῶν Πατριαρχικῶν προνομίων, Ρ.-Π. 4, 544).

2) «Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν πατριαρχικῶν λαμπάδων. Ἐπεὶ δὲ καὶ ράβδος, καὶ σάκκος, καὶ πολυσταύριον, καὶ διὰ γραμμάτων στιχάριον, τὴν πατριαρχικὴν καὶ μόνην δοξάζουσιν ἀγιότητα, θέλουσι δὲ τινές τισιν ἐξ αὐτῶν τινας τῶν πατριαρχῶν ἐνίστε μὴ καταποιίλεσθαι, φέρε καὶ περὶ τούτων βραχέα φιλοσοφήσωμεν» (ὅπ. παρ., σελ. 546).

3) «Τὰ τῶν πατριαρχῶν τῶν ἀγίων ἐπιμάνικα, τὰς χειροπέδας τοῦ Κυρίου δοξάζουσιν, ἀς ἐκῶν ὑπέστη διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, κατὰ μαστιγίαν πρὸς Καϊάφαν ἀγόμενος· τὰ ἐπιτραχήλια, τὸ φραγγέλιον τὸ ἐλκύσαν τὴν ζωὴν πρὸς τὸν θάνατον· τὰ μετὰ ποταμίων στιχάρια, τοὺς κρουνοὺς τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ὄδατος, τοὺς ἐκ τῆς θείας πλευρᾶς ἀποστάξαντας· τῶν γονατίων τὰ ἐπιβλήματα, τοῦ λεντίου τὸ ἐγχειρίδιον, δι' οὗ τοὺς πόδας ὁ Κύριος τῶν Ἀποστόλων ἀπέσμησεν· οἱ σάκκοι, τὴν χλαῖναν τῆς ὑβρεως· τὰ ὠμοφόρια, τὴν ἐκ τοῦ ἄδου πρὸς οὐρανὸν τοῦ πρωτοπλάστου μετάβασιν· τὰ διὰ πολυσταυρίων φαινόλια, τοῦ τιμίου σταυροῦ τὴν παγκόσμιον δόξαν καὶ δύναμιν· τὰ ἐν τούτοις τριγώνια, τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν τὰ διεστῶτα συνάφαντα· καὶ αἱ ὁάρδοι τὸν κάλαμον, τὸν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους

τῶν ἀνθρώπων καλλιγραφήσαντα· καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός» (ὅπ. παρ., σελ. 548).

4) «Καὶ ἡμεῖς μέν, καθὼς ἡξιώθημεν, ταῦτα γεγράφαμεν. Ό δὲ τῆς εἰρήνης Θεός, ὁ εἰπὼν διὰ τοῦ Προφήτου Δαυΐδ, "Ἐὰν ὁ λαός μου τὰς ἐντολάς μου φυλάξῃ, ἐν ὁρίῳ τοὺς ἔχθροὺς αὐτῶν ἐπισκέψομαι, καὶ ἐν μάστιξι τὰς ἀδικίας αὐτῶν· τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπὸ τῶν ἀγαπώντων με, οὐδὲ' οὐ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου"» (ὅπ. παρ., σελ. 555).

Η. Περαιτέρω, γιὰ τὴν ἀνεύρεση τοῦ νοήματος τῆς ὧς ἄνω φράσεως «ἀνώτατον κανονικὸν δικαίωμα» ἵσως πρέπει νὰ ἀνατρέξουμε καὶ στὸν Πατριαρχικὸ Τόμο τοῦ 1850 τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Ιερᾶς Συνόδου, ὅπου ὁρίζεται:

«Ἴνα δὲ ἡ κανονικὴ ἐνότης πρός τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὁρθοδόξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατηροῦται κατὰ τοὺς θείους καὶ ἰεροὺς κανόνας καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὁφείλει ἡ Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

α) μνημονεύειν ἐν τοῖς ἰεροῖς Διπτύχοις τοῦ τε κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν Πατριαρχῶν κατὰ τάξιν, καθὼς καὶ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων·

β) λαμβάνειν δέ, ὁσάκις ἂν χρήζῃ, καὶ τὸ ἄγιον μῆρον παρὰ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας».

γ) «Κατὰ δὲ τὰς κανονικὰς καὶ πατροπαραδότους διατυπώσεις, ὁ Πρόεδρος τῆς Ιερᾶς Συνόδου ἀναγορευόμενος ὁφείλει ἐπιστέλλειν τὰ ἀναγκαῖα συνοδικὰ γράμματα πρός τε τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸν ποιήσουσιν».

δ) «Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συμπίπτουσιν ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τοῖς δεομένοις συσκέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡρεσεν, ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι Ιερὰ Σύνοδος ἀναφέρηται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ιερὰν Σύνοδον· ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἀγίας καὶ Ιερᾶς Συνόδου παρέχει προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακοινῶν τὰ δέοντα πρὸς τὴν Ιερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω, στὸν Πατριαρχικὸ Τόμο διευκρινίζεται: «Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, οἵα φερόντεν τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, περὶ ἀποδοκιμασίας ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς Ιερᾶς Συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβανούσης τὸ παράπαν τοῖς ἱεροῖς κανόσι τῶν ἀγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων, καὶ τοῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας».

Καὶ προστίθεται στὸν ᾖδιο Τόμο: «Ἐπ' αὐτοῖς οὖν τοῖς ὅροις, αὕτη ἡ ἀρχῆθεν καλλιγόνος Μήτηρ, ἡ ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦσα ἐν ταῖς κλίτεσι τοῦ οἴκου Κυρίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη, ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίᾳν αὐτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Σύνοδον ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἀλλῆς ἀνὰ μέρος Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας»¹³.

Θ. Τέλος καὶ ἔχοντας ὑπ' ὄψη καὶ συνοψίζοντας, οὕτως εἰπεῖν, τὰ ἀνωτέρω περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, θὰ μπορούσαμε νὰ παραθέσουμε τὰ ἑξῆς:

1) 'Ο Νομοκάνων (τοῦ Φωτίου) τίτλ. Α, κεφ. ε', λέει: «Πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, κεφαλή ἐστιν ἡ Κωνσταντινούπολις» καὶ «ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει τῶν ἀλλων προεδρίαν» (Ρ.-Π. 1, 42). Καὶ

13. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω πρέπει, νομίζουμε, νὰ ἔξετασθεῖ ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ἐὰν ἴσχυει καὶ τὸ λεγόμενον: «Αὐτονόητον ... εἶναι ὅτι ἡ παραχώρησις αὐτοκεφάλου ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος τελεῖ καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους βεβαίως ὅτι θὰ τηρηθοῦν τὰ δόγματα, οἱ κανόνες καὶ αἱ παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅτι θὰ τελεῖται τὸ μνημόσυνον τοῦ ὄντος Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὅτι τὸ Ἀγιον Μῆρον θὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ κυρίως ὅτι θὰ ἀναγνωρίζεται τὸ πρωτεῖον τιμῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου» (Κων. Βαβούσκου, 'Η Ὁρθοδοξία καὶ ἡ ἐν Ἐσθονίᾳ ἐκκλησιαστικὴ κρίσις, ἐν Kanon XV, Kirchenrecht und Oekumene, Festgabe Panteleimon Rodo-poulos, σελ. 21).

2) Η «Πατριαρχική καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύλιος» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς 12.3.1981 λέει (ἀρθρ. 22): «Οὕτως ἔχόντων τῶν πραγμάτων, δὲ ἐπίσκοπος τῆς Πόλεως ταύτης, διὰ τοῦ γ' τούτου κανόνος τῆς Ἀγίας ταύτης (τῆς Β') Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ διὰ τοῦ ὑπὸ αὐτῆς ἐπιβληθέντος εἰς αὐτὸν χρέους πρὸς διακονίαν κύρους, ἐκαλεῖτο ἐφ' ἔξῆς εἰς τὴν ἀνάληψιν ὧρισμένων πρωτοβουλιῶν καὶ εὐθυνῶν, οὐχὶ αὐτοβούλων, ἀλλ' ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ κανόνος ἀπορρεουσῶν, ἵνα ἀποβαίνῃ, ὡς καὶ ὅντως ἀπέβη, παράγων ρυθμιστικὸς ἐν τῇ ἐπιβολῇ καὶ παγιώσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως»¹⁴.

I. Ως ἐκ περισσοῦ θὰ μπορούσαμε ἐδῶ νὰ παραθέσουμε καὶ τὶς ἀρμοδιότητες ποὺ εἶχαν (ἢ ἔχουν) οἱ Πατριαρχικὲς Σύνοδοι μεταφέροντες αὐτές, ὅπως συνοπτικῶς τὶς ἔχουμε καταγράψει στὸ βιβλίο μας «Κανονικὸν Δίκαιον» (σελ. 185-186) καὶ ἀφοῦ προηγουμένως καθορίσουμε ποία σύνοδος χαρακτηρίζεται Πατριαρχική. Πατριαρχικὴ Σύνοδος καλεῖται ἡ σύνοδος ἐκείνη, ἢ ὅποια συγκροτεῖται ἀπὸ ἐπισκόπους τοῦ οἰκείου ἀντιστοίχου πατριαρχικοῦ κλίματος. Κατ' ἔξαίρεση προσκαλοῦνταν μερικὲς φορὲς καὶ ἀρχιερεῖς ἄλλων πατριαρχείων, οἱ ὅποιοι ἐσχόλαζαν ἐκεῖ. Οἱ Πατριαρχικὲς Σύνοδοι ἀποτελοῦν τὸ ἀνώτατο νομοθετικό, διοικητικὸ καὶ δικαιοστικὸ ἐκκλησιαστικὸ ὅργανο τοῦ πατριαρχείου. Οἱ σύνοδοι αὐτές συνέρχονται συνήθως στὴν ἔδρα τοῦ Πατριάρχου.

Οἱ Πατριαρχικὲς Σύνοδοι εἶχαν ἀρμοδιότητα νὰ προβαίνουν: 1) Στὴν ἐκλογὴ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων, 2) Στὴν προαγωγὴ μιᾶς ἐπισκοπῆς σὲ ἀνώτερη τάξη-θέση (π.χ. σὲ Μητρόπολη), 3) Στὴ συγχώνευση ἐπισκοπῶν, 4) Στὴν ἰδιουση νέας ἐπισκοπῆς, 5) Στὴν ἔγκριση μεταθέσεως μιᾶς ἐπισκοπικῆς ἔδρας σὲ ἄλλη πόλη, 6) Στὴ μετάθεση ἐπισκόπων, 7) Στὴν ἀναθεώρηση πατριαρχικῶν ἀποφάσεων, οἱ ὅποιες ἐλήφθησαν παρά (ἀντίθετα μὲ) τοὺς ἴερους κανόνες, κ.λπ.

Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος ἀσκεῖ τὴν γενικὴ ἐποπτεία σ' ὀλόκληρη τὴν πατριαρχικὴ περιφέρεια σὲ ζητήματα πίστεως καὶ τάξεως. Στὰ ζητήματα τῆς πίστεως ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα νὰ διερμηνεύει

ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ νὰ ἀποσαφηνίζει τὰ θεολογούμενα ζητήματα. Ως πρὸς τὰ ζητήματα τῆς τάξεως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδει κανονικὲς διατάξεις, οἱ ὅποιες ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ μὲ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας.

ΙΑ. Αὐτὰ τὰ ὅποια μεταφέρουμε, ἀναλύουμε καὶ καταγράφουμε ἀνωτέρῳ γιὰ τὰ διάφορα Πατριαρχικὰ προνόμια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἵσως εἶναι κανονικὰ καὶ ὀρθὰ καὶ ἰστορικῶς καὶ κανονιστικῶς ἀποδεκτά. Αὐτὰ ὅμως εἶναι ἵσως γενικὰ καὶ ἀόριστα καὶ δὲν ἀπαντοῦν σαφῶς καὶ ἐπακριβῶς, κατὰ τὶς σύγχρονες ἀπαιτήσεις, στὸ ἐρώτημα ποιά εἶναι τὰ ἀνώτατα κανονικὰ δικαιώματα (ἐπὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν Ν. Χωρῶν) τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Γιὰ νὰ προσεγγίσουμε αὐτὰ καὶ νὰ δώσουμε κατὰ τὸ ἐφικτὸν τὸ περιεχόμενο τῶν δικαιώματαν, εἴμαστε ἀναγκασμένοι, βασιζόμενοι στὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα καὶ συνδυάζοντες αὐτά, νὰ διατυπώσουμε ταπεινοφόροντας καὶ μὲ κάθε προσοχὴ τὶς κατωτέρω προτάσεις, θέτοντας αὐτές «ὑπὸ τὴν κρίσιν» τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν ὁργάνων:

Καὶ κατὰ πρῶτον μία γενικὴ πρόταση εἶναι ὅτι μετὰ τὰ ὅσα ἐγράφησαν μέχρι τώρα, ὅταν λέμε «ἀνώτατα κανονικὰ δικαιώματα» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ὅσα ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς πρεσβυγενοῦς Πατριαρχείου¹⁵ μεταξὺ τῶν πέντε παλαιφάτων ἢ «ἐπισημοτάτων» θρόνων (πρβλ. στ' καὶ ξ' καν. τῆς Α', β' καὶ γ' καν. τῆς Β', κη' τῆς Δ' καὶ λοσ' τῆς Πενθέκτης Οἰκουμ. Συνόδου), στὴν γεωεκλησιαστικὴ ἢ ἐδαφικὴ δικαιοδοσία τοῦ ὅποιου ὑπάγεται μία τοπική, μητροπολιτική, «ἐθνική» ἢ «κρατική» Ἐκκλησία ἢ καὶ μία ἐπισκοπικὴ ἐπαρχία.

1) Εἰδικότερα, σύμφωνα μὲ τὰ κανονικὰ δεδομένα, οἱ λεγόμενες Νέες Χῶρες τῆς Ἐλλάδος, τ.ἔ. ὁ Ἱερα-

15. Πρβλ. Παν. Μπούμη, Τὰ πρεσβεῖα ἔξουσίας τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως (Ἐργηνεία τοῦ γ' καν. τῆς Β' Οἰκουμ. Συνόδου), Ἀθῆναι 1982 (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας»), καὶ τοῦ ἴδιου, Τὰ πρεσβεῖα τιμῆς τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθῆναι 1982 (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας»), ἢ τοῦ ἴδιου, Τὰ κανονικὰ προνόμια τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθῆναι 1983.

14. Βλ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθμ. 254, τῆς 15.9.1981, ἢ «Ἐκκλησία», τόμ. ΝΗ' (1981), σελ. 294.

τικός χωρος τῶν Μητροπόλεων τῶν Ν. Χωρῶν, ὅπως καὶ τῆς Νοτίου Έλλάδος, καθὼς καὶ τῆς Ρωσίας, Σερβίας κ.τ.λ. ὑπάγεται μὲ τὴν εὐρύτερη πατριαρχικὴ ἔννοια καὶ διαίρεση, στὰ γεωπατριαρχικὰ ὅρια, στὸ δικαιοδοσιακὸ χωρο, στὸ ἔδαφος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπως καὶ ἡ Ἀφρικὴ γενικῶς ἀνήκει στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

2) Μετὰ ταῦτα καὶ σύμφωνα μὲ τὶς προβλέψεις καὶ ὑποδείξεις τῶν Ἰ. κανόνων εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχει τὸ κανονικὸ δικαίωμα¹⁶, χωρὶς νὰ εἶναι καὶ ὑποχρεωμένο¹⁷, σὲ ἔνα τμῆμα τῆς ἔδαφικῆς του ἰερατικῆς δικαιο-

16. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπο, θὰ λέγαμε, ἀκολουθεῖται ἡ ἀντίθετη ἡ ἀντίστροφη διαδικασία ὁργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ ἐκείνη ἡ ὅποια ἀκολουθήθηκε γιὰ τὴ δημιουργία ἡ ἀνακήρυξη τῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν δικαίων ἡ προνομίων αὐτῶν. Ἐνῶ δηλ. στὴν ἐπὶ γῆς Ἰστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουμε πρῶτα τὴ διαμόρφωση ἡ δημιουργία τῶν ἐπισκοπῶν (πρβλ. καὶ Πράξ. 20, 28 καὶ Τίτ. 1, 5-7 κ.ἄ.), ἐν συνεχείᾳ (ἀπὸ τὴν Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο) τῶν μητροπόλεων καὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ συστήματος (σύν, μὲ ἐπόμενον, τὸ αὐτοκέφαλον ἡ αὐτόνομον) τῶν Ἐκκλησῶν καὶ τέλος τοῦ Πατριαρχικοῦ συστήματος (Πενταρχία τῶν Πατριαρχῶν, Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος) (Πρβλ. Βλ. Φειδᾶ, Τὸ «αὐτοκέφαλον», σελ. 13 καὶ 21, Ἀρχιμ. Γρηγορίου Παπαθωμᾶ, Κανονικὰ ἰδιότητες ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινούπολεως, στὸ «Ορθόδοξος μαρτυρία καὶ σκέψις», ἀρ. 11-12, σελ. 23-26, καὶ Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγ. Βλασίου Τεροθέου, Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος, Λεβαδεία 2002, σελ. 129). Μετὰ ταῦτα καὶ σήμερα ἀπὸ τὴν Πατριαρχικὴ ἔξουσία ἔχουμε τὴ χορήγηση τῆς αὐτοκεφαλίας ἡ αὐτονομίας (οἵονεὶ μητροπολιτικῆς διαιρέσεως) καὶ ἀπὸ αὐτὴν μὲ ὑποδιαιρεση καὶ κατάληξη τὴ δημιουργία τῶν ἐπισκοπῶν.

17. Ἐπίσης χωρὶς νὰ συνιστᾶ «παραλέψη ὀφειλομένης κανονικῆς ἐνέργειας» (Πρ. Ἀκανθόπουλον, ὅπ. παρ., σελ. 100) «ώς ἀπορρέουσα δηλαδὴ ἀπὸ τὸν ἰεροὺς κανόνες 17 τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου καὶ 38 τῆς Πενθέκτης. Καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ πιὸ πάνω ἰεροὶ κανόνες εἶχαν ὑπ' ὅψη τοὺς ὅχι μόνο τὶς ἐπικρατοῦσες κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τὴ θέση τοῦ αὐτοκάροτα τοῦ Βυζαντίου μέσα στὴν ἔδαφικὴ περιοχὴ τῆς κυριαρχίας του» (ὅπ. παρ., σελ. 100, ὑποσ. 178). Βλ. καὶ Μητρ. Ἡλιούπολεως Γενναδίου, Τὸ αὐτοκέφαλον ἐν τῇ Ορθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ, στὸ «Ορθοδοξία», τόμ. 5 (1930), σελ. 38, Νίκου Γρ. Ζαχαρόπουλου, Ἰστορία τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας στὸν Ἑλλάδα, τεῦχος Α', Θεσσαλονίκη 1985, σελ. 67-69. Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι «τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινούπολεως ἀποτελεῖ τὸ μόνο μεταξὺ τῶν πέντε πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων ποὺ ἐξεχώρησε αὐτοκέφαλα στὸν ἔδαφικούς του κόλπους καὶ στὸ γεωγραφικὸ πεδίο τῆς δικαιοδοσίας του» (Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶ, ὅπ. παρ., σελ. 27. Πρβλ. καὶ σελ. 28, 29, 31).

δοσίας νὰ παραχωρεῖ τὸ αὐτοκέφαλο (ἢ τὴν αὐτονομία), ἐφ' ὅσον μάλιστα αὐτὸ τὸ τμῆμα ἀπαρτίζει-ἀποτελεῖ καὶ ἔνα ἔθνος, ἢ κράτος, ἢ χώρα αὐτοδύναμη ἡ θέμα κατὰ τὰ βυζαντινορωμαϊκὰ χρόνια¹⁸.

18. Βεβαίως ἐπὶ τοῦ θέματος, ποιός εἶναι ἀρμόδιος νὰ παραχωρεῖ ἡ νὰ ἀνακηρύσσει τὸ αὐτοκέφαλο ἢ τὸ αὐτόνομο, ὑπάρχουν καὶ ἄλλες ἀπόψεις. Πλὴν ὅμως σχεδὸν ὅλοι οἱ μελετητὲς καταλήγουν στὴν ἀνωτέρῳ θέσῃ. Ἔτσι κατὰ τὸν καθηγ. Παν. Τρεμπέλα, «τελικῶς καὶ δριστικῶς» γιὰ τὴν παροχὴ τῆς αὐτονομίας καὶ τοῦ αὐτοκεφάλου ἀρμόδιο ὁργανον εἶναι «γενικῶτερη σύνοδος, ἐν ἥ πᾶσαι αἱ ἡδη αὐτοκέφαλοι ἐκκλησίαι ἀντιπροσωπεύονται καὶ δὴ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος» (Παν. Τρεμπέλα, Ἄρχαι κρατήσασαι ἐν τῇ ἀνακηρύξει τοῦ αὐτοκεφάλου, «Θεολογία», τόμ. 28 (1957), σελ. 21). Πρβλ. καὶ Πρ. Ἀκανθόπουλον, ὅπ. παρ., σελ. 89. Ἐν πολλοῖς τὴν ἄποψη αὐτὴ ἀκολουθεῖ καὶ ὁ καθηγ. Βλ. Φειδᾶς, γράφοντας: «Οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ ὁμόθυμος συμφωνία πάντων τῶν πατριαρχικῶν θρόνων ἀποτελοῦν τὸ κανονικὸν ὁργανον ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου ἡ τοῦ αὐτονόμου ἐκκλησίας τινός, πᾶσα δὲ ἄλλη διαδικασία εἶναι ἀντικανονικὴ καὶ ὅχι μόνον δὲν ὑπηρετεῖ τὴν ἐνότητα, ἀλλὰ πᾶν τούναντίον διὰ τῆς καταπατήσεως τῆς κανονικῆς παραδόσεως διαβιβρώσκει καὶ διασπᾷ τὴν ἐν τῇ ὁρθῇ πίστει καὶ τῇ ἀγάπῃ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας» (Βλ. Φειδᾶς, Τὸ «αὐτοκέφαλον», σελ. 21). Ἀν καὶ τὴν ἄποψη του αὐτὴ καὶ ὁ Βλ. Φειδᾶς σχετικοποιεῖ, γράφοντας: «Οὕτως αἱ Ἐνδημοῦσαι Σύνοδοι, προεδρευόμεναι ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ καὶ ἐκφράζουσαι τὸ φρόνημα τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολῆς, ἡδύναντο νὰ ἀνακηρύσσουν ἐκκλησίαν τινὰ αὐτοκέφαλον ἡ καὶ νὰ ἀποδίδουν ψυλῷ δόνῳ ματὶ τὴν πατριαρχικὴν τιμήν» (ὅπ. παρ., σελ. 23). Πρβλ. καὶ τοῦ ἴδιου: «Πᾶσα πρωτοβουλία διὰ τὴν ἀνακήρυξιν αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας τινός ἡ καὶ κατάργησιν τοῦ αὐτοκεφάλου αὐτῆς πάντοτε συνεδέθη εἰς τὸν ἰστορικὸν βίον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἐκ τῶν κανονικῶν πρεσβείων τιμῆς ἀπορρέουσαν ἴδιαζουσαν εὐθύνην τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» (ὅπ. παρ., σελ. 27). Καὶ καταλήγει: «Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις εἶναι δυνατὴ ἡ κατ' ἀρχὴν ἀνακήρυξις ἐκκλησίας τινὸς ὡς αὐτοκεφάλου διὰ τῆς ὁμοφώνου ἐκφράσεως τοῦ φρονήματος τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἡ τοιαύτη κατ' ἀρχὴν δι' ἐφαρμογῆς τῆς ἐκκλ. οἰκονομίας ἀνακήρυξις τελειοῦται μόνον δι' ἀποφάσεως Πανορθόδοξου Συνόδου» (ὅπ. παρ., σελ. 30). Ο καθηγ. Σπ. Τρωιάνος ὑποστηρίζει ὅτι «ώς ἀρμόδιο ὁργανον γιὰ μὲν τὶς ἀνακηρύξεις τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰώνα θεωρεῖται κατ' οἰκονομίαν ἡ Πατριαρχικὴ σύνοδος, ἡ ὅποια διαδέχθηκε τὴν Ἐνδημοῦσα σύνοδο, γιὰ δὲ τὶς ἀνακηρύξεις τῶν αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν θεωροῦνται τὰ οἰκεῖα Πατριαρχεῖα καὶ μάλιστα "ἐκεῖνα μόνον, τῶν ὅποιων ἡ ἀνακήρυξις ἔχει πλήρως συντελεσθῆ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀσκοῦν ἐξουσίαν πρωτογενῆ"». (Σπυρ. Ν. Τρωιάνου, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων τῆς

3) "Απαξ βεβαίως καὶ τὸ παραχωρήσει δριστικῶς μὲ Συνοδικὴ Πράξη, δὲν εἶναι ὁρθὸς καὶ εὐσχημο αὐθαιρέτως νὰ τὸ ἄρει, ἢ νὰ τὸ ἀνακαλέσει, γιατὶ αὐτὸς δημιουργεῖ ἀταξία, ἀνασφάλεια, ἔνταση, ἀντιπαράθεση κ.τ.λ. Πρβλ. καὶ μία βασικὴ ἀρχὴ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου: «Κανένα κυρίαρχο ὅργανο δὲν στερεῖται ἀκουσίως καὶ χωρὶς κανονικὴ διαδικασία τὴ δικαιοδοσία ποὺ ἔχει (πρβλ. η' καν. τῆς Γ' καὶ κε' καν. τῆς Πενθέκτης Οἰκουμ. Συνόδου)»¹⁹. Μόνο μία Οἰκουμ. Σύνοδος μπορεῖ νὰ ἀναθεωρήσει τὴν ἀπόφαση τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἢ ἔστω ἡ ὅμοφωνη γνώμη τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολῆς²⁰.

4) "Ισως ἀκόμη μπορεῖ νὰ γίνει ἀρση ἀπὸ τὴν Πατριαρχικὴ Σύνοδο (αὐτὸς ἰσχύει γιὰ ὅλους) ἔνεκα ἐνεργειῶν, οἱ ὅποιες θίγουν τὴν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας γενικῶς ἢ μειώνουν τὴν Πατριαρχικὴ ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα εἰδικότερα (π.χ. μία ἀπόπειρα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ὑπαχθεῖ στὸ Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας) ἢ ἀκόμη πράξεων θιγουσῶν τὰ δικαιώματα καὶ τὶς ἔξουσίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. (Π.χ. ἡ παραχώρηση τοῦ αὐτοκεφάλου σὲ ἔνα τμῆμα αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὅποια εἶναι αὐτοκέφαλη).

5) Βεβαίως μπορεῖ αὐτομάτως νὰ καταργηθεῖ ἢ νὰ ἀνασταλεῖ τὸ αὐτοκέφαλο, ὅταν ἡ τοπικὴ αὐτὴ Ἐκκλησία περιέλθει «εἰς ζυγόν» καὶ ὑποταχθεῖ ἢ ἀπορφανισθεῖ ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους τῆς κ.τ.τ. (ώς ἡ Ἀλβανία), ὅποτε πάλι ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος ἔχει τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα νὰ ἀναστήσει ἢ νὰ ἀναστήσει τὸ αὐτοκέφαλο αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, φροντίζοντας γιὰ τὴν ἐκλογὴ καὶ τὴ χειροτονία νέου Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἐπισκόπων²¹.

6) Στὸ σημεῖο αὐτὸς θὰ μᾶς ἐπιτραπεῖ νὰ διατυπώσουμε καὶ τὴν ἔξῆς ὑπόθεση: 'Η ποικιλία τῶν ἀπόψεων, ὅσον ἀφορᾶ στὴν ἀρμοδιότητα γιὰ τὴ χορήγηση τοῦ αὐτοκεφάλου, ἵσως εἶναι ἡ αἵτια, γιὰ τὴν ὅποια ἡ

ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου καὶ τοῦ αὐτονόμου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, Τιμητικὸν ἀφέρωμα εἰς τὸν Μητροπολίτην Κίτρους Βαρνάβαν (Ἀθῆναι 1980), σελ. 346-348). Πρβλ. τοῦ ἴδιου, 'Οργάνωση τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διεθνεῖς σχέσεις, Ἀθήνα-Κομοτηνὴ 1983, σελ. 35-37. Τοῦ ἴδιου, Παραδόσεις Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Β' ἔκδοση, Ἀθήνα-Κομοτηνὴ 1984, σελ. 135-137.

19. Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, σελ. 188.

20. Πρβλ. Bl. Φειδᾶ, Τό «αὐτοκέφαλον», σελ. 24.

21. Πρβλ. Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶ, ὅπ. παρ., σελ. 28.

Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928 δὲν καθορίζει σαφῶς, ποιό εἶναι τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν μητροπόλεων (ἐπαρχιῶν) τῶν λεγομένων Ν. Χωρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

7) Παρεμπιπτόντως, θὰ λέγαμε ὅτι πολὺ ὁρθῶς ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως δὲν ἀνακήρυξε αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες στὸ δικαιοδοσιακὸ χῶρο τῆς Ρώμης, τ.ἔ. στὴ Δ. Εὐρώπη, ἀναμένουσα τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆς στὴν ὁρθὴ πίστη καὶ στὴν κανονικὴ τάξη καὶ ἀναγνωρίζουσα καὶ ἀκολουθοῦσα τὰ θεοπισθέντα ἀπὸ τοὺς σχετικοὺς κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

'Αντιθέτως ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία κακῶς δὲν ἔτηρησε τὶς κανονικὲς αὐτὲς ἀρχὲς ποὺ διέπουν τὶς ἐν λόγῳ ἐκκλησιολογικὲς σχέσεις καὶ δημιούργησε τὸ πρόβλημα τῆς Οὐνίας μὲ τὶς περιφήμες «αὐτόνομες» ἀνατολικές, ὅπως τὶς ἀποκαλεῖ, Ἐκκλησίες μέσα στοὺς δικαιοδοσιακοὺς χώρους τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων²².

8) Εἴπαμε ὅτι ἔκφανση τοῦ ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος εἶναι καὶ ἡ χορήγηση τοῦ αὐτοκεφάλου, ὅπως καὶ ἡ ἀρση του γιὰ σπουδαίους κανονικοδογματικοὺς λόγους. Καὶ βεβαίως, πολὺ περισσότερο ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀνακαλέσει γιὰ τοὺς προηγουμένους λόγους, ὅπου τὸ ἔχει παραχωρήσει προσωρινῶς ἢ ἐπιτροπικῶς. 'Ομως καὶ τὸ Πατριαρχεῖο εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ λαμβάνει ὑπ' ὄψη του τὴν ἑνότητα ἐνὸς Κράτους ἢ ἔθνους (πρβλ. λδ' ἀποστολικὸ καὶ τὸν σχετικὸ θ' καν. Ἀντιοχείας) σύμφωνα καὶ μὲ τοὺς κανόνες ις' τῆς Δ' καὶ λη' τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου²³ καὶ τὸ σχετικὸ ἀξιωμα-ἀρχὴ τοῦ Φωτίου²⁴. Σήμερα ἴδιαιτέρως εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχει κατὰ νοῦ τοῦτο, ὅποτε ἔχουμε ἔξαρση τῶν ἔθνοφιλετικῶν τάσεων. "Άλλες συνθῆκες ὑφίσταντο στὴν

22. Πρβλ. Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶ, ὅπ. παρ., σελ. 31-32.

23. «Εἴ τις ἐκ βασιλικῆς ἔξουσίας ἐκανίσθη πόλις, ἢ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ ἡ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τάξις ἀκολουθείτω». Πρβλ. Πρ. Ἀκανθόπουλου, Οἱ θεομοὶ τῆς «αὐτονομίας», σελ. 83.

24. «Τὰ ἐκκλησιαστικά, καὶ μάλιστά γε τὰ περὶ τῶν ἐνοιωτῶν δίκαια, ταῖς πολιτικαῖς ἐπικρατείαις τε καὶ διοικήσεσιν συμμεταβάλλεσθαι εἴωθεν» ('Ἐπιστ. Φωτίου 290, πρὸς πάπα Νικόλαο A', "Ἐκδ. B. Λαούρδα-L. G. Westerink, Photii Patriarchae Konstantinopolitanæ, Epistolæ et Amphilochia, Vol. III, Leipzig 1985, σελ. 136).

ένιαία βυζαντινορωμαϊκή αύτοκρατορία, όπως άλλες έπικρατούσαν καὶ ὅταν πολλὰ κράτη ἢ φυλὲς ἦταν ένιατα ὡς ὑποδουλωμένα στὸν Τουρκικὸ ζυγό.

9) Περαιτέρω προσημειώσαμε ὅτι μία αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ χορηγήσει αὐτὸ τὸ τμῆμα²⁵, ὥστε νὰ μὴν ἐπηρεάζεται ἡ συσχέτιση τῶν ἐπισκοπικῶν δυνάμεων καὶ ἀντιπροσωπειῶν μέσα στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Π.χ. μπορεῖ ἵσως ἡ Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νὰ χορηγήσει αὐτονομία (τ.ἔ. σὰν ἔνα μητροπολιτικὸ σύστημα) στὴν Πελοπόννησο ποὺ ὑπάγεται σ' αὐτήν, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀνακηρύξει αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία.

10) Ἐπίσης μία αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ χορηγήσει αὐτοκέφαλία, οὕτε αὐτονομία, ἔξω τοῦ ἐδάφους της π.χ. στὸν τυχὸν μετανάστες της ποὺ ζοῦν στὴν Ἀμερικὴ ἢ στὴν Εὐρώπη, διὸ δύο τῶν ὁποίων ἀνήκει στὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία τῆς Κωνσταντινουπόλεως²⁶. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο παρέχεται (δὲν παρακωλύεται) ἡ δυνατότητα καὶ ἡ εὐκαιρία στὴν Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως νὰ διατηρεῖ τὴν τάξη καὶ τὴν ἰσορροπία²⁷ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μετακινουμένων ἢ διαπλεκομένων πληρωμάτων

25. Βλ. καὶ τὶς ἀνωτέρω ἀπόψεις τῶν καθηγητῶν Τρεμπέλα, Φειδᾶ, Ἀκανθόπουλου, Τρωιάνου κ.ἄ. Εἰδικῶς καὶ ὁ Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶς γράφει: «Οἱ Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες ὡς (νεο-)πατριαρχεῖα -ῆτοι, Πατριαρχεῖα τῆς Ρωσίας, τῆς Σερβίας, τῆς Ρουμανίας, τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Γεωργίας- δύνανται νὰ παραχωρήσουν ἐκκλησιαστικὴ αὐτονομία (σχετικὸ δικαίωμα) ἐνδοσύριο καὶ ὅχι ὑπερόριο, ἀλλὰ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ αὐτοκέφαλία τόσο μέσα στὸ ἐνδοδικαιοδοσιακό τους ἔδαφος ὅσο καὶ, πολὺ περισσότερο, μέσα σὲ κάποιο ἄλλο ἐκκλησιαστικὸ ἔδαφος ὑπερόριο, ἀκριβῶς λόγῳ μὴ κανονικῆς διαθέσεως τοῦ ἀπολύτου δικαιούματος ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτοκέφαλου τοπικῶν Ἐκκλησιῶν» (ὅπ. παρ., σελ. 31).

26. Πρβλ. Βλ. Φειδᾶ, Τό «αὐτοκέφαλον», σελ. 26: «Εὔνότον ὅτι ἀναγνώρισις τοῦ αὐτοκέφαλου εἰς ἐκκλησίαν ἔθνους τινός, μὴ ἔχοντος ὡς ἐνδιαιτήμα συγκεκριμένον καὶ σαφῶς δοιξόμενον ἴδιον γεωγραφικὸν χῶρον, εἶναι κανονικῶς ἀδιανότος, διὸ καὶ οὐδέποτε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνεκήρυξεν αὐτοκέφαλους ἐκκλησίας νομαδικῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἔζων πλάνητα βίον (Ἀβαζογοί, Ἀλανοί κ.ἄ.)». Πρβλ. Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶς, ὅπ. παρ., σελ. 30.

27. Θετικὴ ἔννοια καὶ ἐνέργεια παρὰ τὴ χορήγηση τῶν αὐτοκέφαλιν. Πρβλ. Ἀρχιμ. Γρηγ. Παπαθωμᾶς, ὅπ. παρ., σελ. 30.

τους. Διαφορετικὰ πέφτουμε καὶ σὲ κραυγαλέα ἀντικανονικότητα, τ.ἔ. στὴν ἴδια ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια νὰ ἔχουμε περισσότερους ἀπὸ ἕναν ἐπισκόπους, πράγμα τὸ ὁποῖο ἀντιβαίνει στὸν κανόνες η' τῆς Α' καὶ ιβ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου κ.ἄ. σχετικούς²⁸.

11) Ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔχει τὴν εὐθύνη τοῦ συντονισμοῦ γιὰ τὴν ἐπίλυση προβλημάτων ποὺ ἀναφύονται μέσα σὲ μία τοπικὴ Ἐκκλησία τῆς δικαιοδοσίας της καὶ δὲν μπορεῖ αὐτὴ μόνη της νὰ τὰ λύσει ἢ μεταξὺ δύο-τριῶν τοπικῶν ἢ αὐτοκέφαλων Ἐκκλησιῶν. Στὴν περίπτωση αὐτὴ ὑπὸ τὴν προεδρία της ἢ μὴ συγκαλεῖ τοπικὴ σύνοδο ἀπὸ αὐτὲς τὶς δύο-τρεῖς Ἐκκλησίες ὡς πρωτοβάθμιο δργανοῦ ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλες ὅμιορες Ἐκκλησίες ὡς δευτεροβάθμιο δργανοῦ ἢ ως μείζονα Σύνοδο.

12) Περαιτέρω ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος ἔχει τὸ προνόμιο, τὸ δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ἵσως τὸ καθῆκον νὰ συγκαλεῖ ὑπὸ τὴν προεδρία του σὲ Σύνοδο Πατριαρχικὴ ὅλους τοὺς ἐπισκόπους ποὺ ἀνήκουν στὴ δικαιοδοσία του καὶ δὲν ἀνήκουν σὲ αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, ἀλλὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, προκειμένου νὰ ἐκλεγεῖ κάποιος ἐπίσκοπος τοῦ Πατριαρχείου ἢ καὶ ὁ νέος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. «Ἐτοι ἀσφαλῶς ἐκπληρώνει καὶ τὴν ἐπιταγὴ τοῦ λδ' ἀποστολικοῦ κανόνος, ὃ ὅποιος, σύμφωνα μὲ τὴ διαστατικὴ ἐρμηνεία²⁹, ἔχει τὴν ἐφαρμογή του καὶ στὸν Πατριάρχη «ὡς πρῶτον» ὅλου τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ μία δὲ μείζονα Πατριαρχικὴ Σύνοδο, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐπισκόπων, εἴναι δυνατὸν νὰ συμμετέχουν καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν αὐτοκέφαλων Ἐκκλησιῶν ποὺ ὑπάγονται στὴ χωρογραφικὴ του ἐκκλησιαστική-πατριαρχικὴ δικαιοδοσία.

13) Εἰδικότερα, ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐν συνεπείᾳ πρὸς τὰ προηγηθέντα, ὅταν λέμε ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα γιὰ τὶς Μητροπόλεις τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν, ἔννοοῦμε ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει τὸ δικαίωμα:

28. Πρβλ. Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, σελ. 188.

29. Περισσότερα γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ βλ. στὴ γνωμοδότηση μας «Ἡ μνημόνευση τοῦ ὀνόματος τοῦ "πρῶτου"», Ἀθῆναι 2000, σελ. 25. Περὶ τῆς διαστατικῆς καὶ συστατικῆς ἐρμηνείας βλ. στὴ σελ. 24, ὑποσ. 3 καὶ εἰδικότερα Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, σελ. 78.

α) "Η νὰ προχωρήσει καὶ νὰ παραχωρήσει ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως ὡς πρὸς αὐτὸν τὴς Ν. Χῶρες στὴν αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

β) "Η νὰ θελήσει νὰ ἀνακαλέσει (νὰ πάρει πίσω) τὴν ἐπιτροπεία³⁰ ποὺ ἔχει ἡ αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στὶς Ν. Χῶρες.

30. Στὴν αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἀνατεθεῖ καὶ ἔχει ἀναλάβει τὴ διοίκηση τῶν Μητροπόλεων τῶν Ν. Χωρῶν «ἐπιτροπικῶν», τ.ε. ἔχει τὴ διοίκηση τους ὡς ἄλλος ἐπίτροπος καὶ μάλιστα ἔξουσιοδοτημένος καὶ ἐντεταλμένος («δοτή» κατάσταση ἐπιτροπῆς). Τό *«ἐπιτροπος»* ἔχει καὶ τὴν ἔννοια τοῦ ἀντιπροσώπου, τοῦ ἐπιμελητῆ, τοῦ ἐπόπτη καὶ τοῦ προστάτη (Βλ. καὶ Δημ. Δημητράκου, Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τόμ. Δ', σελ. 2885-2886, καὶ Δημ. Δημητράκου-Θ. Τζαννετάπου, *Ἐκσυγχρονισμένον «1970» Νέον Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, Ἐκδ. Γ', σελ. 602). Πρβλ. καὶ Γεωργ. Μπαπτινώτη, Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας, (μὲ σχόλια γιὰ τὴ σωστὴ χρήση τῶν λέξεων), Ἀθήνα 1998, σελ. 664. Βεβαίως ἡ κατάσταση τῆς ἐπιτροπείας ἔμπειρέχει καὶ τὴν ἔννοια τῆς προσωρινότητας ἔνεκα τοῦ ὅτι ἡ ἀνάθεση αὐτὴ τῆς ἐπιτροπείας γίνεται γιὰ κάπου χρονικὸ διάστημα ἔνεκα ἀνηλικότητας ἡ ἀνωριμότητας τοῦ ἐπιτροπευομένου ἡ τοῦ ἔμπειριστάτου αὐτοῦ ἡ καὶ τοῦ *«χορηγοῦντος»* τὴν ἐπιτροπεία. Πρβλ. καὶ Γαλ. 4, 1-2: «Ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὁν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός». Ανωτέρω σημειώσαμε ὅτι ὁ ὅρος ἐπιτροπεία ἔχει καὶ τὴν ἔννοια τῆς προσωρινότητας. Πρβλ. Μητροπολίτου Τυρολόγης καὶ Σερεντίου *Παντελεήμονος Ροδοπούλου*, Ἡ ἐπιτροπικῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοίκησης τῶν ἐπαρχῶν τῶν Νέων Χωρῶν, στὸ *«Ἀφιέρωμα στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Δημήτριο*, Ἀθήνα 2002, σελ. 769. Οὕτως ἔχόντων τῶν πραγμάτων, ὅταν παρέλθει ὁ χρόνος τῆς ἀνωριμότητας ἡ τῆς ἀνηλικότητας ἡ τοῦ ἔμπειριστάτου σημαίνει ὅτι ὁ ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνέρχεται-μεταβαίνει σὲ μία ἄλλη κατάσταση, ἡ ἐπανέρχεται στὴν προηγούμενη. *«Ισως γ' αὐτὸν πρέπει νὰ ἐρωτηθεῖ καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἐπιτροπευομένος*, τ.ε. τὸ πλήρωμα τῆς ὑπὸ ἐπιτροπείαν Ἐκκλησίας σὲ ποιά κατάσταση καὶ ἀρμοδιότητα ἐπιθυμεῖ νὰ ἀνήκει. Πρβλ. *Πρ. Ἀκανθόπουλου*, Οἱ θεσμοὶ τῆς *«αὐτονομίας*, σελ. 86. *«Ισως ἐδῶ πρέπει νὰ μεταφέρουμε καὶ μία σημαντικὴ παρατήρηση τοῦ καθηγ. Παν. Τρεμπέλα* στὸ *«ὑπόμνημά του στὸ χωρίο Γαλ. 4, 1-2*, ὅπου γράφει: «'Ως ὁ πατήρ ἐν στοιχῇ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ μήπω ἐνηλικιωθέντος νίοῦ του ὁρίζει τὸν χρόνον, κατὰ τὸν ὅπιον οὗτος θὰ διατελῇ ὑπὸ κηδεμονίαν, οὕτω καὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς ἐπ' ἀγαθῷ τῶν ὑπὸ τὴν παιδαγωγίαν τοῦ νόμου ὑπαχθέντων ἀνθρώπων ὥρισεν ἐπὶ πόσον χρόνον, θὰ διήρκει ἡ παιδαγωγία αὕτη. Ἐν τῇ πανσοφίᾳ του δὲ καθώρισε τὸν χρόνον τοῦτον οὕτως, ὥστε οὕτε ἀνεπαρκῆς πρὸς παιδαγωγίαν νὰ εἴναι, ἀλλ' οὕτε καὶ πέραν τοῦ δέοντος οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἐκταθῆ» (*Παν. Τρεμπέλα*, *Ὑπόμνημα εἰς τὰς Ἐπιστολὰς τῆς Καινῆς Διαθήκης*, τόμ. Β', *Ἐπιστολαί*: Πρὸς Γαλάτας-Πρὸς Φιλήμονα, *Ἐκδ. Β'*, Ἀθῆναι 1956, σελ. 48). Εἰδικῶς: «'Οσον ἀφορᾶ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Νέων Χωρῶν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δύναται νὰ ἀρῇ τὴν

γ) Βεβαίως, ὅταν γιὰ κάποιο λόγο ἀπολεσθεῖ τὸ αὐτοκέφαλο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἢ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καταλυθεῖ (π.χ. λόγῳ ὑποδουλώσεως τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου), τότε ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση τῶν Ν. Χωρῶν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

δ) Παρομοίως, ἐὰν οἱ Ν. Χῶρες καταληφθοῦν ἀπὸ κατακτητὴ καὶ δὲν μποροῦν νὰ διοικηθοῦν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τότε πάλι στὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως περιέρχεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία.

14) Στὸ πιθανὸ πρόβλημα καὶ ἐρώτημα, ἐὰν ἡ Τουρκία εἰσέλθει σὲ μία *«Ἐνωμένη Εύρωπη* καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο παύσει νὰ εἴναι ἐμπερίστατο, μήπως πρέπει νὰ ἐπανέλθουν ὑποχρεωτικῶς οἱ Ν. Χῶρες στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο, θὰ δίναμε τὴν ἔξῆς ἀπάντηση: *«Εὰν δὲν καταλυθοῦν τὰ κράτη, ἀν π.χ. ἡ Ἑλλὰς μένει ὡς ἔχει, ὡς μία Πολιτεία μέσα στὴν «Εύρωπαϊκὴ Ἐνωση», δὲν εἴναι ἀπαραίτητο νὰ γίνει καμία ἐσπευσμένη ἀλλαγὴ στὸ καθεστὼς τῶν Ν. Χωρῶν, δπως ἐπίσης δὲν ὑπάρχει ἐμπόδιο στὴν δριστικὴ παραχώρηση αὐτῶν στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.*

15) Αὐτονόητο εἶναι ὅτι ἡ αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν μπορεῖ μόνη της καὶ χωρὶς συνεννόηση μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο νὰ προσαρτήσει τὶς Ν. Χῶρες, καὶ ἀς εἶναι σ' αὐτὴν ἐπιτροπικῶς ἔμπειτευμένες, δπως δὲν μπορεῖ νὰ πράξει τοῦτο οὔτε γιὰ τὴν (ἡμ.)αὐτόνομη Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, ἀσχέτως ἀν αὐτὴ σήμερα ἀνήκει στὸ Ελληνικὸ κρά-

ἐπὶ τῶν ἐπαρχῶν αὐτῶν ἀνατεθεῖσαν εἰς τὴν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπιτροπείαν, ἐὰν κρίνῃ, ὅτι μετεβλήθησαν αἱ συνθῆκαι, αἱ ὅποιαι ἐπέβαλον τὴν ἐπιτροπείαν αὐτὴν καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀρσις εἴναι πρὸς τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Γένους καὶ τοῦ ποιμαινομένου λαοῦ, συναινούσις καὶ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἵνα προβῇ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν ἀνάλογον πολιτειακὴν νομοθετικὴν ωθησίαν, τροποποιοῦσα τὴν προγενεστέραν, ἡ ὅποια ἐκύρωσε καὶ κατωχύρωσε νομοθετικῶς ἀπὸ πλευρᾶς πολιτείας τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πρᾶξιν τοῦ 1928» (Μητροπ. Τυρολόγης καὶ Σερεντίου *Παντελεήμονος Ροδοπούλου*, δπ. παρ.). *«Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ μάλιστα νὰ προσθέσουμε στὰ ἀνωτέρω καὶ νὰ ἐπαναλάβουμε κι ἐμεῖς ἐδῶ ὅτι ὅχι μόνο *«δύναται νὰ ἀρῃ τὴν ἐπαρχίαν* τὸν ἐπαρχίαν αὐτῶν ἀνατεθεῖσαν ... ἐπιτροπείαν», ἀλλὰ καὶ νὰ παραχωρήσει τὴ δυνατότητα νὰ συμμετέχουν πλήρως στὴν αὐτοκέφαλία τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον παρῆλθε τὸ ἔμπειροτάτο τοῦ ἐπῆλθε ἡ πολιτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ὀρμότητα καὶ ὁργάνωση τῶν ἐπαρχῶν αὐτῶν.*

τος. «Είωθε λέει (όχι αύτεπαγγέλτως καὶ μονομερῶς τ.ἔ. ὅχι δεῖ) τὰ ἐκκλησιαστικὰ ταῖς πολιτικαῖς ἐπικρατείαις συμμεταβάλλεσθαι». Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει καὶ ἔαν ὑποθέσουμε ὅτι ἡ Κύπρος ἐνωνόταν κάποτε μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἔπειτε νὰ ὑπαχθεῖ αὐτομάτως στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

16) Εύνόητο ὥσαύτως εἶναι ὅτι ἡ αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν μπορεῖ μονομερῶς νὰ χορηγήσει οὕτε τὴν αὐτονομία στὶς Μητροπόλεις τῶν N. Χωρῶν, οὕτε ἐφ' ὅσον χρόνον τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπιροπεία της, γιατὶ ἀπλούστατα δὲν ἀνήκουν ὁριστικῶς σ' αὐτήν, καὶ ἐπὶ πλέον μπορεῖ γιὰ κάποιο σοβαρὸ λόγο νὰ ἀνακληθεῖ ἢ ἀνατραπεῖ ἡ σχέση αὐτὴ τῆς ἐπιροπείας.

17) Περαιτέρω νομίζουμε, ἵδιαιτέρως μάλιστα, ἐφ' ὅσον τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει κάποιο λόγο στὴν ἐκλογὴν καὶ μετάθεση τῶν Μητροπολιτῶν τῶν N. Χωρῶν ἢ καὶ στὴν κρίση, καταδίκη ἢ καὶ ἔκπτωση αὐτῶν, ὅτι αὐτὸν ἔχει λόγο καὶ στὸν ἀριθμὸ ἢ μᾶλλον στὴ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μητροπόλεων (δὲν μπορεῖ ὁ ἐπίτροπος νά «γεννήσει» κι ἄλλες θυγατρικὲς Ἐκκλησίες). Συνακολούθως ἔχει λόγο καὶ στὴ μεταβολὴ τῶν ὁρίων αὐτῶν³¹, καθὼς καὶ στὴ μετα-

31. Βλ. καὶ εἰσήγηση (Άριθμ. Πρωτ. 2442/983/N. K. 6909/26.5.1999) τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς «Νομοκανονικῶν καὶ δογματικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»: «Ο ρθ' (κανόνας) τῆς αὐτῆς (ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου) διορίζεται, ὅτι οἱ μὴ ἔχοντες χωριστὸν Ἐπίσκοπον τόποι νὰ μὴ λαμβάνουν αὐτὸν, χωρὶς τὴν ψῆφον τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ Πατριάρχου καὶ ὅλης τῆς Συνόδου, καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἄνωθεν ἐξ ἀρχῆς διοικούντος αὐτὸν ἐπισκόπου» («Πηδάλιον», σ. 451). Κατὰ τὰ ἐν ἀριθμῷ 11 τοῦ N. 590/1977 ὁρίζομενα, «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἡ ἐδαφικὴ περιφέρεια, ἡ ὄνομασία, ὡς καὶ αἱ ἔδραι τῶν Μητροπόλεων καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας. «Οθεν οἰαδήποτε μεταβολὴ ἐπέρχεται εἰς τὰ ὅρια καὶ τὴν ὄνομασίαν τῶν ἐν τῷ ὡς ἄνω ἀριθμῷ ἀναφερομένων Ιερῶν Μητροπόλεων ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν τῆς Ιεραρχίας καὶ νόμον, ἐὰν δὲ ἡ μεταβολὴ ἀφορᾷ εἰς τὰ ὅρια Μητροπόλεων τῶν λεγομένων "Νέων Χωρῶν" ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συναίνεσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». Ό N.K. Σακέλλαριου, Σύμβουλος Ἐπικρατείας (ὅπ. παρ.) σημειώνει πληροφοριακῶς: «Τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας ἔριμηνεν τὴν Συνοδικὴ Πρᾶξι τοῦ 1928 καὶ τὸν προαναφερθέντα Κ. Χάρτη θεωρεῖ ἀνεπίτρεπτο οἰαδήποτε μεταβολὴ τῶν ἐδαφικῶν ὁρίων ἐπαρχιῶν ἀνηκουσῶν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἄνευ τῆς προηγουμένης συναινέσεως αὐτοῦ». Καὶ προσθέτει ὥσαύτως: «Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτή, ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ Οἰ-

τοπή τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν μητροπόλεων ὃς ἀρχιεπισκοπῶν ἢ ὃς προσωρινῶν ἢ ὃς προσωποπαγῶν κ.τ.τ.

18) «Οσον καιρὸ δύμως ἢ ἐπιτροπεία ἰσχύει καὶ οἱ Μητροπόλεις τῶν N. Χωρῶν ὑπάγονται διοικητικῶς στὴν αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τὴν ποιμαντικὴ εὐθύνη ἐπ' αὐτῶν ἔχει ἡ Ι. Σύνοδος τῆς Ιεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Δὲν εἶναι τ.ἔ. νοητὸ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῶν νὰ ἔχουν τὴν ἀναφορά τους καὶ νὰ ἀνακαλῶνται στὴν κανονικὴ τάξη, νὰ κρίνονται, νὰ ἐπιτιμῶνται κ.τ.τ. ἀπ' εὐθείας καὶ ἀμέσως ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν δύο «αὐθέντες» (καὶ δύο κεφαλές). «Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ ... ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει» (Ματθ. 6, 24. Πρβλ. καὶ Λουκ. 16, 13). Πρβλ. καὶ τὴν ἀρχή: «Δύο ἵσα κυρίαρχα ἐκκλησιαστικὰ ὄργανα δὲν μποροῦν νὰ ὑπάρχουν συγχρόνως στὴν ἴδια περιφέρεια. Π.χ. δύο ἐπίσκοποι στὴν ἴδια ἐπισκοπή ... (πρβλ. η' καν. τῆς Α' καὶ ιβ' καν. τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου)»³².

19) «Οσο καιρό, βάσει τῆς ἐπιροπείας, οἱ Μητροπόλεις τῆς B. Ἑλλάδος ὑπάγονται στὴν αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἰσχύουν καὶ γιὰ τοὺς ἐπισκόπους τῶν Μητροπόλεων αὐτῶν ὅτι ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς Μητροπόλεις τῆς N. Ἑλλάδος ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς-ἱερατικῆς-ποιμαντικῆς-δικαιοσύνης δικαιοδοσίας, τ.ἔ. καὶ πνευματικῆς. Αὐτὰ ἰσχύουν βάσει καὶ

κουμενικοῦ Πατριαρχείου, οἰαδήποτε μεταβολὴ τῆς ἐδαφικῆς περιφέρειας δύμόρων Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον αὐτὴ συνεπάγεται ἀντίστοιχον περιορισμὸν τῆς ἀντηκούσης εἰς αὐτὸν ἐδαφικῆς περιφέρειας (βλ. ΣτΕ 4068/1981, βλ. ἐπίσης ΣτΕ συνθ. 534 καὶ 603/1999)».

32. Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, σελ. 188. Ἀλλωστε «κατὰ κανόνα ἡ ἐπιτροπεία δὲν δύναται νὰ συνυπάρξῃ μετὰ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας» οὕτε στὴν περίπτωση τῶν ἀνηλίκων. Πρβλ.33. Πρβλ. καὶ σχετικὴ γνώμη (Άριθμ. Πρωτ. 2442/983/N.K. 6909/26.5.1999) τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς «Νομοκανονικῶν καὶ δογματικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»: «Ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτοῦ (τοῦ ἐπισκόπου) ὡς ζώσης εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, προεστῶτος δὲ τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητος, ἀπορρέει στὸ σύνολον τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτοῦ, τῶν τε λειτουργικῶν καὶ διοικητικῶν, αἱ ὅποιαι εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον συνυφασμέναι μετὰ τῆς δι' ἣν ἔχειροτονήθη ἐπισκοπῆς, ὥστε δὲν νοεῖται ὁ διαχωρισμὸς τούτων καὶ ἴδιᾳ ἢ ἐξ αὐτῶν ἀπόστασις μόνον τῆς διοικητικῆς ἀρμοδιότητος καὶ ἡ ἀναγωγὴ ταύτης εἰς ἴδιαν καὶ αὐτοτελῆ ἀρμοδιότητα παντελῶς ἀσύνδετον πρὸς οἰαδήποτε Ἐπισκοπήν».

της ύπαρξεως του τριπλού ἀξιώματος του Κυρίου σε ένα ἐκκλησιαστικό-ἱερατικό πρόσωπο (φυσικὸ ἢ συνοιδικό)· δὲν μποροῦν νὰ χωρισθοῦν³³. "Οταν (καὶ ἔαν) οἱ χῶρες αὐτὲς ἐπανέλθουν στὴν ἀπόλυτη δικαιοδοσία του Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τότε τὴν τριπλὴ ἔξουσία θὰ τὴν ἔχει πάλι τὸ ἴδιο.

20) Ἐπόμενη εἶναι καὶ ἡ ἔξης ὑποχρέωση τῶν Μητροπολιτῶν τῶν N. Χωρῶν: "Οσο καιρὸ ἵσχυει ἡ ἐπιτροπεία, νὰ ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος δικαιοδοσιακοὺς ἐκκλησιαστικοὺς χώρους καὶ πρόσωπα ἀκόμη καὶ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο γιὰ ζητήματα γενικότερης ἐκκλησιαστικῆς εὐθύνης διὰ μέσου τῆς Ι. Συνόδου τῆς Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ὅπως πράττουν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν παλαιῶν χωρῶν καὶ ὅπως ἐπιτάσσουν καὶ οἱ Ἰ. κανόνες (λδ' ἀποστολικὸς καὶ θ' Ἀντιοχείας κ.ἄ.). Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ λυπεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἴκανοποιεῖ καὶ νὰ χαροποιεῖ καὶ τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο, γιατὶ ἔτσι διατηρεῖται ἡ κανονικὴ τάξη, φύλακας τῆς ὁποίας τυγχάνει ὁ Οἰκουμενικὸς αὐτὸς Θρόνος.

21) Βεβαίως, καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἐὰν ἀντιληφθεῖ (μόνο ἢ πρῶτο) κάποιο κανονικὸ παράπτωμα σὲ Μητροπολίτη τῶν N. Χωρῶν, μπορεῖ νὰ ἐγκαλέσει τὸν παρεκτραπέντα, πλὴν ὅμως διὰ μέσου τῆς Ι. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅχι ἀπ' εὐθείας³⁴. Ἄλλωστε ἐγκληση ἢ «ἀγωγή» κατὰ δ-

33. Πρβλ. καὶ σχετικὴ γνώμη (Αριθμ. Πρωτ. 2442/983/N.K. 6909/26.5.1999) τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς «Νομοκανονικῶν καὶ δογματικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»: «Ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ (τοῦ ἐπισκόπου) ὡς ζώσης εἰκόνος τοῦ Ἱησοῦ Χριστοῦ, προεστῶτος δὲ τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητος, ἀπορρέει στὸ σύνολον τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτοῦ, τῶν τε λειτουργικῶν καὶ διοικητικῶν, αἱ ὅποιαι εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον συνυφασμέναι μετὰ τῆς δι' ἣν ἔχειριτονήθη ἐπισκοπῆς, ὥστε δὲν νοεῖται ὁ διαχωρισμὸς τούτων καὶ ἴδιᾳ ἡ ἔξ αὐτῶν ἀπόσπασις μόνον τῆς διοικητικῆς ἀρμοδιότητος καὶ ἡ ἀναγωγὴ ταύτης εἰς ἴδιαν καὶ αὐτοτελῆ ἀρμοδιότητα παντελῶς ἀσύνδετον πρὸς οἰανδήποτε Ἐπισκοπήν».

34. Αὐτὸ ὑπονοεῖται καὶ ὑποδηλώνεται καὶ στὴν Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928, δρος ΣΤ'. Μία τέτοια διαδικασία ἀκολουθεῖται ἥδη καὶ σὲ ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐφημ. «Ἐπενδυτής», τῆς 8-9.10.2001: «Τὸ Φανάρι ἐπαναλαμβάνει τὰ ἵσχυόντα περὶ τῆς μνημόνευσης τοῦ ὄνομάτος τοῦ "πρώτου" ... Δὲν σταματᾷ, ὅμως, μέχρι ἐκεῖ, καθὼς προτρέπει τὸν κ. Χριστό-

ποιουδήποτε ἐπισκόπου μπορεῖ νὰ ὑποβάλει καὶ ὁ οἰσδήποτε χριστιανός, φυσικὰ τηρουμένων τῶν προϋποθέσεων ποὺ καθορίζουν οἱ Ἱεροὶ κανόνες.

22) Διαφέρει βεβαίως τὸ πράγμα, ἐὰν τὸ παράπτωμα διαπραγματεῖ ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη, ὅπως καὶ ἀπὸ κάθε κληρικὸ ἢ πιστό, στὴν Κωνσταντινούπολη ἢ σὲ μία χώρα ποὺ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικῶς στὴν ἄμεση πατριαρχικὴ δικαιοδοσία. Τότε ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο νὰ ἐγκαλέσει καὶ νὰ κρίνει τὸν κληρικὸ ἢ λαϊκὸ πιστὸ ἀπ' εὐθείας χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς οἰκείας του ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, κοινοποιώντας μόνο τὴ σχετικὴ ἐνέργεια καὶ ἀπόφαση³⁵.

23) Ἀκόμη καὶ στὴν εἰδικὴ περίπτωση ποὺ κάποιος Μητροπολίτης τῶν N. Χωρῶν δὲν μνημονεύει τὸν Πατριάρχη, ὅπως ἔχει κανονισθεῖ³⁶ καὶ διακανονισθεῖ³⁷, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὅχι μόνο ἀθετεῖ τὶς προσωπικές του ὑποχρεώσεις καὶ τὶς διεκκλησιαστικὲς συμφωνίες, ἀλλὰ καὶ γίνεται ἐμμέσως πρόξενος νὰ θεωρεῖται καὶ αἰρετικὸς ὁ Πατριάρχης, τίθεται τὸ ἐρώτημα, ἐὰν δηλαδίκηται αὐτὸς εἶναι ὑπόδικος ἢ ὅχι; Καὶ σὲ ποιόν; Νομίζουμε κατ' ἀρχὰς καὶ πάλι ὅτι εἶναι ὑπόδικος στὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἔχει συμφωνήσει καὶ συνυπογράψει τὰ δέοντα. Καὶ μόνον ἐὰν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀντιληφθεῖ τῆς ὑποθέσεως ἢ καὶ δικαιώσει τὸν ἐν λόγῳ Μητροπολίτη, τότε εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἐγκαλέσει τὸ Πατριαρχεῖο. Πάντως θὰ δημιουργηθεῖ κρίση στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησῶν.

24) Ἄλλη μία εἰδικὴ περίπτωση-ἐρώτημα: "Ἄν οἱ Μητροπολίτες τῶν N. Χωρῶν κληθοῦν σὲ συνάντηση-σύσκεψη μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, θὰ ἀνταπο-

δουλο μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου τῆς Συνόδου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας νὰ συντήσει στὸν ἀρχιερεῖς τῶν Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν νὰ τηροῦν τὰ ὅσα προβλέπονται στὸ ζήτημα τῆς μνημόνευσης». Ἐπίσης σὲ ἄλλη ἐπιστολή (τῆς 5.12.2001) γράφει: «Ἀναμένομεν ἀπαραιτήτως ὅπως καὶ τοῖς ἐν ταῖς Μητροπόλεσι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου (Νέων Χωρῶν) Ἀδελφοῖς ἐπισημάνητε ἐπισήμως τὴν ὑποχρέωσιν, ἵνα μὴ ἀσύνδετον προσφέρεται τὸν πρότονον μνημόνευσης ἐτόλμησαν σποραδικῶς προσφάτως, ἅτινα ὅπωσδήποτε κρινόμενα κατὰ κανονικὴν ἀκρίβειαν, οὐ μόνον ἀθεσμα τυγχάνουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν γένει μεταξὺ ἡμῶν σχέσεις δὲν ἐποικοδομοῦν τὸ παρόπαν».

35. Πρβλ. Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, σελ. 191-192.

36. Κανόνες ιδ' καὶ ιε' τῆς Πρωτοδευτέρας. Βλ. καὶ Παν. Μπούμη, Ἡ μνημόνευση τοῦ ὄνομάτος τοῦ «πρώτου», ὅπ. παρ.

37. Βλ. τὴν Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928.

κριθοῦν σ' αὐτή καὶ θὰ μεταβοῦν; Μαζὶ μ' αὐτὸ τὸ γενικὸ ἐρώτημα πρέπει νὰ συντεθοῦν καὶ νὰ συνδεθοῦν καὶ τὰ ἔξης πιὸ συγκεκριμένα ἐρωτήματα, προκειμένου νὰ ἀπαντηθεῖ αὐτὸ ὁρθῶς καὶ κανονικῶς:

α) Θὰ εἶναι ἡ συνάντηση αὐτὴ σύνοδος ἐκκλησιαστικὴ ἢ θὰ ἔχει τὸ χαρακτήρα συσκέψεως γιὰ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων;

β) Θὰ μεταβοῦν χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος;

γ) Ἡν δὲν μεταβοῦν, θὰ τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο;

δ) Ἡν μεταβοῦν χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θὰ τιμωρηθοῦν ἀπ' αὐτήν;

25) Ἐμεῖς, σύμφωνα καὶ μὲ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα, νομίζουμε ὅτι πρέπει νὰ τηρηθοῦν οἱ ἔξης ἀρχές, γιὰ νὰ ὑπάρξει ἀφ' ἐνὸς εὐταξία καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ δημιουργηθεῖ κρίση συνειδήσεως στοὺς προσκαλουμένους μητροπολίτες:

α) Οὕτε σὲ σύσκεψη οὕτε σὲ ἀποστολή, στὴν ὥποια θὰ τὸν καλέσει ἢ θὰ τὸν στείλει τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβοῦν οἱ Μητροπολίτες τῶν Ν. Χωρῶν, χωρὶς προηγούμενη ἄδεια ἢ τουλάχιστον ἐνημέρωση τῆς Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη, ἵνα σκεφθοῦμε καὶ μόνο τὸ ἔξης: Εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχει ἀνατεθεῖ σὲ μερικοὺς ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἴδια ἐποχὴ ἄλλῃ ἀποστολὴ ἢ νὰ εἶναι ὑπὸ κάποιον περιορισμὸ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπεύουσα Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ὁπότε ἰσχύει καὶ πάλι τό «οὐδὲὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν» (Ματθ. 6, 24).

β) Πολὺ περισσότερο δὲν μποροῦν χωρὶς ἄδεια νὰ συμμετέχουν σὲ μία σύνοδο, γιατὶ ἐνδέχεται σ' αὐτὴ νὰ ληφθεῖ τέτοια ἀπόφαση ποὺ νὰ στρέφεται καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τ.ε. κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου τους.

26) Τελειώνοντας θὰ προσθέταμε καὶ τὰ ἔξης, προκειμένου νὰ γίνουν περισσότερο ἀντιληπτὰ καὶ αἰσθητὰ τὰ ἀνώτατα κανονικὰ προνόμια ἢ δικαιώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καθὼς καὶ ἡ παρ. ὅλες τὶς ἐπιθέσεις κατ' αὐτῶν ἀδυναμία οίασδήποτε κανονικῆς μεταβολῆς, τουλάχιστον μέχρις ὅτου πραγματοποιηθοῦν ραγδαῖες ἢ μεγάλες πολιτικογεωγραφικὲς

ἀνακατατάξεις, ἢ μέχρις ὅτου συγκληθεῖ μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος (Πανορθόδοξος)³⁸. Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐπέλθει καμία μεταβολὴ (π.χ. σὲ μία ἐπιθυμία τῆς Μόσχας νὰ ὀνομασθεῖ Τρίτη Ρώμη), ἐὰν λάβουμε ὑπ' ὄψη μας καὶ τὰ ἔξης ἴστορικανονικὰ δεδομένα ἢ γεγονότα:

α) Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωρισθεῖ ἡ Μόσχα ὡς ἡ Τρίτη Ρώμη, ἀφοῦ προηγοῦνται καὶ ἴστορικὰ καὶ κανονικὰ τὰ πρεσβυγενῆ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων;

β) Ἡν ὑποθέσουμε ὅτι ἡ Μόσχα ὄνομάζεται ἀφ' ἔαυτῆς Τρίτη Ρώμη ἢ ὅπερ τὸ αὐτὸ καταλαμβάνει αὐτοβούλως τὴν πρώτη θέση μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τί θὰ συμβεῖ, ἢ πῶς θὰ ἀναγνωρισθεῖ, ἂν αὐριο ἡ καθόλου Ἐκκλησίᾳ ἡ Χριστιανούσην ἐπανέλθει στὴν Α' Περίοδο τῆς «ἐνότητας» ἢ «πενταρχίας» τῶν Πατριαρχῶν;

γ) Συναφῶς πρέπει νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψη καὶ τὸ ἔξης γεγονός: Παρὰ τὸ ὅτι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μεταφέρθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ κατέστη αὐτὴ πολιτικῶς ἰσχυρότερη τῆς Ρώμης, ὅμως ἡ Ρώμη ἔμεινε πρώτη στὴ σειρὰ τῶν θρόνων. Ἔτσι καὶ σήμερα παρὰ τὸ ὅτι ἡ Μόσχα εἶναι περισσότερο ἰσχυρὴ πολιτικῶς-κοσμικῶς ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη, ὅμως εἶναι ἴστορικανονικῶς ἀσθενέστερη, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει τοποθετηθεῖ πρὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Ἐπομέ-

38. Ο καθηγ. Παν. Τρεμπέλας ὑποστηρίζει ὅτι καὶ τὰ «Πατριαρχεῖα, τόσον τὰ τῆς Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, ὅσον καὶ τὰ αὐτοκέφαλα τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς Βουλγαρικῆς, τῆς Πολωνικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἴ τι ἀλλο δὲν δύναται νὰ θεωρηθοῦν ώς ὁριστικά, ἀλλὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν κρίσιν μελλούσης νὰ συγκροτηθῆ Οἰκουμενικῆς Συνόδου» (Ἄρχαι ιρατήσασαι, δρ. παρ., σελ. 22). Πρβλ. *Bλ. Φειδᾶ*, Τό «αὐτοκέφαλον», σελ. 20: «Ἡ ἀπόδοσις τοῦ "Πατριαρχικοῦ δικαίου" εἰς τινα θρόνον ἥτο κατὰ τὴν κανονικὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας κανονικὸν δικαίωμα Οἰκουμενικῆς συνόδου ἢ ὁμοφώνου τουλάχιστον πράξεως τῶν (πρεσβυγενῶν) πατριαρχικῶν θρόνων». Πρβλ. καὶ *Πρ. Ἀκανθόπουλον*, Οἱ θεσμοὶ τῆς «αὐτονομίας», σελ. 26, ὑποσ. 10: «Ἡ διάκριση τούτη τῶν Πατριαρχείων σὲ Πρεσβυγενῆ καὶ Νεότερα ὀφείλεται στὸ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀνακηρύχθηκαν καὶ ἀναγνωρίστηκαν ἀπὸ Οἰκουμενικὲς Συνόδους, ἐνῶ τὰ δεύτερα ἀνακηρύχθηκαν ώς Πατριαρχεῖα ὑπὸ τὴν προϋπόθεση τῆς ἀναγνωρίσεώς τους ἀπὸ τὴν μέλλουσα νὰ συνέλθει Οἰκουμενικὴ Σύνοδο». Ἄρα μέχρι τότε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκλαμβάνονται καὶ νὰ συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

νως δὲν μπορεῖ χωρὶς Οἰκουμενικὴ Σύνοδο νὰ προηγηθεῖ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ νὰ τὴν ἀντικαταστήσει.

Συνοπτικῶς (Διὰ ταῦτα)

Συνοψίζοντες τὰ ἀνωτέρω θὰ θέλαμε ἐκ τῶν προτέρων νὰ σημειώσουμε ὅτι ὅσα τονίζουμε κατωτέρω δὲν ἀποδίδουν πλήρως τὶς διατυπωθεῖσες στὶς προηγούμενες παραγράφους θέσεις μας, ἀλλὰ θέλουν νὰ προξενήσουν τὸ ἐνδιαφέρον νὰ διαβασθοῦν καὶ νὰ δώσουν ἀφορμὴ νὰ μελετηθοῦν τόσο οἱ θεωρητικὲς κανονικὲς βάσεις (Α. Β. Γ...) τῆς μετὰ χεῖρας γνωμοδοτήσεως ὅσο καὶ οἱ λεπτομερέστερες πρακτικὲς συνέπειες (1. 2. 3. 4...) αὐτῆς.

Τονίζουμε λοιπόν:

I) Τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Πρεσβυγενοῦς Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, βασιζόμενο στοὺς ιεροὺς κανόνες καὶ γενικότερα στὴν κανονικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, (συνίσταται στὸ ὅτι) δίνει σ' Αὐτὸ τὸ δικαίωμα μέσα στὸν κύκλο ὅλων τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν νὰ ἔχει τὸν κύριο λόγο στὴ δημιουργία ἢ στὴν ἀρση τοῦ λεγομένου «αὐτοκεφάλου» ἢ «αὐτονόμου» σὲ τοπικές-ἐθνικὲς Ἐκκλησίες, οἱ ὅποιες βρίσκονται στὸ χῶρο τῆς δικῆς του Ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας-δικαιοδοσίας.

II) Οἱ δημιουργούμενες ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χώρου αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα, χωρὶς τὴν ἔγκριση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατ' ἀρχὰς καὶ ὅλων τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐν συνεχείᾳ, νὰ χορηγοῦν αὐτοκέφαλο σὲ μία Ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια, εἴτε αὐτὴ βρίσκεται ἐντὸς τοῦ χώρου τους, εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ. Φυσικὰ δὲν ἔχουν δικαίωμα οὕτε νὰ προσαρτοῦν στὸ δικό τους δικαιοδοσιακὸ χῶρο (στὸ δικό τους αὐτοκέφαλο) αὐτοβούλως ἢ αὐθαιρέτως πλησιόχωρες Ἐκκλησιαστικὲς περιφέρειες.

III) Αὐτονότη ἐπίσης εἶναι ὅτι μία αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ μεταπηδήσει στὴν τάξη πρεσβυγενοῦς ἢ νεωτέρου Πατριαρχείου, χωρὶς τὴ συγκατάθεση καὶ τῶν ἄλλων πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων ἢ, καὶ τὸ σπουδαιότερο, χωρὶς τὴν ἔγκριση μᾶς Οἰκουμενικῆς, ἢ γιὰ τὴ σημερινὴ κατάσταση, χωρὶς τὴν ἔγκριση μᾶς Πανορθόδοξης Συνόδου. Συνεπῶς οὕτε ἡ Μόσχα μπορεῖ νὰ καταλάβει αὐτοβούλως καὶ αὐτογνωμόνως τὴ θέση Τρίτης Ρώμης ἢ νὰ χαρακτηρισθεῖ ἀναλόγως.

IV) Περαιτέρω καὶ σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα μπορεῖ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο λόγῳ ἐμπεριστάτου τοῦ ἰδίου ἢ μᾶς ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας τῆς δικαιοδοσίας του νὰ ἀναθέσει τὴν ἐπιτροπεία αὐτῆς σὲ πλησιόχωρη αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία. Τὴν ἐπιτροπεία αὐτή, φυσικά, μπορεῖ καὶ νὰ τὴν ἀνακαλέσει, ἐφ' ὅσον ἐκλείψουν οἱ γενεσιούργοι λόγοι αὐτῆς, ὅπως ἐπίσης μπορεῖ καὶ νὰ παραχωρήσει τὸ αὐτοκέφαλο στὴν ἐπιτροπευομένη Ἐκκλησία ἢ νὰ ἐγκρίνει τὴν προσάρτηση τῆς σὲ μία αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον συμφωνοῦν καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ τὰ πληρώματα τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν.

V) Βεβαίως, ἡ ἐπιτροπεία, τό «ἐπιτροπικῶς», σημαίνει ὅτι ὅσο καιρὸ ἰσχύει τὸ καθεστὼς αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸν οὕτε ἡ τάξη, οὕτε ὁ χαρακτηρισμός, οὕτε ἡ ὄνομασία, οὕτε τὰ δριτα, οὕτε ὁ ἀριθμὸς τῶν μητροπόλεων ποὺ βρίσκονται σ' αὐτὴν τὴν ὑπὸ ἐπιτροπείαν Ἐκκλησία νὰ μεταβληθοῦν ἢ νὰ τροποποιηθοῦν μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου χωρὶς τὴ συγκατάθεση καὶ τὴ συμφωνία τοῦ ἀναθέσαντος τὴν ἐπιτροπεία (στὴν προκειμένη περίπτωση συγκεκριμένως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου).

VI) Τό «ἐπιτροπικῶς» ἐπίσης σημαίνει ὅτι μέχρις ὅτου τουλάχιστον καταργηθεῖ τὸ καθεστὼς αὐτὸ τῆς ἐπιτροπείας οἱ μητροπολίτες τῆς ἐπιτροπευομένης Ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας (καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν N. Χωρῶν) ὀφείλουν νὰ ἐπικοινωνοῦν πρὸς ἄλλες αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, ἀκόμη δὲ καὶ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, «ἐν συνεννοήσει καὶ διὰ μέσου» τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὅποια ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐπιτροπεία (ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος). Καὶ τοῦτο, γιατὶ ὑπάγονται ἔστω προσωρινῶς ὑπὸ τὴν πνευματικὴ - διοικητικὴ - ποιμαντικὴ - δικαστικὴ ἔξουσία τοῦ ἐπιτρόπου (τῆς αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος).

VII) Στὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συμπεριλαμβάνεται καὶ ἔνα ἄλλο ἀκόμη κανονικὸ δικαίωμα, ἢ μᾶλλον κανονικὴ εὐθύνη καὶ διακονία αὐτοῦ, τουλάχιστον στὸ χῶρο τῆς δικαιοδοσίας του: Νὰ συντονίζει τὶς ἀπαιτούμενες κοινὲς ἐνέργειες τῶν διαφόρων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν μεταξύ τους διαφορῶν μὲ τὴ σύγκληση ὑπὸ τὴν προεδρία του (ἢ καὶ μή) τοπικῶν Συνόδων, ὡς πρω-

τοβαθμίων ή δευτεροβαθμίων έκκλησιαστικῶν ὁργάνων αρίστεως.

Ἐπίλογος

Ἐλπίζουμε ὅτι, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν παροῦσα γνωμοδότησῃ, προβάλλαμε ἀφ' ἐνὸς τὶς κανονικὲς βάσεις καὶ ἀφ' ἔτερου δώσαμε, ἐστὸ ἐνδεικτικῶς, παραδειγματικῶς καὶ ὑποδειγματικῶς, προτάσεις-θέσεις λύσεως γιὰ πολλὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὶς σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γενικῶς καὶ εἰδικότερα τὶς σχέσεις μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν λεγομένων N. Χωρῶν.

Τὸ ἐπράξαμε μὲ χαρά, ἀλλὰ καὶ «μετὰ φόβου Θεοῦ», γιατὶ τὰ προβλήματα αὐτὰ δὲν ἀπασχολοῦν μόνο τὸ νοῦ, ἀλλὰ συνέχουν καὶ δονοῦν καὶ τὶς καρδιὲς καὶ τὶς συνειδήσεις τῶν πιστῶν, ἀληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

Κατὰ συνέπειαν τὶς ὑποβάλλουμε εὐσεβάστως καὶ ταπεινῶς «πρὸς τοὺς δοκοῦντας στύλους εἶναι» (Γαλ. 2, 9) στὸ ἐκκλησιαστικὸ οἰκοδόμημα καὶ εὐχόμαστε σύνικῶς νὰ συντελέσουν ίκανοποιητικῶς στὴν εἰρήνη τῆς Ἐκκλησίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (κατ' ἐπιλογήν)

Ἀγαπίου, Ἱερομονάχου - Νικοδήμου, Μοναχοῦ, «Πηδάλιον», ἡτοὶ ἄπαντες οἱ ἵεροὶ καὶ θεῖοι κανόνες, ἐκδ. «Ἄστηρ», Ἀθῆναι 1970. («Πηδάλιον»).

Ἀγγελοπούλου Ἀν. Ἀθανασίου, Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ιστορία τῶν Νέων Χωρῶν (1912-1928), Θεσσαλονίκη 1981.

Τοῦ ἴδιου, Ἐκκλησιαστικὴ Ιστορία. Ιστορία τῶν δομῶν διοικήσεως καὶ ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (εἰκοστὸς αἰώνας), Θεσσαλονίκη 1984.

Ἀκανθόπουλου Πρ., Οἱ θεσμοὶ τῆς «αὐτονομίας» καὶ τοῦ «αὐτοκεφάλου» τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σύμφωνα μὲ τὸ θετικὸ δίκαιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰώνα, Θεσσαλονίκη 1988.

Βαβούσκου Ἀναστ. Κων., Ἡ Ὁρθοδοξία καὶ ἡ ἐν Ἐσθονίᾳ ἐκκλησιαστικὴ αρίστις, ἐν Kanon XV, Kirchenrecht und Oekumene, Festgabe Panteleimon Rodopoulos.

Τοῦ ἴδιου, Ἡ νομοκανονικὴ ὑπόστασις τῶν Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν, 2η ἔκδ., Θεσσαλονίκη 1973. Τοῦ ἴδιου, Ἐγχειρίδιον Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Δ' ἐκδοσις ἀναθεωρηθεῖσα καὶ συμπληρωθεῖσα, Θεσσαλονίκη 1986.

Βαρθολομαίου, Μητροπολίτου Φιλαδελφείας (νῦν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου), Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ὁ ρόλος του στὸ Χριστιανικὸ κόσμο, περ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθμ. 334 (15.4.1985), σελ. 11.

Gaspar E., Geschichte des Papsttums, τόμ. II, Tübingen 1930.

Γενναδίου, Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως, Τὸ αὐτοκέφαλον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, περ. «Ὀρθοδοξία», τόμ. 5 (1930), σελ. 37-41.

Γερμανοῦ, Μητροπολίτου Αἰνου, Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ αἱ ἐν τῇ διασπορᾷ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, Ἀθῆναι 1948.

Δημητράκου Δημ., Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τόμ. Α' - Θ', Ἀθῆναι 1964.

Δημητράκου Δημ. - Τζαννετάτου Θ., Ἐκουγγρονισμένον «1970» Νέον Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, Ἐκδ. Γ'.

Ζαχαρόπουλου Γρ. Νίκου, Ιστορία τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας στὴν Ἑλλάδα, τεῦχος Α', Θεσσαλονίκη 1985.

Τεροθέου, Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἅγ. Βλασίου, Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Λεβάδεια 2002.

Κονιδάρη Γερασίμου, Ἐκκλησιαστικὴ Ιστορία τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Β', 2η ἐκδοση, ἐν Ἀθήναις 1970.

Κρικρῆ, Πλάτ. (Ἀρχιμ.), Ὁ Ἐθνεγέρτης Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος Β' Παγκώστας –δ Πάτμιος– (1805-1825), Ἀθῆνα 2006, σελ. 247 ἐξ.

Κωνσταντινίδου Ἐμμ., Ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ ΙΘ' αἰῶνος 1852-1899, ἐν Ἀθήναις 1968.

Τοῦ ἴδιου, Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλλάδος Ἐκκλησίας (1850) καὶ ἡ θέσις τῶν Μητροπόλεων τῶν «Νέων Χωρῶν» (1928), ἐν Ἀθήναις 2001.

Κωνσταντινίδου Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Μύρων, Πρωτεῖον, πρεσβεῖα τιμῆς καὶ εὐθύνη διακονίας εἰς τὸ σύστημα καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, στὸ Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., τόμ. 26 (1981).

Μαξίμου, Μητροπολίτου Σάρδεων, Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Ιστορικοκανονικὴ μελέτη, Θεσσαλονίκη 1972.

Μεταλληνοῦ Δ. Γ., πρωτοπρεσβυτέρου, Ἐλλαδικοῦ Αὐτοκεφάλου Παραλειπόμενα (Μελέτη ἰστορικο-φιλογική), 2η ἔκδ., Ἀθῆνα 1989.

Michel A., Der Kampf um das Politische oder petrinische Prinzip der Kirchenführung, ἐν A. Grillmeier H. Bacht, Das Konzil von Chalkedon, τόμ. B', Würzburg 1953.

Μίλας Νικοδήμου, Ἐπισκόπου Ζάρας, Τὸ Ἑκκλησιαστικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἑκκλησίας (μεταφρασθὲν ὑπὸ Μελετίου Ἀποστολοπούλου), ἐν Ἀθήναις 1909.

Μπαλῆ Γ., Οἰκογενειακὸν Δίκαιον, Ἀθῆναι 1956.

Μπαμπινιώτη Γεωργ., Λεξικὸν τῆς Νέας Ἐλληνικῆς Γλώσσας, (μὲ σχόλια γιὰ τὴ σωστὴ χρήση τῶν λέξεων), Ἀθῆναι 1998.

Μπούμη Παν., Τὰ πρεσβεῖα ἔξουσίας τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως (Ἐρμηνεία τοῦ γ' καν. τῆς B' Οἰκουμ. Συνόδου), Ἀθῆναι 1982 (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας»).

Τοῦ ἴδιου, Τὰ πρεσβεῖα τιμῆς τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθῆναι 1982 (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας»).

Τοῦ ἴδιου, Τὰ κανονικὰ προνόμια τῶν θρόνων Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθῆναι 1983.

Τοῦ ἴδιου, Ἡ μνημόνευση τοῦ ὀνόματος τοῦ «πρώτου», Ἀθῆναι 2000.

Τοῦ ἴδιου, Κανονικὸν Δίκαιον, Ἐκδ. Γ', Ἀθῆνα 2000.

Norden W., Das Papsttum und Byzanz, Berlin 1903.

Παπαθωμᾶ Γρηγ. (Ἄρχιμ.), Κανονικὰ ἰδιότητες ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, περ. «Ορθόδοξος μαρτυρία καὶ σκέψις», ἀριθμ. 11-12, σελ. 22 ἔξ.

Παπαστάθη Χαρο., Οἱ Κανονισμοὶ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐλληνικῶν Κοινοτήτων τοῦ Ὁθωμανικοῦ Κράτους καὶ τῆς διασπορᾶς, τόμ. A', Θεσσαλονίκη 1984.

Ράλλη Γ. - Ποτλῆ Μ., Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τόμοι 6, Ἀθήναι 1852-1859 (Φωτ. ἀνατ. Ἀθῆναι 1966). (Ρ.-Π.).

Ροδοπούλου Παντελεήμονος, Μητροπολίτου Τυρολόης καὶ Σερεντίου, Ἐκκλησιολογικὴ θεώρησις τοῦ τριακοστοῦ τετάρτου Ἀποστολικοῦ κανόνος (ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Κληρονομίας», τόμ. 11, τεῦχος A'), Θεσσαλονίκη 1979.

Τοῦ ἴδιου, Ἡ ἐπιτροπικῶς ὑπὸ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος διοίκησις τῶν ἐπαρχιῶν τῶν Νέων Χωρῶν,

στό «Ἀφιέρωμα στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Δημήτριο», Ἀθῆνα 2002.

Σακελλαρίου N.K., Θεμέλια ἐνότητος Φαναρίου-Ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἐφημ. ἡ «Καθημερινή», τῆς 21.1.001.

Τζωρτζάτου Δ. Βαρνάβα, Μητροπολίτου Κίτρους, Οἱ βασικοὶ θεσμοὶ διοικήσεως τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων μετὰ ἰστορικῶν ἀνασκοπήσεων, ἐν Ἀθήναις 1972.

Τρευπέλα Παν., Οἱ ὅροι καὶ οἱ παράγοντες τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου, περ. «Ἐκκλησία», τόμ. 10 (1932), σελ. 210, 219, 247, 279-281.

Τοῦ ἴδιου, Ὑπόμνημα εἰς τὰς Ἐπιστολὰς τῆς Καινῆς Διαθήκης, τόμ. A'-Γ', ἔκδ. B' καὶ Γ', Ἀθῆναι 1956-1978.

Τοῦ ἴδιου, Ἄρχαι ἀρατήσασαι ἐν τῇ ἀνακηρύξει τοῦ αὐτοκεφάλου, περ. «Θεολογία», τόμ. 28 (1957), σελ. 20-22.

Τοῦ ἴδιου, Τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἐν Ἀμερικῇ, Metropolis, Ἀθῆναι 1971.

Τρωιάνου Ν. Σπυρ., Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου καὶ τοῦ αὐτονόμου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, Τιμητικὸν Ἀφιέρωμα εἰς τὸν Μητροπολίτην Κίτρους Βαρνάβαν (Ἀθῆναι 1980), σελ. 335-348.

Τοῦ ἴδιου, Ὁργάνωση τῶν Ἑκκλησιῶν καὶ διεθνεῖς σχέσεις, Ἀθῆνα-Κομοτηνὴ 1983.

Τοῦ ἴδιου, Παραδόσεις Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, B' ἔκδοση, ἀναθεωρημένη καὶ συμπληρωμένη, Ἀθῆνα-Κομοτηνὴ 1984.

Τρωιάνου Ν. Σπυρ.-Δημακοπούλου Γ. Χαρίκλειας, Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία, Οἱ σχέσεις τους κατὰ τὸν 19ο αἰώνα (1833-1852), Ἀθῆνα-Κομοτηνὴ 1999.

Φειδᾶ Βλ., Ὁ θεσμὸς τῆς Πενταρχίας τῶν Πατριαρχῶν, I, Προϋποθέσεις διαμορφώσεως τοῦ θεσμοῦ, Ἐκδ. B', Ἀθῆναι 1977.

Τοῦ ἴδιου, Τὸ «αὐτοκέφαλον» καὶ τὸ «αὐτόνομον» ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν Ιεροσολύμοις 1979.

Φωτίου, Ἐπιστ. 290, πρὸς πάπα Νικόλαο A', ἔκδ. B. Λαούρδα-L. G. Westerink, Photii Patriarchae Constantinopolitanæ, Epistolæ et Amphilochia, Vol. III, Leipzig 1985.

Wuyts A., Le 28ième canon de Chalcèdoine et le fondement du Primat romain, ἐν «Orientalia Christiana Periodica», τόμ. 17 (1951), σελ. 256 ἔξ.

Έσωτερικός Κανονισμός της «Ιερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ Ἅγιου Γεωργίου Ιέρακος» τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΙΕΡΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΜΟΝΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΙΕΡΑΚΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, Τῆς Μιᾶς καὶ ὀμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Πλαναγίας καὶ Πλαναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τοῦ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, τῶν Ἐφόρων καὶ προστατῶν τῆς ιερᾶς ἡμῶν Μονῆς,
καὶ ἔχοντας ὑπόψιν:

α) τὸ ἅρθρον 39 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος»,

β) τὸ ύπ' ἀριθμ. Πρωτ. 952/14.11.2005 ἔγγραφον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εύσταθίου,

γ) τὸ ύπ' ἀριθμ. Ι/28.11.2008 Πρᾶξιν τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς, προβαίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος «Έσωτερικοῦ Κανονισμοῦ» τῆς ιερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ Ἅγιου Γεωργίου Ιέρακος.

”Αρθρον 1

”Ιδρυσις - Σύστασις

Ἡ Ἱ. Μονὴ μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ ἔτος 1820 ὡς Μονύδριον ἀνασυνεστήθι, δὲ διὰ τοῦ ύπ' ἀριθμ. 416/5.5.1980 Π.Δ., εἰς τὸ ύπ' ἀριθμ. 80/30.1.1980 Φ.ΕΚ. ὡς Γυναικεία, διὰ δὲ τῆς ἐκδόσεως ταύτης εἶναι Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ θεωρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἀνεπαργύριᾳ καὶ ἐὰν ἀπομείνῃ μία ἐν αὐτῇ ἀδελφή. Καὶ ταύτης ἀποθανούσης ἡ Ἱ. Μονὴ δὲν θεωρεῖται διαλελυμένη, ἀλλὰ ὡς τελοῦσα ἐν διακοπαῖς, ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπίβλεψιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

”Αρθρον 2

Σκοπὸς τῆς Ἱ. Μονῆς

Σκοπὸς τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι ὁ ἀγιασμὸς καὶ ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς μέσω τῆς ἀκριβοῦς μοναχικῆς Πολιτείας, κατὰ τὸ ύπόδειγμα τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἑκκλησίας καὶ τῆς ὁσίας βιοτῆς αὐτῶν.

”Αρθρον 3

Κανονικαὶ Δικαιοδοσίαι Μητροπολίτου

Ο Μητροπολίτης, τὸ ὄρατὸν σημεῖον τῆς ὄργανικῆς ἐνότητος τῆς Ἑκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὄποιον ἡ ἀδελφότης ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὴν πρὸς

τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἀρμόζουσαν τιμὴν καὶ τὸν προσήκοντα σεβασμόν, ἔχει συμφώνως τοῖς ἵεροῖς κανόσι καὶ τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος τὰς κάτωθι δικαιοδοσίας:

α) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις τῆς Ἱ. Μονῆς συμφώνως τῇ κανονικῇ ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ τάξει.

β) Ἐγκαθιδρύει τὴν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἐκλεγεῖσαν Ἡγουμένην.

γ) Ἐπικυροῖ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

δ) Ἐγκρίνει καὶ τελεῖ τὰς κουρὰς τῶν Ἀδελφῶν ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ε) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱ. Μονῆς.

σ) Διορίζει προτάσει τῆς Ἀδελφότητος τὸν Πνευματικὸν τῆς Ἱ. Μονῆς.

ζ) Ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου χορηγουμένην εἰς τὰς Ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν.

η) Τῇ προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἐλεγχον εἰς τὰς τυχὸν παρεκτρεπομένας Ἀδελφάς.

θ) Λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα, τῇ συνδρομῇ καὶ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, προκειμένου νὰ διαφυλάττῃ τὴν ἱερότητα τῶν χώρων τῆς Ἱ. Μονῆς ἀπὸ ἀνευλαβεῖς ἐκδηλώσεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τόσον ἐντὸς τῶν ἱερῶν αὐτῆς χώρων ὅσον καὶ πλησίον αὐτῶν.

ι) Γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος ἀποφασιζομένων ἑκάστοτε τροποποιήσεων τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ».

”Αρθρον 4

Διοίκησις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

”Οργανα διοικήσεως τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι:

α) Ἡ Ἡγουμένη.

β) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

”Αρθρον 5

Ἡ Ἡγουμένη

Ἡ Ἡγουμένη εἶναι ἡ Πνευματικὴ Μήτηρ τῆς Ἀδελφότητος, ἡ κεφαλὴ τοῦ Σώματος τοῦ Κοινοβίου. Ἡ

Ἡγουμένη κατ’ ἔξοχὴν ἐκφράζει τὸ ὄρθόδοξον ὥθος καὶ δόγμα καὶ τηρεῖ ἀπαρεγκλίτως τὰ Μοναχικὰ θέσμια καὶ Παραδόσεις, θυσιάζουσα δι’ αὐτὰς καὶ αὐτὴν ἀκόμα τὴν ζωὴν της. Ἡ Ἡγουμένη, ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν πιεπτῶν καθηκόντων της, θὰ ἐφαρμόζῃ τὴν προτροπὴν τοῦ Ἀπ. Παύλου «ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον» (Β' Τιμοθ. 4:2). Ὁφείλει νὰ εἶναι τὸ ἀρχέτυπον τῶν Ἀδελφῶν· δέον νὰ συγκεντρώνῃ τὰς θεμελιώδεις ἀρετάς, τῆς ἀγάπης, τῆς μακροθυμίας, τῆς πραότητος, τῆς διακρίσεως καὶ τῆς χριστομιμήτου ταπεινώσεως, ὥστε δι’ αὐτῶν νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναπαύσῃ τὰς καρδίας τῶν ὑποτακτικῶν αὐτῆς καὶ ὡς δυνατὸν νὰ βαστάζῃ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων. Τὸ ἔργον τῆς Ἡγουμένης εἶναι πίσταν ἐπίπονον καὶ εὐθυνοφόρον. «Μὴ νομιζέτωσαν ἀνέσεως καὶ ἀποθαύσεως εἶναι πρόφασιν τὸ πρᾶγμα, πάντων γὰρ ἐπιπονώτερον τὸ ἀρχεῖν ψυχῶν [...]» (Ἀγίου Νείλου, Λ: Ἀσκητικός).

”Αρθρον 6

Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι Ἡγουμένης

α) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις καὶ προϊσταται αὐτῶν, ὡς καὶ τῆς Τραπέζης.

β) Προεδρεύει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

γ) Κατανέμει τὰ διακονήματα τῶν Ἀδελφῶν.

δ) Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσηληψιν δοκίμων καὶ τὴν ρασοφορίαν ἢ κουρὰν εἰς Μεγαλοσχήμους τῶν ὡρίμων πρὸς τοῦτο, ὡσαύτως καὶ τὴν ἀποπομπὴν δοκίμου τινὸς οὕστος ἀκαταλλήλου διὰ τὴν μοναχικὴν ζωὴν.

ε) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱ. Μονὴν ἐνώπιον παντὸς ἐν γένει φυσικοῦ καὶ νομικοῦ προσώπου.

σ) Παρέχει εἰς τὰς Ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μέχρι καὶ τριάκοντα ἡμερῶν. Πέραν τούτων, ἡ ἄδεια χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῇ ἐγκρίσει τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου.

ζ) Υπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς.

η) Δέχεται τὴν ἔξαγόρευσιν τῶν πιογισμῶν τῶν Ἀδελφῶν καὶ ὄριζει τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς καὶ τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ἀσκησην Ἀδελφῆς.

θ) Ορίζει κατὰ τὴν κρίσιν της μία ἐκ τῶν Ἀδελφῶν, διὰ νὰ τὴν ἀντικαθιστᾷ ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν εἰς περιπτωσιν ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας της ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς.

”Αρθρον 7**Χηρεία της θέσεως της Ηγουμένης**

Η θέσης της Ηγουμένης χηρεύει:

α) Ένεκα τοῦ θανάτου αὐτῆς.

β) Ένεκα παραιτήσεώς της, ήτις γίνεται δεκτή διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 της Γενικῆς Συνάξεως της Ἀδελφότητος, τῇ ἐγκρίσει τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου.

γ) Έὰν ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἐμπειστευμένου εἰς αὐτὴν πειτουργήματος, εἴτε πόγχος γήρατος εἴτε πόγχη πιστοποιουμένης ιατρικῶς ἀνιάτου ἢ μακροχρονίου πνευματικῆς ἢ σωματικῆς ἀσθενείας. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ ἔκπτωσις ἐπέρχεται προτάσει της Ἀδελφότητος δι’ ἀποφάσεως λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 της Συνάξεως τῶν Ἀδελφῶν τῇ ἐγκρίσει τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου.

δ) Εἰς περίπτωσιν καταδίκης αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ διαπράξει βαρέων κανονικῶν παραπτωμάτων, ὅπότε ἄμα τῇ τελεσιδίκῳ αὐτῆς καταδίκη ἐπέρχεται ἡ ἔκπτωσις.

”Αρθρον 8**Ἐκπλογὴ της Ηγουμένης**

α) Η Ἡγουμένη ύποδεικνύει πρὸ της κοιμήσεως ἢ παραιτήσεως αὐτῆς τὴν κατὰ τὴν κρίσιν της ἀξίαν διάδοχον, ὡς ἢ ἀπ’ αἰώνων μοναχικὴ παράδοσις ἀπαιτεῖ. Η κρίσις αὕτη της Ηγουμένης δὲν ἀποτελεῖ δέσμευσιν διὰ τὴν Ἀδελφότητα.

β) Μετὰ τὴν κένωσιν της θέσεως της Ηγουμένης, ὡς Τοποτηρότρια ἀναλαμβάνει ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἢ ἀρχαιοτέρα ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Η Τοποτηρότρια ἀμέσως ἀναφέρει γραπτῶς εἰς τὸν κυρίαρχον Μητροπολίτην τὴν χηρείαν της θέσεως της Ηγουμένης καὶ τὴν πρὸς ἀνάδειξιν της διαδόχου αὐτῆς ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκπλογῆς.

γ) Η ἐκπλογὴ διεξάγεται τὸ ἀργότερον δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν κένωσιν της θέσεως, ὅπότε προαναγγέλεται ἔξι ἡμέρας ἐνωρίτερον.

δ) Τὰ της προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκπλογῶν ἐκτελεῖται ἢ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ της Τοποτηροτρίας καὶ δύο Ἀδελφῶν, της ἀρχαιοτέρας καὶ νεωτέρας τῇ τάξει ἢ ὁποία ἐκτελεῖται καὶ χρέον Γραμματέως της Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ε) Δικαίωμα τοῦ ἐκπλέγεσθαι ἔχουν αἱ ἐγγεγραμμέναι ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ μονίμως ἐγκα-

ταβιοῦσαι ἐν αὐτῇ κεκαρμέναι Ἀδελφαί. Πρὸς τούτους δέον νὰ ἔχωσι γνῶσιν τῶν δογμάτων της Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων.

στ) Δικαίωμα τοῦ ἐκπλέγειν ἔχουσιν ἄπασαι αἱ ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἰ. Μονῆς ἐγγεγραμμέναι Ἀδελφαί.

ζ) Πλὴν της Ἀδελφότητος, οὐδὲν ἄλλον πρόσωπον παρίσταται κατὰ τὴν ἐκπλογὴν της Ηγουμένης.

η) Η ἐκπλογὴ τελεῖται ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἰ. Μονῆς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, προηγηθείσης δὲ αὐτῆς Θείας Λειτουργίας.

θ) Η Ἀδελφότητος εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5 αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης ταύτης ἡ ἐκπλογὴ διεγάγεται μετὰ τριήμερον, παρόντων τοῦ ἡμίσεος σὺν μιᾶς τῶν Ἀδελφῶν.

ι) Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐκάστη Ἀδελφὴ προσέρχεται κατὰ ιεραρχικὴν τάξιν ἀρχομένην ἀπὸ τῶν νεωτέρων καὶ λαμβάνει παρὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ψηφοδέλτιον ἀναγράφον τὰ ὄνόματα τῶν ἐκπλογίμων.

Ἐπειτα ἀποσυρομένη σημειοῦ διὰ σταυροῦ ἐν μόνον ὄνομα. Εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν τὸ ψηφοδέλτιον θεωρεῖται ἄκυρον. Ἀκολούθως ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς ἐσφραγισμένης ψηφοδόχου καὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκπλογέων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἡ ψηφοδόχος ἀποσφραγίζεται καὶ καταμετροῦνται αἱ ψῆφοι εἰνώπιον τῆς Ἀδελφότητος. Έὰν Μοναχὴ εἶναι ἀνίκανος πόγχη ἀσθενείας νὰ μετακινηθῇ διὰ νὰ ψηφίσῃ, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ μεταβαίνει εἰς τὸ κελῆτιον της πρὸ τῆς καταμετρήσεως τῶν ψηφοδέλτιων καὶ ἀσκεῖ τὸ ἐκπλογικὸ της δικαίωμα ἢ διά της ἐκπλογῆς της Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ια) Ηγουμένη ἐκπλέγεται ἢ λαβοῦσα τὸ ἡμίσεος σὺν ἔνα τῶν ἐγκύρων ψηφοδέλτιων. Ἐφόσον οὐδεμία τῶν ὑποψηφίων συνεκέντρωσε τὸ ἀπαιτούμενον ποσοστὸν ἡ ἐκπλογὴ ἐπαναλαμβάνεται ἄνευ διακοπῆς. Εἰς τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκπλογὴν συμμετέχουν αἱ δύο λαβοῦσαι τὰς περισσοτέρας ψήφους κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, ἐκπλέγεται δὲ ἐκείνη ἢ ὁποία θὰ πλειοψηφίσει της ἐτέρας ἔστω καὶ κατὰ μίαν ψῆφον. Έν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ Ἡγουμένη ἐκπλέγεται διὰ κλήρου.

ιβ) Η οὕτως ἐκπλεγεῖσα Ἡγουμένη ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα αὐτῆς ἰσοβίως.

ιγ) Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκπλογῆς ύπογράφεται τὸ πρακτικὸν παρὰ πασῶν τῶν παρισταμένων Ἀδελφῶν καὶ

ή Ἡγουμένη ἀναθαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ιδ) Ἐπὶ παντὸς ἀπροβλέπου κατὰ τὴν ὅλην διαδικασίαν τῆς ψυφοφορίας ἀποφασίζει τελεσιδίκως κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

ιε) Ἐντὸς πενθημέρου ὑποβάλλεται εἰς τὸν Μητροπολίτην τὸ Πρακτικὸν πρὸς ἐπικύρωσιν. Ὁ κυρίαρχος Μητροπολίτης προβαίνει περαιτέρω δι' εἰδικῆς τελετῆς ἐν ἡμέρᾳ ὥριζομένῃ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς νέας Ἡγουμένης.

”Αρθρον 9

Ἡγουμενοσυμβούλιον

Τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου δέον νὰ διακρίνονται διὰ τὸν ἔνθερμον περὶ τὴν Μοναχικὴν Πολιτείαν ζῆλον, τὴν Ὁρθόδοξον Μοναχικὴν σκέψιν, τὴν ἀκρίβειαν, τὴν συνέπειαν περὶ τὴν μοναχικὴν βιοτὴν καὶ διὰ τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας.

”Αρθρον 10

Συγκρότησις καὶ ἀρμοδιότητες

Ἡγουμενοσυμβούλιου

α) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι τριμερὲς μετὰ τῆς Ἡγουμένης, ὅταν ἡ Ἀδελφότης ἀριθμεῖ μέχρι δεκαπέντε Ἀδελφάς, πενταμερὲς δὲ ὅταν ὑπερβαίνει τὰς εἴκοσι Μεγαλοσχήμους Ἀδελφάς.

β) Τὰ μέλη ἐκλέγονται ἀνὰ πενταετίαν καὶ εἶναι ἐπανεκλέξιμα.

γ) Εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρίστανται ἐπὶ τριμελοῦς τὰ δύο μέλη καὶ ἐπὶ πενταμελοῦς τὰ τρία μέλη αὐτοῦ.

δ) Συνεδριάζει τακτικῶς ἅπαξ τοῦ μηνὸς καὶ ἐκτάκτως ὁσάκις ἀν δεήσῃ.

ε) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν· ἐπὶ ισοψηφίας, ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τῆς Ἡγουμένης.

στ) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων ἄπαντα τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὀφείλουν ὅπως ἐκφράζουν ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις των, συμπεριφέρονται δὲ ἔναντι ἀλλήλων μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν καὶ σεμνοπρέπειαν. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας αἱ ἀπόψεις τῶν διαφωνουσῶν καταχωροῦνται εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ζ) Ἀποφασίζει, προτάσει τῆς Ἡγουμένης, τὴν πρόσληψιν ἢ ἀποβολὴν δοκίμων, καθὼς καὶ τὰ περὶ τῆς κουρᾶς τῶν Ἀδελφῶν.

η) Συντάσσει τὸν ἑτησιον Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ ὑποβάλλει τοῦτον εἰς τὸν κυρίαρχον Μητροπολίτην πρὸς ἔγκρισιν τῆς νομιμότητος αὐτοῦ.

θ) Διαχειρίζεται πᾶσαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἰ. Μονῆς, ἀποδέκεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις κινητῶν καὶ ἀκινήτων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει περὶ τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων ἢ ούσιωδῶν ἐπισκευῶν, μεριμνᾷ διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ τῶν Ἀδελφῶν αὐτῆς.

ι) Παρέχει εἰς τὰς Ἀδελφὰς ἃδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἰ. Μονῆς πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου.

ια) Συγκαλεῖ, προτάσει τῆς Ἡγουμένης, τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

ιβ) Κωλυομένης τῆς Ἡγουμένης δι' οἰονδήποτε πλόγον ἐξουσιοδοτεῖ μέλος του διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἰ. Μονῆς ἐνώπιον πάσσος ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ παντὸς ἐν γένει φυσικοῦ καὶ νομικοῦ προσώπου.

ιγ) Ἐν γένει ἐνεργεῖ καὶ φροντίζει διὰ πᾶν ἔτερον θέμα μὴ ρυτῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἀρθρῷ, συντελοῦν εἰς τὴν εὔρυθμον πειτουργίαν τοῦ Ἰ. Κοινοβίου.

ιδ) Ἡ Γραμματεὺς καὶ ἡ Ταμίας ὥριζονται ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ιε) Ἡ θέσις τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου κενώνεται ἐνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως. Μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου παύεται ἐπὶ διαπράξει κανονικῶν παραπτωμάτων, ὅταν ἀπουσιάσῃ ἀδικαιολογήτως ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ παρακωλύῃ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὴν πειτουργίαν τοῦ ὄργανου. Ἡ παῦσις μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ ἡ ἀποδοχὴ παραιτήσεως ἀποφασίζεται ὑπὸ τῶν Μεγαλοσχήμων τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίνεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου.

”Αρθρον 11

Ἐκλογὴ τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διεξάγεται καθ' ὅν τρόπον καὶ ἡ τῆς Ἡγουμένης μὲ τὰς ἔξης διαφοράς:

α) Η σύγκλησις του Ήγουμενοσυμβουλίου πρὸς προσδιορισμὸν ἡμέρας ἐκλογῆς γίνεται ὑπὸ τῆς Ήγουμένης.

β) Η Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ προεδρεύεται ὑπὸ τῆς Ήγουμένης.

γ) Οι σταυροὶ τοὺς ὁποίους θέτουν αἱ ἐκλέγουσαι Ἀδελφαὶ ἐπὶ τοῦ ψηφοδελτίου ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου. Ἔὰν τεθοῦν περισσότεροι τὸ ψηφοδέλτιον λαμβάνεται ὡς ἄκυρον.

δ) Αἱ Ήγουμενοσύμβουλοι ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν ἔχουσῶν κουρὰν Ἀδελφῶν βάσει τῶν Ἐγκυκλίων τῆς Ἡ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος 405/1945 καὶ 2362/1983. Ἐπὶ ισοψηφίᾳ ἐπαναλαμβάνεται πάραυτα ἡ ἐκλογὴ μόνον μεταξὺ τῶν ισοψήφων. Ἔὰν ἐκ δευτέρου ισοψηφίουν, τίθεται κῆρος. Αἱ ἐπιλαχοῦσαι ὁρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας.

ε). Η διαδικασία τῆς ἐκλογῆς ὀλοκληροῦται διὰ τῆς ύπογραφῆς τοῦ Πρακτικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐντὸς τριημέρου ύποβάλλεται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, ὅστις καὶ παρακαλεῖται νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἐκλογήν.

”Αρθρον 12 Τηρούμενα βιβλία

Ἐν τῇ Ἡ. Μονῇ τηροῦνται μερίμνη τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου τὰ κάτωθι βιβλία:

α) Βιβλίον Πρακτικῶν τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου.

β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος.

γ) Βιβλίον εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἐγγράφων (Πρωτόκολλον).

δ) Μοναχολόγιον – Δοκιμολόγιον.

ε) Κτηματολόγιον.

στ) Βιβλίον Ταμείου.

ζ) Κατάλογος Αγίων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμονίων.

”Αρθρον 13 Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

Συγκαλεῖται τῇ προτάσει τῆς Ήγουμένης ἢ τῆς Τοποτηροτρίας ὑπὸ τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου. Ἀπαρτίζεται δὲ ἐξ ἀπασῶν τῶν Μεγαλοσχήμων καὶ Ρασοφόρων Ἀδελφῶν, ἐνίστε δὲ καὶ τῶν δοκίμων ἄνευ ψή-

φου. Θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐφ’ ὅσον εἶναι παρόντα τὰ 2/3 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

Συγκαλεῖται δέ:

α) Διά θέματα διά τὰ ὁποῖα βάσει τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι ἀρμοδία.

β) Πρὸς ἔρμηνείαν ἀσαφῶν ἐνδεχομένως διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, τὸ ἕμισυ σὺν ἓντα τῶν ψήφων τῶν παρουσῶν καὶ ψηφιζουσῶν ἀδελφῶν.

γ) Πρὸς ἐκλογὴν τῆς Ήγουμένης καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου.

δ) Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ τὰ ἀνατεθέντα εἰς ἑκάστην Ἀδελφὴν διακονήματα.

ε) Πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτῆς δι’ ἔκτακτα ἐκκλησιαστικὰ ἢ ἐθνικὰ θέματα.

στ) Εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου καὶ πίστιν σοβαροῦ προβλήματος τῆς Ἡ. Μονῆς, προκειμένου νὰ ζητηθῇ συμβουλευτικῶς ἢ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος.

ζ) Πρὸς συζήτησιν πνευματικῶν θεμάτων ἢ γενικῶν θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν τῆς Ἡ. Μονῆς καὶ τὸν Πνευματικὸν καὶ Μοναχικὸν καταρτισμὸν τῶν Ἀδελφῶν.

η) Τῶν γενικῶν Συνάξεων τηροῦνται πρακτικά.

”Αρθρον 14 Είσοδος καὶ δοκιμασία Ἀδελφῶν

Διὰ νὰ γίνῃ τις μέλος τῆς Ἀδελφότητος ἀπαιτοῦνται αἱ κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Ὡς κατώτατον ὄριον εἰσόδου ὁρίζεται τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ καὶ μικροτέρας τοιαύτης ἐφόσον ύπάρχει συγκατάθεσις γονέων ἢ κηδεμόνων.

β) Κανονικὴ δοκιμασία. Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὁρίζεται εἰς τρία ἔτη.

Εἰς ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὅμως, δύναται νὰ συντιθῇ ἢ καὶ νὰ ἐκταθῇ αὕτη τῇ εἰσιγήσει τῆς Ήγουμένης καὶ ἀποδοχῇ τοῦ Ήγουμενοσυμβουλίου.

γ) Ἔγγραφος αἴτησις τῆς ἐνδιαφερομένης.

δ) Η δόκιμος ἄμα τῇ εἰσόδῳ της εἰς τὴν Ἡ. Μονὴν παραδίδει ἄπασαν τὴν κινητὴν περιουσίαν της εἰς τὴν Ἀδελφότητα πρὸς φύλαξίν της ἵνα διαχειρίζεται αὐτὴν ἐν συνεργασίᾳ καὶ ὑποταγῇ μετὰ τῆς Ήγουμένης, εἰς τρόπον ὡστε νὰ παρατίθῃ αὐτὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀλληλούς ἀπαιτήσεως, ἐὰν πρὸ τῆς Κουρᾶς αὐτῆς ἥθελεν ἀπέθηθη ἢ ἀποβληθῇ τῆς Ἡ. Μονῆς.

ε) Έαν δόκιμος ἀσθενοῦσα θανασίμως ζητήσῃ νὰ καρῆ Μοναχὴ εἶναι δυνατὸν τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου νὰ πάβῃ τὸ Ἀγγελικὸν Σχῆμα ἐὰν διακρίνεται διὰ τὴν πνευματικήν της πρόοδον, εἰδ' ἄλλως γίνεται ρασοφόρος.

στ) Μετὰ τὴν κανονικὴν δοκιμασίαν, ἡ δόκιμος τῇ αἰτήσει της, προτάσει τῆς Ἡγουμένης, ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου προχειρίζεται εἰς Ρασοφόρον καὶ ἐγγράφεται εἰς τὸ Μοναχοπόγιον τῆς Ἰ. Μονῆς.

”Αρθρον 15

Ἐσωτερικὴ ζωὴ τῆς Ἀδελφότητος

Ἡ Ἀδελφότης ἀπαρτιζομένη ἔξ ὅλων τῶν Μοναχῶν, Μεγαλοσυνῆς, Ρασοφόρων, Δοκίμων ἀποτελεῖ πνευματικὴν οἰκογένειαν μὲν κεφαλὴν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπέρτατον δὲ νόμον πρὸς τὸν ὅποῖον πρέπει νὰ συμμορφοῦνται ἄπαντα τὰ μέλη αὐτῆς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς αὐθεντικὰς καὶ ιερὰς μοναχικὰς παραδόσεις. Τὰ καθήκοντα τῶν Ἀδελφῶν περιγράφονται ὡς ἔξης:

α) Ἡ θεμελιώδης μοναχικὴ ἀρχὴ εἶναι ἡ ὑπακοή, τὴν ὥποιαν πρέπει νὰ δεικνύῃ ἐκάστη τῶν Ἀδελφῶν πρωτίστως πρὸς τὴν Ἡγουμένην «μηδὲν παρὰ γνώμην αὐτῆς διαπράττουσα» (Μ. Βασίλειος). Πᾶσα ὑπακοὴ πρὸς τὴν Ἡγουμένην θεωρεῖται γενομένη πρὸς τὸν Κύριον. Ἡ ὑπακοὴ πρέπει νὰ ἔξασκεῖται μέχρι θανάτου. Eis μίαν μόνον περίπτωσιν οὐχὶ μόνον δικαιοῦται ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦται νὰ μὴν ὑπακούσῃ ἡ ὑποτακτική: “Οσον τὸ προστατόμενον καταφανῶς προσκρούει εἰς ροτὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου ἢ εἰς τὴν παραδεδεγμένην ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πίστιν.

β) Αἱ Ἀδελφαὶ ὄφείλουν νὰ ἀναφέρουν λεπτομερῶς καὶ ἐπακριβῶς πάντα τὰ κρύψια τοῦ νοὸς καὶ τῆς καρδίας των διὰ τῆς ἔξαγορεύσεως eis τὴν Ἡγουμένην.

γ) Αἱ ἀδελφαὶ ὄφείλουν νὰ ἀγαποῦν ἀλλήλης οἴᾳ ἀγάπῃ ἐφανέρωσεν καὶ ἐδίδαξεν ὁ Κύριος. Ἡ ἀγάπη πρέπει νὰ εἶναι κοινὴ καὶ ἵστη πρὸς ὅλας τὰς Ἀδελφάς. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἡ μερικὴ φιλία.

δ) Eis τὰς μεταξύ των σχέσεις αἱ Ἀδελφαὶ πρέπει νὰ τηροῦν τὴν ιεραρχίαν.

Αἱ μικρότεραι ὑπακούουν καὶ σέβονται τὰς μεγαλύτερας, αἱ δὲ μεγαλύτεραι ἀγαποῦν καὶ συμπαρίστανται θετικῶς εἰς τὴν πρόοδον καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροτέρων.

ε) Ἡ ἐνσυνείδητος ἄσκησις τῆς πρὸς ἀλλήλης ἀγάπης ἔξοβελίζει παντελῶς τὰς κακίας τοῦ φθόνου, τῆς κρίσεως καὶ τοῦ σκολιασμοῦ, τῆς παρροσίας, τῆς ἀντιλογίας, τῆς ἰδιορρυθμίας καὶ ὅσων ἄλλων διαβίβρωσκουν καὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τοῦ Κοινοβίου.

στ) Αἱ Ἀδελφαὶ ὄφείλουν νὰ φυλάττουν ἑαυτὰς ἐν ἀγνείᾳ, παρθενίᾳ, ἀκτημοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ ἐν ἀδιαλείπτῳ προσευχῇ καὶ θείῳ ἔρωτι διὰ τὸν Νυμφίον αὐτῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

ζ) Αἱ Ἀδελφαὶ εἰς τὰς μετὰ τῶν συγγενῶν τῶν σχέσεις δέον νὰ ἔχωσι ὑπὸ ὅψιν τό «Πόθος Θεοῦ ἀπέσβεσε πόθον γονέων, ὁ δὲ πλέγων ἀμφότερα ἔχειν πεπλάνηκεν ἑαυτόν».

η) Οὐδὲν ὑπάρχει ἕδιον ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ καθότι εἶναι ἄπαντα κοινά.

θ) Ἐκάστη τῶν Ἀδελφῶν ὄφείλει νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ προσέχῃ ἄπαντα τὰ ἀντικείμενα τῆς Ἰ. Μονῆς ὡς ἀνήκοντα εἰς Αὐτὸν τὸν Θεόν καὶ οὐδένα ἄλλον.

ι) Γενικῶς αἱ Ἀδελφαὶ πρέπει νὰ ἀγαποῦν τὴν συχνὴν χρῆσιν τῶν ἐκφράσεων «συγχώρησον, εὐλόγησον, εὔλογεῖτε, νὰ εἶναι εὐλογημένον». Οἱ ἀσκητικοὶ Πατέρες γράφουν ὅτι τό «εὐλόγησον» εἶναι ἡ εὐγένεια τῶν Μοναχῶν. Ἐπίστις νὰ ζητοῦν εὐλογίαν καὶ διὰ τὰ πλέον μικρὰ καὶ ἀσύμαντα πράγματα. Μέγα τὸ ἐκ τούτου κέρδος διότι αὐτὸν δεικνύει ταπείνωσιν, ἡ δὲ ταπείνωσις ἐφελκύει πλούσιον τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου.

ια) Ἡ ἐνδυμασία τῶν Ἀδελφῶν καθὼς καὶ ἡ ὑπόδησις αὐτῶν εἶναι ὁμοιόμορφος καὶ ἀπλῆ. Ἡ Μοναχὴ πρέπει νὰ εἶναι ἀπέριττος καὶ ταπεινὴ eis τὴν ὅλην ἐμφάνισην, διότι «εὔκόσμησις σώματος, ψυχῆς ἐστὶ καταστροφή».

ιβ) Οἱ χῶροι ὅπου εύρισκονται τὰ κεῖμη τῶν Μοναχῶν θεωρεῖται ιερὸς καὶ ὡς ἐκ τούτου παραμένει ἄβατος ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς προσεγγίσεως κοσμικῶν.

ιγ) Eis τὰς Ἀδελφὰς ἀπαγορεύεται νὰ εἰσέρχωνται ἡ μία eis τὸ κεῖμη τῆς ἄλλης παρεκτὸς ἀσθενείας καὶ κατόπιν εὐλογίας τῆς Ἡγουμένης.

ιδ) Οὐδὲν διακόνημα εἶναι ισόβιον ἢ ἀναπόσπαστον.

ιε) Ἡ Ἀρνησίς Ἀδελφῆς eis ἐκτέλεσιν διακονήματος σημαίνει ἀνυπακοήν. Ἡ ἐπιμονὴ δὲ eis τὴν ἄρνησιν συνεπάγεται ἐπιτίμιον. Ἐκάστη Ἀδελφὴ ὄφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ διακονία της ἀποτελεῖ «ἀρετῆς σπούδασμα» (Μ. Βασίλειος) καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐκτελῇ

καὶ τὰ εὔτελέστερα τῶν ἔργων ὅχι ὡς ἀγγαρείας ἀλλὰ μετὰ σπουδῆς, προθυμίας καὶ ζήλου ἄνευ γογγυσμοῦ. “Ο, τι πράττει τὸ πράττει διὰ τὸν Θεὸν καὶ διὰ τὴν Ὑπεραγίαν Μητέραν Του, εἰς τὸν Οἶκον τῆς Ὁποίας ζῇ, διαιτᾶται, ἀσκεῖται καὶ πραγματοποιεῖ τὰς πνευματικὰς ἀναβάσεις της.

ιστ.) Ὅλαι αἱ Ἀδελφαὶ ὑποχρεωτικῶς ἔχουν κοινὸν Πνευματικόν, τὸν Πνευματικὸν τῆς Ἰ. Μονῆς.

ι) Αἱ ἀδελφαὶ ὄφειλουν νὰ τηροῦν τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἰ. Κοινοβίου, τόσον τὰ τῆς Θ. Λατρείας, ὅσον καὶ τὸ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῆς Ἰ. Μονῆς. Ὁ Ναὸς εἶναι διὰ τὴν Ἀδελφήν «Πύλη Οὐρανοῦ» διὰ τῆς ὁποίας ἐπικοινωνεῖ μὲ τὴν θριαμβεύουσαν ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν. Ἐκάστη Ἀδελφὴ ὄφειλει ὅπως ἐκτελῇ καθημερινῶς τὸν ἀτομικὸν αὐτῆς κανόνα, κατὰ τὴν διατεταγμένην ὥρα. Ἡ ἀναζήτησις καὶ λατρεία τῆς Παναγίας Τριάδος συνεχίζεται καὶ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ διὰ τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Παρακλήσεως καὶ τῆς ἐπικλήσεως τῆς μονολογίστου προσευχῆς ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ. Ἡ συχνὴ Θεία Κοινωνία οὕσα ἐν τῷ πνεύματι τῆς Ἀδελφότητος, καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς καὶ παρακολουθεῖται ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης. Ἐνίστε, εἰς μεγάλας ἑορτάς, μνήμας μεγάλων Όσίων ἢ Μαρτύρων καὶ Ἱεραρχῶν, ὡς καὶ ὅταν θελήσῃ ἢ Ἀδελφότης τελοῦνται ἀγρυπνίαι.

ιι) Ἀπαγορεύεται ροτῶς ἢ τέλεσις Γάμων εἰς τὴν Ἰ. Μονήν.

ιιι) Ὁ χῶρος τῆς Τραπέζης, θεωρεῖται Ἱερός, ὡς ὁ ναός, διὰ τοῦτο αἱ ἐν τῷ Ἱερῷ Κοινοβίῳ ἀσκούμεναι ὑποχρεοῦνται νὰ τρώγουν ἐν σιωπῇ ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ ὅπου γίνεται ἀνάγνωσις τοῦ Συναξαριστοῦ ἢ πατερικῶν καὶ ἐν γένει οἰκοδομούντων τὰς ψυχὰς κειμένων. Εἰς τὴν Τράπεζαν τηροῦνται πιστῶς ἀπασαι αἱ παραδεδομέναι καὶ μοναχικὰ νηστεῖαι.

κ) Αἱ Ἀδελφαὶ γενικῶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔξερχωνται τῆς Ἰ. Μονῆς, ἐκτὸς ἀν λόγοι ἀσθενείας ἢ διακονίας ἢ ἄλλης τινὸς ἀνάγκης ἐπιβάλλοντον τοῦτο καὶ πάντως μόνον κατόπιν εὐπογίας τῆς Ἡγουμένης ἢ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

”Αρθρον 16 Πνευματικὸς τῆς Ἰ. Μονῆς

α) Διὰ τὸ θέμα τοῦ πνευματικοῦ ἢ Ἡγουμένη, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ συμπάσσοντος τῆς Ἀδελφότητος, ἀν-

φέρεται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην καὶ ζητεῖ τὸν διορισμὸν τοῦ ὑπ’ αὐτῆς θεωρουμένου ὡς καταληπτοῦ Ιερομονάχου ἢ ἐγγάμου Ιερέως διὰ τὸ ἔργον τοῦ Πνευματικοῦ - Ἐξομολόγου τῆς Ἀδελφότητος.

β) Δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ διοικητικὰ θέματα τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ εἴναι ἔτοιμος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ παύσῃ διακονῶν τὴν Ἀδελφότητα, μπόδιως ἀπαιτῶν «δικαιωμα» διαπομάνσεως αὐτῆς παρὰ τὴν θέλησιν καὶ ἀποδοχήν της.

γ) Ὁ Πνευματικὸς συνεργάζεται καὶ συνεννοεῖται μετὰ τῆς Ἡγουμένης ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως καὶ τῆς ἐπιβολῆς ἐπιτίμων τῶν Ἀδελφῶν διὰ νὰ ἀποφεύγηται ἡ τυχὸν ἀληθίωσις καὶ ἀθέτησις τῶν κοινῶν ἀρχῶν τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ ἡ σύγκρουσις πρὸς τὰς ἐντολὰς καὶ κατευθύνσεις τῆς Ἡγουμένης.

”Αρθρον 17 Πειθαρχικὸς ἔλεγχος

α) Ο πειθαρχικὸς ἔλεγχος ἀσκεῖται κατὰ πρῶτον πλόγον καὶ ἐν παντὶ ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης, ἵτις ἐπιβάλλει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς σφαλητούσης Ἀδελφῆς.

β) Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ βαρυτέρου τυχὸν παραπτώματος τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἐὰν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῇ παράπτωμα ἐπισύρον κανονικὰς κυρώσεις ἢ ἀπειλοῦν τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἰ. Μονῆς, τότε ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος ἢ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος, ἐπικυρουμένης τῆς ἀποφάσεώς της ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

δ) Πρὸ τῆς ἐπιβολῆς οἰουδήποτε ἐκ τῶν ἐπιτίμων ἢ ποινῶν δέοντος νὰ ἀκουσθῇ ἢ ἐπιτιμωμένη Ἀδελφή, ἵτις εἰς τὴν β’ καὶ γ’ περίπτωσιν δύναται νὰ ὑποβάλῃ γραπτὴν ἀπολογίαν, ἐφόσον ἐγκληθῇ παρὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ τῆς Ἀδελφότητος.

”Αρθρον 18 Φιλοξενία

α) Η Ἰ. Μονὴ ἀκολουθοῦσα τὴν μοναχικὴν παράδοσιν παρέχει φιλοξενίαν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων της.

β) Τοὺς ἐπισκέπτας ὑποδέχεται κατάληπλος Ἀδελφός, ἡ ἔχουσα τὴν διακονίαν τοῦ ἀρχονταρικού μετὰ προσηνείας, συνέσεως καὶ σοβαρότητος.

γ) Μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καὶ συνομιλίαν καὶ ἡ Ἡγουμένη ὅπως ἐπίστος καὶ αἱ ἔχουσαι εἰδικὴν εὐλογίαν Ἀδελφαῖ.

ε) Ἡ διάρκεια παραμονῆς εἶναι 24 ὥραι. Διὰ μεγαλύτερον χρονικὸν διάστημα ἀποφασίζει ἡ Ἡγουμένη.

στ) Οἱ φίλοιξενούμενοι καὶ οἱ προσκυνηταὶ δύνανται νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν πλατευτικὴν ζωὴν τῆς Ἀδελφότητος, ὁφείλουν ὅμως νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἰ. Μονὴ δὲν εἶναι χῶρος παραθερισμοῦ καὶ διασκεδάσεως, ἀλλὰ τόπος προσευχῆς, ἡσυχίας καὶ ἀγιασμοῦ. Ὑποχρεοῦνται, ὡς ἐκ τούτου, νὰ διάγουν κοσμίως ἐν αὐτῇ, φέροντες σεμνὴν ἀμφίσειν καὶ ὄμιλοῦντες περιορισμένως, οὐδόλως δὲ θορυβοῦντες ἢ γελῶντες ἀπρεπῶς. Τὴν εὐθύνην διὰ τὰ ἀνωτέρω φέρει ἡ ἔχουσα Ἀδελφὴ τὸ διακόνημα τῆς φιλοξενίας.

ζ) Τὸ κάπνισμα ἀπαγορεύεται ἀπολύτως καὶ εἰς πάντας ἐντὸς τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ ὅλους τοὺς χώρους ποὺ περικλείονται ἐντὸς τοῦ τείχους αὐτῆς.

„Αρθρον 19

Αἱ Πρόσοδοι

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἰ. Μονῆς προέρχονται:

- α) Ἐκ τοῦ κηροῦ τῆς Ἐκκλησίας.
- β) Ἐκ συντάξεων Ἀδελφῶν.
- γ) Ἐκ πάστος φύσεως δωρεῶν.
- δ) Ἐκ πάστος φύσεως χρηστῆς καὶ νομίμου πινγῆς.

„Αρθρον 20

Διάθεσις Προσόδων

Αἱ Πρόσοδοι τῆς Ἰ. Μονῆς διατίθενται:

- α) Διὰ πάστος φύσεως ἀνάγκην τῶν Ἀδελφῶν (διατροφή, ἐνδυμασία, ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις, κ.τ.λ.).
- β) Διὰ κτιριακὰς ἀνάγκας.
- γ) Διὰ τὴν φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν.
- δ) Διὰ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν εὔρυθμον πλειτουργίαν τῆς Ἰ. Μονῆς.
- ε) Διὰ ἐλεημοσύνην καὶ ἄλλας ἐκδοκτώσεις ἀγάπης.

„Αρθρον 21

Σφραγὶς Ἰ. Μονῆς

Ἡ Ἰ. Μονὴ ἔχει ιδίαν σφραγίδα κυκλικήν, ἔχουσαν ἐν μέσῳ τὴν εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, κύκλῳ δὲ αὐτῆς τὴν ἐπιγραφήν «ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΕΡΑΚΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ».

„Αρθρον 22

Περὶ τοῦ παρόντος ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ

α) Πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ» ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

β) Ο παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» τροποποιεῖται δι’ ἀποφάσεως τῶν 4/5 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

γ) Ἡ πιστὴ καὶ ἀκριβὴς διαφύλαξις τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ» ἀνατίθεται εἰς τὰ μέλη τῆς Μοναχικῆς Ἀδελφότητος καὶ τὴν Διοίκησιν αὐτῆς, εὐλογίᾳ καὶ κανονικῇ συγκαταθέσει τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

δ) Ο παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» τῆς Ἰ. Μονῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ Ἀγίου Γεωργίου Ιέρακος συνετάγη ἐπὶ Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ καὶ ἡγουμενίας τῆς Όσιολογιωτάτης Μοναχῆς Θεοδοσίας καὶ ἀνεγνώσθη ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἀφοῦ ἐνεκρίθη ὁμοφώνως, ὑπογράφεται ὡς ἀκολούθως καὶ ἐν ἀκριβεῖ ἀντιγράφω ἀποστέλλεται πρὸς ἐγκρισιν τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης καὶ πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ ἐπισήμῳ δελτίῳ τῆς Εκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «Ἐκκλησία», ὅτε ἄρχεται καὶ ἡ ισχὺς αὐτοῦ.

Ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ
Εὐαγγελιστρίας καὶ Ἀγ. Γεωργίου Ιέρακος
τῇ 28ῃ Νοεμβρίου 2008

ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Μοναχὴ Θεοδοσία Γκότση, Καθηγουμένη
Μοναχὴ Μαγδαληνὴ Χαρώνη
Μοναχὴ Μακρίνα Ἀβράμη

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ – 5 –

Τὸ Ἡγουμ/θίον τῆς Ἱ. Μονῆς Ζερμπίτσων συγκείμενον ἐκ τῶν προσυπογεγραμμένων ὡδεῖ μελῶν Αὐτοῦ, συνηθίθεν σήμερον τὴν 3ην Νοεμβρίου 2008, ἡμέρα Δευτέρα καὶ ὥρα 8ην πρωινήν, ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἵνα μελετήσῃ τὸ θέμα:

«Περὶ Τροποποιίσεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Αὔτης»

Συνταχθέντος τὸ πρῶτον, διὰ τοῦ ὑπ’ ἀριθ. Πρωτ. 14/6-4-1973, ἡμετέρου ἐγγράφου – ἐπομένου τοῦ ὑπ’ ἀριθ. Πρωτ. 722/29.3.1973 ἐγγράφου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, συνημμένης καὶ τῆς ὑπ’ ἀριθ. 1801 ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος περὶ ὑποβολῆς τούτου, καὶ συσκεψάμενον

΄Αποφαίνεται

Τροποποιεῖ τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτως.

΄Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς

Γυναικείας Κοινοβιακῆς Ἱ. Μονῆς Παναγίας Ζερμπίτσων
τῆς Ἱ. Μ. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Eis τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τῆς Μιᾶς Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος.

΄Ο παρὼν Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς, διέπει τὰ τῆς ὄργανώσεως, διοικήσεως, προαγωγῆς τοῦ πνευματικοῦ Βίου καὶ τῆς ἐν γένει πλειονεργίας τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἅρθρον 39 παρ. 4 τοῦ N.590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος», τοὺς Θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας, τὰς Μοναχικὰς Παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

΄Αρθρον 1

΄Ιστορία – Ιδρυσις

΄Η Ἱ. Μονὴ Ζερμπίτσων ἀνήκει εἰς τὸν Δῆμον Φάριδος, Ν. Λακωνίας. Πρὸ τοῦ 1821 ὑπήγετο εἰς τὴν περιφέρειαν Καρυοπόλεως καὶ ἦταν Σταυροπηγακή. Συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ὑπερθύρου τῆς Βασιλικῆς Πύλης, τοῦ ἐσωτερικοῦ Καθολικοῦ, ἡ Ἱ. Μονὴ ἀνηγέρθη τὸ 1639 καὶ ἀνιστορήθη τὸ 1669. Κτήτωρ ὑπῆρξε ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄρχων Κυρ.-Ἐμμανουὴλ, εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν αὐτοῦ.

΄Αν καὶ ἀρχαιότερη, δὲν διεσώθησαν δυστυχῶς στοιχεῖα διὰ τὴν ιστορίαν τῆς περιόδου ἐκείνης, πιλὴν ἐλαχίστων, τὰ ὅποια μαρτυροῦν διὰ τὴν προϋπαρξίν της, τουλάχιστον ἀπὸ τὸν 12ον αἰῶνα. Άποδο οὐστάσεως Αὔτης ἦτο ἀνδρώα, μετατράπη ἐπισήμως εἰς γυναικείαν τοιαύτην, διὰ τῆς ὑπ’ ἀριθ. 3046/87/9-3-1966 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργείου Εθνικῆς Παιδείας καὶ Θρ-

σκευμάτων, δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 175/26.-3.1966 φύλλῳ τῆς Ἐφομερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Ἱερὰ πάτηαι ποτὲ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ, σήμερον τελεῖ κατὰ τὰ ὄριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 39 παραγραφος 6 τοῦ N.590/1977, ὑπὸ τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. Εὔσταθίου. Ὡς πρὸς τὰς Νομικὰς Αὐτῆς σχέσεις εἶναι Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ θεωρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ καὶ λειτουργίᾳ καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀπομείνῃ μία Ἀδερφὴ καὶ ταύτης ἀποθανούσης ἡ Ἱ. Μονὴ δὲν θεωρεῖται διαθελυμένη, ἀλλὰ ὡς τελοῦσα ἐν διακοπαῖς, ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπιβλεψιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

”Αρθρον 2

Σκοπὸς

Σκοπὸς τῆς Ἱ. Μονῆς συμφώνως πρὸς τοὺς Κανόνας τὰς Παραδόσεις τῶν Ἅγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἥμῶν εἶναι:

- 1) Ἡ κατ' ἔξοχὴν εὐάρεστος λογικὴ λατρεία καὶ δοξολογία τῆς Παναγίας Τριάδος.
- 2) Ὁ ἀγιασμὸς καὶ ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις καὶ θέωσις τῶν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ διαβιουσῶν καὶ ἐνασκουμένων ἀδελφῶν.

3) Ἡ Πνευματική, ἡθικὴ καὶ ύλικὴ προσφορὰ εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Ἱ. Μονήν, οὕτως ὡστε εἰσερχόμενοι ἐντὸς Αὐτῆς, νὰ αἰσθάνωνται καὶ νὰ προγεύωνται τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

”Αρθρον 3

Δικαιοδοσία οἰκείου Μητροπολίτου

Ο Ἐπίσκοπος ὡς ὄρατὸν σημεῖον τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὴν πρὸς τὸ ἀξίωμα Αὐτοῦ ἀρμόζουσαν τιμὴν καὶ τὸν προσήκοντα σεβασμόν, συμφώνως τοῖς Ἱεροῖς Κανούσι καὶ τῷ Καταστικῷ Χάρτῃ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ἔχει τὰς κάτωθι δικαιοδοσίας:

A) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱ. Μονῆς, συμφώνως τῇ κανονικῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξις.

B) Εγκαθιδρύει δι' εἰδικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας τὴν Ἐκλεγεῖσα Ἡγουμένην.

Γ) Εγκρίνει τὰς κουρᾶς τῶν Μοναχῶν καὶ τὰς τελεῖ ὁ Ἰδιος, ἢ δι' Εὐλογίας Του ὁ Πνευματικὸς Πατὴρ τῆς Ἀδελφότητος.

Δ) Εγκρίνει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμ/λίου χορηγουμένην εἰς τὰς ἀδελφὰς ἃδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς, πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν.

Ε) Ελέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἔξόδων.

Στ) Προτάσει τοῦ Ἡγουμ/λίου ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔλεγχον εἰς τὰς τυχὸν παρεκτρεπομένας ἀδελφάς.

Ζ) Γνωμοδοτεῖ περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος ἀποφασιζομένας ἐκάστοτε τροποποιήσεις τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ».

”Αρθρον 4

”Οργανα Διοικήσεως τῆς Μονῆς

”Οργανα Διοικήσεως τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι:

- A) Ἡ Καθηγουμένη
- B) Τὸ Ἡγουμ/λίον ἢ ἡ Γεροντία τῆς Ἱ. Μονῆς
- C) Ἡ Ἱ. Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

”Αρθρον 5

”Η Καθηγουμένη

Α) Ἡ Καθηγουμένη ἐπέχουσα «τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον» ἐν τῇ Ἀδελφότητι εἶναι ἡ Πνευματικὴ Μήτηρ ἀπάστος τῆς Ἀδελφότητος. Εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τοῦ Κοινοβίου, Πρώτη μεταξὺ ὄντων καὶ κατὰ τοὺς κοινοβιακοὺς Πατερικοὺς Κανόνας ὀφείλεται εἰς Αὐτὴν ἡ κατὰ Θεὸν ὑπακοὴ παρὰ πάντων τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς. Ἐνεργεῖ «μετὰ βουλῆς»¹ δηλαδὴ μετὰ γνώμης καὶ ἀληθῶν, ἀλλὰ καὶ μετ' ἔξουσίας, ὡς Μήτηρ καὶ Πρώτη μετ' ἀγάπης παρακαλοῦσα, «μετ' ἐπιταγῆς»² προστάζουσα διὰ πᾶν θέμα πνευματικὸν καὶ σωματικόν. Διδάσκει, νουθετεῖ, κατηχεῖ μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος τὰς Ἀδελφάς τὰ πρὸς σωτηρίαν συντείνοντα. Γενικῶς, ἡ Καθηγουμένη, ἐποπτεύει, καθοδηγεῖ καὶ στηρίζει τὴν ζωὴν τῶν Μοναχῶν, προθαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπή, ἐλέγχει, ἐπιτιμᾷ, ὄριζει τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς καὶ τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ἄσκησιν ἐκάστης Ἀδελφῆς. Καλεῖ ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος, συνήθως Κυριακὴ ἀπόγευμα, τὰς Ἀδελφάς, εἰς τὸ «Συνοδικόν», διὰ πνευματικὴν οἰκοδομῆν - μελέτην καὶ ἐρμηνείαν, ἔκ τε τῶν Ἅγ. Γραφῶν, τῶν

Πατερικῶν Κειμένων (Κλίμακα, Γεροντικόν, Εὔεργετινόν, Ἐφραὶμ Σῦρον, Κατηχήσεις Ἀγίου Βενεδίκτου (Κανονισμὸς Ὁρθοδόξου Μοναχικοῦ Βίου), Ἀββᾶ Ἡσαῖου Ἀσκητικά, Ἀόρατον Πόλεμον - Ἀγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Φιλοκαλία κ.λπ.).

Β) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις καὶ προσταται αὐτῶν, ώς ἡ Μοναστικὴ καὶ Ἑκκλησιαστικὴ τάξις ὁρίζει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ τοῖς Μετοχίοις αὐτῆς.

Γ) Καθίσταται δι’ ἑκλογῆς ἰσόβιος, ἐφ’ ὅσον ἐγκαταβιοῦσιν ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ, τουλάχιστον πέντε Ἀδελφαί. Ἀλλὰς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, μία ἐκ τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἰ. Μονῆς.

Δ) Ὁρίζει ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Ἡγουμ/ῆλίου τὴν Γραμματέα καὶ τὴν Ταμία.

Ε) Συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμ/ῆλιον καὶ τὴν Ἰ. Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς καὶ προεδρεύει Αὐτῶν.

Στ) Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμ/ῆλιον τὴν πρόσληψιν ἢ ἀποβολὴν τῶν δοκίμων, τὴν Ρασοφορίαν καὶ Κουρὰν τῶν Πνευματικῶν ὥριμων Ἀδελφῶν.

Ζ) Παρέχει ταῖς Ἀδελφαῖς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἰ. Μονῆς μέχρι καὶ τριάκοντα ἡμερῶν. Διὰ πλείονα χρόνου ἢ ἄδεια χορηγεῖται παρὰ τοῦ Ἡγουμ/ῆλίου τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου.

Η) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἰ. Μονὴν ἐνώπιον πάσος ἑκκλησιαστικῆς, διοικητικῆς, δικαστικῆς, δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ ἐν γένει ἐνώπιον παντὸς φυσικοῦ καὶ νομικοῦ προσώπου δημοσίου καὶ ἴδιωτικοῦ δικαίου.

Κωλυομένης δὲ δι’ οἰονδήποτε πλόγον, ἀναπληροῦται ὑπὸ Ἀδελφῆς ὁρίζομένης ὑπὸ τοῦ Ἡγουμ/ῆλίου. Διὰ εἰδικὴν ὑπόθεσιν ἢ ἐκπροσώπησις τῆς Ἀδελφότητος δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὸν νομικὸν σύμβουλον.

Θ) Ὕπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἰ. Μονῆς.

Ι) Καθορίζει τὰ διακονήματα τῶν Ἀδελφῶν.

Ια) Ὁρίζει τὸ διαιτολόγιον τῆς Ἀδελφότητος καὶ μεριμνᾷ περὶ τῆς νοσηλείας τῶν ἀσθενῶν ἢ ἀναθέτει ταύτην εἰς τινὰ ἀδελφήν, κατάληπτον διὰ τὴν διακονίαν αὐτῆν.

Ιβ) Ἀποσφραγίζει ἄπασαν τὴν ἀληθιλογραφίαν.

Ιγ) Ὁρίζει, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῆς, τὴν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς κατάληπτον Ἀναπληρώτριαν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει Ἀναπληρώτρια ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως ἢ πρώτη τῇ τάξει ἀδελφή. Ἡ Ἀναπληρώτρια αὐτὴ πε-

ριορίζεται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῆς ἐντολῆς τῆς Καθηγουμένης προσδιοριζομένων ἐκάστοτε πλαισίων.

Ιδ) Ἐποπτεύει τὴν εὕρυθμον ἀειτουργίαν τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ δέχεται ἐξαγόρευσιν τῶν πλογισμῶν τῆς Ἀδελφότητος.

Ιε) Ἐπιμελεῖται τῆς ἀκριβοῦ ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ».

”Αρθρον 6

Χρεία τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης

Α) Ἐνεκα θανάτου.

Β) Ἐνεκα οἰκειοθελούς παραιτήσεως διὰ πλόγους ύγειας, δεκτῆς γενομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Γ) Ἐὰν ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὴς πρὸς ἑκτέλεσιν τοῦ ἐμπεπιστευμένου εἰς Αὔτὴν ἀειτουργήματος, εἴτε πλόγως γήρατος, εἴτε πλόγως πιστοποιουμένης ιατρικῶς ἀνιάτου ἢ μακροχρόνιου πνευματικῆς ἢ σωματικῆς ἀσθενείας. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ἢ ἐκπτώσις ἐπέρχεται προτάσει τῆς Ἀδελφότητος, δι’ ἀποφάσεως πλαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς Συνάξεως τῶν ἀδελφῶν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Κυριάρχου Μητροπολίτου.

Δ) Εἰς περίπτωσιν καταδίκης Αὔτης ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων Ἑκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ισχύουν τὰ τοῦ ἀρθρου 39 παρ. 5 τοῦ Ν. 590/1977.

”Αρθρον 7

Ἐκλογὴ Καθηγουμένης

Α) Ἡ Καθηγουμένη ὑποδεικνύει πρὸ τῆς κοιμήσεως ἢ παραιτήσεως Αὔτης, τὴν κατὰ τὴν κρίσιν Της ἀξία διάδοχον, ώς ἡ ἀπ’ αἰώνων μοναχικὴ παράδοσις ἀπαιτεῖ. Ἡ κρίσις αὐτὴ τῆς Καθηγουμένης δὲν ἀποτελεῖ δέσμευσιν διὰ τὴν Ἀδελφότητα.

Β) Μετὰ τὴν καθ’ οἰονδήποτε τρόπον χρείαν τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης, διενεργεῖται ἐκλογὴ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δωδεκα ἡμερῶν. Εἰς πίστην δὲ ἑκτάκτους περιπτώσεις οὐχὶ πέραν τῶν εἴκοσι.

Γ) Μετὰ τὴν κένωσιν τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης, ώς Τοποτηρήτρια, ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως, ἀναλαμβάνει ἢ ἀρχαιοτέρα τῇ τάξει, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμ/ῆλίου. Ἡ Τοποτηρήτρια ἀμέσως ἀναφέρει γρα-

πτώσ εἰς τὸν Κυρίαρχον Μητροπολίτην τὴν τε χηρείαν τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης καὶ τὴν πρὸς ἀνάδειξιν τῆς διαδόχου Αὔτης ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς.

Δ) Τὰ τῆς προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ρυθμίζει Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Τοποτηροτρίας καὶ δύο Ἀδελφῶν, τῆς μετὰ τῆς Τοποτηροτρίας ἀρχαιοτέρας καὶ τῆς νεωτέρας τῇ τάξει. Ἡ νεωτέρα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκτελεῖ χρέον Γραμματέως.

Ε) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἔχουν ἄπασι αἱ ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἰ. Μονῆς ἐγγεγραμμέναι καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦσαι ἐν αὐτῇ, κεκαρμέναι ἀδελφαὶ ρασοφόροι, μικρόσχημοι καὶ μεγαλόσχημοι, ἐφ' ὅσον ἔχουν 5/ετίαν ἐν τῇ Μονῇ.

Στ) Ἡ ἐκλογὴ τελεῖται ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἰ. Μονῆς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, μηδὲνὸς ἄλλου προσώπου παρισταμένου κατὰ τὴν διεξαγωγήν, προηγούμενης δὲ αὐτῆς Θείας Λειτουργίας καὶ Ἀγρυπνίας.

Ζ) Ἡ Ἀδελφότης εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων τῶν 4/5 μελῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας, ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐὰν παρίσταται τὸ ἥμισυ τῶν Ἀδελφῶν πλέον μιᾶς.

Η) Ἐὰν ἡ πλειοψηφίσασα δὲν συγκεντρώσει τὴν πλειοψηφίαν τῶν 4/5 τουλάχιστον, ἡ ἐκλογὴ ἐπαναλαμβάνεται αὐθωρεὶ ἕως τρεῖς φοράς, ὅποτε Καθηγουμένην ἐκλέγεται ἡ πλειοψηφίσασα ἀνεξαρτήτως ποσοστοῦ ψήφων. Ἐπὶ ίσοψηφίᾳ, Καθηγουμένην καθίσταται ἡ ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα τῆς μοναχικῆς κουρᾶς. Ἀκολούθως ἡ Τοποτηρότρια ἀνακοινοῖ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, παρουσιάζουσα τῇ Ἀδελφότητι καὶ τὴν νέαν Αὔτης Γερόντισσαν, Καθηγουμένην καὶ Πνευματικὴν Μητέρα.

Θ) Ἐνστάσεις περὶ τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλονται εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀναγγελίαν καὶ γίνονται δεκταὶ συγκεντρώνουσαι τὸ 1/3 τῶν παρουσῶν Ἀδελφῶν. Αἱ Ἐνστάσεις ἐπιλύονται ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ δυναμένης δὲ ταύτης ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, μὴ δυναμένης δὲ καὶ ὑπὸ αὐτῆς ἀποφαίνεται ὁ Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ὁ ὅποιος ἡτιολογημένως τὰς ἀπορρίπτει ἢ τὰς παραδέχεται, διατάσσων νέαν ἐκλογήν.

Ι) Ἐπὶ παντὸς ἀπορθέπτου κατὰ τὴν ὄλην διαδικασίαν τῆς ψηφοφορίας ἀποφασίζει τελεσιδίκως, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

Iα) Περαιωθείσης τῆς διαδικασίας ἐκλογῆς ὑπογράφεται ὑπὸ πάντων τῶν ψηφισάντων Ἀδελφῶν τὸ Πρακτικὸν τῆς ἐκλογῆς, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου ὑποβάλλεται ἐντὸς πενθημέρου εἰς τὸν Μητροπολίτην Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης διὰ τὰ περαιτέρω. Ἡτοι, τὴν δι' εἰδικῆς τελετῆς ἐγκατάστασιν τῆς νέας Καθηγουμένης ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἰ. Μονῆς, ὅπως ἡ ἀρχαία μοναχικὴ τάξις ὄριζει, (Μέγα Εύχολόγιον).

Iβ) Πᾶσα Καθηγουμένην παραιτηθεῖσα διὰ πόλιος γῆρατος, ὑγείας ἢ διὰ προσωπικοὺς πνευματικοὺς πλόγους, καθίσταται Προηγουμένη, ἔχουσα τὰ δευτερεῖα μετὰ τὴν Καθηγουμένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ τραπέζῃ καὶ τῇ διοικήσει.

”Αρθρον 8

‘Ηγουμενοσυμβούλιον

Α) Τὸ ‘Ηγουμ/πλιον συγκείμενον ἐκ τῆς Καθηγουμένης καὶ ἐκλελεγμένων δύο συμβούλων μεθῶν, ἀποτελεῖ αἱρετὸν καὶ διαρκὲς συλλογικὸν σῶμα, ἀσκοῦν τὴν διοίκησιν τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἔξουσίας. Τὰ μέλη τοῦ ‘Ηγουμ/πλίου ἀποκαλοῦνται «‘Ηγουμενοσύμβουλοι» καὶ ἐκλέγονται ἀνὰ πενταετίαν, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, εῖναι δὲ ἀπεριορίστως ἐπανεκλέξιμα.

Β) Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἐβδομάδος πρὸ τῆς ἀλήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγούμενου ‘Ηγουμ/πλίου. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἀλήξις τῆς θητείας τοῦ ‘Ηγουμ/πλίου συμπέσει μετὰ τῆς χηρείας τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης, παρατείνεται ἡ θητεία αὐτοῦ, μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Καθηγουμένης.

Γ) Τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου ‘Ηγουμ/πλίου ρυθμίζει Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Καθηγουμένης καὶ δύο Ἀδελφῶν, τῆς κατεχούσσης τὰ δευτερεῖα τῆς τάξεως καὶ τῆς νεωτέρας τῇ τάξει ἐκτελούσσης καὶ χρέον Γραμματέως.

Δ) Ἐκάστη τῶν ἐκλογέων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ψηφοδελτίου ἀναγράφει μόνον τὸν προβλεπόμενον ἀριθμὸν ὀνομάτων διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ ‘Ηγουμ/πλίου. Ἐὰν ἀναγράφονται ὄνόματα Ἀδελφῶν πλέον τοῦ προβλεπομένου ἀριθμοῦ καθίσταται ἄκυρον τὸ ψηφοδέλτιον.

Ε) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἔχουν ἄπασι αἱ ἐγγεγραμμέναι ἐν τῷ Μοναχολογίῳ καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦσαι Ἀδελφαὶ τῆς Ἰ. Μονῆς, ἐφ' ὅσον ἔχουν πενταετίαν ἐν τῇ Μονῇ.

Στ) Ἐπὶ ισοψηφίας προκρίνεται ἡ ἀρχαιοτέρα τῇ τάξει.

Ζ) Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς ἡ Καθηγουμένη ἀναφέρει ἐγγράφως εἰς τὸν Μητροπολίτην τὰ μέλη τοῦ ἀναδειχθέντος Ἡγουμ/λίου.

Η) Ἡ Γραμματεὺς καὶ ἡ Ταμίας ὄριζονται ύπο τῆς Καθηγουμένης ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμ/λίου.

Θ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν ὑπερισχυούσης τῆς ψήφου τῆς Καθηγουμένης ἐπὶ ισοψηφίας.

”Αρθρον 9

‘Αρμοδιότητες Ἡγουμενοσυμβουλίου

Α) Τὸ Ἡγουμ/λιον ἀποφασίζει περὶ πάντων ὅσων δὲν προβλέπει ὁ «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός».

Β) Συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

Γ) Συντάσσει τὸν ἑτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ ὑποβάλλει αὐτοὺς εἰς τὸν Μητροπολίτην Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Δ) Ἀποφασίζει τὴν πρόσθιψιν ἢ ἀποβολὴν δοκίμων, καθὼς καὶ τὰ περὶ τῆς κουρᾶς τῶν καταληκτῶν πρὸς τοῦτο Ἀδελφῶν.

Ε) Διαχειρίζεται πᾶσαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἰ. Μονῆς, ἀποδέχεται ἡ ἀποποιεῖται δωρεᾶς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις κινητῶν καὶ ἀκινήτων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει περὶ τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων ἢ οὐσιωδῶν ἐπισκευῶν, μεριμνᾷ διὰ τὸν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων τῆς Ἰ. Μονῆς καὶ τῶν Ἀδελφῶν αὐτῆς.

Στ) Ἐν γένει ἐνεργεῖ καὶ φροντίζει διὰ πᾶν ἔτερον θέμα, μὴ ρητῶς ἀναφερόμενων ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, συντελοῦν εἰς τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου.

”Αρθρον 10

Συγκρότησις τῆς Ἀδελφότητος

Α) Ἡ Ἀδελφότης συγκροτεῖται ἐξ ἀπασῶν τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ ἐγγεγραμμένων Ἀδελφῶν.

Β) Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν Μοναχῶν καθορίζεται ἐκ τῆς προτεραιότητος ἐγγραφῆς αὐτῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ.

Γ) Ἀπασαι αἱ Ἀδελφαὶ ἐγκαταβιοῦσιν ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ.

”Αρθρον 11

Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος:

Α) Ἀπαρτίζεται ἐξ ἀπασῶν τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ αὐτῆς ἐγγεγραμμένων Ἀδελφῶν καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὅργανον τῆς Ἰ. Μονῆς.

Β) Συγκαλεῖται ύπο τοῦ Ἡγουμ/λίου, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι «Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ» ἄλλως προβλεπομένων, τακτῶς μὲν τὸν 1νην Σεπτεμβρίου, ἐκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δέ, πρὸς ἀντιμετώπισιν λίαν σοβαρῶν θεμάτων τῆς Ἰ. Μονῆς.

Γ) Εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5 τῶν μελῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας, ἡ Σύναξις συνέρχεται πάλιν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐφ' ὅσον παρίσταται τὸ ἥμισυ πλέον μιᾶς τῶν Ἀδελφῶν.

Δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐκτὸς τῶν περιστάσεων δι' ἃς ἄλλως ὄριζεται ἐν τῷ παρόντι «Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ».

Ε) Τῶν Συνάξεων τηροῦνται Πρακτικά ὑπογραφόμενα ύπο πάντων τῶν παρουσῶν Ἀδελφῶν.

”Αρθρον 12

Κοινοβίασις ἐν τῇ Ἀδελφότητι

Ἡ συγκαταρίθμησις πλαϊκῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν δοκίμων ἀδελφῶν ἐνεργεῖται μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ διακρίσεως. Πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου των ἀπαιτεῖται ἡ ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα πνευματικὴ ἐπικοινωνία αὐτῶν μετὰ τῆς Καθηγουμένης, ἵτις ἔξετάζει τὴν ἀληθῆ κλίσιν αὐτῶν πρὸς τὸν μοναχισμὸν καὶ τὴν εἰλικρινῆ διάθεσίν των, ἵνα ἐπιτύχωσιν τὸν «μίμησιν Χριστοῦ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἐνανθρωπήσεως, κατὰ τὸ ἐπιβάλλον τῇ ἐκάστου κλήσει». (Μ. Βασιλείου). „Iva καταστῇ τις μέλος τῆς Ἀδελφότητος ἀπαιτοῦνται οἱ κάτωθι προϋποθέσεις:

Α) Νόμιμος ἡλικία.

Β) Κανονικὴ δοκιμασία.

Γ) Ἐγγραφος αἵτησις τῆς ἐνδιαφερομένων.

Δ) Διάθεσις ὀλοκλήρου τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου προσωπικῆς περιουσίας τῆς ἐνδιαφερομένης πρὸ τῆς μοναχικῆς κουρᾶς, ὥστε νὰ ἀποδεσμευθῇ αὐτὴ ἐξ αὐτῆς.

Ε) Πρότασις τῆς Καθηγουμένης καὶ ἀποδοχὴ ταύτης ύπο τοῦ Ἡγουμ/λίου.

Στ) Εις τὸν Ἰ. Μονὴν δὲν γίνονται δεκταὶ «ξενόκουροι» καὶ ἡ τύποις μόνον ἐγγραφὴ ἀδελφῶν. Εἰς ἔξαιρετικὰς δὲ περιπτώσεις ἀποφασίζει ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

Ζ) Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὥριζεται ἔως τρία ἔτη.

Εἰς ἔξαιρετικὰς δὲ περιπτώσεις δύναται νὰ συντμηθῇ ἡ καὶ ἐκταθῇ αὐτὴ τῇ εἰσιτηγήσει τῆς Καθηγουμένης καὶ κατόπιν ἀποδοχῆς τοῦ Ἡγουμ/λίου.

Η) Μετὰ τὸν ἐπιτυχῆ ὄλοκλήρωσιν τῆς κανονικῆς δοκιμασίας καὶ ἐφ' ὅσον ἡ δόκιμος «πρὸς πᾶσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεπαισχύντως διάκειται» (Μ. Βασιλείου), προτάσει τῆς Καθηγουμένης, ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμ/λίου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου, κείρεται μοναχὴ καὶ ἐγγράφεται εἰς τὸ Μοναχολόγιον.

Θ) Αἱ δόκιμοι ἀδελφαὶ ἔχουν ιδίαν ιεραρχίαν, καθοριζομένην ἐκ τοῦ χρονικοῦ σημείου προσελεύσεως αὐτῶν εἰς τὸν δοκιμασίαν. Ἐὰν ἡ Καθηγουμένη, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ Ἡγουμ/λίου, κρίνει δόκιμόν τινα ὡς ἀνέτοιμον ἵνα πλάβῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα, δύναται ὅπως προβῇ εἰς τὸν κουρὰν τῆς ἀμέσως ἐπομένης, κατὰ τὸν τάξιν τῶν δοκίμων. Ἡ μοναχικὴ κουρὰ συνιστᾶ κλῆσιν τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, οὐδέποτε δὲ δικαιώματα.

”Αρθρον 13 ‘Ο Πνευματικὸς

Τὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως τελεῖται ὑπὸ Πνευματικοῦ, διακρινομένου ἐπ' ἀρετῇ, τῇ ἐγκρίσει πάντοτε τοῦ Ἐπισκόπου, ἅπασαι αἱ Ἀδελφαὶ προσέρχονται τακτικῶς εἰς αὐτὸν, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς Ἐξομολογήσεως αὐτῶν ὑπὸ ἄλλου Πνευματικοῦ, συμφώνως καὶ πρὸς τὸν πατερικὸν προτροπήν: «μὴ φεῦγε χεῖρας τοῦ τῷ Κυρίῳ σὲ προσενέγκαντος, οὐκ αἰδεσθῇ γὰρ ὡς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ τινά» (Ιωάν. Σιναϊτοῦ).

Ι) Ἡ τράπεζα τῶν μοναχῶν ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς Εὐχαριστιακῆς Τραπέζης. Διὰ τοῦτο αἱ Ἀδελφαὶ συμφώνως πρὸς τὸν μοναχικὸν παράδοσιν, προσέρχονται εἰς τὸν Τράπεζαν τῆς Ἰ. Μονῆς ἐνδεδυμέναι ράσον καὶ κουκούπιον «μεταλλαμβάνουσαι τροφῆς ἐν ἀγαθῇ αἴσιαι καὶ ἀφελότητι καρδίας» (Πράξεις Ἀποστόλων), ἐν πάσῃ εὐχαριστίᾳ καὶ σιωπῇ, ἅμα τε ἀκροώμεναι ὑπὸ τῆς ὄριζομένης ἀναγνωστρίας, πατερικὰς ἐρμηνείας τῶν λόγων τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως.

Ια) Οὐδεὶς ἐπιτιμᾶ Ἀδελφὴν ἢ παρατηρεῖ ἢ διορθώνει, πλὴν τῆς Καθηγουμένης ἢ τῆς ὑπ' αὐτῆς ὄρισθείσης. «Εἴ τις ἔπειτα δίκαιον ἢ ἄδικον ἐξ αυτοῦ ἀπερρίψατο, οὗτος τὸν ἐπιτιμᾶν ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, ἦτις μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης ἐπιβάλλει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια, ἀποβλέπουσα εἰς τὸν διόρθωσιν τῆς πεπτωκύας Ἀδελφῆς. «Εἴ τις ιδίᾳ ἔπειτα δίκαιον ἐξ αυτοῦ αἰσχύνεται» (Ιωάν. Σιναϊτοῦ), καὶ εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ διαπράξεως βαρυτέρου παραπτώματός της, δὲν συμμορφούται, τὸν πειθαρχικὸν ἔπειτα δίκαιον τοῦ Ἡγουμ/λίου τῆς Ἰ. Μονῆς ἢ ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ ἀδικήματος. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν οὐδὲν τῶν ἐπιτιμῶν ἐπιβάλλεται ἄνευ κλήσεως πρὸς ἀπολογίαν τῆς πρὸς τιμωρίαν Ἀδελφῆς.

”Αρθρον 14 Τηρούμενα Βιβλία

Ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ, μερίμνη τοῦ Ἡγουμ/λίου, τηροῦνται τὰ κάτωθι βιβλία:

- Α) Βιβλίον Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμ/λίου.
- Β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος.
- Γ) Πρωτόκολλον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων.
- Δ) Μοναχολόγιον - Δοκιμολόγιον.
- Ε) Κτηματολόγιον.
- Στ) Βιβλίον Ταμείου.
- Ζ) Βιβλίον Ἅγιων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμηλίων.

”Αρθρον 15 Σφραγὶς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἡ σφραγὶς τῆς Ἰ. Μονῆς εἶναι κυκλική, εἰκονίζουσα εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς τὸν Δικέφαλον ἀετόν, κύκλῳ δὲ αὐτῆς φέρει τὸν ἐπιγραφήν «ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΖΕΡΜΠΙΤΣΗΣ».

”Αρθρον 16
Προσκυνηταὶ

Α) «Φῶς μὲν μοναχοῖς ἄγγελοι, φῶς δὲ πάντων ἀνθρώπων, μοναχικὴ πολιτεία» (Ιωάν. Σιναϊτου). Αἱ ἐγκαταβιοῦσαι ἀδελφαί, εἰς τὸν μετὰ τῶν προσκυνητῶν συναναστροφήν των, δέον ὅπως μετὰ σπουδῆς ἀγωνίζονται, ἵνα: «Τύπος ἀγαθός γίνεσθαι πᾶσι, μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπὴν ἐν οἷς ἀν ἐργάζωνται ἢ ἀποφθέγγωνται» (Ιωάν. Σιναϊτου).

Β) Ἡ Ἰ. Μονὴ φιλοξενεῖ ἀριθμὸν προσκυνητῶν κατὰ τὸν κρίσιν τῆς Καθηγουμένης καὶ πάντοτε κατόπιν προειδοποιήσεως. Ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ δὲν διανυκτερεύουν ἄνδρες ἐκτὸς ἔξαιρέσεως κατὰ τὸν κρίσιν τῆς Καθηγουμένης.

Γ) Γενικῶς δὲ τὰ τῆς εἰσόδου τῶν προσκυνητῶν ἐπαφίονται εἰς τὸν διάκρισιν τῆς Καθηγουμένης.

”Αρθρον 17
Πρόσοδοι

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς προέρχονται:

- Α) Ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν Ἀδελφῶν
- Β) Ἐκ δωρεῶν, κληρονομιῶν, παντὸς εἰδούς ἐπιχορηγήσεων, ἐπιδοτήσεων κ.λπ.
- Γ) Ἐκ τοῦ κηροῦ τῆς Ἑκκλησίας,
- Δ) Ἐξ ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐκάστοτε περιουσίας τῆς Ἰ. Μονῆς.
- Ε) Ἐκ τῶν εἰσκομισθέντων ὑπὸ τῶν ἐγκαταβιουσῶν Ἀδελφῶν καὶ
- Στ) Ἐκ πάστος χρηστῆς καὶ νομίμου πινγῆς.

”Αρθρον 18
Διάθεσις Προσόδων

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται:

- Α) Διὰ πάστος φύσεως ἀνάγκας τῶν Ἀδελφῶν,
- Β) Διὰ τὸν συντήροσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἰ. Μονῆς.
- Γ) Διὰ τὸν προμήθειαν καὶ συντήροσιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὸν εὔρυθμον πλειτουργίαν τῆς Ἰ. Μονῆς.
- Δ) Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ ἄλλας ἐκδηλώσεις ἀγάπης,
- Ε) Διὰ πάσαν δαπάνην, μὴ περιλαμβανομένης μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω, ἀποφασίζει τὸ Ἕγουμ/λιον,

Στ) Γενικῶς αἱ πρόσοδοι διατίθενται διὰ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὰ ἃρθρα 17 καὶ 18 τοῦ 1/5.3.1932 σκοποὺς καὶ κατὰ σειρὰν προτεραιότητος ποὺ θέτουν αὐτά.

”Αρθρον 19
Διακονήματα Ἀδελφῶν

Ἐγέρτρια, Ἐκκλησιάρισσα, Τυπικάρισσα, Βηματάρισσα, Πορτάρισσα, Ξενάρισσα, Μαγείρισσα, Τραπεζάρισσα, Κηπουρός, Περιβολάρισσα, Ἕγουμενατόρισσα, Ἀρχοντάρισσα, Ἀναγνώστριαι, Ψάλτριαι, Ἀγιογράφοι, Χρυσοκεντητικὴ διακονία, Ράπτριαι Ὑφάντριαι, Μελισσοκόμος, εἰς τὸν Διακονίαν τῶν ζώων.

”Αρθρον 20
Μοναχικὸς Κανὼν κατὰ τὰ μοναχικὰ θέσμια

Δόκιμοι :	Κομβοσχοίνια	6	μετάνοιαι	50
Ρασσοφόροι :	»	8	»	75
Μικρόσχημοι :	»	12	»	120
Μεγαλόσχημοι:	»	24	»	300

‘Ωράριον εἰκοσιτετραώρου προσευχῆς - μελέτης
Ἐγερτήριον: 3:00 π.μ.

Κανὼν μὲ κομβοσχοίνιον ἐν τῷ κελπίῳ 3:30-4:30 π.μ.

Ἀκολουθία: Μεσονυκτικόν, Ὁρθρος, Ὡραι: 4:30-6.30 π.μ.

Πρωινὴ Τράπεζα 6:30-7:30 π.μ., ἐν ᾧ ἡ Καθηγουμένη:

‘Ανάγνωσις καὶ ἀνάπτυξις ἀπό «Κατηχήσεις Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου Στουδίου».

7:30-8:30 π.μ.: Μελέτη κατ’ ιδίαν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

8:30-12:30 π.μ.: Διακονήματα - Ἐργόχειρα.

(11:30-12:00 μ.: Ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν ἐν τοῖς διακονήμασι).

12:30-13:00 μ.μ.: Παράκλησις τῆς Παναγίας Γοργοεπικούου, ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῆς Τραπέζης, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου.

13:00-13:30 μ.μ.: Μεσημβρινὴ Τράπεζα, ἐν ᾧ ἡ Ἀνάγνωσις, ἐκ περιτροπῆς, ἀπὸ Ἱερὸν Συναξαριστήν.

13:30-14:00 μ.μ.: Παρακλήσεις ἐν τοῖς Παρεκκλησίοις τῆς Μονῆς (15 τὸ Σύνολον), αἱ ἐπὶ τούτῳ διατεταγμέναι ἀδελφαί.

14:00-15:00 μ.μ.: Ἀνάπαυσις ἐν τοῖς κελητίοις.
 15:00-16:00 μ.μ.: Μελέτη.
 16:00-18:00 μ.μ.: Διακονήματα.
 18:00-19:30 μ.μ.: Ἐσπερινός (Ἐνάτη, Ἐσπερινός, Θεοτοκάριον, Ἀπόδειπνον, Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου, Ψαλτήριον. Ἀνάγνωσις ἐκ τῆς «Καινῆς Διαθήκης» ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης).
 19:30-20:00 μ.μ.: Δεῖπνον.
 20:30 μ.μ.: Σιωπητήριον.
 20:30-21:30 μ.μ.: Νοερὰ προσευχὴ ἐν τοῖς κελητίοις.

”Αρθρον 21

Περὶ τοῦ Παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ»

Α) Ὁ παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» ρυθμίζει ἀπαρασαθεύτως τὴν ὄργάνωσιν, πλειονεργίαν καὶ διοίκησιν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱ. Μονῆς Ζερμπίτσου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Β) Διὰ πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν αὐθεντικῆς ἔρμηνείας τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἀποφαίνονται σχετικῶς καὶ ἡτιολογημένως, «μαρτυρίαν ἔχοντες ἐκ τῶν Γραφῶν ἢ ἐκ Πατρικῆς συνθείας, ἀνευ παραβάσεως ἐντολῆς Θεοῦ» (Θεοδώρου Στουδίτου), τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμ/ῆλιου.

Γ) Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη τροποποιήσεως, συμπληρώσεως ἢ καταργήσεως ἄρθρου ἢ καὶ ἄρθρων τινων ἐκ τῶν μὴ θεμελιωδῶν τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ», ἀποφασίζει ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος, κατόπιν ἡτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμ/ῆλιου, ἐφ' ὅσον συμφωνήσωσιν πρὸς τοῦτο τὰ

4/5 τῶν μελῶν αὐτῆς. Τῶν ἑκάστοτε τροποποιήσεων λαμβάνει γνῶσιν ὁ Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης διὰ τὴν ὑπ' Αὐτοῦ γνωμοδότησιν καὶ παραπομπὴν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον πρὸς ἔγκρισιν. Ἡ ἰσχὺς τῆς τροποποιήσεως θὰ ἕρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐγκριτικῆς τῆς τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ ἀποφάσεως Δ.Ι.Σ. εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικόν «Ἐκκλησία». Εἰς κάθε περίπτωσιν θὰ ἀκολουθήσῃ, ἀνευ χρείας τροποποιήσεως τοῦ παρόντος, ἢ προβλεπομένη ἐκ τοῦ νόμου διαδικασία τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ.

Δ) Ὁ παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζερμπίτσου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, συνετάγη ἐπὶ Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ καὶ ἡγουμενίας τῆς Ὁσιωτάτης Μονῆς Παρθενίας καὶ ἀνεγνώσθη ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος. Ἀπασαι αἱ Ἀδελφαὶ ἵσαν παροῦσαι, ἀπεδέχθησαν ἄπαντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ καὶ ὑπεσχέθησαν τὴν τήρησιν αὐτῶν.

Ε) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἕρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλήδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ζερμπίτσου
 Τῇ 3η Νοεμβρίου 2008

ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Η ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΗ

Παρθενία Μοναχὴ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Εὐλογία Μοναχὴ

Μακαριώτισσα Μοναχὴ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΙΕΡΑΣ ΑΝΔΡΩΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΣΠΗΛΙΑΣ

**Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς
τῆς «Ἱερᾶς Ἀνδρῶας Κοινοβιακῆς Μονῆς Σπηλιᾶς»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων**

*Eis τὸ Ὁνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγίου Πνεύματος,
τῆς Μιᾶς καὶ Ὄμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος.*

Πρεσβείαις τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς ἐπικαλουμένης Σπηλαιωτίσσης,

Ἐπινεύσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. ΚΥΡΙΛΛΟΥ, διατυποῦμεν τὸν παρόντα Ἐσωτερικὸν Κανονισμόν, ἀφορῶντα εἰς τὴν ὄργάνωσιν, τὴν διοίκησιν, τὸν πνευματικὸν βίον, ὡς καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, συμφώνως πρός:

α) τὴν μακραίωνα τάξιν καὶ παράδοσιν περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου του Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὡς αὕτη ἐκφράζεται καὶ κατοχυροῦται ἐν τοῖς Θείοις καὶ Ἱεροῖς Κανόσι τῶν Ἅγιων Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων, ὡς καὶ τῶν Ἅγιων Πατέρων,

β) τὸ ἅρθρον 39 παράγραφος 4 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' 146).

γ) τὸ ἅρθρον 2 παράγραφος 2 τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972 «Περὶ τῶν ἐν Ἐλλάδι Ὀρθοδόξων Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν Ἡσυχαστηρίων» (Φ.Ε.Κ. Α' 103).

δ) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 04 ἀπὸ 23ης Αὐγούστου 2006 ἀπόφασιν τοῦ Ἡγουμενού συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
ΙΔΡΥΣΙΣ, ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΦΥΣΙΣ, ΣΚΟΠΟΣ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ

”Ἀρθρον 1

”Ιδρυσις - Ἐπωνυμία - Σφραγίς.

1. Ἡ Ἱερὰ Κοινοβιακὴ Μονὴ Σπηλιᾶς, συμφώνως τῇ παραδόσει, ιδρύθη κατόπιν τῆς ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἔξακοσιοστῷ τετάρτῳ (1064) εύρεσεως τῆς Σεπτῆς καὶ Θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Θεομήτορος ὑπὸ τῶν δύο αὐταδέλφων μοναχῶν Ἀθανασίου καὶ Παρθενίου, ἀφιερώθη δὲ εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἀνεστηλώθη ἐκ βάθρων ὑπὸ Ἀνανίου Ἱερομονάχου ἐν ἔτει 1677 συμφώνως πρὸς τὸ πατριαρχικὸν σιγίθιον τοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Δ', δι' οὗ ἀπενεμήθησαν εἰς τὴν Μονὴν προνόμια σταυροπηγίου.

2. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σπηλιᾶς τυγχάνει Ἀνδρώα καὶ Κοινοβιακή. Οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἔκπτωσις ἀπὸ τοῦ κοινοβιακοῦ ποιητεύματος αὐτῆς εἰς ιδιορρυθμίαν, πάντα δὲ ρυθμίζονται τῇ εὐλογίᾳ καὶ ἐντολῇ τοῦ Καθηγουμένου, συμφώνως ταῖς χρείαις καὶ ταῖς ἀσθενείαις τῶν ἀδελφῶν. Ἐὰν ἀδελφός τις ἡθελεν ἐναντιωθῇ εἰς τὴν κοινοβιακὴν τάξιν τῆς Μονῆς, ὑπόκειται εἰς πειθαρχικὴν ἀντιμετώπισιν.

3. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ κέκτηται στρογγύλην σφραγίδα, ἥτις φέρει ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς τὴν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, κάτωθεν τὸ ἔτος ιδρύσεως 1064

μ.Χ. καὶ κυκλοτερῶς τὸν πλήρη τίτλον αύτῆς «ΙΕΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΠΗΛΙΑΣ ΑΓΡΑΦΩΝ».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ
„Αρθρον 4**

**„Αρθρον 2
Σκοπός - Φύσις.**

1. Ός σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὄριζεται ἡ ἀνάπτυξις, καθηλιέργεια καὶ προβολὴ τοῦ μοναστικοῦ ἰδεώδους, ἐπιτυγχανομένου πρωτίστως διὰ τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς. Ἡ ἀδιάληπτος προσευχὴ καὶ λατρεία τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις, ὡς καὶ ἡ ἀπαρέγκλιτος τήρησις τῶν ύπο τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων περὶ μοναχικῶν καθεστώτων καταλειφθέντων Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ἀποτελοῦν διὰ τὴν Ἀδελφότητα τὸν ἀκριβῆ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ὁδηγὸν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν.

2. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σπιτιλίας ἐπέχει, κατὰ τὰς νομικὰς αὐτῆς σχέσεις, θέσιν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (ἄρθρον 1 παράγραφος 4 Ν. 590/1977). Ἡ ὄργανωσις καὶ λειτουργία αὐτῆς διέπεται ἀπὸ τοὺς περὶ μοναχικῶν καθεστώτων Θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου του Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ.

**„Αρθρον 3
Ἐπισκοπικὰ δικαιοδοσίαι.**

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τελεῖ ύπο τὴν πνευματικὴν ἐποπτείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάρη, ὅστις:

α) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, συμφώνως τῇ λειτουργικῇ τάξει τῆς Ἐκκλησίας.

β) Ἐγκαθιστᾷ διὰ χειροθεσίας τὸν ἐκλεγέντα ύπο τῆς Ἀδελφότητος Καθηγούμενον.

γ) Παρέχει τὴν ἔγκρισιν διὰ τὰς κουρὰς τῶν Μοναχῶν.

δ) Χειροτονεῖ μέλη τῆς Ἀδελφότητος εἰς κληρικούς, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ε) Ἀνακρίνει τὰ κανονικὰ παραπτώματα τῶν ἐν τῇ Μονῇ διαβιούντων καὶ

στ) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (ἄρθρον 39 παράγραφος 6 Ν. 590/1977).

Σύνθεσις - Πνευματικὰ καθήκοντα ἀδελφῶν.

1. Ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπαρτίζεται ύπο πάντων τῶν ἔγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον καὶ μὴ λαβόντων ἀποιλυτήριον μοναχῶν.

2. Μέλος τῆς Ἀδελφότητος καθίσταται ὁ ύποστὰς ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τὴν μοναχικὴν κουρὰν δόκιμος αὐτῆς, κατόπιν τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ παρόντος.

3. Ἡ τάξις τῶν πρεσβείων ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ καθορίζεται ως ἔξις:

- α) Καθηγούμενος,
- β) Ἀναπληρωτὴς τοῦ Καθηγουμένου,
- γ) Προηγούμενος (-οι),
- δ) Ἡγουμενοσύμβουλοι,
- ε) Κληρικοί, Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι,
- στ) Μοναχοί, κατὰ τὴν ἀρχαίοτητα τῆς κουρᾶς αὐτῶν.

4. Εἰς τὰς μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις οἱ ἀδελφοὶ τηροῦν μετὰ ἀκριβείας τὴν ιεραρχίαν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης «τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀληθήλους φιλόστοργοι». Οἱ νεώτεροι ἀπονέμουσι τὸν προσήκοντα σεβασμὸν καὶ ὑπακούουσι εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, οἱ δὲ πρεσβύτεροι θεραπεύουσι διὰ συμβουλευτικῶν παρακλητικῶν λόγων τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων καὶ συμπαρίστανται εἰς τὴν πρόσοδον καὶ πνευματικὴν προκοπὴν τῶν νεωτέρων. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ Ἀδελφότητι νὰ ἐπιτιμῇ τις ἔτερον ἀδελφὸν μὲν ἐντονον καὶ ἐπιτακτικὸν ὑφος, ἀλλ’ ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ διαθέσει εὐσπλάγχνῳ ἃς γίνεται πᾶσα διόρθωσις, ἵνα συναρμολογεῖται ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἡ Ἀδελφότης εἰς Σῶμα Χριστοῦ.

5. Ἀπαντεῖς οἱ ἀδελφοὶ ύποχρεοῦνται νὰ ζῶσι ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ύπο τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς μακραίων μοναστικῆς παραδόσεως τεθεσπισμένων Κανόνων καὶ Διατάξεων περὶ τῆς ἀγγελικῆς πολιτείας.

6. Θεμελιώδη πνευματικὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ τελεία ύπακον, τὴν ὥποιαν ἔκαστος Μοναχὸς ὀφείλει πρὸς τὸν Καθηγούμενον. Πάντα τὰ ἐπιμέρους θελήματα εἰς τὴν Κοινοβιακὴν ζωὴν καθίστανται ἐν θέλημα, προσαρμοζόμενον ἐλευθέρως καὶ κατ' ἐπίγνωσιν πρὸς τὴν «εὐπογίαν» τοῦ Ἡγουμένου. Ἡ «εὐπογία» αὕτη ἀπαλλάσσει τὸν Μοναχὸν ἀπὸ τύφου καὶ ἐπάρσεως, διερμηνεύει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμὸν τοῦ Κοινοβίου.

Ός εκ τούτου, οι ἀδελφοί της Μονῆς ύποχρεοῦνται ὅπως:

α) Τηροῦν πιστῶς τὸν παρόντα Κανονισμὸν καὶ ἐπιδιώκουν διαρκῶς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναφερομένων ἐν αὐτῷ σκοπῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Ἐπιτελοῦν ἀπροφασίστως καὶ ἐν παντὶ τὰ ἑκάστοτε ἀνατιθέμενα εἰς αὐτοὺς καθήκοντα καὶ διακονήματα, ἐν τοῖς πλαισίοις τῆς ἡνὸν ύπεξουν κανονικῆς ύποχρεώσεως τῆς ὑπακοῆς. Οἱ ἀδελφοὶ περὶ οὐδενὸς ἀποφασίζουσι, οὐδὲν ὑπόσχονται, πράττουσι, λαμβάνουσι, προσφέρουσι, ἀνευ γνώμης καὶ εὐλογίας τοῦ Καθηγουμένου.

7. Ἡ πεπτομερὴς ἔξαγόρευσις πρὸς τὸν Καθηγούμενον πάντων τῶν κρυψίων τοῦ νοὸς καὶ τῆς καρδίας ἑκάστου ἀδελφοῦ συνιστᾷ ἀρραγὲς θεμέλιον τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως.

8. Ἔκαστος Μοναχὸς ἀπαλλάσσει ἐαυτὸν «χρημάτων, κτημάτων, γονέων, ἀδελφῶν, πάστος σχέσεως καὶ φροντίδος ἐπιγείου, ἀκολουθῶν ἀόκνως τὸν Χριστὸν καὶ τὸν ἐκεῖθεν βοήθειαν ἐκδεχόμενος».

9. Ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῶν ἀδελφῶν ὁμιλίαι κοσμικαί, γένηταις καὶ ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις, ἢ κρίσις καὶ ἢ κατάκρισις, ἢ αὐθάδεια καὶ ἢ παρροσία καὶ πᾶν ὅ,τι διατάρασσει τὴν Κοινοβιακὴν ὑσυχίαν καὶ τάξιν «πάντα ταῦτα ἀπόβλητα ἔστω».

10. Οἱ ἀδελφοὶ ὄφείλουσι πρωτίστως νὰ προσέρχωνται - ἔξαιρέσει ἀσθενείας - ἀνελπίπως καὶ ἔγκαιρως εἰς πάσας τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας ἐν εὔσχήμῳ περιβολῆ (ράσον, κουκούλιον, Μέγα Ἀγγελικὸν Σχῆμα, ὅταν προβλέπει τοῦτο ἢ μοναχικὴ παράδοσις) ὅπως παρακολουθῶσι «ἐν σπουδῇ πάσῃ καὶ διαπύρῳ θέρμῃ» τὰ ψαλτήρια, ἀτενίζοντες διηνεκῶς εἰς τὸ θεῖον Πρόσωπον, προορῶντες τὸν Κύριον διὰ παντός, ἐνούμενοι μετ' Αὐτοῦ ἡθικῶς, μυστικῶς καὶ μυστηριακῶς.

11. Εἰς τὸ Κοινόβιον οἱ ἀδελφοὶ ὄφείλουσι νὰ ἔχωσι «τὴν μὲν συμπαθῆ διάθεσιν καὶ ἀγαπητικὴν σχέσιν ἵσνον ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ συνοδείᾳ ζώντων». Ἡ κατὰ μέρος προτίμοις, ἢ μερικὴ φιλία καὶ πᾶσα καινοτομία καὶ δημιουργία ἔταιρείας παραχαράττει τοὺς κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ διασαλεύει τὸν εὐστάθειαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ πληρώματος. Εἰς τὰς συζητήσεις ἀποφεύγεται ἢ κατάκρισις, ἢ κρίσις καὶ ὁ ἀπλοῦς ἀκόμη σχολιασμὸς ἢ ἐπαινος.

12. Μέλος τῆς Ἀδελφότητος δύναται, κατόπιν ἀδείας του Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐλευθέρως ἀνακλητῆς ὑπὸ αὐτοῦ, καὶ τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Μητροπολίτου, ὅπως ὑπορετήσῃ ἐκτὸς Μονῆς εἰς τίνα ἐκκλησιαστικὴν θέσιν.

13. Μοναχὸς ἀποχωρήσας οἰκειοθελῶς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἔχων λάβει νομίμως καὶ κανονικῶς ἀπολυτήριον γράμμα, δὲν γίνεται ἐκ νέου δεκτὸς εἰς αὐτήν, πλὴν ἐπὶ ἔξαιρετικῶν μόνον περιπτώσεων, κατόπιν εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἥθελεν ἐγκρίνει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον. Ὁ ὄριστικῶς ἀποχωρήσας ἀδελφὸς λαμβάνει μετ' αὐτοῦ μόνον τὰ προσωπικῆς χρήσεως αὐτοῦ εἴδον, κατόπιν εὐλογίας τοῦ Καθηγουμένου.

14. Ἀδελφὸς προερχόμενος ἐξ ἑτέρας Ἱερᾶς Μονῆς («ξενοκουρίτης») δὲν γίνεται δεκτός, εἰ μὴ μόνον εἰς ὅλως ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις, κατόπιν ἐπισταμένης δοκιμασίας, ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ εὐλογίας τοῦ Μητροπολίτου.

15. Οιονδήποτε σφάλμα ἀδελφοῦ πρέπει νὰ γίνεται ἀφορμὴ περισσοτέρας προσεγγίσεως καὶ συμπαραστάσεως, παρὰ ἢ ἀρετή του, ὅπως διδάσκουν οἱ ἅγιοι Πατέρες: «Ἄπλωσον τὸν χιῶνα σου ἐπὶ τὸν πταίοντα καὶ σκέπασον αὐτόν. Καὶ ἐὰν μὴ δύνῃ ἐφ' ἐαυτὸν ἐπιθεῖναι τὰ πταίσματα καὶ δέξασθαι τὴν παιδείαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἀντ' αὐτοῦ, κἄν ύπόμεινον, καὶ αὐτὸν μὴ κατασύνης» (Ισαὰκ ὁ Σῦρος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

”Αρθρον 5

”Οργανα τῆς διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τυγχάνουν:

α) Ο Καθηγούμενος (ἀρθρα 6-9 παρόντος).

β) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον (ἀρθρα 10-12 παρόντος).

γ) Η Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος (ἀρθρον 13 παρόντος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' Ο ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΣ

”Αρθρον 6

Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι.

1. Ο Καθηγούμενος, ἐπέχων «τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον» ἐν τῇ Ἀδελφότητι καί «ἱερουργῶν τῷ Θεῷ τὴν τῶν πειθομένων αὐτῷ σωτηρίαν», εἶναι μόνος αὐτὸς ὁ κοινὸς πνευματικὸς πατήρ τῆς Ἀδελφότητος. Πᾶν σφάλμα ἢ ἀμάρτημα ἀναφέρεται ἀβιάστως, ἀπαθῶς καὶ εὐτάκτως εἰς αὐτόν, ὅστις ἐπιβλέπει ἀγρύπνως τὴν ζωὴν τῶν ἀδελφῶν καὶ διακονεῖ ἐν ταπεινοφροσύνῃ τὴν σω-

τηρίαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν, ὡς καὶ τὴν εὔόδωσιν τοῦ ὄπου ἔργου τῆς Ἀδελφότητος.

2. Ἐπιμελεῖται τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μονῆς, ὡς καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἑκκλησίας.

3. Στηρίζει, νουθετεῖ καὶ καθοδηγεῖ διὰ πόρου καὶ ἔργου, προθαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπὴν ἡσύχως καὶ μετὰ πραότητος, ἀνέχεται «μακροθύμως τῶν ἐξ ἀπειρίας ἐλπίμπανόντων τι τῶν καθηκόντων», ἐλέγχει μετὰ διακρίσεως, ἐπιτιμᾷ μετὰ συμμετρίας, «συναθλοῖ τοῖς ισχυροῖς, τῶν ἀδυνάτων βαστάζει τὰ ἀσθενήματα καὶ πάντα ποιεῖ καὶ πέγει πρὸς καταρτισμὸν τῶν συνόντων».

4. Κατανέμει τὰ διακονήματα εἰς τοὺς ἀδελφούς «καθ' ὃ ἔκαστος ἐπιτηδεύως ἔχει», ἀποσκοπῶν εἰς τὸ πνευματικὸν συμφέρον τῶν ἀδελφῶν, ὡς καὶ τὴν εύταξίαν καὶ ισορροπίαν τοῦ Κοινοβίου. Ὁρίζει τὸν Ταμίαν καὶ Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

5. Προϊσταται τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῶν Ἀδελφῶν, συγκαλῶν αὐτάς, τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Τραπέζης. Πρωτοιστατεῖ εἰς τὰς ἀγρυπνίας καὶ τὴν νηστείαν μετὰ ταπεινοφροσύνης καὶ κύρους, μηδὲν μηδὲν ἐπιτρέπων τὸ ἀληποιοῦν τοὺς Ἱεροὺς Ἑκκλησιαστικοὺς Κανόνας, τοὺς κοινοβιακοὺς θεσμούς, τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

6. Ἐκλέγεται ύπο τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἀσκεῖ τὰ καθήκοντά του ἰσοβίως, μνημονεύεται δὲ εἰς πάσας τὰς Ἱερᾶς ἀκολουθίας κανονικῶς.

7. Ὁρίζει κατὰ τὴν κρίσιν του ἕνα ἐκ τῶν Ἕγουμενοσυμβουλῶν ὡς ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, δύναται δὲ νὰ ὁρίζῃ ὡς ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ τὸν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἱκανώτερον ἐκ τῶν ἀδελφῶν καὶ ἐκτὸς Ἕγουμενοσυμβουλίου, ἐπὶ πνευματικῶν ἢ διοικητικῶν ζητημάτων, ὁσάκις δι' ἀσθένειαν σώματος ἢ ἀποδημίας ἀνάγκην ἢ τινα ἀληπνὴν περίστασιν ἀπουσιάζει ἐκ τῆς Μονῆς. Ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Καθηγουμένου δεσμεύει ἐγκύρως τὴν Ἱερὰν Μονὴν μόνον ὁσάκις κινεῖται αὐστηρῶς ἐντὸς τῶν ὅριων καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ύπο τοῦ Καθηγουμένου δοθείσης αὐτῷ ἐντολῆς.

8. Συγκαλεῖ εἰς συνεδρίαν τὸ Ἕγουμενοσυμβούλιον καὶ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος καὶ προεδρεύει αὐτῶν. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις εἰσηγεῖται ὡς Πρόεδρος τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα, δίδει τὸν πόρον εἰς τοὺς αἰτοῦντας καὶ ἀφαιρεῖ αὐτὸν ἀπὸ τῶν παρεκτρεπομένων, ἐποπτεύει δὲ καθόλου ἐπὶ τῆς εὔπρεποῦς διεξαγωγῆς τῶν συζητήσεων καὶ ἐν γένει διευθύνει αὐτάς.

9. Χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀδειαν κινήσεώς των καὶ παραμονῆς ἐκτὸς τῆς Ἱ. Μονῆς, πόρῳ διακονίας, ἢ ἐνεκα ἀσθενείας ἢ ὁσάκις κρίνεται τοῦτο ἐπιβεβλημένον διά τινα ἀνάγκην, τηρουμένων τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 56 παρ. 3 v. 590/1977.

10. Προτείνει εἰς τὸ Ἕγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσθιψιν ἢ τὴν ἀποβολὴν τῶν δοκίμων, τὴν κουρὰν αὐτῶν εἰς μοναχούς, ὡς καὶ τὴν χειροτονίαν ἀδελφοῦ εἰς κληρικόν.

11. Ἀποφασίζει περὶ τῆς φιλοξενίας συγγενῶν τῶν ἀδελφῶν ἢ οἰουδήποτε ἐπισκέπτου.

12. Συγκαλεῖ τὸ Ἕγουμενοσυμβούλιον εἰς τὰς τακτικὰς αὐτοῦ συνεδρίας δὶς τοῦ μηνός, κατὰ τὴν πρώτην καὶ τρίτην ἐβδομάδα αὐτοῦ, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις κρίνη ὁ ἕδιος ἢ αἰτήσοται τὴν σύγκλησίν του ἢ πλειοψηφία τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου.

13. Ἀσκεῖ μετὰ τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὑπογράφων μετὰ τοῦ Ταμίου τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων, ὡς καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν. Δύναται νὰ διαθέτῃ τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰδίκας πιστώσεις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὡς καὶ νὰ ἀναθέτῃ ἢ ἐκτελῇ ἀπ' εὐθείας ἔργα ἢ νὰ ἔχασφαλίζῃ προμηθείας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 6.000 ΕΥΡΩ, ἀναπροσαρμοζόμένου κατ' ἔτος συμφώνως πρὸς τὰ ἐκάστοτε ισχύοντα διὰ τὰ ποικιλήματα πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἢ Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως.

14. Υπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς, δεσμεύων αὐτὴν ἐνώπιον παντὸς τρίτου διὰ τῆς σφραγίδος αὐτῆς, τὴν βοηθίᾳ δὲ τοῦ Γραμματέως διεκπεραιώνει τὴν ἀληπηλογραφίαν.

15. Ἐκπροσωπεῖ δικαστικῶς καὶ ἔξωδίκως τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἐνώπιον πάσος Ἑκκλησιαστικῆς, διοικητικῆς, δημοτικῆς, κοινοτικῆς, φορολογικῆς, ὡς καὶ πάσος ἐτέρας Ἀρχῆς καὶ παντὸς Ὀργανισμοῦ καὶ ἐν γένει φυσικοῦ καὶ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου. Κωλυόμενος δι' οἰονδήποτε πόρου ἀναπληροῦται ύπο τοῦ ὄρισθέντος ύπο τοῦ ιδίου ὡς ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

16. Ο Καθηγούμενος καλεῖται παρὰ τῶν ἀδελφῶν διὰ τῆς ὁσιακῆς προσωνυμίας «Γέροντας», οἱ δὲ ἀδελφοὶ μεταξύ των «πατέρων» ἢ «ἀδελφός» μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν.

Ἄρθρον 7

Προσόντα ύποψηφίου πρὸς Ἕγουμενίαν.

1. Ο Καθηγούμενος, ὅστις εἶναι ἰσόβιος, ἐκλέγεται ύπο τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐφ' ὅσον αὐτό

άριθμει εἰς τὴν δύναμιν της πέντε (5) του πλάχιστον ἐγκαταβιοῦντας ἀδελφούς. Ὡς ἐγκαταβιοῦντες θεωροῦνται καὶ οἱ ἀδελφοί της Μονῆς, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀπλῶς γεγραμμένοι εἰς τὴν δύναμιν της Μονῆς, ἔστω καὶ ἂν διαβιοῦν ἐκτὸς αὐτῆς νομίμως ὑπορετοῦντες εἰς τινὰ ἐκκλησιαστικὴν θέσιν.

2. Ἶνα ἐκλεγῇ τις Καθηγούμενος, δέον ὅπως:

α) Εἶναι ἡκ τῶν τάξεως τῶν ιερομονάχων. Κατ’ ἔξαίρεσιν δύναται νὰ εἶναι ἡκ τῶν τάξεως τῶν μοναχῶν ἐὰν οὐδεὶς ιερομόναχος ὑπάρχῃ.

β) Διακρίνονται ἐπὶ ἥθει χριστῷ, σταθερᾷ εὔσεβειᾳ, διαγωγῇ ἀνεπιλήπτῳ, μορφώσει ἐκκλησιαστικῇ, ἐγκυκλίῳ παιδείᾳ καὶ διοικητικῇ ικανότητι.

γ) Νὰ εἶναι ἡκ τῶν ἔχοντων τὸ Μέγα Ἀγγελικὸν Σχῆμα ἀδελφῶν της Μονῆς.

δ) Ἐγκαταβιοῖ μονίμως του πλάχιστον ἀπὸ πενταετίας (5 ἔτη) ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σπηλιᾶς. Εἰς περίπτωσιν καθ’ ἦν ὁ ὄρος περὶ πενταετοῦ συνεχοῦς διαβιώσεως ἐν τῇ Μονῇ δὲν πληροῦται, ὁ Καθηγούμενος ἐκλέγεται καὶ πάλιν ἡκ τῶν μονίμως διαβιούντων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἀδελφῶν ἀνεξαρτήτως χρόνου διαβιώσεως.

”Αρθρον 8 Διαδικασία ἐκλογῆς.

1. Μετὰ τὸν καθ’ οἰονδήποτε τρόπον κένωσιν της θέσεως τοῦ Καθηγουμένου, ἀναθαμβάνει ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως καθήκοντα Τοποτηροποῦ ὁ Ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἐλπείψει δὲ αὐτοῦ ὁ ἀρχαιότερος τῶν Ἡγουμενούσιμοι. Ἐὰν ὁ Τοποτηροποὺς τυγχάνει ταυτοχρόνως καὶ μέλος τοῦ Ἡγουμενούσιμοι. Ἐὰν ὁ Τοποτηροποὺς τυγχάνει ταυτοχρόνως καὶ μέλος τοῦ Καθηγουμένου. Χρέον Γραμματέως ἐκτελεῖ τὸ νεώτερον αὐτῆς μέλος.

2. Ὁ Τοποτηροποὺς συγκαλεῖ τὸν Ἐφορευτικὸν Ἐπιτροπὴν ὅπως ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας ἐκλογῆς, ὡς καὶ πᾶν ἔτερον διαδικαστικὸν ζήτημα, ὃστε, τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναθηψεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ὡς ἀναπληρωτοῦ, πληρωθῆ ἢ κενωθεῖσα θέσις τοῦ Καθηγουμένου. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις γνωστοποιεῖται ἐγγράφως δέκα πέντε (15) ἡμέρας τὸ ἐνωρίτερον πρὸ τῆς ἐκλογῆς:

α) Δι’ ἐπιδόσεως ἢ ἀποστολῆς αὐτῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην,

β) Δι’ ἀναρτήσεως αὐτῆς παρὰ τὴν εἰσοδον τῆς τραπέζης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς,

γ) Δι’ ἀποστολῆς αὐτῆς, ἐπὶ συστάσει, ἀποδείξει ἢ τηλεγραφικῶς, πρὸς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διαμένοντας καὶ ὑπορετοῦντας ἀδελφούς.

3. Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν κέκτηνται πάντες οἱ ἀδελφοί της Ἱερᾶς Μονῆς οἱ ἐγκαταβιοῦντες ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 παρ. 1 τοῦ παρόντος.

4. Τῶν ἀρχαιρεσιῶν προηγεῖται τριήμερος νηστείᾳ καὶ ἐκτενῆς προσευχὴ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκλογῆς κλείονται αἱ κεντρικαὶ εἰσοδοι τῆς Μονῆς, παραμένουν δὲ ἐντὸς αὐτῆς ἀποκλειστικῶς οἱ ἐκλογεῖς ἀδελφοί.

5. Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ, ὡς ἔξης:

α) Ἐνεργεῖται νομίμως ἐφ’ ὅσον παρίστανται του πλάχιστον πέντε (5) ἀδελφοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, οἵτινες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἄπαντες οἱ ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀδελφοὶ εἰδοποιήθησαν νομίμως. Ἐν ἀποφατικῇ περιπτώσει, ἢ ἐκλογὴ ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπομένην Κυριακήν, χωρὶς τὴν τίρησιν τῶν προβληπομένων προκαταρκτικῶν διατυπώσεων, ἀνεξαρτήτως ἄλλων προϋποθέσεων.

β) Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται μυστικῶς καὶ ἐνώπιον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἵτις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας τοποθετεῖ τὴν κάλπην ἀνοικτὴν εἰς τὸ κέντρον τοῦ Καθολικοῦ, διαπιστώνει τὸ κενὸν αὐτῆς, κλείει τὴν κάλπην διὰ κλείθρων καὶ σταυροειδῶς διὰ ὑφασματίνης ταινίας, τὴν ὥποιαν σφραγίζει δι’ ίσπανικοῦ κηροῦ καὶ θέτει ἐπ’ αὐτῆς τὴν σφραγίδα τῆς Μονῆς.

γ) Ἀκολούθως, ἔκαστος ἐκλογεὺς ἀδελφός, προσερχόμενος ιεραρχικῶς, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῶν νεωτέρων, λαμβάνει ἀπὸ τὸν Ἐφορευτικὸν Ἐπιτροπὴν ἐσφραγισμένον φάκελλον καὶ ψηφοδέλτιον, ἀναγράφον τὰ ὄνόματα ὄπλων τῶν ἔχοντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἀδελφῶν διὰ τὴν θέσιν τοῦ Καθηγουμένου, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων αὐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐκλογεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ παλαιὸν Καθολικὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐνθα διὰ συλλογράφου μέλανος ἢ κυανοῦ χρώματος σημειοῦ ἐπὶ τοῦ ψηφοδέλτιου ἔνα σταυρὸν πρὸ τοῦ ὄνόματος τοῦ ὑπ’ αὐτοῦ προτιμωμένου ὡς Καθηγουμένου. Κατόπιν θέτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς τοῦ διοθέντος αὐτῷ φακέλλου, κλείει αὐτόν, ἔξερ-

χεται τοῦ παρεκκλησίου, ρίπτει τὸν φάκελόν εντὸς τῆς ἐνώπιον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοποθετηθείσης κάλπης καί, τέλος, ύπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων.

δ) Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας καὶ παρισταμένων τῶν προσελθόντων μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποσφραγίζει τὴν κάλπην, ἀνοίγει τοὺς φακέλους, τοὺς ὄποίους μονογράφουν ἀπαντα τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ καταμετρᾷ τὰς ψήφους. Ψηφοδέλτιον εἰς ὃ σημειοῦνται πλείονα τοῦ ἐνὸς ὀνόματα ἡ φέρει ἔτερα σοβαρὰ ἐλαττώματα, θεωρεῖται ἄκυρον.

ε) Ἐκπλέγεται καὶ ἀνακηρύσσεται ὡς Καθηγούμενος ὁ συγκεντρώσας τὸ ὅμισυ σὸν μία (+1) τῶν ψήφων τῶν ψηφισάντων ἀδελφῶν. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω πλειοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία μεταξὺ τῶν δύο πλειοψηφοσάντων, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας διενεργεῖται κλήρωσις μεταξὺ τῶν δύο ἰσοψηφούντων.

6. Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς ιδίας ἡμέρας καὶ γίνονται δεκταὶ ἐφόσον συγκεντρώσουν τὴν πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τῶν παρόντων ἀδελφῶν. Ἐὰν ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται εὐθὺς νέα ψηφοφορία. Περατωθείσης τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται λεπτομερὲς Πρακτικὸν ἐκλογῆς, εἰς ὃ ἀναφέρονται ἀριθμοτικῶς αἱ προτιμήσεις τὰς ὄποιας ἔτυχεν ἐν ἔκαστον τῶν προταθέντων μελῶν. Τὸ Πρακτικὸν ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ψηφισάντων ἀδελφῶν καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς τριημέρου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην μετὰ γραπτῆς παρακλήσεως ὅπως προέλθῃ εἰς τὴν ἐνθρόνισιν τοῦ νεωστὶ ἀναδειχθέντος Καθηγούμενου τῆς Μονῆς.

”Αρθρον 9

Χηρεία τῆς θέσεως τοῦ Καθηγούμενου.

Ἡ θέσις τοῦ Καθηγούμενου χηρεύει:

1. Διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
2. Δι’ ὑποβολῆς παραιτήσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ. Περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ἀποφασίζει ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος. Παρητημένος Καθηγούμενος δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ, ἐφ’ ὅσον ἔξεχον ποιοί τοῦ παραιτήσεως, πλὴν αὐτῶν τῆς ἐκπτώσεως, καὶ ἐφ’ ὅσον βεβαίως χηρεύει ἡ θέσις.
3. Διὰ τῆς ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ.

Ως λόγοι ἐκπτώσεως ὄριζονται ἡ:

α) Βαρεῖα ἢ ἀνίατος ἀσθένεια, ἥτις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων ὑπὸ αὐτοῦ, πιστοποιουμένη ὑπὸ δύο ἱατρῶν (ἀντιστοίχου πρὸς τὴν πάθησιν εἰδικότητος) Δημοσίου Νοσοκομείου.

β) Σοβαρὰ ἢ συνεχὴς ἀθέτησις τινὸς τῶν παραγγελμάτων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

γ) Παραχάραξις τῆς ἀκριβείας τοῦ κοινοβιακοῦ πολιτεύματος τῆς Μονῆς ἢ προφανὴς ἀνεπάρκεια περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πνευματικῶν ἢ διοικητικῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἡ συνδρομὴ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα (β) καὶ (γ) περιπτώσεων διαπιστώνεται μόνον δι’ ὄμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Ἀδελφότητος.

δ) Τελεσίδικος καταδίκης εἰς οἰανδήποτε ποινὴν ὑπὸ ἀρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου διὰ πτῶσιν εἰς αἴρεσιν ἢ διάπραξιν κανονικῶν ἢ ἡθικῶν παραπτωμάτων.

4. Ἡ σύγκλησις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἡ ἀμφισβήτησις τοῦ Καθηγούμενου διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, μὲ αἴτημα τὴν ἐκπτώσιν του, δύναται νὰ προκληθῇ καὶ ἐκ τῶν 2/3 τῆς δυνάμεως τῆς Ἀδελφότητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

”Αρθρον 10

Σύνθεσις καὶ συγκρότησις.

1. Τὸ Ἁγιουμενοσυμβούλιον ἀποτελεῖ αἱρετὸν καὶ διαρκὲς συλλογικὸν διοικητικὸν σῶμα, ἔχον τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ Κοινοβίου καὶ τῶν Ἐξαρτημάτων τῆς Μονῆς, εὐθυνόμενον διὰ τὴν κανονικὴν πλειοτυργίαν αὐτῶν. Τὰ μέλη τοῦ Ἁγιουμενοσυμβουλίου ἀποκαλοῦνται «Ἀγιουμενοσύμβουλοι».

2. Τὸ Ἁγιουμενοσυμβούλιον, συμπειριλαμβανομένου τοῦ Καθηγούμενου, ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία (3) μέλη ἐφ’ ὅσον ἡ ἀδελφότης ἀριθμεῖ μέχρι καὶ δέκα πέντε (15) μέλη, ἀπὸ πέντε (5) μέλη ἐφ’ ὅσον ἡ ἀδελφότης ἀριθμεῖ μέχρι καὶ εἴκοσι (20) μέλη, καὶ ἀπὸ ἑπτὰ (7) μέλη, ἐφ’ ὅσον ἡ ἀδελφότης ὑπερβαίνει συνολικῶς τὰ εἴκοσι μέλη.

3. Τὸ Ἁγιουμενοσυμβούλιον συνεδριάζει τακτικῶς δὶς τοῦ μηνός, κατὰ τὴν πρώτην καὶ τρίτην ἐβδομάδα αὐτοῦ, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἥθελε κληθῆ ὑπὸ τοῦ Καθηγούμενου ἢ αἰτήσονται τὴν σύγκλησίν του ἡ πλειοψηφία τοῦ Ἁγιουμενοσυμβουλίου.

4. Τὸ Ἁγιουμενοσυμβούλιον εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν κατὰ τὴν συνεδρίασιν παρίστανται, ἐπὶ τριμεροῦς

συγκροτήσεως τὰ δύο (2) τουλάχιστον μέλη αύτοῦ, ἐπὶ πενταμελοῦς συγκροτήσεως τὰ τρία (3) καὶ ἐπὶ ἑπταμελοῦς τὰ τέσσαρα (4) μέλη αύτοῦ, μετέχοντος εἰς τὴν σύνθεσιν πάντοτε τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, παρ' ἑκτὸς ἐὰν ἡ συνεδρίασις ἀφορᾷ εἰς ἄκρως προσωπικήν του ὑπόθεσιν.

5. Αἱ συζητήσεις διεξάγονται ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ γνώμης, ἐν κοσμιότητι καὶ εὔπρεπείᾳ, διατυποῦντος ἱεραρχικῶς ἀπὸ τοῦ νεωτέρου μέλους τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, τηρουμένης πάσης μυστικότητος καὶ ἔχεμυθείας περὶ τῶν ἐν τῇ συνεδριάσει συζητουμένων θεμάτων. Ὁ προτείνων ἢ πλέγων τι ὀφείλει πάντοτε νὰ γνωρίζῃ ὅτι τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι ἐλεύθερον ὅπως ἀποδεχθῆ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ τὰς προτάσεις του καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις αύτοῦ δέον νὰ ὁσιούσῃ τοῖς πᾶσιν.

6. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν ἢ ὁμοφώνως ὅπου ὁ νόμος τὸ ἀπαιτεῖ, ύπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

7. Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις καταχωρίζονται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, ύπογραφόμεναι παρὰ πάντων τῶν μελῶν, οὐδὲνδὲ δικαιουμένου νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἑαυτοῦ ύπογραφήν. Οἱ μειοψηφοῦντες δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθῶσιν τὴν ύπογραφήν, δικαιοῦνται ὅμως ὅπως αἰτήσωνται τὴν καταχώρισιν εἰς τὰ Πρακτικὰ τῶν τυχὸν ἀντιρρήσεων αὐτῶν, δεόντως ἡτοιολογημένων. Πᾶσα πρᾶξις φέρουσα μόνον τὴν ύπογραφὴν τοῦ Καθηγουμένου ἢ μόνον τὴν ύπογραφὴν τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων θεωρεῖται ἄκυρος, ὡς μονομερής. Ὁ περαιτέρω ἄρνησις ύπογραφῆς τῶν Πρακτικῶν ὑπὸ οίουδήποτε Ἡγουμενοσυμβούλου βεβαιοῦται παρὰ τῶν ληιπόντων μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ οὕτω ἀναπληροῦται ἡ ύπογραφὴ τοῦ ἀρνουμένου. Ἡ ἀδικαιολόγητος ἄρνησις ἀποτελεῖ λόγον ἐπικρίσεως κατ' αὐτοῦ, ὡς παρακωλύοντος τὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς.

”Αρθρον 11

Κτῆσις καὶ ἀπώλεια τῆς ἰδιότητος
τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου.

1. Ἡ ιδιότης τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου προσκτάται ἀνὰ τριετίαν ὑπὸ ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, δι’ ἑκλογῆς γενομένης δι’ ἀποιλύτου πλειοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐφ’ ὅσον ἡ δύναμις τῆς Ἀδελφότητος εἶναι τουλάχιστον πέντε (5) μοναχοί, συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τῶν ἐπομένων διατάξεων. Προσόντα διὰ τὸ ἑκλέξιμον θεωροῦνται ἡ ἐμπειρία καὶ ίκανότης

περὶ τὸν χειρισμὸν διοικητικῆς φύσεως θεμάτων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπὶ χρονισμῷ ἔχοντες βίος.

2. Ἡ ἑκλογὴ ἑκάστου Ἡγουμενοσυμβούλου διενεργεῖται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἐβδομάδος πρὸ τῆς πήξεως τῆς θητείας αύτοῦ. Τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἑκλογῆς ρυθμίζει Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Καθηγουμένου καὶ τῶν δύο ἀρχαιοτέρων κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων ἀδελφῶν.

3. Δικαίωμα τοῦ ἑκλεγέσθαι κέκτηνται οἱ πράγματι καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦντες ἐν τῇ Μονῇ ἀδελφοί. Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ύποψηφίων ψηφοδελτίου, σημειοῦνται δύο (2) σταυροὶ ἐπὶ τριμελοῦς Ἡγουμενοσυμβουλίου, τέσσαρες (4) σταυροὶ ἐπὶ πενταμελοῦς, καὶ ἕξ (6) σταυροὶ ἐπὶ ἑπταμελοῦς Ἡγουμενοσυμβουλίου. Ἐὰν τεθοῦν περισσότεροι σταυροί, τὸ ψηφοδέλτιον καθίσταται ἄκυρον. Κατὰ τὰ λοιπά, αἱ προϋποθέσεις καὶ ἡ διαδικασία ἀκολουθοῦν τὴν αὐτὴν ἐπὶ ἑκλογῆς τοῦ Καθηγουμένου τάξιν, οἱ δὲ πρῶτοι δύο ἐπιλαχόντες ὥριζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείαν.

4. Τὰ μέλη τοῦ νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀναλαμβάνουν καθήκοντα ἀμέσως μετὰ τὴν πήξιν τῆς θητείας τοῦ ἀπερχομένου.

5. Ἡ ἀπώλεια τῆς ἰδιότητος τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου ἐπέρχεται διὰ τοὺς αὐτούς, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Καθηγουμένου πλόγους (ἄρθρον 9ον παρόντος).

6. Εὰν ἡ πήξις τῆς θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου συμπέσῃ μὲ τὴν χρείαν τῆς θέσεως τοῦ Καθηγουμένου, ἡ θητεία του παρατείνεται μέχρι τῆς ἑκλογῆς νέου Καθηγουμένου.

”Αρθρον 12 Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι.

Τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συνεργάζονται στενῶς μετὰ τοῦ Καθηγουμένου κατὰ τὴν ἃσκησιν τῶν διοικητικῶν καὶ διαχειριστικῶν αὐτῶν ἀρμοδιοτήτων, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν αύτοῦ. Ὁ Καθηγούμενος ὥριζει τὸν Γραμματέα καὶ Ταμίαν.

Εἰδικώτερον, εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀνήκουν τὰ ἔξης ἐνδεικτικῶς καθήκοντα:

α) Ἡ διεξαγωγὴ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς, διαχειριστικῆς καὶ ταμειακῆς ύπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, διὰ τὴν ὄποιαν οἱ Ἡγουμενοσύμβουλοι ύπεκουν συνοδικῶς τὴν πρὸς λογοδοσίαν εὐθύννην,

β) Η διαχείρισης πάσης της κινητής και άκινήτου περιουσίας της Ιερᾶς Μονῆς και ή οικοδομική έπεκτασης τῶν κτηρίων αύτῆς,

γ) Η άποδοχή, ή άποποίησης δωρεᾶς ή κληρονομίας, ή άγορά, ή πώλησης άκινήτων, ή σύναψης δανείων και απλήσεων συμβάσεων,

δ) Η μέριμνα διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων, ώς καὶ ή ἀπόφασης περὶ πάσης δαπάνης, πιλὴν ἐκείνων διὰ τὰς ὄποιας ἀποφασίζει μόνος ὁ Καθηγούμενος κατ' ἄρθρον 6 παρ. 13 τοῦ παρόντος,

ε) Η σύνταξης τοῦ ἐτοσίου προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἔξόδων της Μονῆς, τοὺς ὄποιους ὑποβάλλει πρὸς τὸν Μητροπολίτην διὰ τὸν προβλεπόμενον ἔλεγχον νομιμότητος.

στ) Προτάσει τοῦ Καθηγουμένου, ή ἀπόφασης περὶ τῆς προσθήψεως ή τῆς ἀποβολῆς τῶν δοκίμων, τῆς κουρᾶς τῶν κατηρτισμένων περὶ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ἀδελφῶν, ώς καὶ τῆς χειροτονίας ἀδελφοῦ εἰς ιεροδιάκονον ή πρεσβύτερον.

ζ) Η πρόσθηψης νομικοῦ ή οἰκονομικοῦ ή ἐτέρου συμβούλου ή συνεργάτου καὶ ή ἔξουσιοδότησης αὐτῶν πρὸς ἐκπροσώπους της Ι. Μονῆς,

η) Η πρόσθηψης υπαλλήλων καὶ ἐργατῶν,

θ) Η σύγκλησης τῆς Συνάξεως της Ἀδελφότητος καὶ ή ἔτοιμασία τῆς ἡμεροσίας διατάξεως τῶν συζητηθοσομένων θεμάτων,

ι) Η ἀνακήρυξης, ἀναλόγως τῶν προσφορῶν αὐτῶν, Δωρητῶν, Εὔεργετῶν καὶ Μεγάλων Εὔεργετῶν της Ιερᾶς Μονῆς,

ια) Ἐν γένει, ή ἀπόφασης ἐπὶ παντὸς ἐτέρου θέματος, ρητῶς ή μὴ ρητῶς ἀναφερομένου ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ, συντελοῦν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς εἰς τὴν εὕρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Ἄρθρον 13

1. Η Σύναξης της Ἀδελφότητος, συγκειμένη ὑπὸ πάντων τῶν ἀδελφῶν, ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὅργανον της Ιερᾶς Μονῆς.

2. Συγκαθεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἵνα ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἔξης ζητημάτων:

α) Περὶ ἐκλογῆς τοῦ Καθηγουμένου καὶ τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων της Μονῆς,

(β) Διὰ τὴν τροποποίησην διατάξεων τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ της Μονῆς,

(γ) Εἰς πᾶσαν ἐτέραν περίπτωσιν προβλεπομένην εἰδικῶς ύπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καθὼς καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀνακύψεως ζητήματος μείζονος σημασίας, καθ' ἣν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀπαιτεῖται ή λῆψις ἀποφάσεως ἐκ μέρους τῆς Συνάξεως της Ἀδελφότητος.

3. Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων πέντε (5) ἀδελφῶν της Μονῆς καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἔχουν εἰδοποιηθῆνται νομίμως ἀπαντεῖσι οἱ ἀδελφοί της Μονῆς. Ἐν ἀποφατικῇ περιπτώσει, ή συνεδρίασις ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα, ἃνευ τῆς τηρήσεως τῶν προβλεπομένων προκαταρκτικῶν διατυπώσεων καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ παρόντων.

4. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως της Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ

Ἄρθρον 14

1. Η συγκαταρίθμησις λαϊκῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν δοκίμων ἀδελφῶν ἐνεργεῖται μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ διακρίσεως. Πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου των ἀπαιτεῖται ή ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα πνευματικὴ ἐπικοινωνία αὐτῶν μετὰ τοῦ Καθηγουμένου, ὅστις ἔχετάζει τὴν ἀληθῆ κλίσιν αὐτῶν πρὸς τὸν μοναχισμόν.

2. Διὰ τὴν εἰσόδου εἰς τὸ στάδιον τῆς δοκιμασίας ἀπαιτεῖται ἀπόφασης τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, συνεκτιμῶντος πάσας τὰς κατωτέρω ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις:

α) Συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους της ἡλικίας τοῦ ὑποψηφίου.

β) Πρότασιν προφορικὴν ή γραπτὴν τοῦ Καθηγουμένου, ἔχοντος διαμορφώσει θετικὴν γνώμην περὶ τῆς πνευματικῆς, διανοτικῆς καὶ ψυχολογικῆς καταστάσεως τοῦ ὑποψηφίου.

γ) Υποβολὴν ἐγγράφου αἰτήσεως τοῦ ὑποψηφίου πρὸς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, εἰς ἣν δέον νὰ ἀναφέροται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀβίαστως οὗτος προσέρχεται ἵνα μονάσῃ, ἀποδεχόμενος τὸν παρόντα Κανονισμόν.

3. Ἐπὶ θετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, οἱ δόκιμοι ἐγγράφεται εἰς τὸ Βιβλίον ἐγγραφῆς Δο-

κίμων (Δοκιμολόγιον), παραδίδει δὲ πρὸς φύλαξιν εἰς τὴν Μονὴν πάντα τὰ προσκομισθέντα ὑπ’ αὐτοῦ κινητά, εἰς τρόπον ὡστε νὰ παραλάβῃ ταῦτα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐὰν πρὸ τῆς κουρᾶς αὐτοῦ ἥθελεν ἀποχωρήσῃ ἢ ἀποβληθῇ τῆς Μονῆς.

4. Οι δόκιμοι πρὸ τῆς κουρᾶς τῶν δύνανται νὰ διαθέσουν ἔλευθέρως τὴν ἀτομικήν των περιουσίαν. Μετὰ δὲ τὴν κουρὰν αὐτῶν ἢ περιουσιακήν των κατάστασις διέπεται ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας καὶ τοὺς σχετικοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

5. Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας εἶναι, ὡς ὄριζεται ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τριετής, δυναμένη νὰ συντμηθῇ ἢ νὰ παραταθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Καθηγουμένου καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τοῦ δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινοβιακῆς πολιτείας.

6. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δοκιμασίας, ὁ δόκιμος διαμένει εἰς ιδιαίτερον κελῆτιον, φέρει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κεκανονισμένην ἐνδυμασίαν τοῦ δοκίμου, ἐργάζεται εἰς καθωρισμένην διακονίαν, παρακολουθεῖ τὰς ἀκολουθίας ἐν τῷ Ναῷ, ἀσκεῖται εἰς τὴν τελείαν ὑπακοήν, ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Ἀδελφότητα.

7. Βασικὴ προϋπόθεσις ἐπιτυχοῦς δοκιμασίας θεωρεῖται ἡ «συμφωνία πνεύματος» τοῦ δοκίμου μετὰ τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν μετῶν αὐτῆς.

8. Ἐὰν κατὰ τὴν δοκιμασίαν διαπιστωθῇ τυχὸν ἀσθενεία σωματικὴ ἢ διανοτικὴ τοιαύτη ἢ ψυχοπάθεια παρακωλύουσα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἀδελφότητος ἢ παρεμποδίζουσα τὴν πνευματικὴν ἔξελιξιν τοῦ ὑποψηφίου, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀπομάκρυνσίν του.

9. Ἐὰν δόκιμος ἀδυνατῇ νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὰς συνθήκας, τὰς ἐργασίας, τὸ πρόγραμμα, τὴν τάξιν, τὴν ζωήν, τὸ πνεῦμα τοῦ Κοινοβίου, ἢ ἐκ διαφόρων ἀφορμῶν σκανδαλίζεται, στενοχωρῆται, ῥαθυμῇ δὲν εἶναι πρὸς συμφέρον του νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ Μονῇ ἀλλ’ ὅπως ἐν ἀγάπῃ καὶ διακρίσει ἀποχωρήσῃ αὐτῆς.

10. Οι δόκιμοι ἀδελφοὶ ἔχουν ιδίαν ιεραρχίαν, καθοριζόμενην ἐκ τοῦ χρονικοῦ σημείου προσελεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν δοκιμασίαν.

11. Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ διέλευσιν τῆς κανονικῆς δοκιμασίας, ὁ δόκιμος, προτάσει τοῦ Καθηγουμένου, ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου, κείρεται μοναχὸς καὶ ἐγγράφεται εἰς τὸ Μοναχολόγιον. Ἡ ἔγκρισις τοῦ Μητροπολίτου δὲν ἀφορᾷ

εἰς τὴν καταβλητότητα τοῦ ὑποψηφίου μοναχοῦ, περιοριζόμενη εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τυπικῶν καὶ ποιων νομίμων προσόντων αὐτοῦ.

12. Ἐὰν ὁ Καθηγούμενος, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, κρίνῃ δόκιμόν τινα ὡς ἀνέτοιμον ἵνα πάβῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα, δύναται ὅπως προβῇ εἰς τὴν κουρὰν τοῦ ἀμέσως ἐπομένου κατὰ τὴν τάξιν τῶν δοκίμων. Ἡ μοναχικὴ κουρά, ὡς καὶ ἡ Ἱερωσύνη, συνιστοῦν κλήσεις τοῦ Κυρίου καὶ χαρίσματα τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, οὐδέποτε δὲ δικαιώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η' ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΩΝ

“Αρθρον 15

Λατρεία

1. Κέντρον τῆς ζωῆς τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελεῖ ἡ Λατρευτικὴ προσκύνησις τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, Λατρευομένου μετὰ πάσος κατανύξεως καὶ μεγαλοπρεπείας ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ καὶ ἐν τοῖς Παρεκκλησίοις τῆς Μονῆς. Αἱ ἀκολουθίαι ἀναγινώσκονται καὶ ψάλλονται εὔκρινῶς, τελοῦνται δὲ συμφώνως τῇ νενομισμένῃ τάξει.

2. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ συνεχίζονται καὶ ἐκτὸς τῶν Ἱερῶν Ναῶν, πρὸς τοῦτο δέ, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἐν ἐργασίᾳ καὶ ἱσυχίᾳ, ἐν ψαλμῷδιᾳ ἢ σιωπῇ, οἱ Μοναχοὶ ἀγωνίζονται ὅπως «ἀδιαθείπτως προσεύχωνται», διὰ τῆς μονοποίηστου εὐχῆς: «Κύριε, Ιησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με».

3. Ἐν ταῖς Θείαις Λειτουργίαις καὶ πάσαις ταῖς Ἀκολουθίαις μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων, ὡς Κυριάρχου Ἐπισκόπου, μετὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς.

4. Οι Μοναχοὶ μετέχουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τακτικῶν καὶ κατόπιν τῆς δεούστοις προετοιμασίας, ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει.

5. Τὸ μυστήριόν της Ἐξομολογήσεως τελεῖται ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου, ἅπαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ προσέρχονται τακτικῶς εἰς αὐτήν, μὴ ἐπιτρεπομέντος τῆς Ἐξομολογήσεως αὐτῶν ὑπὸ ἄλλου Πνευματικοῦ.

6. Τὸ ὕφος καὶ ὕθος τῆς βυζαντινῆς παραδόσεως ἀποτελοῦν τὸ μόνιμον πρότυπον διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικήν, τὰς ιερὰς εἰκόνας, τὰ ἀντικείμενα Λατρείας, τὰ Ἱερὰ ἄμφια, τὸ μουσικὸν ὕφος, ὡς καὶ πᾶν τὸ ἀνήκον εἰς τὴν

Θείαν πλατρείαν ἢ τὴν καληπιτεχνικὴν ἔκφρασιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

”Αρθρον 16 Τράπεζα

1. Ἡ Τράπεζα τῶν μοναχῶν ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς εὐχαριστιακῆς Τραπέζης τῆς Θείας Λειτουργίας. Διὰ τοῦτο οἱ ἀδελφοὶ λαμβάνουν τὴν τροφὴν ἐν πάσῃ εὐχαριστίᾳ καὶ σιωπῇ, φοροῦντες ράσον καὶ κουκούλιον.

2. Τὰ παρατίθεμενα εἰς τὴν Τράπεζαν εἶναι πιτὰ καὶ πάντα κοινὰ καὶ τὰ αὐτὰ δι’ ὅλους τοὺς ἀδελφούς, ἐκτὸς περιπτώσεως ἀσθενείας ἢ γήρατος, ὅποτε ὁ Καθηγούμενος οἰκονομεῖ μετὰ διακρίσεως τὴν ἀδυναμίαν.

3. Ἀπασαι αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεσπιζόμεναι νοστεῖαι τηροῦνται μετ’ αὐστηρότητος.

”Αρθρον 17 Περὶ τῶν διακονημάτων γενικῶς

1. Ἡ ἄσκησις τῶν μοναχῶν εἰς τὰ διακονήματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μὲ τὴν μοναχικὴν τελείωσιν αὐτῶν, ἀποτελεῖ δὲ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τοῦ ἐν Χριστῷ καταρτισμοῦ καὶ πνευματικῆς τελειώσεως αὐτῶν, διότι κατὰ τὸν οὐρανοφάντορα Μ. Ἀθανάσιον, οἱ ἀδελφοὶ πρέπει «ἐξ ἔργου καὶ ἴδρωτος ἴδιου προσφέρειν πορισμὸν τῷ Μοναστηρίῳ».

2. Τὰ διακονήματα ἐν τῇ Μονῇ ἀνατίθενται εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὑπὸ τοῦ Καθηγούμενου. Ἐκαστος ἀδελφὸς ἀναλαμβάνει τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ διακόνημα ὡς ἀπὸ Θεοῦ, μετὰ ὑπακοῆς καὶ εὐχαριστίας. Ἀρνησις ἀδελφοῦ εἰς ἐκτέλεσιν ἀνατιθεμένου διακονήματος, ἀδικαιοιλόγητος καὶ αὐθαίρετος, θεωρεῖται λύσις ὑπακοῆς, διάσπασις τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος καὶ ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς μοναστικῆς ὁδοῦ. Ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἄρνησιν συνεπάγεται ἐπιτίμησιν.

3. Βασικότερα τῶν διακονημάτων εἶναι τὰ τῶν Οἰκονόμου, Γραμματέως, Ἐκκλησιαστικοῦ, Βηματάρη, Τυπικάρη, Βεστιαρίου, Ἀρχοντάρη, Ταμίου, Πορτάρη, Βιβλιοφύλακος, Ἀρχειοφύλακος, Σκευοφύλακος, Μαγείρου, Τραπεζάρη, Μετοχιαρίου, Κηπουροῦ, Δοχειαρίου, Κολλητοῦ, Προσφοράρη, Νοσοκόμου, Ἀφυπνιστοῦ, Δενδροκόμου, κ.ἄ.

4. Εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάθεσις εἰς ἔνα ἀδελφὸν πλειόνων διακονημάτων, ὡς καὶ ἡ ἄσκησις ἔργων ἀγιογραφίας ἢ ξυλογήπυτικῆς.

5. Οὐδεὶς ἐπιτιμᾷ ἀδελφόν, παρατηρεῖ ἢ διορθώνει, πῆλην τοῦ Καθηγούμενου ἢ τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ ὄρισθέντος.

Ἐάν τις δι’ ὄργης ἢ θυμοῦ ἢ ἐπιτιμήσεως, ἀστεῖσμοῦ ἢ λοιδορίας ἢ ἀντιπολογίας ἐν τῇ ἐργασίᾳ πῆλην ἀδελφοῦ καρδίαν, κατήργησεν ἥδη τὸν δεσμὸν τῆς ἀγάπης.

Ἄνευ συγχωρήσεως καὶ εὐλογίας τοῦ Καθηγούμενου, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀλλάσσῃ διακονίαν πόγχη δυσκολίας ἢ ἀμελείας, νὰ καταπείπῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς ἔτερον ἀδελφὸν ἢ νὰ παραιτηται τῶν βαρυτέρων.

6. Οὐδὲν διακόνημα τυγχάνει μόνιμον, ισόβιον ἢ ἀναπόσπαστον, καὶ οὐδεὶς ἀδελφὸς ἀσκεῖ τοῦτο δικαιωματικῶς, ἀλλὰ ἐν τελείᾳ ὑπακοῆς. Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ διακόψῃ ἢ νὰ ἀλλάξῃ τὴν διακονίαν, αὐτὸς γίνεται μὲ ἀγαθὴν διάθεσιν.

7. Εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ὄντως ἀδυναμίας τοῦ ἀδελφοῦ ὅπως ἐπιτελέσῃ τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ διακόνημα, ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸν Καθηγούμενον, ὅστις οἰκονομεῖ τὴν δυσκολίαν κατὰ τὸ συμφέρον τὸ πνευματικὸν τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς Ἀδελφότητος.

8. Παρέκκλισις ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀρχῆς τῆς ἀναλήψεως πασῶν τῶν διακονιῶν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς δύναται νὰ γίνη διὰ τῆς ἀναθέσεως τινῶν δευτερεουσῶν ἐξ αὐτῶν εἰς ἔξω τῆς Μονῆς πρόσωπα, μόνον ἐν ἣ περιπτώσει οἱ ἀδελφοὶ δὲν ἔχαρκοῦσι πρὸς τοῦτο, ἢ δὲν διαθέτουσι τὴν ἀπαραίτητον κατάρτισιν δι’ εἰδικῆν τινα θέσιν, ἀδυνατοῦντες οὕτω νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὸ τῆς διακονίας ἔργον.

9. Εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάθεσις πλειόνων διακονημάτων εἰς τὸν αὐτὸν ἀδελφόν, ως καὶ ἡ ἀνάθεσις εἰς ἀδελφὸν καθηκόντων βοηθοῦ διακονητοῦ.

”Αρθρον 18 Περὶ τοῦ Οἰκονόμου (Ταμίου)

‘Ο Οἰκονόμος (Ταμίας):

α) Ἀναλαμβάνει τὴν ἀγορὰν καὶ διαφύλαξιν τῶν ἀναγκαιούντων τῆς Μονῆς ὑλικῶν.

β) Τυγχάνει ύπευθυνος διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς ἀποθήκης, τῶν τροφίμων καὶ τῆς ἐργαλειοθήκης.

γ) Προϊσταται τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, τοὺς ὅποιους ἀπασχολεῖ ἡ Μονή.

δ) Παραλαμβάνει καὶ διαθέτει καταλλήλως πάντα τὰ ἀπαραίτητα ὑλικὰ διὰ τὰ κόλπυσα, τὴν ἀρτοκλασίαν καὶ τὴν Ἰ. Προσκομιδήν.

ε) Παραλαμβάνει καὶ διαθέτει καταλλήλως πάντα τὰ ἀπαραίτητα ὑλικὰ διὰ τὰ κόλπυσα, τὴν ἀρτοκλασίαν καὶ τὴν Ἰ. Προσκομιδήν.

στ) Τυγχάνει ύπευθυνος διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς ἰματιοθήκης, ἔχων ύπὸ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ εὐθύνην πά-

ντα τὰ ἐνδύματα, ύφασματα, κλινοσκεπάσματα, ἄτινα διαθέτει τῇ ἐντολῇ τοῦ Καθηγουμένου.

ζ) Τηρεῖ τὰς ἔξῆς Βιβλία:

αα) «Βιβλίον Ταμείου»,

ββ) «Καθολικόν»,

γγ) «Κτηματολόγιον», ἐν ᾧ ἐμφαίνεται ἅπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος, ἀγροτικὴ καὶ ἀστικὴ περιουσία τῆς Μονῆς, μετὰ τῶν κατὰ καιρούς μεταβολῶν αὐτῆς,

δδ) «Κατάλογος Ἀγίων Λειψάνων, Ἱερῶν Σκευῶν, Κειμηλίων καὶ πολυτίμων ἀντικειμένων».

εε) «Βιβλίον Βιβλιοθήκης, χειρογράφων, παλαιτύπων καὶ νεωτέρων ἐντύπων».

στστ) «Βιβλίον Τιμαλφῶν».

ζζ) «Βιβλίον Κινητῶν Πραγμάτων».

” Αρθρον 19

Περὶ τοῦ Γραμματέως

Ο Γραμματεύς:

1. Φυλάττει ύπολοιδίαν αύτοῦ εὐθύνην τὰ βιβλία καὶ ἔγγραφα τῆς Μονῆς, τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Γραμματείας. Τηροῦνται δὲ ὑπ’ εὐθύνην αύτοῦ τὰ κάτωθι ἐπίσημα βιβλία:

α) «Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος»,

β) «Βιβλίον Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου»,

γ) «Πρωτόκολλον εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἔγγραφων»,

δ) «Μοναχολόγιον», ἵτοι βιβλίον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐμφαίνονται ἑκάστου Μοναχοῦ πάντα τὰ ἀτομικὰ στοιχεῖα τῆς κοσμικῆς καὶ μοναχικῆς αύτοῦ ταυτότητος (κατὰ κόσμον καὶ μοναχικὸν ὄνομα, ἐπώνυμον, ἡλικία, τόπος καταγωγῆς, χρόνος προσελεύσεως εἰς τὴν Ἀδελφότητα, κατατάξεως ὡς δοκίμου, ἀποκάρσεως, τυχὸν χειροτονίας εἰς ιερατικὸν βαθμόν, ὁ βαθμὸς παιδείας, κ.λπ.).

ε) «Δοκιμολόγιον», ἵτοι βιβλίον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐμφαίνονται ἑκάστου Δοκίμου πάντα τὰ ἀτομικὰ στοιχεῖα τῆς κοσμικῆς ταυτότητος.

2. Συντάσσει τὰ πρακτικά, παριστάμενος κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς τε Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὡς καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Μονῆς ἐκδιδόμενα ἔγγραφα.

3. Διεξάγει ἅπασαν τὴν ἀληθηλογραφίαν τῆς Μονῆς, συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Καθηγουμένου. Οὐδὲν δὲ ἔγγραφον ἢ ἀντίγραφον δύναται νὰ ἐκδώσῃ, ἐὰν δὲν ἥθετε λάβει πρὸς τοῦτο παρ’ αύτοῦ ἐντολήν.

” Αρθρον 20

Περὶ τοῦ Εκκλησιαστικοῦ

Ο Εκκλησιαστικός: Φροντίζει περὶ τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς φωταγωγήσεως τοῦ τε Καθολικοῦ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἰ. Ναῶν τῆς Μονῆς. Μεριμνᾷ διὰ τὸ ἀνοίγειν καὶ κλείειν τὰς θύρας τοῦ Καθολικοῦ, τὸ σημαίνειν, τὸ εὔτρεπτίζειν καὶ εἴ τι ἄλλον ἀναγκαῖον εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας καὶ τελετάς.

” Αρθρον 21

Περὶ τοῦ Τυπικάρη

Ο Τυπικάρης:

1. Επιστατεῖ εἰς τὴν τύρησιν τῆς ὡρισμένης τυπικῆς διατάξεως τῶν Ἰ. Ακολουθιῶν. Εἰς οὐδένα ἄλλον ἐπιτρέπεται τὸ διατάττειν τὰ τῆς Ἀκολουθίας καὶ γίνεσθαι πρόξενον χασμαδίας.

2. Οφείλει νὰ ἐπιτηρῇ ὅπως παρευρίσκωνται τακτικῶς εἰς πάσας τὰς Ἰ. Ακολουθίας οἵ τε Ἐφημέριοι καὶ οἱ Ψάλται τοῦ Καθολικοῦ, ὡς καὶ οἱ Διάκονοι. Εὰν δέ τις ἐξ αὐτῶν τύχει ἀπουσιάζων, ἄνευ ἀδείας τοῦ Καθηγουμένου ἢ ἀποχρώντος πλόγου, τὸ μὲν πρῶτον, πνευματικῷ τῷ τρόπῳ, νουθετεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ αὐτόν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ καταγγέλλει τοῦτον εἰς τὸν Καθηγούμενον.

3. Διὰ πᾶσαν ἔκτακτον περίπτωσιν, ἀναγομένην εἰς τὴν κατ’ ἀδήριτον ἀνάγκην καὶ ὅλως προσωρινὴν μετατροπὴν τῶν τυπικῶν ἢ ὑπηρεσιακῶν ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Μονῆς διατάξεων ἐπὶ τὸ «οἰκονομικώτερόν πως ἵτοι συγκαταβατικώτερον», δέον ὅπως συσκέπτηται μετὰ τοῦ Καθηγουμένου.

” Αρθρον 22

Περὶ τοῦ Βηματάρη

Ο Βηματάρης: 1. Εὐθύνεται διὰ τὴν διαφύλαξιν, καθὴν συντήρησιν καὶ ἐμφάνισιν τῶν ἐν τοῖς σκευοφυλακίοις τοῦ Καθολικοῦ τῆς Μονῆς ἀποκειμένων ιερῶν λειψάνων, ιερῶν εἰκόνων, ἀμφίων καὶ ἄλλων ιερῶν κειμηλίων καὶ σκευῶν, ἄτινα παραδίδονται εἰς αὐτὸν βάσει ἰδιαιτέρου καταθήγου ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, μετὰ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ, συντασσομένης τῆς προσκούσης πράξεως. 2. Τυγχάνει ύπευθυνος διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ιερῶν ἀμφίων καὶ σκευῶν, ύποχρεούμενος ὅπως, πρὸ πάσης σχετικῆς ἐνεργείας, συνεργάζεται μετὰ τῶν Καθηγουμένου καὶ Οἰκονόμου.

”Αρθρον 23

Περὶ τοῦ Κανονάρχου

’Ο Κανονάρχης: Κανοναρχεῖ ἐν τῷ Καθολικῷ εἰς τὰς Ἰ. Ακολουθίας.

”Αρθρον 24

Περὶ τοῦ Ἀρχοντάρη καὶ τῆς φιλοξενίας

1. Ὁ Ἀρχοντάρης:

α) Διακονεῖ εἰς τὸν ξενῶνα, φροντίζων περὶ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς ἐν γένει εὐπρεπείας αὐτοῦ.

β) Περιποιεῖται πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀρχοντάριῳ προσερχομένους ξένους καὶ τοὺς φιλοξενουμένους ὑπὸ τῆς Μονῆς, φερόμενος πρὸς αὐτοὺς σεμνοπρεπῶς καὶ κοσμίως.

γ) Ἡ ξενάγησις τῶν προσκυνητῶν καὶ ἐπισκεπτῶν εἰς τοὺς διαφόρους χώρους τῆς Μονῆς, ὅπως τὸ Καθολικόν, τὸ Σκευοφυλάκιον κ.π., ἐνεργεῖται ὑπὸ ἑκάστου ὑπευθύνου μετὰ προθυμίας καὶ σεμνότητος, ἀποσκοποῦντος εἰς τὸ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν ἐπισκεπτῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν καὶ τοὺς Ἅγιους αὐτῆς.

δ) Λαμβάνει εἰδικὴν ἄδειαν ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου, προκειμένης διανυκτερεύσεως ξένου τίνος ἐν τῷ ξενῶνι. Ἀπαγορεύεται ἡ διανυκτέρευσις γυναικῶν ἐν τῇ Μονῇ, πλὴν τῶν ἀμέσων συγγενῶν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς.

2. Ἡ Ἱερὰ Μονή, ἀκολουθοῦσα τὴν μακραίωνα μοναχικὴν παράδοσιν, παρέχει φιλοξενίαν εἰς πνευματικὰ πρόσωπα, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

α) Πρόσωπα ἄγνωστα δὲν διανυκτερεύουν ἐν τῇ Μονῇ. Εἰδικῶς διὰ τὴν διανυκτέρευσιν παντὸς ἀληθιδαποῦ ἀπαιτεῖται ὁ ἔλεγχος τῶν διαπιστευτηρίων καὶ λοιπῶν συστατικῶν γραμμάτων αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀρχοντάρη, ἡ σχετικὴ ἐνημέρωσις τοῦ Καθηγουμένου καὶ ἡ παρ’ αὐτοῦ παροχὴ εἰδικῆς ἀδείας. Ἡ φιλοξενία τῶν ψυχοπαθῶν ἀποφεύγεται διὰ λόγους ἀσφαλείας.

β) Οἱ φιλοξενούμενοι ὀφείλουν νὰ παρακολουθοῦν τὰς Ἰ. Ακολουθίας καὶ νὰ συμμετέχουν εἰς ἐργασίας τινὰς τῆς Ἀδελφότητος, ἐὰν τὸ δεύτερον τοῦτο θεωρηθῇ σκόπιμον. Παραμένουν εἰς τὸν ξενῶνα τῆς Μονῆς καὶ δὲν εἰσέρχονται εἰς ἑτέρους χώρους (κελῆτιά - ἐργαστήρια - κουζίνα - τράπεζα κ.π.), παρὰ μόνον εἰς ὅπλως ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις, τῇ εὐποιγίᾳ τοῦ Καθηγουμένου.

γ) Ἡ φιλοξενία παρέχεται κατόπιν συνεννοήσεως καὶ διαρκεῖ ἐν εἰκοσιτετράωρον, ἀλλὰ πλέον μόνον τῇ εὐποιγίᾳ τοῦ Καθηγουμένου.

3. Οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ φιλοξενούμενοι ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἱερὰ Μονὴ ούδαμῶς τυγχάνει τόπος παραθερισμοῦ ἢ διασκεδάσεως, ἀλλὰ τόπος κατ’ ἔξοχὴν προσκυνήματος, προσευχῆς καὶ ἀγιασμοῦ. Διὰ τοῦτο ὀφείλουν νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Μονὴν ἐν κατανύξει καὶ σεμνότητι ἥθους καὶ ἀμφιέσεως, νὰ μὴ θορυβοῦν καὶ γελοῦν ἀπρεπῶς, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν μουσικὰ ὄργανα καὶ ἄσματα καθὼς καὶ ἐντυπα ἔνα πρὸς τὸ ἥθος καὶ τὸν σκοπὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἀπαγορεύεται αὐτηρῶς τὸ κάπνισμα εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἰ. Μονῆς. Εἰς περίπτωσιν παρεκτροπῆς ἢ οἰασδήποτε ἀταξίας ἀνακαλοῦνται εἰς τὴν τάξιν ὑπὸ τοῦ Ἀρχοντάρη ἢ τοῦ Καθηγουμένου καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ συμμορφώσεως ἀπομακρύνονται τῆς Ἰ. Μονῆς.

4. Πάντα τὰ ἀνωτέρω τυγχάνουν δεσμευτικὰ καὶ διὰ τοὺς ξεναγοὺς ὀργανωμένων ὄμάδων-ἐπισκεπτῶν, οἱ ὅποιοι εἰσερχόμενοι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ὑπάγωνται ἐν παντὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Καθηγουμένου ἢ τοῦ Ἀρχοντάρη. Διὰ λόγους ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦνται ἐφ’ ὅσον τοὺς ζητηθῆ, νὰ δηλώνουν τὰ στοιχεῖα τῆς ταυτότητος αὐτῶν. Πᾶς μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἢ προκαθῶν προβλήματα ἀπομακρύνεται τοῦ μοναστηριακοῦ συγκροτήματος τῇ ἐντολῇ τοῦ Καθηγουμένου ἢ τοῦ ὑπευθύνου.

5. Οἱ ἐπισκέπται τῆς Ἰ. Μονῆς ὑποχρεοῦνται ὅπως εἶναι εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος γυναικῶν ἐνδεδυμένων μὲν παντελόνια ἢ ἀσεμνα φορέματα, ἀνδρῶν μὲν κοντὰ παντελόνια ἢ μὲ ἄλλην ἐνδυσιν ἢ συμπεριφορὰν προσβάλλουσαν τὸν ἵερὸν χῶρον. Εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Καθηγουμένου ἢ τοῦ ὑπευθύνου ἀδελφοῦ ἐπαφίεται ἡ ἐκτίμησις περὶ τοῦ προκλητικοῦ τῆς ἀμφιέσεως, ὡς καὶ ἡ ἐπιλογὴ τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΙΩΝ

”Αρθρον 25

1. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ δύναται νὰ διατηρῇ Μετόχια ἐν τῃ οἰκείᾳ Ἰ. Μητροπόληι, ὡς καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, ἐν τῃ ἡμεδαπῇ ἢ ἀληθιδαπῇ, τηρουμένων τῶν κειμένων διατάξεων.

2. Ὡς Μετόχια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιᾶς ποιγίζονται οιαδήποτε ἐκκλησιαστικῆς προελεύσεως (διαλελυμέναι Μονάι, Ναοί, Ναϊδρια), ἀστικῆς ἢ ἀγροτικῆς φύσεως ἀκίνητα περιέρχονται εἰς τὴν ιδιοκτησίαν ἢ διαχείρισιν τῆς Μονῆς, καθ' οἰονδήποτε νόμιμον τρόπον.

3. Τὰ Μετόχια, μὴ κεκτημένα ιδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ἀποτελοῦν κανονικὸν καὶ λειτουργικὸν ἔδαφος τῆς κυριάρχου Μονῆς.

4. Ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις τοῦ Μετοχίου καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς, ἀμέσως ύποχρεωτικῶν διὰ τὸν Μετοχιάριον.

5. Ὁ Μετοχιάριος ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐλευθέρως ἀνακλητῆς ὑπὸ τοῦ ιδίου. Ἐφ' ὅσον οὗτος τυγχάνει ἀδελφὸς τῆς Μονῆς τηρεῖ πιστῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως πᾶσαν ἐντολὴν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, εὐθυνόμενος ἀμέσως διὰ πᾶσαν ἀθέτησιν αὐτῶν. Οιαδήποτε πρᾶξις διοικήσεως ἢ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Μετοχίου διεξάγεται κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγγράφου ἐγκρίσεως αὐτῆς, εἰδ' ἀπλῶς τυγχάνει ἄκυρος ἐναντὶ τῆς Μονῆς.

6. Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Μετοχίου εἰς (ἀπό) τὸν Μετοχιάριον ἀδελφόν, διενεργεῖται διὰ συντάξεως σχετικοῦ «Πρωτοκόλλου Παραδόσεως καὶ Παραλαβῆς», περιέχοντος πλήρων περιγραφὴν πάντων τῶν παραδίδομένων αὐτῷ ἐπίπλων, σκευῶν, ἐργαλείων, ἀμφίων, κτηνῶν, καὶ ποιῶν κινητῶν πραγμάτων τοῦ Μετοχίου. Τὸ πρωτότυπον τοῦ Πρωτοκόλλου φυλάσσεται εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Μονῆς, ἐν τῷ σχετικῷ περὶ τοῦ συγκεκριμένου Μετοχίου φακέλῳ.

7. Ἔκαστος Μετοχιάριος ύποχρεοῦται εἰς τίρησιν τῶν Βιβλίων τῆς ἐνιαυσίου αὐτοῦ διαχειρίσεως Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων, ὑποβάλλων ἀποθητικὸν τῶν πεπραγμένων περὶ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους εἰς τὴν Μονήν, πρὸς ἐγκρίσιν αὐτῶν. Ἡ διαχείρισις ἐκάστου Μετοχίου ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς καθ' ὅλου διαχειρίσεως τῆς Ἱ. Μονῆς, ἀπεικονίζεται δὲ τόσον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς, ὃσον καὶ εἰς τὸν ἀποθητικὸν της καὶ ἐπλέγχεται ἀντιστοίχως.

8. Ἡ Ἱ. Μονὴ δέον ὅπως προβῇ εἰς ἀρτίαν κτηματολογικὴν καταγραφὴν καὶ ὄλοκληρωμένην νομικὴν κατοχύρωσιν καὶ ύπεράσπισιν τῆς περιουσίας ἐκάστου μετοχίου.

9. Ἐν ταῖς Θείαις Λειτουργίαις καὶ πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπο-

λίτου μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Καθηγουμένου τῆς Κυριάρχου Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι' ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

”Αρθρον 26 Οἰκονομικοὶ πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς.

‘Ως οἰκονομικοὶ πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς, ὥριζονται:

1. Αἱ πάστις φύσεως πρόσοδοι ἐκ τῆς ἀγροτικῆς ἢ ἀστικῆς, κινητῆς ἢ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῆς (καθηλέργειαι - ἐκμισθώσεις - ἐκποιήσεις).

2. Τὰ ἔσοδα ἐκ τοῦ παγκαρίου, ἐκ τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν (ἀγιογραφία, ξυλογήπυτική, μοσχοθυμίαμα, κ.λπ.) καὶ ἐκ τῆς πωλήσεως ἀναμνηστικῶν εἰδῶν ἢ ἀντιγράφων.

3. Αἱ εἰς χρῆμα, εἶδος ἢ κτήματα εἰσφοραὶ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ὡς καὶ αἱ ἐκ τούτων πρόσοδοι.

4. Τὰ ὑπὸ νομικῶν ἢ φυσικῶν προσώπων δωρούμενα αὐτῇ χρηματικὰ ποσά, εἴδοι, ἀκίνητα ἢ κινητά, αἱ οἰασδήποτε φύσεως ἢ μορφῆς παροχαὶ ἢ ἐπιχορηγήσεις, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν πρόσοδοι.

5. Τὰ ἐκ κληρονομίας, κληροδοσίας ἢ καὶ πόγω καθολικοῦ καταπιστεύματος φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων προερχόμενα χρηματικὰ ποσὰ καὶ ἐν γένει κινητά ἢ ἀκίνητα καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτῶν.

6. Πᾶσα πρόσοδος ἀπορρέουσα ἐκ δικαιωμάτων πνευματικῆς ιδιοκτησίας.

7. Πᾶσα ἑτέρα ἐκ νομίμου καὶ χρηστῆς πηγῆς πρόσοδος, ὡς ἐξ ἐκδόσεως βιβλίων, ἐπενδύσεως τῶν κεφαλαίων της Μονῆς κ.λπ.

”Αρθρον 27 Διάθεσις πόρων

Οἱ πρόσοδοι καὶ πόροι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται γιὰ τοὺς σκοποὺς ποὺ ἀναφέρονται στὰ ἀρθρα 17 καὶ 18 τοῦ Π.Δ. 1/5-3-1932 καὶ κατὰ τὴν σειρὰ προτεραιότητος ποὺ θέτουν αὐτά, καὶ πάντως συμφώνως μὲ τὸν ἐκάστοτε ισχύοντα ἐλληνικὸν νόμο, ἐφόσον αὐτὸς δὲν ἀντίκειται στοὺς Ἱεροὺς Κανόνες. Ἡτοι:

1. Διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κοινοβίου (διατροφή, ἐνδυσις, ὑπόδοσις, ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις, ἀσφαλιστικὴ κάλυψις, κ.λπ.).

2. Διὰ τὸν ἀνοικοδόμησιν, συντήρησιν, ἐπισκευὴν ἢ ἐπέκτασιν τῶν κτηριακῶν ἔγκαταστάσεων τῆς Ἱ. Μονῆς.

3. Διὰ δαπάνας μετακινήσεως καὶ προμήθειαν διαφόρων μέσων, ὄργανων, μηχανημάτων διὰ τὸν ὅμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῆς.

4. Διὰ φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν.

5. Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς (ἐλεημοσύνας, δωρεὰς εἰς εὔαγη Ἰδρύματα κ.ἄπ.), ως καὶ διὰ πᾶν ἔργον φιλανθρωπίας ἢ κοινωνικῆς εύποιίας, συμφώνως πάντοτε πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

6. Διὰ μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῆς Μονῆς.

7. Διὰ πᾶσαν δαπάνην μὴ ἀναφερομένην ἀνωτέρῳ, ἀποφασίζει εἰδικῶς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, πλὴν ἐπὶ ποσοῦ μέχρι τοῦ ὑψους τῶν ἔξι χιλιάδων (6.000) ΕΥΡΩ, ἀναπροσαρμοζομένου κατ’ ἔτος κατὰ τὰ ἑκάστοτε ισχύοντα διὰ τὰ ποιπά νομικὰ πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἣτις δαπάνη, ἐφ’ ὃσον προβλέπεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀποφασίζεται καὶ ἐνεργεῖται ὑπὸ μόνου τοῦ Καθηγουμένου.

8. Δι’ ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος καταρτίζεται ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἔξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς, οἵτινες ὑποβάλλονται τῇ οἰκείᾳ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ πρὸς ἀσκοπίν τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου ἐλέγχου νομιμότητος.

9. Τὰ πλογιστικὰ βιβλία, ως καὶ ἄπαντα τὰ διαχειριστικὰ στοιχεῖα περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τῶν Μετοχίων αὐτῆς φυλάσσονται ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ ἀποτελοῦν παραστατικὰ τῆς καθόλου διαχειρίσεως αὐτῆς.

”Αρθρον 28

Ἐκμισθώσεις - Ἐκποιήσεις

1. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ προβαίνει διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας εἰς τὸν ἐκμίσθωσιν, ἐκποίοισιν ἢ ἀνταλλαγὴν κινητῶν ἢ ἀκινήτων πραγμάτων ἀνηκόντων αὐτῇ κατὰ κυριότητα, νομὴν ἢ ἔτερον ἐμπράγματον δικαίωμα, ἀπαιτουμένης προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τηρουμένων τῶν τῇ πολιτειακῇ νομοθεσίᾳ προβλεπομένων διατυπώσεων.

2. Πᾶσα ἐκποιητικὴ πρᾶξις πραγμάτων τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἱ. Μονῆς ἐπιτρέπεται διὰ πλόγους προφανοῦς ὡφελείας τῆς Μονῆς, ως ἐπὶ ἀκινήτων ἄνευ

προσόδου, ἢ ὅταν διὰ τοῦ τιμήματος τῆς πωλήσεως σκοπεῖται ἡ θεραπεία σοβαρᾶς ἀνάγκης τῆς Ἱ. Μονῆς.

”Αρθρον 29

Χρέον ἀναληφθέντα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν

Ἡ Ἱ. Μονὴ οὐδεμίαν εὐθύνην ἢ ύποχρέωσιν ὑπέχει δι’ ἀτομικὰ χρέον τῶν ἀδελφῶν, ἀναληφθέντα ὑπὸ αὐτῶν ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ

”Αρθρον 30

1. Οἱ ἑλεγχοὶ τῶν παραπτωμάτων τῶν ἀδελφῶν ἀσκεῖται κατὰ πρῶτον λόγον ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου, ὅστις μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης ἐπιβάλλει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια, ἀποβλέπων εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ σφάλλοντος ἀδελφοῦ.

2. Ἐνδεικτικῶς, ως πειθαρχικὰ παραπτώματα τῶν ἀδελφῶν ὄριζονται:

α) Ἡ ἀνυπακοὴ εἰς τὰς ἐντολὰς τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν, πρὸ παντὸς δὲ τοῦ Καθηγουμένου,

β) Ἡ ιδιοποίησις οίουδήποτε πράγματος τῆς Μονῆς, ἔστω καὶ ἀσημάντου.

γ) Ἡ ἀνακοίνωσις ἐσωτερικῶν ζητημάτων τῆς Μονῆς εἰς ξένους.

δ) Ἡ ἄρνησις ἀναληφεως διακονήματος καὶ ἡ πλημμελὴς ἐκτέλεσις αὐτοῦ.

ε) Ἡ ἄνευ ἀδείας τῆς Μονῆς διανυκτέρευσις ἀδελφοῦ ἐκτὸς τῆς Μονῆς.

στ) Ἡ ἄνευ ἀδείας της Μονῆς ἀπουσία ἀδελφοῦ ἐκ τῆς Μονῆς ἢ παραβίασις τῆς χορηγηθείσης ἀδείας.

ζ) Τὸ ὑποκινεῖν ἄθλητος ἀδελφοὺς εἰς ἀπείθειαν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Μονῆς.

η) Τὸ ἀπαιτεῖν τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ εἰς κληρικόν, ως καὶ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ εἰς ὄρισμένον διακόνημα.

θ) Ἡ ἀπόκτησις οίουδήποτε χρηματικοῦ ποσοῦ καὶ μὴ ἄμεσος κατάθεσις αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Μονῆς.

3. Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ διαπράξεως βαρυτέρου παραπτώματος, τὸν πειθαρχικὸν ἑλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς ἢ ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ ἀδικήματος.

4. Ούδεν τῶν ἐπιτιμίων ἐπιβάλλεται ἄνευ κλήσεως πρὸς ἀπολογίαν τοῦ πρὸς τιμωρίαν Ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ' ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

”Αρθρον 31
Περὶ τῶν ἐπισήμων ἔορτῶν.

1. Ἡ Ἱ. Μονὴ πανηγυρίζει:

- α) Τὴν 15ην Αὐγούστου, κατὰ τὴν ἔορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου,
- β) Τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, κατὰ τὴν ἔορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

2. Ως ἐπιτάσσει ἡ Ὁρθόδοξος κανονικὴ μοναχικὴ παράδοσις, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ δὲν τελεῖται τὸ ἱερὸν Μυστήριον τοῦ Γάμου.

”Αρθρον 32

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ θεωρεῖται ὑφισταμένη ἐν ἐνεργείᾳ καὶ λειτουργεῖ, ἐὰν καὶ ἐν μόνον τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπιζῆ, συγκεντρουμένου εἰς αὐτὸν πασῶν τῶν ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ ἔξουσιῶν καὶ καθηκόντων. Τούτου ἐκπλιπόντος δὲν δύναται ὀπωσδήποτε νὰ θεωρηθῇ αὕτη διαθητεῖσα, ἀλλὰ ποιγίζεται ως σχοινάζουσα (τελοῦσα ἐν διακοπῇ). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ περιουσία καὶ αἱ πρόσοδοι τῆς Μονῆς ἐπιτηροῦνται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ὁρίζομένης ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιμελεῖται τῆς διαφυλάξεως τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς, συλλέγει τὰς προσόδους, κατατίθοσιν αὐτὰς ἐπ’ ὄνόματι τῆς Μονῆς ἐν μιᾶς τῶν πλησιεστέρων Τραπεζῶν, ἐξ αὐτῶν δὲ λαμβάνει τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὸν συντήροσιν τῶν κτισμάτων τῆς Μονῆς. Τὸ καθεστώς τοῦτο θέλει διατηρεῖσθαι μέχρις οὕτη ἐπανδρωθῆ ἡ Μονὴ ὑπὸ συνοδείας ἐγκαθιστωμένης ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

”Αρθρον 33

Περὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

1. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ρυθμίζει ἀπαρασαθεύτως τὸν ὄργανωσιν, λειτουργίαν καὶ διοίκησιν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπιλιᾶς.

2. Ἐπὶ παντὸς ζητήματος μὴ ρυτῶς προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ως καὶ προκειμένου περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἀπο-

φαίνονται σχετικῶς καὶ ἡτιολογημένως τὰ μέλη τοῦ ‘Ηγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς, «μαρτυρίαν ἔχοντες ἐκ τῶν Γραφῶν ἢ ἐκ πατρικῆς συνηθείας, ἄνευ παραβάσεως ἐντολῆς Θεοῦ», συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας.

3. Κατόπιν ἡτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ ‘Ηγουμένου εἶναι δυνατὴ ἡ κατάργησις, τροποποίησις ἢ συμπλήρωσις διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ ‘Ηγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

4. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται, συμπληροῦται καὶ καταργεῖται ὀλοσχερῶς κατόπιν ἀποφάσεως δημοφερεῖσης ὑπὸ τῶν τεσσάρων πέμπτων (4/5) τουλάχιστον τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

5. Ὁ παρὼν Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπιλιᾶς συνετάγει ἐπὶ Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. ΚΥΡΙΛΛΟΥ καὶ Ἡγουμενίας τοῦ Ἀρχιμ. Νεκταρίου Μητροπούλου, ἔτυχεν δὲ τῆς ἀπολύτου ἀποδοχῆς καὶ ἐγκρίσεως τοῦ ‘Ηγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς.

6. Ἡ ισχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Διάταξις ἀκροτελεύτιος

Τῇ ἀποστολικῇ φωνῇ ὑπακούοντες, τῇ διακεπευούσῃ ὅπως πάντα εὔσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γίνωνται, τοῖς θείοις Κανόσι τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας στοιχοῦντες, τῇ ἱερωτάτῃ ὄρθιοδόξῳ μοναστικῇ παραδόσει ἐπόμενοι, καὶ τὰς ἐντολὰς τῶν ὄσιων ἐκ τῶν τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ὑποτυπωσάντων Πατέρων εὔσεβοῦντες, ὄριζομεν ως ὑπευθύνους διὰ τὴν ἀκριβῆ τίτρουσιν τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ τριάκοντα τριῶν (33) ἄρθρων παρόντος Κανονισμοῦ, τὸν ἐκάστοτε Καθηγούμενον, τοὺς ‘Ηγουμενοσυμβούλους καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Σπιλιᾶς.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σπιλιᾶς, τῇ 30ῃ Νοεμβρίου 2007

Τὸ ‘Ηγουμενοσυμβούλιον

‘Ο Καθηγούμενος
‘Αρχιμ. Νεκτάριος

Τὰ Μέλη
Μοναχὸς Ἀλέξιος
Μοναχὸς Πρόδρομος

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὶς Διατάξεις τῶν ἄρθρων: 29 παρ. 2, καὶ 59 παρ. 2, τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὶς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας, ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὶς Εὐαγγελικὲς Ἐπιταγές, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τὶς ύφιστάμενες Κοινωνικές, Ποιμαντικές, Πνευματικές καὶ Φιλανθρωπικὲς ἀνάγκες τοῦ Ποιμνίου καὶ ιδιαίτερα τῆς Νεότητας τῆς Ἀρχιερατικῆς Περιφερείας Τσοτυλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

4. Τὸν ὑπ’ ἀριθμ. 17/3.2.2009 Πράξην καὶ τὸν ὑπ’ ἀριθμ. 36/3.2.2009 Πρότασην τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παύλου.

5. Τὸν ἀπὸ 10.3.2009 Ἀπόφασην Αὔτης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴ σύσταση καὶ πειτούργια στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Σισανίου καὶ Σιατίστης καὶ στὴν κωμόπολη τοῦ Τσοτυλίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ: ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ», τὸ ὅποιο τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεία καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος θὰ εἶναι ἡ ἔξυπηρέτηση τοῦ Πνευματικοῦ, Κατοχητικοῦ, Ἱεραποστολικοῦ, Φιλανθρωπικοῦ, Κοινωνικοῦ, Πολιτιστικοῦ καὶ Ἀθλητικοῦ ἔργου τῆς περιφερείας Τσοτυλίου, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Ὄρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως.

Τὰ ἀφορῶντα στὴν πειτούργια τοῦ Ἰδρύματος τούτου ρυθμίζονται μὲ τὸν ἐπόμενο Κανονισμό.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ:
«Ποιμαντικόν, Κοινωνικὸν καὶ Νεανικὸν Κέντρον
ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης»**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

“**Ἄρθρον 1**

Σύσταση – ἐπωνυμία – Ἐδρα

Στὴν κωμόπολη τοῦ Τσοτυλίου τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης καὶ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ διοικητικὴν ἐποπτείαν αὐτῆς συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμία: «Ποιμαντικόν, Κοινω-

νικὸν καὶ Νεανικὸν Κέντρον: ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ», τὸ ὁποῖο θὰ πειτουργεῖ ὡς ὑπορεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐξηρτημένη ἀπὸ αὐτό, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα καὶ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. “Ἐδρα τοῦ Ἰδρύματος τούτου εἶναι ἡ ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς Σιάτιστα. Τὸ Ἰδρυμα θὰ στεγάζεται καὶ θὰ πειτουργεῖ στὸ κτήριο τοῦ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΥ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποὺ ἀνηγέρθη γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτό, καὶ εύρισκεται στὴν πόλη τοῦ Τσοτυλίου.

”Αρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος

Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι νὰ συμβάλῃ στὴν πληρέστερη καὶ ἀρτιότερη πνευματική, ποιμαντική, κατηχητική, ιεραποστολική, φιλανθρωπική, κοινωνική, καὶ ἐν γένει πολιτιστικὴ διακονία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας στὴν κωμόπολη τοῦ Τσοτυλίου καὶ στὴν εύρυτερη περιοχὴ στὸ πλαίσιο τῆς Ὀρθόδοξης Πίστης, Παράδοσης καὶ Διδασκαλίας.

”Αρθρον 3

Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ

1. Ἡ κινητοποίηση καὶ ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ τῆς περιοχῆς καὶ ἡ συνδρομὴ ἵκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

2. Ἡ ἐνίσχυση τῆς πειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων, ἡ δημιουργία Σχολῆς Γονέων καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῶν πνευματικῶν, κηρυκτικῶν καὶ γενικότερα ποιμαντικῶν δραστηριοτήτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας (διοργάνωση ἑορταστικῶν, πολιτιστικῶν, ἐπιμορφωτικῶν, κοινωνικῶν, φιλανθρωπικῶν, ἀθλητικῶν καὶ ψυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων, καὶ ἴδιως ὄμιλων, διαλέξεων, συζητήσεων, σεμιναρίων, συνεδρίων, ἐκθέσεων, ἐκδρομῶν, δημιουργία καὶ πειτουργία δανειστικῆς βιβλιοθήκης καὶ διαρκοῦς ἐκθέσεως βιβλίου, δημιουργία καὶ πειτουργία Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Λαογραφικοῦ Μουσείου κατόπιν συγκεντρώσεως, καταγραφῆς καὶ ταξινομήσεως τοῦ σχετικοῦ ὑλικοῦ καὶ ἴδιως Ἱερῶν Σκευῶν, Ἱερῶν Ἀμφίων, παραδοσιακῶν στολῶν, ὑφαντῶν κ.ά.), μὲ σκοπὸν τὴν προβολὴν καὶ συνέχισην τῆς Ἐλληνορθόδοξης παράδοσής μας.

3. Ἡ δημιουργία καὶ πειτουργία Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, χορωδιῶν (παιδιῶν καὶ ἐνηλίκων), Σχολῆς παραδοσιακῶν χορῶν, Σχολῆς ἀγιογραφίας, χώρου ἐπιτραπέζιων παιχνιδιών, καὶ ἄλλων χώρων σύναξης τῶν πιστῶν, ὄμάδων ἀθλοπαιδιῶν κ.λπ.

4. Ἡ πειτουργία συσσιτίου γιὰ τοὺς ἐμπερίστατους ἀδελφούς μας καὶ ὑπορεσιῶν μέριμνας καὶ ἀγάπης, ἴδιως γιὰ τοὺς γέροντες καὶ τοὺς πάσχοντες.

5. Ἡ καλλιέργεια τοῦ Ὁρθόδοξου προβληματισμοῦ, τῆς δημιουργικῆς ἀπασχόλησης καὶ ποιοτικῆς ψυχαγωγίας τοῦ ποιμνίου, μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴ νεότητα καὶ στὴ δημιουργία κλίματος θρησκευτικῆς, ἥθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνάτασής του.

6. Ἡ καλλιέργεια τῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν στὴ λατρευτικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

7. Ἡ καθιέρωση ἀπονομῆς ἐπάθλων σὲ ἀριστεύσαντες μαθητὲς κάθε ἑκπαιδευτικῆς βαθμίδας καὶ σὲ φοιτητὲς τῶν Ἀνωτέρων καὶ Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς χώρας.

8. Ὁποιοδήποτε ἄλλο πρόσφορο μέσον ἥθελε ἀποφασίσει τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

”Αρθρον 4

’Οργάνωση - Διοίκηση - Διοικητικὸ Συμβούλιο (Δ.Σ.).

1. Τὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπὸ ἐπταμεμῆς (7/μελές) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.), τὸ ὁποῖο ἀπαρτίζεται ἀπὸ: α) Τὸν ἑκάστοτε Μητροπολίτη Σισανίου καὶ Σιατίστης, ως Πρόεδρο, β) Τὸν ἑκάστοτε Πρωτοσύγκελλο ἢ Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο ἢ Ἱεροκήρυκα ἢ ἔτερο προσοντοῦχο κληρικὸ τῆς περιοχῆς, ως ἀντιπρόεδρο, ὁ ὁποῖος σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωπύματος τοῦ Μητροπολίτου, θὰ ἀναπληροῖ αὐτὸν καὶ θὰ προεδρεύει τοῦ Δ.Σ. κατόπιν γραπτῆς ἀδείας τοῦ Μητροπολίτου, γ) πέντε (5) πρόσωπα κληρικοὺς ἢ λαϊκούς (ἄνδρες ἢ γυναῖκες) ποὺ κατοικοῦν στὴν περιφέρεια τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ διακρίνονται γιὰ τὸ ἥθος, τὴν πνευματικὴν κατάρτισην καὶ ὡριμότητά τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὰ ως ἄνω πέντε τακτικὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. (τῆς παρ. 1γ) διορίζονται γιὰ μία τριετία ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη, ἐπιλεγόμενα ἀπὸ αὐτόν. Οἱ διορισθέ-

ντες δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν. Τὸ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο.

3. Τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ κωλύονται στὴν ἀσκηση αὐτῶν ἢ δὲν συμβάλλουν στὴν εὔρυθμη, ὁμαλή, ἀπρόσκοπη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος, ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἰδρύματος.

4. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του καὶ ἐκπλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία.

5. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικὰ κάθε δίμηνο καὶ ἔκτακτα ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου ἢ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, τοῦ Ἀντιπροέδρου ἢ ὕστερα ἀπὸ ἔγγραφη αἴτηση πρὸς τὸν Πρόεδρο τριῶν (3) τουλάχιστον μελῶν τοῦ Δ.Σ.

6. Τὸ Δ.Σ. εύρισκεται σὲ ἀπαρτία ὅταν παρίσταται ὁπωσδήποτε ὁ Πρόεδρος ἢ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ καὶ μὲ γραπτὴ ἐντολὴ του, ὁ Ἀντιπρόεδρος (ἢ ἄλλο νόμιμα ἔξουσιοδοτημένο μέλος), καὶ τρία (3) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη του. Οἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

”Αρθρον 5

‘Αρμοδιότητες τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α) Ἐποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾶ στὴν ὁργάνωση, διοίκηση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, τὴ διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση τῶν πάσσος φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β) Συνεργάζεται γιὰ ὅλα τὰ σχετικὰ ζητήματα μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν, τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Φιλανθρωπικῶν, Κοινωφελῶν καὶ Λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφέρειας τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ διαφόρους

πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ φιλανθρωπικούς συλλόγους, καθὼς καὶ μὲ τὴν Νομαρχιακὴ καὶ Τοπικὴ Αύτοδιοίκηση, τοὺς τοπικοὺς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες γιὰ τὴν προαγωγὴ καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

γ) Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἔξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ γιὰ τὴν εὔρυθμη, ὁμαλή, ἀπρόσκοπη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Προτείνει στὸν οἰκείο Μητροπολίτη, μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος, τὴν πρόσληψη στὸ Ἰδρυμα τυχὸν ἐμμίσθου προσωπικοῦ (μόνο ἐφ’ ὅσον τὸ ἐθελοντικὸ προσωπικὸ δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν λειτουργίας του), σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς κείμενης νομοθεσίας.

ε) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμὸ καὶ Ἀπολογισμὸ τοῦ Ἰδρύματος, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

στ) Ἐποφασίζει γιὰ τὴν τυχὸν σύσταση Τομέων ἢ Τμημάτων Διακονίας ἢ Ἐπιτροπῶν, καθορίζει τὶς ἀρμοδιότητές τους καὶ εἰσηγεῖται στὸν Μητροπολίτη τὸν διορισμὸ τῶν ἐθελοντῶν ὑπευθύνων.

ζ) ᘘ Εποφασίζει γιὰ τὴν ἀνακήρυξη σὲ ἐπίτιμα μέλη τοῦ Ἰδρύματος προσώπων, τὰ ὁποῖα προσέφεραν ἢ προσφέρουν ὑπηρεσίες σὲ αὐτὸν καὶ τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ συμμετέχουν στὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. μὲ δικαίωμα λόγου, ἀλλὰ ὅχι ψήφου,

η) ᘘ Εποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, τὸ ὁποῖο ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητὰ σὲ αὐτόν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς ἐγκρίσεως τῶν Πράξεων του ἀπὸ τὸν οἰκείο Μητροπολίτη.

”Αρθρον 6

‘Αρμοδιότητες τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος

1. Ό Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ὡς κάτωθι ἀρμοδιότητες:

α) ᘘ Εχει τὴν εὐθύνη ὅλων τῶν δραστηριοτήτων καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντονίζει τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ύποποίηση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β) ᘘ Εκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς, Δικαστικῆς, Ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὁποιασδήποτε ἄλλης νόμιμης Ἀρχῆς, καθὼς καὶ σὲ ὅλες του τὶς σχέσεις μὲ τὰ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὁργανισμούς, Νομικὰ καὶ

φυσικὰ πρόσωπα εἴτε δημοσίου εἴτε ιδιωτικοῦ δικαίου.

γ) Λαμβάνει γνώση ὅπων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἔγγραφων τοῦ Ἰδρύματος. Συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα ὅπη τὴν ἀληθηλογραφία αὐτοῦ καὶ μὲ τὸν Ταμία τὰ πάσης φύσεως οἰκονομικὰ ἔγγραφα.

δ) Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σὲ τακτικὲς ἢ ἔκτακτες Συνεδριάσεις. Διευθύνει τὶς συζητήσεις σὲ αὐτὲς καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων.

ε) Ἐν γένει μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν Διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν Ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

2. Ὁ Αντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος, σὲ ὅπεις τὶς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες αὐτοῦ καὶ ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του.

3. Ὁ Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. τηρεῖ τὸ Βιβλίο Πρωτοκόλλου τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντάσσει ὅπλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅπη τὴν ἀληθηλογραφία αὐτοῦ, γιὰ τὴν ὁποίᾳ ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν ὁποίᾳ συνυπογράφει μὲ αὐτόν. Ἐπίσης, τηρεῖ τὸ βιβλίο Πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐν λόγῳ Πρακτικά, συντάσσει καὶ φυλάσσει σὲ ἀσφαλὲς μέρος τὰ ἔγγραφα, τὴν ἀληθηλογραφία, τὰ βιβλία καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

4. Ὁ Ταμίας τοῦ Δ.Σ. ἐνεργεῖ γιὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ.Σ., ἔναντι τοῦ ὁποίου εἶναι ύπόλογος, τὶς διαχειριστικὲς πράξεις ἀναφορικὰ μὲ τὰ πάσης φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

α) Τηρεῖ τὸ Βιβλίο Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ διπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύματος.

β) Εισπράττει κάθε ἔσοδο μὲ διπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεως, θεωρημένα ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη μὲ τὴν ἐνδειξην: «Διὰ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο Τσοτυλίου: «ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ», τὰ ὁποῖα συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο.

γ) Διενεργεῖ τὶς πληρωμὲς γιὰ κάθε εἰδους δαπάνη ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμό, βάσει διπλοτύπων ἐνταλμάτων πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύ-

ματος, θεωρημένων ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη, τὰ ὁποῖα ἐπίσης συνυπογράφει, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅπλα τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἔγγραφα μὲ τὸν Πρόεδρο.

δ) Εὔθυνεται γιὰ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξη τῶν χρημάτων τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὁποῖα κατατίθενται σὲ ιδιαίτερο λογαριασμὸν μιᾶς ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ ἔχουν στὴν κωμόπολη ἢ τὴν εύρυτερη περιφέρεια τοῦ Τσοτυλίου, ἐπ’ ὄνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ τὴν ἐνδειξην: «Διὰ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο Τσοτυλίου «ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ», ἔχει δὲ τὴν εύχερεια νὰ παρακρατεῖ ἐξ αὐτῶν ποσὸ μέχρι τῶν ἔξακοσίων εύρω (600,00 €) γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπειγουσῶν δαπανῶν τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Διενεργεῖ ἀναπλήψεις χρημάτων κατόπιν Ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου καὶ σχετικῆς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτήσεως.

στ) Τέλος, τηρεῖ τὸ Βιβλίο Κτηματολογίου καὶ τὸ Βιβλίο Υπολογίου τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 7 Τηρούμενα βιβλία

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει αὐτοτελῆ διαχείριση καὶ τηρεῖ μὲ τὴν εύθυνη τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Δ.Σ. τὰ γενικὰ καὶ διαχειριστικά του βιβλία μὲ τὴν ἴδια ἀριθμηση τὸ καθένα κατὰ φύλῳ καὶ θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρήση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, δηλαδή:

1) Βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἔγγραφων.

2) Βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.

3) Βιβλίο Ταμείου καὶ ἀριθμημένα κατ’ αὐξοντα ἀριθμὸ διπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτελεστέα ἐφ’ ὅσον φέρουν τὴν ύπογραφὴ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Ἰδρύματος.

4) Βιβλίο Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο θὰ καταγράφονται ὅπλα τὰ ἀκίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

5) Βιβλίο Υπολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ὅπλα τὰ κινητὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 8
Πόροι τοῦ Ἰδρύματος

(Α). Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

1) Τὰ ἔσοδα ἐκ τῆς περιουσίας ποὺ ἀνήκει στὸ «ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ».

2) Ἡ ἐτοισίᾳ ἐπιχορήγησοι τῶν Ἐνοριῶν τῆς πόλεως τοῦ Τσοτυλίου καὶ τῆς Ἀρχιερατικῆς Περιφερείας Τσοτυλίου, ὅπως αὐτὴ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

3) Πρόσοδοι ἀπὸ τὴν πραγματοποίησο διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος (π.χ. πλαχειοφόρων ἀγορῶν, ἐράνων νόμιμα διενεργουμένων, φιλανθρωπικῶν ἢ πολιτιστικῶν ἐκθέσεων κ.ἄ.).

4) Δωρεὲς ἀπὸ ζῶντες, κληρονομίες καὶ κληροδοσίες κινητῶν καὶ ἀκινήτων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, ποὺ παραχωροῦνται σὲ αὐτὸ καὶ περιέρχονται κατὰ πλήρη κυριότητα στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

5) Εισφορὲς σὲ εἶδος ἢ σὲ χρῆμα φίλων τοῦ Ἰδρύματος.

6) Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ Προγράμματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς “Ἐνωσης, ἐπιχορηγήσεις τῆς Νομαρχιακῆς ἢ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, ἐπιχορηγήσεις Ὀργανισμῶν καὶ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων τοῦ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐπιχορηγήσεις φυσικῶν προσώπων, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη καὶ χρηστὴ ἐπιχορήγηση.

7) Πρόσοδοι ἀπὸ Ἱερὰ Παρεκκλήσια ποὺ ἀνήκουν στὸ Ἰδρυμα.

8) Πρόσοδοι ἀπὸ δισκοφορίες διενεργούμενες κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

9) Κάθε ἄλλη πρόσοδος, σύμφωνη μὲ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ Πνεῦμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ κάθε εἶδους δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη πηγὴ ποὺ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό.

(Β). Ἡ δωρεὰ ὁποιουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος γιὰ χρήση τοῦ Ἰδρύματος γίνεται πάντα ἐπ’ ὄνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, στὸ ὅποιο μεταβιβάζεται ἡ κυριότητα, νομὴ καὶ κατοχὴ τοῦ πράγματος. Στὴν πράξη τῆς μεταβιβάσης γίνεται εἰδικὴ ἀναφορὰ μὲ τὴν ἔνδειξη: «Διὰ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο Τσοτυλίου «ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ», τὸ ὅποιο ὡς Ἐκκλησιαστικὸ

”Ιδρυμα θὰ ἔχει τὴν χρήση γιὰ ὅσο χρόνο ύφισταται πρὸς ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν του.

”Αρθρον 9
Διάθεση τῶν πόρων

Οἱ ἀνωτέρω πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται κατόπιν Ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, ἐγκρινομένων ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη:

α) Γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ ἀναγκαίου ἐξοπλισμοῦ καὶ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν ἀνεπιφύλακτης καὶ συντηρήσεως τοῦ Ἰδρύματος.

β) Γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων παγίων, ἐκτάκτων καὶ ποιητῶν ἐξόδων ἀνεπιφύλακτης τοῦ Ἰδρύματος.

γ) Γιὰ τὴν εὔρυθμην ἀνεπιφύλακτης τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων, τὴ διοργάνωση διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος, τὴ χρηματοδότηση ὅλων γενικὰ τῶν δραστηριοτήτων αὐτοῦ καὶ τὴν κάλυψη κάθε ἀλληλης δαπάνης αὐτοῦ, ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμό, ἀλλὰ καὶ κάθε δαπάνης ποὺ ἀνακύπτει, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ τυχὸν ἐμμίσθου προσωπικοῦ.

δ) Γιὰ τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ τῶν Κατασκηνώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ε) Γιὰ τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ τῶν Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

στ) Γιὰ τὴν χορήγηση ὑποτροφιῶν σὲ ἄπορους σπουδαστὲς καὶ οἰκονομικῶν βοηθημάτων σὲ ἐνδεεῖς συνανθρώπους μας.

”Αρθρον 10
Σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἢ ὅποια φέρει στὸ κέντρο τὴν φωτογραφία τοῦ Ἐπισκοπείου. Στὸν μὲν ἔξωτερικὸ κύκλῳ ἀναγράφονται οἱ λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ», καὶ στὸν ἔσωτερικὸ κύκλῳ ἢ ἐπωνυμία τοῦ Ἰδρύματος: «ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ “ΤΟ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ”».

Μεταβατικὲς Διατάξεις

”Αρθρον 11

‘Απὸ τὴν δημοσίευση τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ στὴν Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἄπασα ἡ περιου-

σία τοῦ μέχρι σήμερον ύφισταμένου «ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΥ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ», περιέρχεται στὸ παρὸν Ἰδρυμα.

”Αρθρον 12 Τροποποίηση καὶ Κατάργηση τοῦ Κανονισμοῦ

1. Τὸ παρὸν Ἰδρυμα μὲ τὴν ὡς ἄνω μορφὴ καὶ ὀργάνωση, τροποποιεῖται μὲ Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑστερα ἀπὸ αἰτιολογημένην Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν πήψη τῆς ὥρας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου.

2. Τὸ Ἰδρυμα τοῦτο καταργεῖται μὲ Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὑστερα ἀπὸ αἰτιολογημένην Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καὶ ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τὶς ἐκκλησιολογικὲς αὐτοῦ προϋποθέσεις καὶ ὅταν παρεκκλίνει τοῦ κοινωφελοῦ σκοποῦ του ἢ ὅταν καταστεῖ ἀνέφικτη ἡ πειτουργία του.

3. Σὲ περίπτωση κατάργησης τοῦ Ἰδρύματος τὰ πάσις φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα, τὰ ὥρας εἶχαν παραχωρηθεῖ γιὰ χρήση στὸ Ἰδρυμα, ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς οἰκείας Ἱερᾶς

Μητροπόλεως, στὴν πλήρη κυριότητα τοῦ ὥρας εἶχαν παραχωρηθεῖ καὶ αὐτὰ ἀνήκουν, διατίθενται δὲ σὲ παρεμφερεῖς σκοπούς.

”Αρθρον 13 Ισχὺς τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρὼν Κανονισμὸς ισχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

”Αρθρον 14

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, τὸ ὕψος τῆς ὥρας δὲν δύναται νὰ προσδιοριστεῖ.

’Αθήνα, 10 Μαρτίου 2009

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεὺς

Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Η «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Στὴν ἵστοσελίδα www.ecclesia.gr/greek/press/magazines.html
μπορεῖτε νὰ διαβάσετε παλαιότερα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γιὰ νὰ ἀποστείλετε εἰδήσεις ἢ ἀνακοινώσεις στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὴν διεύθυνση ἡλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου:
periodika@ecclesia.gr

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ᾔχουσα ύπ’ ὄψει:

1. Τὶς Διατάξεις τῶν ἀρθρων 29 παραγρ. 2 καὶ 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος».

2. Τὶς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμαίνουσας Εκκλησίας ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὶς Εὐαγγελικὲς Επιταγές, τοὺς Ιεροὺς Κανόνες καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Εκκλησίας πλήρωμα, ιδιαίτερα πρὸς τὸν Νεότητα.

3. Τὶς ύφιστάμενες Κοινωνικές, Ποιμαντικὲς καὶ Πνευματικὲς ἀνάγκες τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, ιδιαίτερα τὸν εὐθύνη αὐτῆς γιὰ τὸν ἀναδιοργάνωση καὶ συστηματοποίηση τῆς Εκκλησιαστικῆς καὶ Ένοριακῆς Ποιμαντικῆς γιὰ τὸν Νεότητα.

4. Τὸν ύπ’ ἀριθμ. 18/3.2.2009 Ἀπόφασην καὶ τὸν ύπ’ ἀριθμ. 52/20.2.2009 Πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παύλου.

5. Τὸν ἀπὸ 10.3.2009 Ἀπόφασην Αὔτης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ στὸν Ιερὰ Μητρόπολη Σισανίου καὶ Σιατίστης Εκκλησιαστικὸν Ιδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμία: «ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ “Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ” ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ», ὡς ἀποκεντρωμένη Εκκλησιαστικὴ Ύπηρεσία τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, ὑπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὸν ἐποπτεία αὐτῆς, γιὰ τὸν πληρέστερον καὶ ἀρτιότερο διεξαγωγὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων στὸν Ιερὰ Μητρόπολην καὶ στὶς Ένορίες αὐτῆς, μὲ σκοπὸ τὸν ἀναγέννηση τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς καὶ τὸν ἐνεργὸ συμμετοχὴ σὲ αὐτὴν τῶν νέων καὶ τῶν οἰκογενειῶν τους, τὸν καλλιέργεια τοῦ Ἐλληνορθόδοξου φρονήματος, ὡς καὶ τὴ γενικότερη πνευματικὴ οἰκοδομὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Ἡ συγκρότηση, ὄργάνωση, διοίκηση, διαχείριση καὶ ηγεμονία τοῦ Ιδρύματος αὐτοῦ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ ἐπόμενου Κανονισμοῦ.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛ. ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ:
«ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ “Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ”
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ»**

“Ἀρθρον 1
Τίτλος

Στὸν Ιερὰ Μητρόπολη Σισανίου καὶ Σιατίστης συνιστᾶται Εκκλησιαστικὸν Ιδρυμα γιὰ τὸν ποιμαντικὴν διακονία τῆς Νεότητος ὑπὸ τὸν ἐπωνυμία: «ΙΔΡΥ-

ΜΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ “Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ” ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ», τὸ ὁποῖο θὰ πειτουργεῖ ὡς ἀποκεντρωμένη Ἐκκλησια-στικὴ Ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκο-πικοῦ χαρακτῆρα, ὑπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν ἐποπτείαν αὐτῆς.

”Αρθρον 2 Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος

Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ ἀρτιότερη ὄργάνωση τῆς ποιμαντικῆς Διακονίας τῆς Νεότητος, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποὺ ἀποβλέπει στὴν ἀναγέννηση τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς στὸ χώρο τῆς νεότητας καὶ προωθεῖ τὴ δημιουργικὴ συμβολὴ τῶν νέων στὴν ἐνοριακὴ ἐκκλησιαστικὴ ζωή, συμβάλλοντας παράλληλα σὲ ἀντίστοιχες κοινὲς προσπάθειες μὲ νεολαίες ἄνθρωπων Ἱερῶν Μητροπόλεων.

”Αρθρον 3 Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν

Οἱ ἀνωτέρω σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος ἐπιτυγχάνονται ὡς ἔξης:

α. Μὲ τὴ δημιουργία σὲ κάθε ἐνορία ποὺ ἔχει νεανικὸ πληθυσμὸ Ἐνορικοῦ Κέντρου Νεότητος (ἐφεξῆς E.K.N.).

β. Μὲ τὴ πειτουργία θερινῶν Παιδικῶν καὶ Νεανικῶν Κατασκηνώσεων.

γ. Μὲ τὴ πειτουργία σεμιναρίων γιὰ τὴν ἐκπαίδευση καὶ ἐπιμόρφωση στελεχῶν τοῦ Κατηχητικοῦ καὶ Κατασκηνωτικοῦ ἔργου, καθὼς, καὶ ἐπιμελητῶν τῶν E.N.K.

δ. Μὲ τὴ ἐκμάθηση βυζαντινῆς καὶ παραδοσιακῆς μουσικῆς, ἀγιογραφίας, καθὼς καὶ παραδοσιακῶν χορῶν.

ε. Μὲ τὴ διοργάνωση ἐκπαιδευτικῶν καὶ ψυχαγωγικῶν ἐκδρομῶν.

στ. Μὲ τὴ δημιουργία ἀθλητικῶν χώρων καὶ τὴν παροχὴ μέσων ἀθλήσεως.

ζ. Μὲ τὴ σύγκληση συνεδρίων Νεότητος.

η. Μὲ τὴ διοργάνωση ἐκπαιδευτικῶν φροντιστηρί-

ων γιὰ τὴν ὑποβοήθηση ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

θ. Μὲ τὴν ἔκδοση εἰδικῶν ἐντύπων κατάλληλων γιὰ τὴν ψυχαγωγία καὶ τὴν ὑγιῆ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῶν νέων καὶ γιὰ τὴν ἐπιμόρφωση στελεχῶν.

ι. Μὲ κάθε ἄλλῳ μέσῳ, ποὺ θὰ ἀποφασίσει κάθε φορὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 4 Διοίκηση τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ ”Ιδρυμα Νεότητος διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελές (7μελές) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.). Τὴν ἀνώτατη διοικητικὴ ἐποπτεία ἀσκεῖ ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης, καὶ ἀπαρτίζεται ὡς ἔξης:

α. Ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Σισανίου καὶ Σιατίστης, ὡς Πρόεδρο, μὲ ἀναπληρωτή του τὸν Πρωτοσύγκελλο ἢ τὸν Γενικὸ Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο ἢ ἄλλον προσοντοῦχο Κληρικὸ τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὡς Ἀντιπρόεδρο καὶ πέντε (5) μέλη κληρικοὺς ἢ λαϊκούς (ἀμφοτέρων τῶν φύλων), ποὺ διακρίνονται γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τους πρὸς τὴ Νεότητα.

β. Τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. διορίζονται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη. Ἡ θητεία τους εἶναι τριετὴς καὶ μποροῦν νὰ ἐπαναδιορισθοῦν.

γ. Κάθε μέλος, τὸ ὅποιο ἀποχωρεῖ γιὰ ὄποιαδήποτε αἰτία, ἀντικαθίσταται ἀπὸ ἄλλο μέλος μὲ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου καὶ γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ὡς τὴ λήξη τῆς θητείας τῶν ὑποοἰπών μελῶν τοῦ Δ.Σ. Μὲ ἀπόφαση τοῦ Προέδρου εἶναι δυνατὸν νὰ παυθεῖ μέλος τοῦ Δ.Σ. καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του, μὲ εἰδικῶς αἰτιολογημένη ἀπόφασή του.

δ. Στὸ ”Ιδρυμα Νεότητος συνιστᾶται θέση Διευθυντοῦ, ὡς ὅποιος διορίζεται ἐπειτα ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἔγκριση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος. Ο Διευθυντὴς συμμετέχει στὶς συνεδριάσεις, ὡς εἰσηγητής, χωρὶς δικαίωμα ψήφου, ἐκτὸς καὶ ἐὰν ἔχει ὄρισθεῖ ὡς τακτικὸ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ε. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του καὶ ἐκλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία.

”Αρθρον 5

1. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος συνέρχεται τακτικὰ κάθε δίμυνο καὶ ἔκτακτα μετὰ ἀπὸ πρόταση τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελῶν αὐτοῦ.

2. Γιὰ τὴν ὑπαρξὴν ἀπαρτίας πρέπει νὰ παρευρίσκονται ὁ Πρόεδρος ἢ κατόπιν γραπτῆς ἐντολῆς τοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος, καὶ δύο (2) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ.

3. Τὸ Δ.Σ. ἀποφασίζει μὲ σχετικὴ πλειοψηφίᾳ τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

”Αρθρον 6

Υποχρεώσεις τῶν Μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α. Αποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾶ στὸν ὄργανωση, διοίκηση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, τὴν διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση τῶν πάσσος φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β. Συνεργάζεται γιὰ ὅλα τὰ σχετικὰ ζητήματα μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ τὰ Ἑκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν, τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν φιλανθρωπικῶν, κοινωφελῶν καὶ λοιπῶν Ἑκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφερείας τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ διαφόρους ποιλιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ φιλανθρωπικούς συλλόγους, καθὼς ἐπίσης καὶ μὲ τὴ Νομαρχιακὴ καὶ Τοπικὴ Αύτοδιοίκηση, τοὺς τοπικούς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες γιὰ τὴν προαγωγὴ καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

γ. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἔξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ γιὰ τὴν εὔρυθμη, ὁμαλή, ἀπρόσκοπτη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος.

δ. Ἀποφασίζει τὴ σύσταση Ἐνοριακῶν Κέντρων Νεότητος (E.K.N.) σὲ Ἐνορίες, οἱ ὁποῖες πληροῦν τὶς προϋποθέσεις, καθὼς καὶ τὴν ἐπιλογὴν καὶ τὸν διορισμὸ τῶν καταθλήτων προσώπων ὡς ἐπιμελητῶν, ἐμμίσθων ἢ ἐθελοντῶν, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ὄποιαδήποτε

πρόσθιψη προσωπικοῦ τόσο στὸ Ἰδρυμα ὅσο καὶ στὰ Ἐνοριακά Κέντρα Νεότητος.

ε. Καταρτίζει τὸν ἑτήσιο Προϋπολογισμὸ ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἰδρύματος, καὶ ψηφίζει τὸν ἑτήσιο Ἀπολογισμὸ αὐτοῦ.

στ. Ἀποφασίζει γιὰ τὴν τυχὸν σύσταση Τομέων ἢ τμημάτων Διακονίας ἢ Ἐπιτροπῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὶς ἀρμοδιότητές τους, ἐνῷ παράλληλα διορίζει τοὺς ἐθελοντὲς ὑπευθύνους αὐτῶν.

ζ. Ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, τὸ ὁποῖο ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καὶ δὲν προβλέπεται ροτὰ σὲ αὐτόν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς ἐγκρίσεως τῶν Πράξεων ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη.

”Αρθρον 7

Τὸ Ἰδρυμα, καθὼς καὶ τὰ Ἐνοριακά Κέντρα Νεότητος (E.K.N.) ἐκπροσωποῦνται δικαστικά, ἐκκλησιαστικά, διοικητικὰ κ.λπ., σὲ ὅλες τὶς ἐννομες σχέσεις τους (ἐνώπιον πάσσος Ἀρχῆς καθὼς καὶ σὲ ὅλες τους τὶς σχέσεις μὲ ἄλλα Ἰδρυματα, Ὁργανισμούς, νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου) ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἰδρύματος ἢ ἀπὸ μέλος αὐτοῦ, εἰδικὰ ἐξουσιοδοτημένο γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

”Αρθρον 8

Ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος

Ο Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.:

α. Ἐχει τὴν εὐθύνην ὅλων τῶν δραστηριοτήτων καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντονίζει τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς, Δικαστικῆς, Ἑκκλησιαστικῆς καὶ ὁποιασδήποτε ἄλλης νόμιμης Ἀρχῆς, καθὼς καὶ σὲ ὅλες του τὶς σχέσεις μὲ τὰ ἄλλα Ἰδρυματα, Ὁργανισμούς, Νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα εἴτε δημοσίου εἴτε ιδιωτικοῦ δικαίου.

γ. Λαμβάνει γνώση ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος. Συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα ὅλη τὴν ἀλληλογραφία αὐτοῦ, καὶ μὲ τὸν Ταμία τὰ πάσσος φύσεως οἰκονομικὰ ἐγγράφα.

δ. Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σὲ τακτικὲς ἢ ἔκτακτες Συνεδριάσεις. Διευθύνει τὶς συζητήσεις σὲ αὐτὲς καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.

ε. Ἐν γένει μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν Ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

2. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος, σὲ ὅλες τὶς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες αὐτοῦ, καὶ ἐνεργεῖ κατόπιν γραπτῆς ἐντολῆς του.

3. Ὁ Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. τηρεῖ τὸ Βιβλίο Πρωτοκόλλου τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅλη τὴν ἀληθινογραφία αὐτοῦ, γιὰ τὴν ὁποίᾳ ἐνυμερώνει τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν ὁποίᾳ συνυπογράφει μὲ αὐτόν. Ἐπίσης, τηρεῖ τὸ βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐν λόγῳ Πρακτικά, συντάσσει καὶ φυλάσσει σὲ ἀσφαλὲς μέρος τὰ ἔγγραφα, τὴν ἀληθινογραφία, τὰ βιβλία καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

4. Ὁ Ταμίας τοῦ Δ.Σ.:

α. Ἐνεργεῖ γιὰ ποιαριασμὸν τοῦ Δ.Σ., ἐναντὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ὑπόλογος, τὶς διαχειριστικὲς πράξεις ἀναφορικὰ μὲ τὰ πάστις φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

β. Τηρεῖ τὸ Βιβλίο Ταμείου καθὼς καὶ τὰ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύματος.

γ. Εἰσπράτει κάθε ἔσοδο μὲ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως, θεωρημένα ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη μὲ τὴν ἐνδεική: «Διὰ τὸ Ἰδρυμα Νεότηπος ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος», τὰ ὁποῖα συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο.

δ. Διενεργεῖ τὶς πληρωμὲς γιὰ κάθε εἰδους δαπάνη ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμό, βάσει διπλοτύπων ἐνταλμάτων πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύματος, θεωρημένα ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη, τὰ ὁποῖα ἐπίστις συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο, ὅπως ἀληθωστε καὶ ἀπαντα τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἔγγραφα μὲ τὸν Πρόεδρο.

ε. Εὔθυνεται γιὰ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξη τῶν χρημάτων τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὁποῖα κατατίθενται σὲ ἴδιατερο πλογαριασμὸν μιᾶς ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ λειτουργοῦν στὴν πόλη τῆς Σιάτιστας, ἐπ’ ὄνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώ-

πού τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ τὴν ἐνδεική: «Διὰ τὸ Ἰδρυμα Νεότηπος ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος» καὶ ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ παρακρατεῖ ἐξ αὐτῶν ποσὸ ὡς ἔξακόσια εὐρώ (600,00 €) γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπειγουσῶν δαπανῶν τοῦ Ἰδρύματος· διενεργεῖ ἐπίστις ἀναλήψεις χρημάτων, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, γιὰ τὴν πήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου, καὶ σχετικῆς πρὸς τούτον ἐξουσιοδοτήσεως.

στ. Τέλος, τηρεῖ τὸ Βιβλίο Κτηματολογίου καὶ τὸ Βιβλίο Ὑπολογίου.

”Αρθρον 9 Τηρούμενα βιβλία

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει αὐτοτελῆ διαχείριση. Τηρεῖ μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Δ.Σ. τὰ ὡς κάτωθι διαχειριστικὰ βιβλία μὲ τὴν ἵδια ἀριθμηση τὸ καθένα κατὰ φύλακο καὶ θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρήση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη:

1) Βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἔγγραφων.

2) Βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.

3) Βιβλίο Ταμείου καὶ ἀριθμημένα κατ’ αὔξοντα ἀριθμὸ διπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτελεστέα ἐφ’ ὅσον φέρουν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Ἰδρύματος.

4) Βιβλίο Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο θὰ καταγράφονται ἀπαντα τὰ ἀκίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

5) Βιβλίο Ὑπολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ὅλα τὰ κινητὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

6) Κάθε ἀληθού διαχειριστικὸ βιβλίο ποὺ κρίνεται ἀπαραίτητο ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος γιὰ τὴν ὁμαλὴ καὶ εύρυθμη λειτουργία αὐτοῦ.

”Αρθρον 10 Πόροι τοῦ Ἰδρύματος

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α. Ἡ ὁποιαδήποτε περιουσία ἕκχωρη ἐκκλησία στὸ Ἰδρυμα ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

β. Η έτοσία έπιχορήγηση της Ιερᾶς Μητροπόλεως, τῶν Ἐνοριῶν καὶ τῶν Ιερῶν Μονῶν τῆς περιφερείας τῆς οἰκείας Ιερᾶς Μητροπόλεως, ὅπως αὐτὴ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο καὶ ἀναγράφεται στὸν προϋπολογισμὸ αὐτῶν.

γ. Πρόσοδοι ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος (π.χ. λαχειοφόρων ἀγορῶν, ἔρανων νομίμως διενεργουμένων, φιλανθρωπικῶν ἢ ποιλιτιστικῶν ἐκθέσεων κ.ἄ.).

δ. Δωρεὲς ἀπὸ ζῶντες, κληρονομίες καὶ κληροδοσίες κινητῶν καὶ ἀκινήτων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, ποὺ παραχωροῦνται σὲ αὐτὸ καὶ περιέρχονται κατὰ πλήρη κυριότητα στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς οἰκείας Ιερᾶς Μητροπόλεως,

ε. Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ πργάρματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ἐπιχορηγήσεις τῆς Νομαρχιακῆς ἢ τῆς Τοπικῆς Αύτοδιοικησης, ἐπιχορηγήσεις Ὁργανισμῶν καὶ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐπιχορηγήσεις φυσικῶν προσώπων, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη καὶ χρηστὴ ἐπιχορήγηση ποὺ δὲν ἀναφέρεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό.

στ. Πρόσοδοι ἀπὸ δισκοφορίες διενεργούμενες κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

ζ. Κάθε ἄλλη πρόσοδος σύμφωνη μὲ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ πνεῦμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ κάθε εἴδους δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος, καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη πηγὴ ποὺ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό.

2. Η δωρεὰ ὡποιουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος γιὰ χρήση τοῦ Ἰδρύματος γίνεται πάντα ἐπὸνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ιερᾶς Μητροπόλεως, στὸ ὄποιο μεταβιβάζεται ἡ κυριότητα, νομὴ καὶ κατοχὴ τοῦ πράγματος. Στὴν πράξη τῆς μεταβίβασης γίνεται εἰδικὴ μνεία καὶ ἀναφορὰ μὲ τὴν ἔνδειξη: «Διά τὸ Ἰδρυμα Νεότητος ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος» τὸ ὄποιο, ὡς Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα θὰ ἔχει τὴν χρήση γιὰ ὅσο χρόνο ύφίσταται, πρὸς ἐκπλήρωσην τῶν σκοπῶν του.

”Αρθρον 11

Διάθεση τῶν πόρων

Οἱ ἀνωτέρω πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται κατόπιν Ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, ποὺ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη:

α. Γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ ἀναγκαίου ἐξοπλισμοῦ καὶ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν πειτουργίας καὶ συντηρήσεως τοῦ Ἰδρύματος.

β. Γιὰ τὴν διοργάνωση διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος καὶ γιὰ τὴν χρηματοδότηση ὅλων τῶν ἐν γένει δραστηριοτήτων αὐτοῦ.

γ. Γιὰ τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ τῆς Κατασκηνώσεως τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

δ. Γιὰ τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ τῶν Ἐνοριακῶν Κέντρων Νεότητος σὲ ὅσες Ἐνορίες πειτουργοῦν τέτοια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ στήριξη ἐκδηλώσεων νεολαίας στὶς ύπολοιπες Ἐνορίες.

ε. Γιὰ τὴν χορήγηση ύποτροφιῶν σὲ ἀπόρους σπουδαστὲς καὶ μαθητές.

”Αρθρον 12

Συγκρότηση, Ὄργανωση καὶ Διοίκηση τῶν Ἐνοριακῶν Κέντρων Νεότητος (Ε.Κ.Ν.)

Γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος σὲ κάθε Ἐνορία ποὺ ύπάρχουν οἱ προϋποθέσεις (παιδικὸς καὶ νεανικὸς πληθυσμός) δημιουργεῖται Ἐνοριακὸ Κέντρο Νεότητος (Ε.Κ.Ν.), μὲ τὰ ἔξης χαρακτηριστικά:

α. Τὸ περιφερειακὸ Ε.Κ.Ν. δὲν ἔχει δική του νομικὴ προσωπικότητα.

β. Διοικεῖται ἀπὸ πενταμελῆ (5μελῆ) διοικητικὴ ἐπιτροπή (Δ.Ε.), τῆς ὁποίας ἡ θητεία εἶναι τριετής. Συγκροτεῖται ἀπὸ ἔναν (1) Εφημέριο, ὡς Πρόεδρο, καὶ ἀπὸ τέσσερις (4) ἐνορίτες (ἄρρενες ἢ θήλεα), ποὺ διακρίνονται γιὰ τὸ ἴδιαίτερο ἐνδιαφέρον τους πρὸς τὴ Νεότητα καὶ ἐπιλέγονται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

γ. Ο Ἐφημέριος Πρόεδρος διορίζεται ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη καὶ τὰ ύπολοιπα μέλη ἀπὸ τὸ Δ.Σ τοῦ Ἰδρύματος.

δ. Κατὰ τὴν πρώτη συνεδρία της ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ (Δ.Ε.) συγκροτεῖται σὲ σῶμα καὶ ἐκλέγει τὸν Ἀντιπρόεδρο, Ταμία καὶ τὸν Γραμματέα. Ο Ταμίας διεξάγει τὴν ταμειακὴ καὶ λογιστικὴ ύπηρεσία, ἐνῷ ὁ Γραμματέας τηρεῖ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων, συντάσσει πίνακες τῶν νέων ποὺ συμμετέχουν στὶς ἐκδηλώσεις τοῦ Ε.Κ.Ν. καὶ τηρεῖ τὴ σχετικὴ ἀλληλογραφία.

ε. Η Δ.Ε. κάθε Ε.Κ.Ν. προτείνει στὸ Ἰδρυμα Νεότητος τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως τὶς ἀναγκαῖες προσλήψεις προσωπικοῦ (ἐπιμελητοῦ, εύτρεπιστρίας κ.π.).

στ. Η Δ.Ε. μεριμνᾷ γιὰ τὴν καλὴ πειτουργία τοῦ Ε.Κ.Ν., ὥργανώνει τὶς δραστηριότητές του, καὶ εἰσηγεῖ-

ται στὸ Ἰδρυμα Νεότητος κάθε θέμα ποὺ ύπερβαίνει τὶς δικές της ἀρμοδιότητες.

”Αρθρον 13
Σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα (στρογγυλή) μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει στὸ κέντρο τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανο. Στὸν μὲν ἑξωτερικὸν κύκλο ἀναγράφονται οἱ λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΙ-ΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ», ἐνῶ στὸν ἑσωτερικὸν ἡ ἐπω-νυμία τοῦ Ἰδρύματος: «ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ “Ο ΠΡΩ-ΤΟΜΑΡΤΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ”».

”Αρθρον 14
Τροποποίηση Κανονισμοῦ καὶ Διάλυση
τοῦ Ἰδρύματος

1. Ο παρὸν Κανονισμὸς τροποποιεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὕστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν ἀποφάσεως - αἰτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος. Ή τροποποίηση ίσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ πε-ριοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Τὸ παρὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα καταργεῖται, ὅταν καθίσταται ἀδύνατη ἡ πειτουργία του, ἡ δὲν ἐκ-πληρώνει τὶς ἑκκλησιολογικὲς προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολή του, ἡ παρεκκλίνει τῶν σκοπῶν του. Τοῦτο καταργεῖται μὲ Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκ-κλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ δημοσιεύεται στὴν Ἐφημε-ρίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκ-

κλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὕστερα ἀπὸ πρό-ταση τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, κατόπιν ἀποφάσεως - αι-τήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος.

3. Μετὰ τὴ διάλυση τοῦ Ἰδρύματος ἄπασα ἡ περιου-σία τοῦ Ἰδρύματος ἀνήκει αὐτοδίκαια στὸ νομικὸ πρό-σωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, καὶ διατίθεται γιὰ παρεμφερεῖς εὐαγεῖς σκοπούς.

Τελικὲς Διατάξεις

”Αρθρο 15
Ισχὺς τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρὸν Κανονισμὸς ίσχύει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ ἐπίση-μο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περιοδικό «ΕΚ-ΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρο 16
Κάλυψη Δαπάνης

Απὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκα-λείται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νο-μικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, τὸ ὕψος τῆς ὥριας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2009
† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
‘Ο Αρχιγραμματεὺς
‘Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ᾔχουσα ύπ’ ὄψει:

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 8.7.1976 Κανονισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Βησσαριώνειον Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος»

1. Τὰς Διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καὶ 59 πάρ.2 τοῦ N.590/1977: «Περὶ Καταστασικοῦ Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος».
2. Τὰς Διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 8.7.1976 Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ» (ΦΕΚ.143/τ. Β΄/26.2.1977).
3. Τὸ ύπ’ ἀριθμ. 36/11.2.2009 Πρακτικὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ως ἄνω Ἰδρύματος.
4. Τὴν ύπ’ ἀριθμ. 176/17.2.2009 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου.
5. Τὴν ἀπὸ 11.3.2009 Ἀπόφασιν Αὔτης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν τροποποίησιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ἀπὸ 8.7.1976 Κανονισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ», δημοσιευθέντος εἰς τὸ ΦΕΚ.143/ τ.Β΄/26.2.1977, ώς κάτωθι:

”Αρθρον 1.

Τὸ ἄρθρο 9 τοῦ ως ἄνω Κανονισμοῦ, τροποποιεῖται - ἀναμορφώνεται ώς ἔξης:

« ”Αρθρον 9

‘Ἐν περιπτώσει διαθέσεως τοῦ Γηροκομείου ἅπασα ἡ κινητή, ἀκίνητος καὶ παντὸς εἶδους περιουσίᾳ αὐτοῦ περιέρχεται, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, εἰς τὸ ἐν Ἰστιαίᾳ ἕδον συσταθὲν “Ιδρυμα ύπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ “Η ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ” ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ», προκειμένου νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἀναφερόμενοι σκοποὶ αὐτοῦ καὶ μάθιστα εἰς τὴν παράγραφον εἴς αὐτοῦ ἔξαιρέσει τῶν περιπτώσεων καθ’ ἃς οἱ διαθέται ἡ οἱ δωρηταὶ ἀκινήτων πρὸς τὸ συνιστώμενον διὰ τοῦ παρόντος “Ιδρυμα ὄριζωσιν ἄθλως εἰς τὰς σχετικὰς δικαιοπραξίας (διαθήκας, δωρεὰς κ.π.) ὅπότε ὑπερισχύει ἡ θέλησις αὐτῶν, ώς πρὸς τὴν τύχην τῶν ἀκινήτων, ἅτινα κατέλιπον ἡ ἐκληροδότησαν ἢ ἐδωρήσαντο πρὸς αὐτό.»

”Αρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Ἀποφάσεως ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή της στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δεῖπνον τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 3**Κάλυψις δαπάνης**

’Απὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρούσης Ἀποφάσεως προ-

καὶ εἶται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, τὸ ὑψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προδιορισθεῖ.

’Αθῆναι, 10 Μαρτίου 2009

† Ὁ Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεὺς

’Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

**ΣΤΟΝ ΔΟΡΥΦΟΡΟ HELLAS SAT2
Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Μετὰ τὴ δορυφορική, συνδρομητικὴ πλατφόρμα τῆς NOVA, ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος μεταδίδει, πλέον, τὸ σῆμα του ἐλεύθερα ἀπὸ τὸν Ἐλληνικὸ δορυφόρο HELLAS SAT2. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ καθείς, σὲ όλόκληρη τὴν Ἐλληνικὴ ἐπικράτεια καὶ ὅχι μόνο, μπορεῖ νὰ ἀκούει ἐλεύθερα τὸ πρόγραμμά του εἰκοσιτέσσερις ὥρες τὸ εἰκοσιτετράρο. Γιὰ νὰ συμβεῖ αὐτό, ἀπαιτεῖται μιὰ ἀπλὴ καὶ μὲ μικρὸ ἐφάπαξ οἰκονομικὸ κόστος, δορυφορικὴ ἐγκατάσταση, προκειμένου νὰ συντονιστεῖ κανεὶς μὲ τὴ συγκεκριμένη δορυφορικὴ πλατφόρμα.

Τὰ τεχνικὰ χαρακτηριστικά, ποὺ πρέπει, ἀπαραιτήτως, νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, εἶναι τὰ ἔξης:

- Διάμετρος κατόπτρου γιὰ λήψη στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο: τουλάχιστον 0,5 (50cm).
- Σκόπευση: 39° ἀνατολικὰ
- Συχνότητα: 12.524 MHz
- Πόλωση: Κάθετη (vertical)
- Symbol Rate: 27.500
- FEC: 3/4
- Band: Ku

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ἔχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὶς Διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «Περὶ Καταστασικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».

2. Τὶς Διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 πάρ. γ’ τοῦ ἀπὸ 26.6.2008 Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑμΕΑ “Ο ΑΓΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ” ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» (ΦΕΚ.1176/τ. Β’/26.6.2008).

3. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 1/30.1.2009 Ἀπόφασην τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

3. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 110/16.2.2009 Πρότασην τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου.

5. Τὴν ἀπὸ 10.3.2009 Ἀπόφασην Αύτης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν τροποποίησην καὶ συμπλήρωσην τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 26.6.2008 Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑμΕΑ “Ο ΑΓΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ” ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ», ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ ΦΕΚ.1176/τ. Β’/26.6.2008, ὡς κάτωθι:

„Ἀρθρον 1

Τὸ ἄρθρο 2 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται ὡς ἔξῆς:

« „Ἀρθρο 2
Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος

Σκοπὸς τῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ γενικὴ περίθαλψη τῶν χρονίως πασχόντων ἐνηλίκων πολιτῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Μακεδονίας μέσα στὸ εἰδικὰ κατασκευαζόμενο ἰδιόκτητο κτήριο τοῦ Ἰδρύματος. Γίνονται δεκτοὶ στὶς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) καὶ πλέον θέσεις τοῦ Ἰδρύματος χρονίως ἢ ἀνιάτως πάσχοντες ἐνήλικες ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κατ’ ἔξαίρεσιν δὲ καὶ παιδιὰ ἐφ’ ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τὸ 16ο ἔτος τῆς ἡλικίας τους. Ὁσαύτως ιδρύεται γιὰ νὰ πειτουργήσει ἐντὸς τοῦ Ἰδρύματος Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων. Στοὺς ἀσθενεῖς ἔξασφαλίζεται στέγη, φαγητό, θέρμανση, ἐργασιοθεραπεία, ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη καὶ ψυχαγωγία, μὲ τὴ συνδρομὴ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων αὐτῶν. Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἀσθενῶν γίνεται

μετά από γνωμάτευση είδικοῦ ιατροῦ γιὰ κάθε περί-
πτωση Κρατικοῦ Νοσοκομείου ἢ τοῦ IKA καὶ μὲ τὴ βε-
βαίωση ὅτι δὲν πάσχουν ἀπὸ μεταδοτικὸ νόσομα ἢ
ἀπὸ ψύχωση. Τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν ἀσθενῶν
καλύπτει ὁ Ἐφημέριος τοῦ παρακειμένου Προσκυνη-
ματικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἅγιου Ἀλεξάνδρου.»

”Αρθρον 2

‘Η ισχὺς τῆς παρούσης Ἀποφάσεως ἀρχίζει ἀπὸ τὴ
δημοσίευσή της στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως
καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος
«ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 3 Κάλυψη δαπάνης

‘Απὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρούσης Ἀποφάσεως προ-
καλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, τὸ ὑψος τῆς ὀ-
ποίας δὲν δύναται νὰ προδιορισθεῖ.

‘Αθῆναι, 12 Μαρτίου 2009

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Αρχιγραμματεὺς
‘Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΤΟ ΝΕΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

‘Η Αποστολικὴ Διακονία φέρει σὲ γνώση τῶν εὐλαβῶν ἀναγνωστῶν τῆς «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ», πώς, μὲ τὴ
Χάρη τοῦ Θεοῦ, τὸ Θεολογικὸ φοιτητικὸ Οίκοτροφεῖο της μεταστεγάστηκε (ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ
Καρέα) καὶ ἔδη πλειουργεῖ στὸ προσφάτως ἀνακαινισθὲν ἰδιόκτητο κτίριο της, πλησίον τοῦ ιεροῦ
Προσκυνήματος τῆς Ἅγ. Βαρβάρας, τοῦ ὄμωνύμου Δήμου Ἀττικῆς, τὸ ὅποιο ἔχει πλέον τὴ δυνα-
τότητα νὰ φιλοξενεῖ ἀκόμη περισσότερους φοιτητές (περὶ τοὺς 100). Τὸ κόστος, ὅμως, γιὰ τὰ ἐπι-
πλέον πλειουργικὰ ἔξοδα τοῦ νέου Θεολογικοῦ Οίκοτροφείου, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς πρόσφατες
δαπάνες γιὰ τὴν ἀνακαίνιση τοῦ κτιρίου καὶ τοῦ ιεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ τῆς Ἅγ. Βαρβάρας,
κατέστη δυσβάστακτο γιὰ τὸ ταμεῖο τοῦ ιεραποστολικοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Αποστολικῆς Διακονίας.
Γιὰ τὸ πόγο αὐτό, παρακαλοῦμε θερμά, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ συνδράμουν οἰκονομικὰ στὰ ἔξοδα
πλειουργίας τοῦ νέου Θεολογικοῦ Οίκοτροφείου νὰ ἀποστείλουν τὴ χρηματικὴ τους ἐνίσχυση, ὅσο
μικρὴ κι ἀν εἶναι, στὴ διεύθυνση: Αποστολικὴ Διακονία, Ἰασίου 1, 115 21 Αθῆνα, μὲ τὴ σημείω-
ση: γιὰ τὸ Θεολογικὸ Οίκοτροφεῖο, ἢ νὰ τὴν καταθέσουν στὸ πογαριασμὸ 146/546024-74 τῆς
Ἐθνικῆς Τραπέζης. Τηλέφωνο ἐπικοινωνίας: 210.7272323.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. 131

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 29.1.2009

ΠΡΑΞΙΣ 27η

Κανονισμὸς περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου, κατὰ τὴν Συνεδρίαν αύτοῦ τῆς 29.1.2009

Ἐξον ὑπ’ ὅψει:

Α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπλάδος».

Β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

Γ. Τὴν ἀνάγκην ὄργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων.

Δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισην τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ’ Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίζεως.

‘Ορίζει τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὄριζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὄριζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὄριζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία ὄριζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ’ ἀνάθεσιν. Ἐπὶ πλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἔτερα πρόσωπα, ἵδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὡρισμένου ἔργου ἢ ὡρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἔργοιαβιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὄριζεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου Εἰδικὴ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτελεσθεῖσιν ἔργων καὶ τῶν τυχὸν ἀνακυψασῶν διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ’ αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρυτρῶν.

7. Διαφωνίαι, αἵτινες τυχὸν θὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὑπὸν καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὁρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἔξαντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Υπηρεσίας, ἢ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων αἱ συνταχθεῖσαι μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὅποιον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Υπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὄποιαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Υπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὄργάνωσις Τεχνικῆς Υπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κορίνθου καθορίζεται ὡς κάτωθι:

Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου.

Ἡ Διευθύνουσα Υπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Υπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὄποια στελεχώνεται ἐκ

3 διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου Μηχανικῶν, τοῦ πρώτου ὁρίζομενου ὡς Προϊσταμένου τῆς Υπηρεσίας, ἡ ὄποια ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Υπηρεσία.

Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Υπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ πλέον ἔχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ ΑΕΙ μὲ ἐμπειρία σὲ μελέτες καὶ ἐπιβλέψεις τεχνικῶν ἔργων, ἄρτια γνώση χρήσης Η/Υ.

Οι ἀρμοδιότητες τῆς Τεχνικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου εἶναι οι ἀκόλουθες:

1. Ἐκπονεῖ τὶς μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καθηλιτεχνικῶν ἔργων.

2. Παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ιδιῶτες μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευὲς καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ἀνάδοχο εἴτε μὲ Αύτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 55/1974 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, τὶς συμπληρωματικὲς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ισχύουν σήμερα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ**

Κανονισμὸς περὶ ἀρμοδιοτήτων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου

‘Άρμοδιότητες Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

Ἐκπονεῖ τὶς μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καθηλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ιδιώτες Μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων Αὔτης ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ανάδοχο εἴτε μὲ Αύτεπιστασία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, τὶς συμπληρωματικὲς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τους Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ἴσχουν ἕως σήμερα.

Τμήματα Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

A1. Τμῆμα Σχεδιασμοῦ, Ἐκπόνησης, Παρακολούθησης Μελετῶν καὶ Προδιαγραφῶν.

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὸν σχεδιασμό, ἐκπόνησην ἢ προκήρυξη, ἐπίβλεψη καὶ παραλαβὴ μελετῶν καθὼς καὶ τὴ σύνταξην προδιαγραφῶν γιὰ τὰ ἔργα (τεχνικὰ καὶ καθηλιτεχνικά) ποὺ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Συνοπτικά, οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ τμήματος περιγράφονται ὡς ἔξῆς:

- Ἐκπόνηση προτάσεων προγραμμάτων ἔργων καὶ μελετῶν.
- Ἐκπόνηση μελετῶν καὶ προδιαγραφῶν μελετῶν.
- Διαδικασίες πρόσκλησης ἐκδήλωσης ἐνδιαφέροντος γιὰ ἀνάθεση μελετῶν.
- Ἀξιολόγηση, ἐπιλογὴ μελετῶν.
- Ἐλεγχος, ἐπίβλεψη, διασφάλιση τῆς ποιότητας τῶν συντασσομένων μελετῶν καὶ τήρηση τοῦ συμβατικοῦ χρονοδιαγράμματος.
- Παραλαβὴ μελετῶν.
- Σύνταξη τεχνικῶν δελτίων ἔργων.
- Σύνταξη μηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξη τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξη ἐκθέσεων παρακολούθησης καὶ ἀξιολόγησης ἔργων.
- Παρακολούθηση καὶ καταγραφὴ τῆς κατάστασης τῶν Ἀκινήτων.

A2. Τμῆμα Δημοπρατήσεων, Συντηρήσεων καὶ Ἐπιβλέψεων Ἔργων

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὴν Δημοπράτησην καὶ παρακολούθησην, τεχνικὴ ύποστηριξη, ἐπίβλεψη καὶ ἐλεγχο τῶν ἔργων καὶ συντηρήσεων (τεχνικῶν καὶ καθηλιτεχνικῶν) ποὺ ὑποποιοῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων δυνατὸν νὰ γίνεται, εἴτε μὲ ἐπιλογὴ Ἀνάδοχου (Δημοπράτηση) εἴτε μὲ Αύτεπιστασία.

Συνοπτικά, τὸ παρακάτω τμῆμα ἔχει τὶς ἔξῆς ἀρμοδιότητες:

- A. Ὁργάνωση Ἐργολαβίας - Δημοπρασίας - Ἐπιλογὴ Ἀναδόχου
- Ἐλεγχος ποσοτήτων προμετρήσεων ὑπικῶν καὶ ἔργασιῶν.

- "Ελεγχος και 'Αναπροσαρμογή "Αρθρων τῶν 'Αναπλυτικῶν Τιμολογίων.
- "Ελεγχος και 'Αναπροσαρμογή τῶν Προϋπολογι- σμῶν Κατασκευῆς.
- Σύνταξη Τευχῶν Δημοπράτησης.
- Διαδικασία Δημοπρασίας "Εργων.
- 'Άξιολόγηση 'Αναδόχου. 'Άξιολόγηση ύφισταμέ- νου έργατικοῦ δυναμικοῦ. 'Άξιολόγηση ἐπιμέρους 'Υπεργολάβων στὴν περίπτωση Αύτεπιστασίας.
- Σύνταξη Συμβάσεων Συμφωνητικῶν.
- Παραλαβὴ και "Ελεγχος 'Εγγυητικῶν 'Επιστολῶν.
- Προετοιμασία 'Εργοταξίου (Χάραξη, όριοθέτηση, δειγματοληπτικὲς τομὲς κ.λπ.).
- 'Έγκατάσταση και ἐνημέρωση 'Αναδόχου ἢ 'Υπερ- γολάβων (Αύτεπιστασία).
- "Ερευνα και Πρόσληψη ἐπὶ πλέον 'Εργατικοῦ Δυ- ναμικοῦ.
- 'Άξιολόγηση ύφισταμένου Μηχανολογικοῦ 'Εξο- πλισμοῦ - "Ερευνα ἀγορᾶς και Προμήθεια ἐπὶ πλέον ἀπαιτούμενου 'Εξοπλισμοῦ.
- 'Εξασφάλιση ἀναγκαίων Πιστώσεων (Αύτεπιστα- σία).

B. 'Έγκατάσταση και προετοιμασία έργοταξίου

- "Ελεγχος 'Αναδόχου γιὰ ἔξασφάλιση τῶν ἀπαραι- τήτων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ύπορεσίες.
- "Ελεγχος και "Εγκριση Χρονοδιαγράμματος - 'Ορ- γανογράμματος 'Αναδόχου.
- Μελέτη και Σύνταξη Χρονοδιαγράμματος - 'Οργα- νογράμματος στὰ ἔργα ποὺ ἐκτελοῦνται μὲ Αύτε- πιστασία.
- "Ελεγχος Ποιότητας και Πιστότητας 'Υλικῶν, 'Ερ- γαστηριακοὶ "Ελεγχοι.
- "Ελεγχος Πηγῶν Λήψεως 'Υλικῶν.
- "Ελεγχος Στελέχωσης και Τεχνικῆς Κατάρτισης Συνεργείων Κατασκευῆς.
- "Ελεγχος Μέτρων 'Ασφαλείας και Φύλαξης 'Εργο- ταξίου.
- Καθορισμὸς Διακίνησης και 'Αποθήκευσης 'Υλικῶν και Μηχανημάτων.
- Μελέτη και Καθορισμὸς ύφισταμένων Πηγῶν 'Ενεργείας γιὰ έργοταξιακὴ χρήση.
- "Εγκριση Μελέτης 'Αναδόχου γιὰ τὴν ἐγκατάστα- ση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ 'Εξοπλισμοῦ.

Στὴν περίπτωση ἐκτέλεσης ἔργου μὲ Αύτεπιστασίᾳ:

- 'Εξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσε- ων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ύπορεσίες.
- 'Αναπλυτικὴ παρουσίαση και ἐπεξήγηση τῆς διαδι- κασίας παραγωγῆς τοῦ ἔργου στοὺς ἐμπλεκόμε- νους.
- Καθορισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ παραγγελίας, διακί- νησης και ἀποθήκευσης ύληικῶν και μέσων κατα- σκευῆς.
- Θέσπιση μέτρων ἀσφαλείας και φύλαξης έργοτα- ξίου.
- Μελέτη και καθορισμὸς ύφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ έργοταξιακὴ χρήση.
- 'Επιμέρους μελέτες γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ 'Εξοπλισμοῦ.
- 'Επιμερισμὸς έργασιῶν και στελέχωση μὲ τὰ ἀντί- στοιχα συνεργεία κατασκευῆς.
- 'Εξασφάλιση και τακτοποίηση τῶν καταλυμάτων τοῦ έργατικοῦ δυναμικοῦ.
- Καθορισμὸς ήμερήσιου προγράμματος διαβίωσης έργατων.

Γ. 'Ανάπτυξη έργασιῶν κατασκευῆς

- Γνωμοδότηση ἐπιμερισμοῦ έργασιῶν και στελέχω- σης τῶν ἀντίστοιχων συνεργείων κατασκευῆς.
- 'Επιβίλεψη τῶν ἐκτελούμενων έργασιῶν (καθημε- ρινή).
- 'Επιμέτρηση τῶν ἐκτελούμενων έργασιῶν (καθημε- ρινή).
- Σύνταξη καθημερινοῦ ἀναπλυτικοῦ ήμερολογίου παρακολούθησης έργασιῶν.
- Σύνταξη ἐβδομαδιαίου φύλλου ἀναφορᾶς προό- δου έργασιῶν.
- 'Ημετερονικὴ παρακολούθηση και ἐπεξεργασία τῆς προόδου έργασιῶν και κοστολογίων (Project Management).
- 'Οργάνωση βασικῶν Πληροφοριῶν έργου.
- 'Επεξεργασία βασικῶν Πληροφοριῶν έργου.
- 'Ανάπτυξη 'Εργασιῶν έργου.
- 'Οργάνωση διάρκειας και συσχετίσεων 'Εργασιῶν.
- Προσθῆκες έργασίας στὰ διαγράμματα Gant (πλη- ροφορίες χρόνου) και Pert (πληροφορίες συσχετί- σης έργασιῶν).
- 'Εξέταση ἐπιπέδων πεπομέρειας.
- 'Οργάνωση βασικῶν ήμερολογίων έργου ἀπὸ ἄποψη πόρων.

- Έξέταση κόστους.
- Διευθέτηση περιορισμῶν χρόνου.
- Διευθέτηση ἀνταγωνισμῶν πόρων.
- Προγραμματισμὸς καὶ κόστος.
- Ἐπεξεργασία παρακολούθησην ἐργασιῶν μὲ τὸ διάγραμμα Gant καὶ Pert.
- Ἐλεγχος προόδου ἐργασιῶν.
- Ἐπισκόπηση τῆς διαδικασίας ἐλέγχου.
- Ἀλληλαγὴ τῆς διάρκειας ἐργασιῶν, ἀπαθοιφὴ καθυστερήσεων.
- Εύρεση καὶ ἀλληλαγὴ τῶν περιορισμῶν ἐργασιῶν.
- Ἀναπρογραμματισμὸς ἐργασιῶν ποὺ ἔχουν καθυστερήσει.
- Σύγκριση τρέχοντος χρονοδιαγράμματος μὲ τὸ πλάνο ἀναφορᾶς καὶ ἐμφάνιση ἐνδιάμεσου πλάνου.
- Ἐξειδίκευση τῆς ἀναφορᾶς ἐργασίας - Γραφήματα.
- Σχεδιαστικὴ ύποστήριξη ἐπεξήγησης κατασκευαστικῶν λεπτομερειῶν.
- Ἀντιμετώπιση παρεκκλίσεων ἀπὸ τὴν μελέτη σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἐπιβλέποντες μελετητές.
- Ἐρευνα ἀγορᾶς γιὰ τὴν βελτιστοποίηση ύπλικῶν καὶ τεχνικῶν κατασκευῆς.
- Καθορισμὸς Νέων ἐργασιῶν καὶ Νέων Τιμῶν Μονάδος.
- Ἐλεγχος καὶ Ἐγκρίση ἀναθετικῶν ἐπιμετρήσεων Ἀναδόχου.

- Ἐλεγχος καὶ Ἐγκρίση Π.Π.Α.Ε Ἀναδόχου.
- Ἐλεγχος καὶ Ἐγκρίση ἀνακεφαλαιωτικῶν Πινάκων Ἀναδόχου.
- Ἐλεγχος καὶ Ἐγκρίση Πιστοποιήσεων Ἀναδόχου.
- Ἀναπροσαρμογὴ Χρονοδιαγράμματος καὶ ὄργανογράμματος.
- Μελέτη, σύνταξη καὶ ἔγκριση Συμπληρωματικῶν Συμβάσεων μὲ τὸν Ἀνάδοχο.
- Τμηματικὴ παραλαβὴ ὀλοκληρωμένων φάσεων τοῦ ἐργοῦ.
- Προσωρινὴ παραλαβὴ τοῦ ἐργοῦ.
- Ὁριστικὴ παραλαβὴ τοῦ ἐργοῦ.

Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἑκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ἐπιπλέοντος ἔχον: Δίπλωμα Μηχανικοῦ Α.Ε.Ι. μὲ ἀποδεδειγμένη ἐμπειρίᾳ σὲ μελέτες καὶ ἐπιβλέψεις τεχνικῶν ἐργῶν, ἄρτια γνώση μιᾶς ξένης γλώσσας –κατὰ προτίμοτη τῆς Ἀγγλικῆς– καὶ ἄρτια γνώση χρήστης καὶ προγραμμάτων ἡλεκτρονικοῦ ύπολογιστῆ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ**Ίερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας**

”Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πιληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίου Γεωργίου Μαυρατζαίων Σάμου,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σάμῳ τῇ 26ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΥΣΕΒΙΟΣ

Προκηρύξεις**Ίερῶν Μητροπόλεων:****Σάμου
καὶ Ἰκαρίας****Νεαπόλεως
καὶ Σταυρουπόλεως****Τρίκκης
καὶ Σταγῶν****Λαρίσου
καὶ Τυρνάβου****Ηπείρας****Μεσσηνίας****Ίερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως**

”Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πιληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίου Δημητρίου Διαβατῶν,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νεαπόλει τῇ 20ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

”Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πιληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίων Ἀποστόλων χωρίου Ἀπόστολοι,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Τρικάλοις τῇ 23ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου

”Εχοντες ύπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ Ιερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ

‘Αγίου Θωμᾶ Λαρίσης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 31ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Λαρίσης καὶ Τυρνάβου ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Ήλιδίας

”Εχοντες ύπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ Ιερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ιερῶν Ναῶν

‘Αγίου Κωνσταντίνου Χειμαδιοῦ,

‘Αγίου Γεωργίου Ἀμυγδαλῆς,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ξενιῶν,

‘Αγίου Αθανασίου Σκλήβα,

‘Αγίου Γεωργίου Ζαχαρέικων,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 30ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Ήλιδίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

”Εχοντες ύπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ Ιερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ

Εὔαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀντικαλάμου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 26ῃ Μαρτίου 2009

† Ο Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος
M.K.O. «Αλληλεγγύη»
Άποστολική Διακονία
Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών
Ίεραι Μητροπόλεις
Θεσσαλονίκης
Δρυϊνουπόλεως
Γλυφάδας
Κερκύρας
Καστορίας
Γρεβενών
Πατρών
Θεολογικά και Επιστημονικά Χρονικά
Σύλλογος Ιεροψαλτών Ελλάδος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Η Συνεδρίαση της Δ.Ι.Σ. της 7.4.2009

Συνηλθε τὸν Τρίτη, 7 Απριλίου 2009, στὴν πρώτη Συνεδρία Της ἡ Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατὰ τὴν Συνεδρία αὕτη:

‘Η Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

‘Η Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

– Τὸ Πρόγραμμα Ἡμερίδας, τὴν ὁποίᾳ διοργανώνει ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καὶ τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἐργου, τὴν 11η Ἰουνίου 2009, μὲ θέμα «Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ιερέως στὸ σύγχρονο κόσμο».

– Τὴν διοργάνωσην ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων τῆς ΚΑ΄ Πιανορθοδόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταῦμένων Ὁρθοδόξων Εκκλησιῶν καὶ Ιερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, ἡ ὁποίᾳ θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ 2 ἕως 5 Νοεμβρίου 2009 στὴν Ίερα Μητρόπολη Πειραιῶς, μὲ κεντρικὸ θέμα: «Σύγχρονες Αἱρέσεις, προέλευση, ἔκδηλώσεις, πνευματικό τους πλαίσιο».

– Τὴν πραγματοποίησην ἔκδηλώσεως γιὰ τὴν παρουσίαση τῶν τεσσάρων (4) νέων τόμων Καταλόγων Χειρογράφων Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς σειρᾶς «ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ» τοῦ ἐκδοτικοῦ ἔργου τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας.

– Τὸν κατάλογο τῶν δικαιούχων τοῦ ἐπιδόματος γιὰ τὸ τρίτο τέκνο στὴ Θράκη, γιὰ τὸ δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου 2009. Οἱ οἰκογένειες ποὺ θὰ λάβουν τὸ ἐπίδομα εἶναι 849 καὶ τὸ ποσὸ ἀνέρχεται στὰ 181.870 €.

‘Η Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος παρέσχε τὴν εὐλογία Της γιὰ τὴν ἔκδοση πονήματος τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων ὡς καὶ τῆς Ειδικῆς Ἐπιτροπῆς Μελέτης Ἀρχαιολατρείας - Νεοειδωλολατρίας, Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, μὲ τίτλο: «Ο Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”».

‘Επίσης ἡ Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ Ἐκθεση ποὺ ὑπέβαλε ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Εκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου περὶ τῆς Ἡμερίδας ποὺ πραγματοποιήθηκε στὶς 20 Φεβρουαρίου 2009, μὲ θέμα: «Περιφερειακὲς Εστίες Εκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης. Προβλήματα - Προοπτικές».

‘Η Διαρκὴς Ίερὰ Σύνοδος ὅρισε:

– Τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Νικόλαο Λιόντιο, Ιατρό, ὡς ἐκπρόσωπο στὴν Ἐπιτροπὴ Σχεδιασμοῦ Ἀγωγῆς Ὅγειας (Ε.Σ.Α.Υ.) τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας καὶ Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης, μὲ ἀναπληρωτή του τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Γεώργιο Ρουσάκη, Ιατρό.

– Ἐξαμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἀκροάσεων γιὰ τὴν περαιτέρω διερεύνηση τοῦ Πορίσματος Ἐπέγχου γιὰ τὴν M.K.O. «Αλληλεγγύη».

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπορεσιακὰ ζητήματα.

‘Εκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

‘Η Συνεδρίαση της Δ.Ι.Σ. της 8.4.2009

Συνῆλθε τὴν Τετάρτη, 8 Απριλίου 2009, στὴν δεύτερη Συνεδρία Της ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν Συνεδρία αὕτη:

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἔξεφρασε τὴν θλίψην της καὶ τὴν συμπάθειάν Της πρὸς ὅλους τους κατοίκους τῆς πόλεως Λακουΐθα τῆς γειτονικῆς Ἰταλίας, μετὰ τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἐπέφερε ὁ καταστροφικὸς σεισμός. Παράλληλα ἔξεφρασε τὰ θερμά Της συλληπητήρια καὶ τὴν συμπαράστασήν Της πρὸς τὶς οἰκογένειες τῶν Ἐλλήνων φοιτητῶν καὶ τῶν Ἰταλῶν ἀδελφῶν μας, γιὰ τὸν ἀδόκητο χαμό τῶν συγγενικῶν προσώπων τους. ‘Η Ἑκκλησία μας, κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὶς ἀρμόδιες ἀρχές τῶν πληγεισῶν περιοχῶν, προτίθεται νὰ συμπαρασταθεῖ γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν πληγέντων.

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν διοργάνωση Ἡμερίδος ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εύρωπαϊκῶν Θεμάτων μὲ θέμα τὴν προβολὴ τῆς συμβολῆς τῶν Ἐλλήνων Κληρικῶν στὸν Ἐλληνικὸ Διαφωτισμὸ καὶ στὴν ἀναγέννηση τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν.

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σύρου, Τίνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεο, Πρόεδρο τῆς Ἔστιας Ἑκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, γιὰ τὰ προβλήματα λειτουργίας τῶν περιφερειακῶν Ἐστιῶν καὶ τὶς ἐνέργειές του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε τὴν σύστασην Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρο καὶ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου κ. Ἰάκωβο, ἔναν ἐκπρόσωπο τοῦ Ι.Σ.Κ.Ε. καὶ Νομικούς, γιὰ νὰ μελετήσει θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸν Ἐφοριακὸ Κλῆρο, μετὰ τὴν ὑπαγωγὴ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὁρθοδόξου Ἐφοριακοῦ Κλήρου Ἐλλάδος (Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.) στὸ Ταμεῖο Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.).

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ὅρισε τὸν Συνοδικὸ Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.

‘Αλέξανδρο γιὰ νὰ παραστεῖ στὴν Τελετὴν τοῦ Ἀγίου Φωτὸς στὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ Μέγα Σάββατο, καὶ τὴν μεταφορά του στὴν Ἐλλάδα.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

‘Η Συνεδρίαση της Δ.Ι.Σ. της 9.4.2009

Συνῆλθε τὴν Πέμπτη, 9 Απριλίου 2009, στὴν τρίτη Συνεδρία Της ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν Συνεδρία αὕτη: ‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἐπειδὴ δημιουργοῦνται ἔωλες ἐκτιμήσεις καὶ ὑπάρχει παραπληροφόρηση ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωση τῶν Νομικῶν Προσώπων τῆς Ἑκκλησίας γιὰ τὴν καταβολὴ τοῦ Ε.Τ.Α.Κ., ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε, μετὰ ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, νὰ ἔξετάσει κάθε ἐνδεχόμενη περίπτωση ξεχωριστά.

‘Ο Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐνημέρωσε τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου σχετικὰ μὲ τὴν πρόσκλησην, τὴν ὁποία τοῦ ἀπούθυνε ὁ Πρόεδρος τῆς Εύρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, ὃστε, μαζὶ μὲ ἄλλους Προκαθημένους Ὁρθοδόξων Ἑκκλησιῶν, νὰ ἔξετάσουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἡθικὴ διάσταση τῆς οἰκονομικῆς κρίσης ποὺ συγκλονίζει ὅλο τὸν κόσμο. Μετὰ ἀπὸ συζήτηση, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ ἐκπροσωπίσει τὸν Μακαριώτατο στὴ συνάντηση αὕτη, ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἀχαϊας κ. Ἀθανάσιος, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὴν Εύρωπαϊκὴ Ἐνωση.

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

Τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὸ Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Ο Θρησκευτικὸς Τουρισμός», τὸ ὁποῖο θὰ συγκληθεῖ στὴν Ἀγία Πετρούπολη τῆς Ρωσίας ἀπὸ 14 ἕως 18 Ιουνίου 2009. Στὸ ἐν πόλει Συνέδριο, ἡ Ἑκκλησία μας θὰ ἐκπροσωπιθεῖ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζακύνθου κ. Χρυσόστομο καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ, Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο.

Τὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὸν Σύνοδο Ἑργασίας τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Θεοποιγικοῦ Διαλόγου μεταξὺ Ὀρθοδόξου Ἑκκλησίας καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς, ἢ ὁποία θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸν Κύπρο, ἀπὸ 16 ἕως 23 Ὁκτωβρίου 2009. Ἐκπρόσωπος τῆς Ἑκκλησίας μας σὲ αὐτὴν τὴν συνάντηση ὥρισθηκε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπορεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

΄Αναβολὴ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου στὸν Ἀλεξάνδρεια

Στὶς 27.3.2009 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεκοίνωσε ὅτι ἡ Εἰρηνικὴ ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ τῆς Συνοδείας του στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας ἀναβάλλεται γιὰ εὐθετότερο χρόνο πόγω ἐμπυρέτου γριπώδους συνδρομῆς (ἴωσης) πού παρουσίασε ἀπὸ τὴν Τρίτη 24.3.2009.

Παρουσίαση τοῦ Τόμου «Προφητολόγιον»

΄Υπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος πραγματοποιήθηκε τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 16.3.2009 ἡ παρουσίαση τοῦ τόμου «Προφητολόγιον». Ἡ ἐκδήλωση ἔλαβε χώρα στὸ Μέγαρο Καρατζᾶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἐλλάδος. Χαιρετισμὸ ἀπούθυναν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Ἐλληνικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας. Τὸν τόμο παρουσίασαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὅμοτοῦ κ. Δανιήλ, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γεώργιος Φίλιας καὶ ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Μιλτιάδης Κωνσταντίνου.

΄Ολοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχίᾳ ἡ Γ΄ Ἡμερίδα γιὰ θέματα Εύρωπαικῆς Ἐνωσης

΄Ολοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχίᾳ τὴν Τρίτη 31 Μαρτίου ἔ.ξ., στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλ-

ῆδος στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, ἡ Γ΄ Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως τῶν Εύρωπαικῶν Θεμάτων, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ θέματα Εύρωπαικῆς Ἐνωσης, γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῶν Κληρικῶν καὶ τῶν Συνεργατῶν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Πελοποννήσου καὶ νησιῶν Αἰγαίου καὶ Ἰονίου Πελάγους, σὲ συνεργασία μὲ τὰ Γραφεῖα τῆς Εύρωπαικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Εύρωπαικοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἐλλάδα.

Οἱ ἐργασίες τῆς Ἡμερίδας ἀρχισαν στὶς 9 π.μ. μὲ μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων εὔχθηκε «ὅπως τὰ πορίσματα τῆς Ἡμερίδας σταθοῦν ἀφορμὴ ἔντονου ποιμαντικοῦ προβληματισμοῦ καὶ γίνουν εὐκαιρίες γιὰ τὴν ἐνεργοποίηση ὅλου του δυναμικοῦ της Ἑκκλησίας στὰ Εύρωπαικὰ ζητήματα».

Στὴ συνέχεια ἡ κ. Μαρία Κανελλοπούλου χαιρέτησε τοὺς παρισταμένους ἐκ μέρους τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Εύρωπαικῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἀθήνα κ. Ἱερόθεου Παπαδόπουλου.

΄Ακολούθησαν οἱ εἰσηγήσεις:

α) τοῦ Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὅμοτοῦ κ. Δανιήλ, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὸ σκοπὸ τῶν ἐνημερωτικῶν αὐτῶν Ἡμερίδων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου σὲ θέματα Εύρώπης, καὶ τόνισε: «Εἶναι ἀναγκαῖο νὰ κατανοήσουμε ὅτι εῖμαστε Εύρωπαιοι πολίτες, καὶ ὅτι ὡς Ἐλληνες ἀνήκουμε στὴν μεγάλη οἰκογένεια ποὺ λέγεται Εύρώπη, στὴν ὥποια καθούμεθα ὅλοι νὰ μάθουμε νὰ συμβιώνουμε μὲ τοὺς ἄλλους».

β) Τοῦ κ. Ἰωάννη Κοκάλη ύποδιευθυντῆ τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Εύρωπαικοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἀθήνα, ὁ ὁποῖος ἀνέλιψε «τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συμμετοχῆς τῶν Ἐλλήνων στὶς Εύρωεκλησίες κατὰ τὸν προσεχῆ Ἰούνιο, γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῶν Ἐλλήνων Εύρωπουλευτῶν, μέσῳ τῶν ὥποιων ἡ Ἐλλάδα θὰ εῖναι παροῦσα στὶς ἔξελίξεις τοῦ Εύρωπαικοῦ γίγνεσθαι».

γ) Τοῦ κ. Ἰωάννη Λιάκου, Διευθύνοντος Συμβούλου τῆς Ἀναπτυξιακῆς Εταιρείας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὁ ὁποῖος «μεταξὺ ἄλλων μίλησε γιὰ τὶς κρίσιμες παραμέτρους ἐπιτυχίας τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑκκλησίας μας στὸ ΕΣΠΑ».

Μετά τὶς εἰσηγήσεις ἀκοῦθισε συζήτηση καὶ ἐρωτήσεις ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ἐκδοτικὴ Σειρὰ γιὰ τὰ «Μοναστήρια καὶ Προσκυνήματα» τῆς Ἐλλάδος

Ἡ Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» σὲ συνεργασίᾳ μὲ τὴν ἐφομερίδα «ΕΘΝΟΣ» προβαίνει σὲ μία μεγάλη ἐκδοτικὴ προσπάθεια μὲ τίτλο «Μοναστήρια καὶ Προσκυνήματα τῆς Ἐλλάδος». Ἡ παρουσίαση τοῦ ἔργου πραγματοποιήθηκε στὶς 17.3.2009. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐκδηλώσεως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ἰερώνυμος χαρακτήρισε τὸ ἔργο ὡς μία ἔθνικὴ προσφορὰ προσθέτοντας ὅτι τὰ Ὁρθόδοξα μοναστικὰ κέντρα δὲν εἶναι ἀπλῶς τουριστικὰ ἀξιοθέατα, ἀλλὰ καὶ κέντρα καλλιτεχνικῆς καὶ πολιτιστικῆς δημιουργίας. Μίλισαν ἐπίσης ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. ἈρντΣ Σπηλιωτόπουλος, οἱ βουλευτὲς τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως κ.κ. Μαρία Δαμανάκη καὶ Τηλέμαχος Χυτήρης, ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐφομερίδας «ΕΘΝΟΣ» κ. Γιώργος Χαρβαλίας καὶ ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τῆς Μ.Κ.Ο. «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» κ. Κώστας Δήμτσας. Ὁ κ. Χαρβαλίας ἀνέκοινωσε ὅτι ἡ ἐφομερίδα «ΕΘΝΟΣ» θὰ δώσει 150.000 ΕΥΡΩ ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς ἐκδόσεως ὡς ἐνίσχυση στὶς «Τράπεζες Ἀγαπᾶτος», τὶς ὁποῖες ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος θὰ ὄργανώσει στὸ κέντρο τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ προβλήματος σιτίσεως τῶν προσφύγων.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμμετοχὴ στὴν 16η Διεθνὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐκθεση Κύπρου 2009

Στὶς 22 Φεβρουαρίου τ.ξ. ὀλοκληρώθηκε ἡ 16η Διεθνὴς Ἐκπαιδευτικὴ Ἐκθεση στὴν Λευκωσία τῆς Κύπρου. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, γιὰ 7η συνεχόμενη χρονιά, συμμετεῖχε στὴν Ἐκθεση αὐτὴ προβάλλοντας τὶς ἐκδόσεις της, ἐνημερώνοντας παράλληλα τοὺς μάθητες καὶ τοὺς καθηγητὲς ποὺ ἐπισκέπτονταν τὸ Περιπτερό γιὰ τὸ γενικότερο κατηχητικὸ καὶ ιεραποστολικό της ἔργο.

Κατὰ τὴν ἡμέρα τῶν ἐγκαινίων τῆς Ἐκθέσεως τὸ Περιπτερό ἐπισκέφθηκαν ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ κ. Ἀνδρέας Δημητρίου, ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος, ἐκπρόσωποι ἀπὸ τὶς πρεσβεῖες τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ Ἰράν στὴν Κύπρο, ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ἀπὸ χῶρες τὶς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ἀπὸ τὸν Ἐκκλησιαστικὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμό «Λόγο» ὁ δημοσιογράφος κ. Λουκᾶς Παναγιώτου, ιερεῖς, καθὼς καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν συνεργαζομένων βιβλιοπωλείων μὲ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐκθεση κάθε χρόνο φιλοξενεῖ Ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ἴδιωτικὰ καὶ Δημόσια ἀπὸ τὴν Ἐλλάδα, τὴν Κύπρο, καθὼς καὶ ἀπὸ χῶρες τῆς Εὐρώπης, τῶν Βαλκανίων, ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν Ἀσία, καθὼς καὶ ἀρκετοὺς Ἐκδοτικοὺς Οἰκους ἀπὸ τὴν Ἐλλάδα.

Παρουσιάζει μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς νέους καὶ τοὺς μαθητὲς τῆς Κύπρου ποὺ τὴν ἐπισκέπτονται εἴτε μὲ τὰ σχολεῖα τους, εἴτε μὲ τοὺς γονεῖς τους, καὶ ἔτσι διαμορφώνουν μία πολὺ σημαντικὴ ἄποψη γιὰ τὴν ἐπιπλογὴ τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν, καθὼς καὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τους. Ἐξει μεγάλη προβολὴ καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς μία ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς καὶ ἐπιτυχημένες Διεθνεῖς Ἐκθέσεις στὴν Κύπρο καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν αιγίδα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ τῆς Κύπρου.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριώτατου στὴ Λαμία στὶς 22.3.2009

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ἰερώνυμος βρέθηκε στὴ Λαμία γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων. Στὸ συλλείτουργο προεξάρχοντος τοῦ Μακαριώτατου ἦταν παρόντες ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος καὶ οἱ Μητροπολίτες Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιος, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Θεόφιλος καὶ Κερκύρας κ. Νεκτάριος.

Πολλαπλὲς ἦταν οἱ ἀναφορὲς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ἰερώνυμου στὴν οἰκονομικὴ κρίση καὶ κάλεσε τὴν πολιτεία σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἐκκλησία γιὰ νὰ τὴν ἀντιμετωπίσει. Μεταξὺ

τῶν παραδειγμάτων ποὺ ἀνέφερε κατὰ τὴν παρουσία του στὴ Λαμία ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἥταν καὶ ἡ συνεισφορὰ τῆς Ἐκκλησίας στὸν Ἀγώνα τοῦ 1821 «...ὅταν τὰ μοναστήρια μὲ ἐγκύκλιο τοῦ ἐπισκόπου Ἰωσὴφ συγκέντρωσαν περισσότερες ἀπὸ 800 ὄκαδες χρυσοῦ καὶ τὶς προσέφεραν στὸν Ἀγῶνα, σώζοντας ἔτσι τὴν Ἐπανάστασην τοῦ 1821...», ὅπως εἴπε χαρακτηριστικὰ ὁ Μακαριώτατος.

Συγχρόνως ἀπαντώντας σὲ σχετικὲς ἑρωτήσεις ἐπιβεβαίωσε τὴ συνάντησή του μὲ τὸν Ὑπουργὸ Οἰκονομίας κ. Παπαθανασίου.

«...Κάνουμε ἀγώνα, μεγάλο ἀγώνα γιὰ νὰ πάρουμε καὶ ἐμεῖς ὡς Ἐκκλησίᾳ τὸ μερίδιο τῶν ἐπιδοτήσεων τῆς Ε.Ε.» Ὅπογράμμισε μὲ ἔμφαση ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κατὰ τὴ διάρκεια ἀντιφώνησης σὲ γεῦμα ποὺ δόθηκε στὴ Λέσχη Ἀξιωματικῶν τῆς Λαμίας γιὰ νὰ προσθέσει στὴ συνέχεια διευκρινίζοντας ὅτι «...τὸ δῆλωσε ξεκάθαρα ἡ Ἱεραρχία. Δὲν πρόκειται νὰ κάνουμε οὕτε ἐπιχειρήσεις οὕτε ἔργα φιγούρας. Εἶναι ἔργα ἀγάπης καὶ ἐπικοινωνίας. Εἶναι ντροπὴ γιὰ τὸν πολιτισμό μας καὶ γιὰ μᾶς σήμερα νὰ ὑπάρχουν κατάκοιτοι καὶ ἐγκαταλελειμμένοι καὶ νὰ μὴν ἔχουν στέγη. Ἡ Ἐκκλησία αὐτὸ θέλει νὰ κάνει».

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Συμπαράσταση τῶν Κληρικῶν στὸ κοινωνικὸ ἔργο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἀνθίμου

Τὴ διαμαρτυρία τους γιὰ τὴν ἀνεξήγητη καὶ ἀστήρικτη ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἔξεφρασαν οἱ Ίερεῖς Ἐφημέριοι καὶ Ίεροκήρυκες τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴ Γενικὴ Σύναξη, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στὶς 5.3.2009. Στὸ σχετικὸ Ψήφισμα τῆς Γενικῆς Συνάξεως ἐκφράζεται ἡ ἀπόλυτη συμπαράσταση τῶν κληρικῶν στὸν Σεβ. Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμῳ καὶ ιδιαιτέρως γιὰ τὴν ἀπόφασή του νὰ κτίσει, νὰ ιδρύσει καὶ νὰ λειτουργήσει τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα Χρονίως Πασχόντων καὶ ΑμεΑ καὶ Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων στὴ Θεσσαλονίκη. Οἱ κληρικοὶ σπουδειώνουν ὅτι πρόκειται γιὰ ἔνα χρησιμότατο ἔργο, στὸ ὅποιο ὁ Σεβασμιώτατος θὰ ἔχει βοήθεια ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς καὶ ἀπὸ πολλοὺς λαϊκοὺς ἐθελοντές.

Στὸ Ψήφισμα τῆς Γενικῆς Συνάξεως τονίζονται ἐπίσοντα ἔξῆς: «·Η νομιμότης τῆς παραχωρήσεως τοῦ ἀγροτεμαχίου αὐτοῦ στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Θεσσαλονίκης ἀναγνωρίζεται ύπο πολλῶν νομικῶν καὶ βασιζεται στὸ Νόμο 1734/1987, ἀρθρο 3, ὅπως τροποποιήθηκε. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνεται παραχώρηση σὲ ἔνα ύγειονομικὸ σταθμὸ μὲ 5 κρεββάτια καὶ ἀντιστοίχους ὑπαλλήλους, καὶ νὰ μὴ δίδεται σὲ ἔνα Ἰδρυμα μὲ 150 κρεββάτια, μὲ 80 ἄτομα νοσηλευτικὸ προσωπικὸ καὶ τοὺς καθωρισμένους ιατρούς».

Ίερὰ Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης

Μήνυμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἀνδρέα γιὰ τὴν 25n Μαρτίου

Μὲ τὴν εὔκαιρία τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἔθνικῆς ἐορτῆς τῆς 25ns Μαρτίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Ἀνδρέας σὲ γραπτὸ μήνυμά του τονίζει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἔξῆς:

«Εἶναι ἀνάγκη νὰ γυρίσουμε στὶς ρίζες μας. Στὴν Ὁρθοδοξία μας, στὴν Ἀγία μας Ἐκκλησία, στὴν ἀγάπη μας πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκτὸς συνόρων Ἐλλάδα: Τὴ Βόρειο Ἡπειρο καὶ τὴν Κύπρο, χωρὶς νὰ παύσουμε νὰ ἐνδιαφερώμεθα γιὰ ὅλα τὰ ἔθνικά μας θέματα. Ἐνωμένοι καὶ μονοιασμένοι, παραμερίζοντας τὰ ψευτοφιλότιμα καὶ τοὺς φανατικοὺς κομματισμούς, ποὺ καὶ στὰ παλαιότερα, ἀλλὰ καὶ στὰ νεώτερα χρόνια, ποιὺς ἔχουν βλάψει καὶ ζημιώσει τὸν τόπο καὶ τὰ καλῶς νοούμενα συμφέροντα τῆς Πατρίδος μας. Πρὸ παντὸς νὰ προσέξουμε τὴν ἀγωγὴ τῶν νέων μας, νὰ τοὺς δώσουμε ἰδανικά. Χριστὸ καὶ Ἐλλάδα. Γιατί οἱ καιροὶ ποὺ ἔρχονται καὶ ποὺ φαίνεται ὅτι θὰ εἶναι ἔξαιρετικὰ δύσκολοι, δὲν ἐπιτρέπουν ἐφοσυχασμὸ καὶ ἀδιαφορία».

Ολοκληρώθηκαν μὲ ἐπιτυχία οἱ ἔργασίες γιὰ τὴν ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν στὴν Θεσσαλονίκη.

Ίερὰ Μητρόπολις Γήισφάδας

Ἐγκαίνια Κειμηλιαρχείου καὶ συνάντηση Κατηχητῶν

Στὶς 11.3.2009 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γήισφάδας κ. Παῦλος ἐτέλεσε τὸν Ἀγιασμὸ γιὰ τὴ θεμελίωση τοῦ

νέου Κειμηλιαρχείου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὸ όποιο θὰ ἀνεγερθεῖ στὸν προαύλιο χῶρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νεκταρίου Τερψιθέας Γῆσφάδας. Στὸ ύπὸ ἀνέγερση διώροφο κτήριο θὰ ἐκτεθοῦν Ἱερὰ Κειμήλια ἀπὸ τὸν Πόντο, τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ ἄλλες περιοχές, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὴν πλουσία προσωπικὴ συλλογὴ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

Ἐξ ἄλλου στὶς 29.3.2009 ἔλαβε χώραν συνάντηση τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κατανυκτικοῦ Ἐσπερινοῦ στὸν Ἱερὸν Ναὸν Εισοδίων Θεοτόκου Τερψιθέας. Ὁμήλησε σχετικῶς ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης Κλαύδιος Καλαρᾶς, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νεκταρίου Γῆσφάδας. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας ὁ Σεβασμιώτατος κ. Παῦλος ἐδεξιώθη τοὺς Κατηχητὲς καὶ τοὺς εὐχαρίστησε γιὰ τὴν ἀνιδιοτελῆ προσφορά τους.

Ἴερὰ Μητρόπολις Κερκύρας

Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξη

Ἐν ὅψει τοῦ Πάσχα ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις διοργάνωσε Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξη τὴν Δευτέρα 23 Μαρτίου. Ἡ σύναξη πραγματοποιήθηκε στὸ Ἀμφιθέατρο τοῦ Ἰδρύματος Χρονίων Πασχόντων «Ἡ Πλατατέρα». Κατὰ τὴ σύναξη κεντρικὸς ὄμιλος ἦταν ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Ἰγνάτιος Ριγανᾶς, Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου, ὁ ὁποῖος μίλησε μὲ θέμα: «Ο Ἱερεὺς ἐνώπιον τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος», ἐνῶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Νεκτάριος ἔδωσε ποιμαντικὲς ὁδηγίες ἐν ὅψει τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Ἐβδομάδος.

«Τρεῖς ἀξέχαστοι Πνευματικοὶ Πατέρες...»

Τὸ παράρτημα τῆς Πανελλήνιας Ἐνωσης Θεολόγων Νομοῦ Κερκύρας, ύπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων, διοργάνωσε στὶς 26 Μαρτίου τὸ ἀπόγευμα, στὴν Αἰθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Μητροπόλεως διάλεξην –ἀφιέρωμα μὲ θέμα «Τρεῖς ἀξέχαστοι πνευματικοὶ Πατέρες– Τρεῖς ἀλησμόντοι Κερκυραῖοι Παπάδες», καὶ μὲ ἀναφορὰ στοὺς μακαριστοὺς Πρωτοπρεσβυτέρους Γεώργιο Σαββανῆ, Γεώργιο Σπίνουλα καὶ Νικόλαο Κουρτελέση.

Τὶς προσωπικότητες τῶν τριῶν κληρικῶν παρουσίασαν οἱ Πρωτοπρεσβύτεροι Γεώργιος Μεταλληνός (Ομότιμος Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν), Κωνσταντῖνος Τζαφέστας (ἐφημέριος Ι. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ) καὶ Κωνσταντῖνος Σουρβῆνος (ἐφημ. Ι. Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου). Ἡ ἐκδήλωση ἔκλεισε μὲ χαιρετισμὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας κ. Νεκταρίου.

Παρουσίαση Βιβλίου

Στὶς 15.3.2009 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Νεκτάριος παρευρέθη καὶ χαιρέτησε τὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου ιστορικῆς μελέτης «ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ Υ.Θ. ΚΑΣΣΩΠΙΤΡΑΣ», ποὺ πραγματοποιήθηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας 2. Τὸ βιβλίο αύτὸ ἀποτελεῖ μιὰ ιστορικὴ μελέτη ποὺ ἀφορᾶ στὴν Ἱερὰ Μονὴ ἀπὸ τὴν σύστασή της ἕως καὶ σήμερα.

Ἡ παρουσίαση τοῦ βιβλίου ἔγινε παρουσίᾳ πλήθους κόσμου ἀπό τὸν Γενικὸν Ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰδεσιμοῦ. Πρωτοπρεσβύτερο Θεμιστοκλῆς Μουρτζανὸ καὶ τὸν συγγραφέα τοῦ Βιβλίου Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη Δημήτριο Καββαδία. Ἡ παρουσίαση καὶ ὁ συντονισμὸς ἔγινε ἀπὸ τὸν Ἰστορικό-Θεολόγο Κωνσταντῖνο Θύμη, συνεργάτη τῆς Μητροπόλεως.

Ἴερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Προσκύνηση ιεροῦ Λειψάνου καὶ βράβευση πολυτέκνων

Τὸ Σάββατο 14 Φεβρουαρίου στὸν Ἱερὸν Ναὸ τῶν Ἀγ. Πάντων Καστοριᾶς ἐτελέσθη Μέγας Ἀρχιερατικὸς Πανηγυρικὸς Ἐσπερινὸς ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγίου Παρθενίου Ἐπισκόπου Λαμψάκου τοῦ θαυματουργοῦ καὶ ἐτέθη σὲ προσκύνηση τεμάχιον Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἀγίου.

Τὴν ἐπομένην ἡμέρα στὸν ᾱδιο Ναὸ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφείμ βράβευσε 8 πολύτεκνες μιτέρες τιμώντας ἔτσι τὸν θεσμὸ τῆς πολύτεκνης καὶ καλλίτεκνης οἰκογενείας.

Ίερὰ Μητρόπολις Γρεβενῶν

“Εκκληση γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Νικάνορος

Ἡ Ίερὰ Μητρόπολις Γρεβενῶν ἀπευθύνει ἔκκλησην πρὸς τοὺς πιστοὺς γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Νικάνορος Ζάβορδας. Ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ Μονή, κτίσμα τοῦ 15ου αἰῶνος, ἐπλήγη ἀπὸ τὸν σεισμὸ τοῦ 1995. Ἡ ἐκ βάθρων ἀνέγερσή της στηρίχθηκε μέχρι τώρα στὶς πραιτεικὲς εἰσφορὲς κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο ἔχει ἀναλάβει τὴν ἀποκατάσταση τοῦ Καθολικοῦ. Χρειάζεται, ὅμως, ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση γιὰ τὴν ἀγιογράφηση καὶ τὸν ἔξοπλισμὸ τῶν δύο παρεκκλησίων της. Ἡ Ίερὰ Μητρόπολις Γρεβενῶν ἔχει ἀνοίξει εἰδικὸ λογαριασμὸ γιὰ τὴν κατάθεση τῶν ἐθελοντικῶν συνεισφορῶν. Πρόκειται γιὰ τὸν λογαριασμὸ Ἐθνικῆς Τραπέζης 331/401 142-25. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι στὴ Μονὴ καὶ στὸ παρακείμενο σπίλαιο ἐμόνασε ὁ Ὅσιος Νικάνωρ ὁ Θεσσαλονικεύς, ὁ ὄποιος τιμᾶται ἰδιαιτέρως στὴ Δυτικὴ Μακεδονία ὡς προστάτης καὶ θαυματουργός.

Ίερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

‘Απονομὴ τιμητικῶν διακρίσεων

Μὲ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Ἅγιου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τιμήθηκαν ἀπὸ τὴν Ίερὰ Μητρόπολη Πατρῶν ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαὴλ Καραμπατάκης καὶ ὁ Πρωτοψάλτης κ. Σπυρίδων Ψάχος. Τὴν ἀπονομὴν ἔκανε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (8.3.2009). Ὁ π. Μιχαὴλ ὑπορέτησε ὡς Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὡς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ὡς Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου τοῦ Μητροπολίτου. Ὁ κ. Σπυρίδων Ψάχος ἀποχωρεῖ ἀφοῦ διακόνησε ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ ἀναλόγιον τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Ἀντικαταστάτης του θὰ εἶναι ὁ κ. Ἰωάννης Κόττορος, Διευθυντὴς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Πατρῶν. Στὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλείτουργο γιὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας συμμετεῖχε καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀβύδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ.

Κύριηλλος, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὁ Θεοφιλέστατος μίλησε σὲ ἐκδήλωση τοῦ τοπικοῦ παραρτήματος τῆς Πανελλήνιου Ἐνώσεως Θεολόγων μὲ θέμα: «Ἡ Κυριακὴ της Ὁρθοδοξίας ὁδοδείκτης ζωῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Βράβευση τοῦ Ἀρχιμ. Κλεόπα Στρογγύλη

Κατὰ τὴν πανηγυρική της Συνεδρία γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου 1821 ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν βράβευσε τὸν Ἀρχιμανδρίτη κ. Κλεόπα Στρογγύλη, Δρα Θεολογίας, γιὰ τὸ βιβλίο του «Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως καὶ ἡ Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή (1894-1908)». Στὸν π. Κλεόπα ἀπενεμήθη τὸ Βραβεῖο τοῦ Πανελλήνιου Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τίνου. Ἄσ σημειωθεῖ ὅτι ὁ βραβευθεὶς εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Ριζαρέιου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Κέντρο Μελέτης Πολιτιστικῆς Κληρονομιᾶς ‘Ἄγιων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου στὴ Θεσσαλονίκη

Τὸ ὄνομα τῶν ιεραποστόλων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, φωτιστῶν τῶν Σλάβων, φέρει τὸ Κέντρο Μελέτης Πολιτιστικῆς Κληρονομιᾶς ποὺ δημιουργεῖται στὴ Θεσσαλονίκη.

«Κέντρα καὶ ἱδρύματα ποὺ φέρουν τὸ ὄνομα τῶν Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν ὑπάρχουν σὲ διάφορες σηλαβικὲς χῶρες μὲ προεξάρχον ἐκεῖνο τῆς Σόφιας, τὸ ὄποιο ἀναπτύσσει ἀπὸ ἑτῶν μεγάλη ἐκδοτικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ δραστηριότητα, ὑποστηρίζοντας πάντοτε ὅτι αὐτοὶ ἦταν Σλάβοι», δήλωσε ὁ Ἀντώνιος - Αἰμίλιος Ταξιάρχης, ὅμοτιμος καθηγητὴς τῆς Ιστορίας καὶ Γραμματείας τῶν Ὁρθοδόξων Σλαβικῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τὴν ιστορικὴ διαδρομὴ καὶ τὸ ἔργο τῶν δύο Θεσσαλονικέων ιεραποστόλων, καθὼς καὶ τὴ συμβολὴ τοῦ Βυζαντίου στὶς πολιτικὲς ἔξελλίξεις τῆς ἐποχῆς ἔχει μελετήσει ἡ διάσημη Ἀγγλόβα βυζαντινολόγος Τζούντιθ Χέριν, ὁ ὄποια μίλησε στὴν ἐναρκτήρια ἐκδήλωση τοῦ νεοϊδρυθέντος Κέντρου, τὸ ὄποιο θὰ τελεῖ ὑπὸ τὴν αιγίδα τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης. Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στὶς 30.3.2009.

«Η δημιουργία τοῦ σλαβικοῦ, κυριλλικοῦ ἀλφάβητου καὶ ἡ μετάφραση σὲ αὐτὰ τῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν Ἀλειτουργικῶν κειμένων τῆς Ἑκκλησίας ἀποτέλεσε μεγάλη καινοτομία καθὼς μέχρι τότε τὰ ἐβραϊκά, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τὰ Λατινικὰ ἦταν οἱ μόνες ἐπίσημες γλῶσσες τῆς Βίβλου», πλέει ἡ κ. Χέριν.

Τονίζει ἀκόμη ὅτι μὲ τὴ δημιουργία μιᾶς γραπτῆς μορφῆς τῆς σλαβικῆς γλώσσας, οἱ Σλάβοι μπόρεσαν νὰ γνωρίσουν τὸν Χριστιανισμὸν καὶ νὰ ἐκκλησιάζονται στὴ δική τους γλῶσσα.

«Η δημιουργία τοῦ Κέντρου Μελέτης Πολιτιστικῆς Κληρονομιᾶς Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου στὴ πόλη ὅπου γεννήθηκαν εἶναι ιδιαίτερα σημαντικὴ γιὰ τὴν προβολὴ τοῦ ἔργου καὶ τῆς καταγωγῆς τους», προσθέτει ἡ Ἀγγλίδα βυζαντινολόγος.

Στοὺς στόχους τοῦ νεοϊδρυθέντος Κέντρου περιλαμβάνεται ἡ μελέτη τῆς πολιτιστικῆς ἐπίδρασης τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ σχέση μὲ τοὺς σλαβικοὺς λαούς, τὸν κόσμο τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Ἐβραίων, τοὺς λαοὺς τῶν Παρευξείνιων περιοχῶν καὶ τοῦ Καυκάσου ἀλλὰ καὶ τῆς Ρώμης.

Παράλληλα, θὰ ἐπιδιωχθεῖ συνεργασία μὲ ἰδρύματα τῆς Ἑλλάδας καὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Σύμπακτος Δίσκος (CD)
‘Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος Α’
‘Ο Ποιμενάρχης τῆς Εὐθύνης’

Μὲ ἀφορμὴ τὴ συμπλήρωση ἐνὸς χρόνου ἀπὸ τὴν ἔκδημία τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσσοντος Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου κυκλοφό-

ροσε τὸ cd «‘Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος Α’. Ο Ποιμενάρχης τῆς Εὐθύνης».

Πρόκειται γιὰ ἔνα διπλὸ cd, τὸ πρῶτο ποὺ κυκλοφορεῖ, ἀφιερωμένο στὸν χαμογελαστὸ ‘Αρχιεπίσκοπο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδας, μὲ σπάνια ἡχητικὰ ντοκουμέντα ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν ἐνθρόνισθη του, ἀπὸ συνεντεύξεις του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν γενναίᾳ μάχην τῆς ζωῆς του. Τὴν πρωτοβουλία καὶ τὴν ἐπιμέλεια ἀνέλαβε ὁ κ. Μάκνς Παπαγεωργίου, συνεργάτης τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

**ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ**

Τὸ νέο Δ.Σ. τῆς Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτῶν Ἑλλάδος εἶναι τὸ ἔξης:

Πρόεδρος: Ζορμπᾶς Κωνσταντῖνος (Αθήνα)
 Α’ Αντιπρόεδρος: Παραστατίδης Αναστάσιος (Θεσ-νίκη).

Β’ Αντιπρόεδρος: Ερσωτέλος Θεοφόρος (Αθήνα)

Γ’ Αντιπρόεδρος: Καλογερόπουλος Ηρακλῆς (Ηράκλειο)

Γεν. Γραμματέας: Νικολαΐδης Γεώργιος (Αθήνα)

Ειδ. Γραμματέας: Παπαχριστοδούλου Κων. (Αθήνα)

”Εφορος: Γεωργούσης Αθανάσιος (Αρτα)

Ταμίας: Καμπίτσης Σπυρίδων (Αθήνα)

Μέλη: Μπλάνας Πέτρος (Βόλος)

Πιακῆς Νικόλαος (Χανιά)

Μπισδούνης Ιωάννης (Φηλώρινα).

**ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

**ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ**

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

”Αρχων Χαρτοφύλαξ ὁ Καθηγητὴς κ. Ξεξάκης.

Σὲ πανηγυρικὴ ἀτμόσφαιρα ἔορτάσθηκε στὶς 8 Μαρτίου ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ Φανάρι. Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος χοροστάτησε στὸν Πατριαρχικὸ Ναὸ τοῦ Ἅγιου Γεωργίου κατὰ τὸν Ἐσπερινὸ τοῦ Σαββάτου, 7.3.2009. Στὸ τέλος τοῦ Ἐσπερινοῦ χειροθέτησε στὸ ὄφρικιο τοῦ Ἀρχοντος Χαρτοφύλακος τῆς Ἅγιας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τὸν Ἐλλογιμώτατο κ. Νικόλαο Ξεξάκη, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Παρίσταντο συμπροσευχόμενοι οἱ Σεβ. Μητροπολῖτες Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀμβρόσιος, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Κύριλλος, Αὐστρίας κ. Μιχαὴλ καὶ Προικονήσου κ. Ἰωσήφ. Στὸ ἐκκλησίασμα ὑπῆρχαν προσκυνητὲς ἀπὸ τὴν Χαλκιδική, τὴν Καρδίτσα καὶ τὸ Διδυμότειχο.

”Η χειροτονία τοῦ Μητροπολίτου Κώου

Τὴν Κυριακὴ 8.3.2009 ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος προεξῆρχε τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας, κατὰ τὴν ὁποίᾳ τέλεσε τὴν χειροτονία σὲ Ἐπίσκοπο τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Κώου κ. Ναθαναὴλ. Συμμετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖτες Θεοδωρούπολεως κ. Γερμανός, Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀμβρόσιος, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Κύριλλος, Αὐστρίας κ. Μιχαὴλ, Ἀτλάντας κ. Ἀλέξιος, Πριγκηπονήσων κ. Ἰάκωβος, Προικονήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφίας κ. Μελίτων, Σεβαστείας κ. Δημήτριος καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀχρίδος καὶ Σκοπίων κ. Ἰωάννης. Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Θεόληπτος.

Παρέστησαν μεταξὺ ἄλλων ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως Ὑψηλούργος Ἐξωτερικῶν κ. Θεόδωρος Κασσίμης, ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Φώτιος Ξύδας, οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Οὐκρανίας καὶ τῆς Σερβίας, καθὼς καὶ πολλοὶ προσκυνητὲς ἀπὸ τὴν Κῶ.

Συνάντηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μὲ τὸν Πρόεδρο τῶν Η.Π.Α.

Τὴν Τρίτη 7 Ἀπριλίου τ.ἔ. πραγματοποιήθηκε ἰδιαίτερη συνάντηση τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου μὲ τὸν Πρόεδρο τῶν Η.Π.Α. κ. Μπάρακ Ὀμπάμα. Ἡ συνάντηση πραγματοποιήθηκε στὸ Ξενοδοχεῖο Κόνραντ τῆς Κωνσταντινούπολεως, παρίσταντο δὲ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος καὶ ὁ Διευθυντὴς Υπηρεσιῶν τοῦ Λευκοῦ Οἴκου κ. Ράλφ Ἐμμάνουελ. Ὁ Πρόεδρος Ὀμπάμα ὑπενθύμισε τὴν θετικὴ στάση του ὑπὲρ τοῦ ἀνοίγματος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ὅπως αὐτὴ ἐξεφράσθη καὶ κατὰ τὴν ὁμιλία του στὸ τουρκικὸ Κοινοβούλιο. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐπεσήμανε στὸν Πρόεδρο Ὀμπάμα ὅτι ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς Χάλκης εἶναι βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν μόρφωση τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Πατριαρχείου. Ἐπόνισε ἐπίσης ὅτι ἡ Τουρκία πρέπει νὰ ἐγγυηθεῖ τὴν θρησκευτικὴ ἐλευθερία γιὰ ὅλες τὶς μειονότητες. Ὁ κ. Βαρθολομαῖος εὐχαρίστησε τὸν κ. Ὀμπάμα γιὰ τὸ ἐνδια-

φέρον του και τὸν ἐνημέρωσε γιὰ τὸ προσεχὲς Οἰκολογικὸ Συμπόσιο, τὸ ὅποιο θὰ λάβει χώραν στὶς Η.Π.Α. (Ποταμὸς Μισσισίπη) κατὰ τὸν μήνα Ὀκτώβριο 2009.

Τερά Κοινότης Ἅγιου Ὁρους

Οἱ Θησαυροὶ τοῦ Ἅγιου Ὁρους στὸ Παρίσι

Στὸ Παρίσι ταξίδεψαν μὲ μεγάλη φροντίδα οἱ θησαυροὶ τοῦ Ἅγιου Ὁρους, καθὼς ἀπὸ τὶς 10 Ἀπριλίου ἔως καὶ τὶς 5 Ἰουλίου φιλοξενεῖται στὸ Petit Palais ἡ μεγάλη ἔκθεση «Ἄθως καὶ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία - Θησαυροὶ τοῦ Ἅγιου Ὁρους».

Ἡ ἔκθεση ἀναπτύσσεται σὲ τέσσερις ἑνότητες: «Ἀπὸ τὴν προϊστορία τοῦ Ἅγιου Ὁρους», «Βυζάντιο καὶ Ἅγιον Ὁρος», «Πνευματικότητα καὶ αὐτοκρατορικὴ τέχνη», «Τὸ Ἅγιον Ὁρος μετὰ τὴν Ἀλωση».

Ἡ ἔκθεση ἀποσκοπεῖ νὰ παρουσιάσει στὸ γαλλικὸ κοινὸ τὴν Ὁρθόδοξη πνευματικότητα τοῦ Ἅγιου Ὁρους μέσω τῶν Ἱερῶν κειμηλίων τῶν Μονῶν καὶ τοῦ Πρωτάτου.

Πρόκειται γιὰ ἓνα γεγονός ὑψίστης πολιτιστικῆς σημασίας, καθὼς θὰ προβληθοῦν περὶπου 181 κειμήλια καὶ συγκεκριμένα σπαράγματα τουχογραφιῶν, εἰκόνες, χειρόγραφα, ἔργα μικροτεχνίας καὶ γλυπτά.

Τερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἄμερικῆς

Ἐκδήλωση στὸν Λευκὸ Οἶκο γιὰ τὴν 25η Μαρτίου

Τοὺς δεσμοὺς ποὺ συνδέουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς Η.Π.Α καὶ τὶς κοινές ἀξίες ποὺ μοιράζονται οἱ δυὸ λαοὶ ὑπογράμμισαν μὲ τὶς ὁμιλίες τοὺς ὁ Πρόεδρος τῶν Η.Π.Α Μπάρακ Ὁμπάμα, ὁ Ἀντιπρόεδρος Τζό Μπάι-

ντεν καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἄμερικῆς κ. Δημήτριος κατὰ τὴ διάρκεια εἰδικῆς τελετῆς, ἡ ὅποια διοργανώθηκε στὸν Λευκὸ Οἶκο γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου. Ὁ κ. Δημήτριος ἀξιοποίησε τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸ νέο Πρόεδρο τῶν Η.Π.Α νὰ προσεγγίσει μὲ κατανόηση τρία θέματα, τὰ ὅποια ἀπασχολοῦν τὸν Ἑλληνισμό: Τὴ διασφάλιση ἀπρόσκοπτης λειτουργίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἐπίλυση τοῦ Κυπριακοῦ καὶ τὴν ὑποστήριξη τῶν ἑλληνικῶν θέσεων γιὰ τὴν ὄνομασία τῶν Σκοπίων.

Ἀντιφωνῶν ὁ κ. Ὁμπάμα ἀναφέρθηκε σὲ κοινὰ ἴδαινικὰ καὶ κοινοὺς ἀγῶνες καὶ εὐχαρίστησε τὴν ἑλληνικὴ Ὁμογένεια γιὰ τὴ συμβολή της στὴν ἀμερικανικὴ κοινωνία. Υπενθύμισε ὅτι σὲ μία ὀλόκληρη περιοχὴ τοῦ Σικάγου, τὸ Greektown, κατοικοῦν καὶ ἐργάζονται ὁμογενεῖς καὶ σημειώσει ὅτι στὴν ἐτήσια παρέλαση ποὺ γίνεται στὸ Σικάγο γιὰ τὴν 25η Μαρτίου πολλοὶ νέοι τιμοῦν τὴν ἑλληνικὴ καταγωγὴ τους φορώντας τὴν παραδοσιακὴ φουστανέλλα.

Στὴν ἐκδήλωση παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης τῆς Ἑλλάδος κ. Νικόλαος Δένδιας, οἱ πρέσβεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου κ.κ. Ἀλέξανδρος Μαλιᾶς καὶ Ἀνδρέας Κακουρής, ὁ Ἄμερικανὸς Πρέσβυς στὴν Ἀθήνα κ. Ντάνιελ Σπέκχαρτ, οἱ ἑλληνικῆς καταγωγῆς βουλευτὲς καὶ πολλοὶ ὁμογενεῖς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ο Ἐπίσκοπος Ἰλαρίων Ὑπεύθυνος Ἐξωτερικῶν Σχέσεων

Ο Ἐπίσκοπος Ἰλαρίων Ἀλφέγιεφ, ἐκπρόσωπος μέχρι σήμερα τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας στὸν Εὐρωπαϊκὸν Ὁργανισμό, ὁρίσθηκε ὡς ἐπικεφαλῆς τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Σχέσεων τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ ἀπόφαση ἐλήφθη στὶς 31.3.2009 ἀπὸ τὴν Τερά Σύνοδο τῆς Τεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, τῆς ὅποιας προήδρευσε ὁ Πατριάρχης Κύριλλος γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ τὴν ἐκλογὴ του. Αξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὴν θέση αὐτὴ κατεῖχε ὁ σημερινὸς Πατριάρχης ὃταν ἦταν Μητροπολίτης Σμολένσκ καὶ Καλίνιγκραντ καὶ μέχρι τὴν πρόσφατη ἐκλογὴ του στὸν Πατριαρχικὸ θρόνο. Ο ἐπίσκοπος Ἰλαρίων, 42 ἑτῶν, εἶναι κάτοχος διδακτορικοῦ διπλώματος ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὀξφόρδης καὶ ἐργάσθηκε κατὰ τὸ παρελθόν στὴν Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Μνημόσυνο

γιὰ τὰ θύματα τῶν βομβαρδισμῶν τοῦ 1999

Μνημόσυνο γιὰ τὰ θύματα τῶν βομβαρδισμῶν τοῦ 1999 τέλεσε ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Σερβίας στὶς 24 Μαρτίου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία συμπληρώθηκε δεκαετία ἀπὸ τὴν ρίψη τῆς πρώτης βόμβας στὴ χώρα. Τὸ μνημόσυνο ἐτελέσθηκε στὸν Ἱερὸν Ναὸ τοῦ Ἅγιου Μάρκου στὸ Βελιγράδι. Ἐπίσης στὶς 17 Μαρτίου ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας τέλεσε μνημόσυνο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενταετίας ἀπὸ τὰ βίαια γεγονότα εἰς βάρος σερβικῶν πληθυσμῶν καὶ ἐκκλησιῶν στὶς περιοχὲς τοῦ Κοσσυφοπεδίου καὶ τῶν Μετοχίων. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν δύο αὐτῶν θλιβερῶν ἐπετείων ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἔξεφρασε γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὴν ἀνησυχία τῆς γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Κοσσυφοπεδίου καὶ γιὰ τὴν τύχη τῶν Ὁρθοδόξων Ναῶν καὶ Μονῶν στὴν ταραγμένη αὐτὴ περιοχή.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

‘Η Βουλγαρικὴ Κυβέρνηση ἀναγνωρίζει τὴν νομιμότητα τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας

Στὶς 23 Μαρτίου τ.ξ. ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Βουλγαρίας Σεργκέι Στανίσεφ ἐπισκέφθηκε τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Σόφιας καὶ πάστος Βουλγαρίας κ. Μάξιμο. Μιλώντας πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ὁ κ. Στανίσεφ τόνισε ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας καὶ ἡ ἡγεσία τῆς ἥσαν καὶ εἶναι πάντα ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς νομιμότητος. Ἡ συνάντηση ἔγινε κατόπιν τῆς προσφυγῆς στὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τῆς σχισματικῆς «Ἴερᾶς Συνόδου» ὑπὸ τὸν αὐτοαποκαλούμενο «Μητροπολίτη Ἰννοκέντιο». Οἱ σχισματικοὶ διεκδικοῦν ἀποζημίωση γιὰ ναοὺς καὶ μοναστήρια, τὰ ὄποια θεωροῦν ὅτι τοὺς ἀνήκουν, ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας. Τὸ Δικαστήριο ἔδωσε τρεῖς μῆνες προθεσμία στὴν Κυβέρνηση καὶ στοὺς σχισματικοὺς γιὰ νὰ καταθέσουν γραπτῶς τὶς ἀπόψεις τοὺς μαζὶ μὲ τὰ σχετικὰ τεκμήρια.

‘Ο Βούλγαρος Πρωθυπουργὸς ὑπογράμμισε ἐπίσης ὅτι ἡ Κυβέρνηση προσπαθεῖ νὰ πείσει τοὺς σχισματικοὺς νὰ ἐπανέλθουν στὴν κανονικὴ τάξη καὶ ἐπισήμανε ὅτι: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἴδιατέρως σημαντικὴ γιὰ τὴν Βουλγαρία ὡς συστατικὸ τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότη-

τος καὶ ἔχει βοηθήσει τὸ ἔθνος νὰ ἐπιβιώσει ἐπὶ αἰῶνες κάτω ἀπὸ τὸν ἔνον ζυγό». Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν σχισματικῶν κληρικῶν ἐπανῆλθαν στὶς τάξεις τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ προσπάθεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1998.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μήνυμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπὲρ τῆς Ἑλληνορθόδοξης Παιδείας

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (8.3.2009) ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος ἀπέστειλε γραπτὸ μήνυμα πρὸς ὄλους τους Ναοὺς τῶν ἐλευθέρων περιοχῶν ὑπογραμμίζοντας τὸ διαρκὲς καὶ ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν Παιδεία. Στὸ μήνυμα τονίζονται μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἔξῆς:

«.... Χρειάζεται καὶ σήμερα καὶ στὸ μέλλον νὰ παραμείνουμε σταθερὰ προστήλωμένοι στὶς πατρογονικές μας ἥθικες ἀρχές καὶ ἀξίες, πολὺ περισσότερο γιατὶ αὐτὲς οἱ ἀρχές καὶ ἀξίες δοκιμάστηκαν μέσα στὸν χρόνο καὶ ἀποδείκηκαν ἄφθαρτες, ἀναλλοίωτες, ἀμετάβλητες, μοναδικές. Καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ μᾶς τὰ προσφέρει ἡ Ἑλληνορθόδοξη μας Παιδεία, μακριὰ βεβαίως ἀπὸ ἐθνικισμούς, σοβινισμούς, κομματικὲς ἴδιοτέλειες ἢ ἄλλες πολιτικές σκοπιμότητες. Ἀντίθετα, πάντοτε μὲ σεβασμὸ ἀπὸ τὴν μία μεριὰ πρὸς τὸ κάθε πρόσωπο -ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν φυλή, τὸ θρήσκευμα καὶ τὴ γλῶσσα του- καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πρὸς τὴν ἐλευθερία τῆς συνείδησης, τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη, τὴν ἰσότητα ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς καὶ τὴν κατάργηση τῆς δουλείας. Ἰδιαίτερα καλεῖται ἡ Ἑλληνορθόδοξη μας Παιδεία νὰ δώσει τὶς δικές της πειστικὲς ἀπαντήσεις στὶς διάφορες προκλήσεις τῶν καιρῶν ποὺ δέχεται, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ συνεχιζόμενη τουρκικὴ εἰσβολή, ἡ διαίρεση τῆς νήσου μας καὶ ἡ κατοχή, ἡ παγκοσμιοπόληση, ὁ πολυπολιτισμὸς καὶ ἡ ἀνομοιογένεια τῶν μαθητῶν, τὰ φαινόμενα ἀναρχισμοῦ καὶ νεανικῆς παραβατικότητας, ἡ μάστιγα τῶν ναρκωτικῶν, ἡ ἀνεργία καὶ ἡ οἰκονομικὴ κρίση, ἡ λειψυδρία καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος...».

‘Εξ ἄλλου στὶς 15.3.2009 ἡ ‘Ομάδα Πρωτοβουλίας ‘Επιστημόνων τῆς ἐνορίας Ἅγιου Νικολάου’ Ἐγκωμῆς ὁργάνωσε ‘Ημερίδα στὴ Λευκωσία μὲ θέμα: «Τὸ

παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἐλληνορθόδοξης Παιδείας στὴν Κύπρο». Τὴν Ἡμερίδα προλόγισε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος. Στὴν εἰσήγησή του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος ἀνακοίνωσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου θὰ ἰδρύσει ἐνοριακὰ σχολεῖα, Δημοτικὰ καὶ Γυμνάσια - Λύκεια μὲ ἔμφαση στὴν Ἐλληνορθόδοξη Παιδεία.

Μαθητικὸς Διαγωνισμὸς γιὰ τὴν ἔξαλεψη τῶν φυλετικῶν διακρίσεων

Οἱ φυλετικὲς διακρίσεις, ἀπὸ θεολογικῆς ἄποψης, εἶναι κοινωνικὸ πρόβλημα ποὺ ὀφείλεται κυρίως σὲ πνευματικοὺς λόγους. Ἐχει ἄμεση σχέση μὲ τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς μας καὶ μὲ τὴ σημασία ποὺ ἔχει γιὰ μᾶς ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ. Γιὰ τὸ κοινωνικὸ αὐτὸ πρόβλημα ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, σὲ συνεργασίᾳ μὲ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ, ὀργάνωσε τὸ Β' Παγκύπριο Μαθητικὸ Διαγωνισμὸ μὲ θέμα: «”Οχι τὸ χρῶμα στὸ σῶμα, ἀλλὰ ἡ θέρμη καὶ ἡ ἀγάπη στὴν ψυχή – Θεολογικὲς προτάσεις ὑπέρβασης τοῦ φυλετικοῦ ρατσισμοῦ – Πρακτικὲς εἰσηγήσεις ἀντιμετώπισης τοῦ φαινομένου».

Στόχος τοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι νὰ καλλιεργηθεῖ στοὺς νέους τῆς Κύπρου ἡ συνείδηση ὅτι ὁ κάθε συνάνθρωπός μας –εἴτε αὐτὸς εἶναι μετανάστης, εἴτε ἐργάτης, εἴτε πολιτικὸς πρόσφυγας– εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ συνέπεια φίλος καὶ ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ. Ἡ τελετὴ βράβευσης πραγματοποιήθηκε τὴ Δευτέρᾳ, 30 Μαρτίου 2009 καὶ ὥρα 10.00 π.μ. στὸ Μέγα Συνοδικὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο. Παρέστη ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ κ. Ἀνδρέας Δημητρίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος

Στὶς 31 Μαρτίου τ.ξ. ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος ἀνηγορεύθη ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Τμήματος Ἰστορίας καὶ Ἐθνολογίας καὶ τοῦ Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας καὶ Πολιτισμοῦ τῶν Παρευξεινῶν Χωρῶν τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Ἡ τελετὴ πραγματοποιήθηκε στὴν Κομοτηνὴ μὲ τὴν παρουσία

πολλῶν Καθηγητῶν, τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Μουφτῆ τῆς Κομοτηνῆς Χαφὶζ Τζεμαλὶ Μέτσο. Ὁ Μακαριώτατος μίλησε μὲ θέμα: «Τρομοκρατία καὶ φόβος: Θρησκευτικὲς συναρτήσεις». Τόνισε μεταξὺ ἄλλων ὅτι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ἔχει ἐξ ὄρισμοῦ πανανθρώπινες, παγκόσμιες διαστάσεις καὶ κανένας φραγμός, ἐθνικὸς ἢ θρησκευτικός, δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀναστέλλει. Ἐπέστησε δὲ τὴν προσοχὴ τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν ἡγετῶν τῆς Εὐρώπης στὸ ἔντονο αἰσθημα ποὺ κυριαρχεῖ στὸν ισλαμικὸ κόσμο ὅτι ἀδικεῖται ἀπὸ τὴ Δύση, ἐνῷ ἐπεσήμανε καὶ τὶς ἀδικίες ποὺ διαπράπονται ἀπὸ μουσουλμανικὰ καθεστῶτα εἰς βάρος τῶν χριστιανικῶν μειονοτήτων.

Τὸν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἀναστάσιο προσεφώνησαν ὁ Πρύτανις τοῦ Δ.Π.Θ. κ. Κωνσταντῖνος Σιμόπουλος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας καὶ Πολιτισμοῦ τῶν Παρευξεινῶν Χωρῶν κ. Στέφανος Παύλου. Χαιρετισμὸ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου ἀνέγνωσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνός.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Κύπρου κ. Δ. Χριστόφα στὸ Βατικανὸ

Τὸ Βατικανὸ ἐπισκέφθηκε στὶς 27.3.2009 ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Χριστόφριας καὶ εἶχε συνάντηση μὲ τὸν Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ'. Σὲ δηλώσεις του μετὰ τὴ συνάντηση ὁ κ. Χριστόφριας τόνισε ὅτι τὸ Βατικανὸ ὑποστηρίζει θεομὰ τὴν ἐπανένωση τῆς Κύπρου, τὸν σεβασμὸ τῆς πολιτιστικῆς της κληρονομίας καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν καὶ δικαιωμάτων. Ὁ Κύπριος Πρόεδρος ἀπηγόρευε στὸν Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ' πρόσκληση νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Κύπρο καὶ ἡ ἀντίδραση ὑπῆρξε θετική. Πρόσκληση γιὰ ἐπίσκεψη στὴν Κύπρο ἀποδέχθηκε καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ Βατικανοῦ Καρδινάλιος Ταρσίζιο Μπερτόνε. Ἀνακοίνωση τοῦ Γραφείου Τύπου τοῦ Βατικανοῦ ἀναφέρει ὅτι ἡ συνάντηση τοῦ Πάπα μὲ τὸν κ. Χριστόφρια ἐπικεντρώθηκε στὴν κατάσταση στὴν Κύπρο καὶ στὸ μέλλον της. Κατὰ τὴν ἀνακοίνωση ὁ Πρόεδρος Χριστόφριας παρουσίασε τὴν κατάσταση τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν χριστιανικῶν μνημείων «στὸν βιορρᾶ τῆς νήσου».